

3247

216

# ОРФОГРАФИЯЛЫҚ СӨЗДІК

АЛМАТЫ 1972

Ғ. МҰСАБАЕВ, А. ХАСЕНОВА, Р. СЫЗДЫҚОВА,  
Х. АРҒЫНОВ

# ОРФОГРАФИЯЛЫҚ СӨЗДІК

СЕГІЗ ЖЫЛДЫҚ ЖӘНЕ  
ОРТА МЕКТЕПТЕРГЕ АРНАЛҒАН

*Қазақ ССР Ғылым академиясының Тіл білімі институтының ғылыми  
советі және Қазақ ССР Оқу министрлігінің коллегиясы бекіткен*

Редакциясын басқарған  
Ғ. МҰСАБАЕВ

*өңделіп, толықтырылып үшінші басылуы*

216

«МЕКТЕП» БАСПАСЫ  
Алматы — 1972



## КІРІСПЕ

Бұл орфографиялық сөздік өңделіп, толықтырылып қайта жасалды. Мұнда берілген жеке сөздің емлесі, негізінен, морфологиялық принципке бағындырылып, оларға қосымша жалғау фонетика-морфологиялық жүйеге сүйенілді. Дәстүрлік принципті қолдану кейбір сөздерді біріктіріп жазуға мүмкіншілік берді. Сондай-ақ кейбір сөздердің емлесі морфологиялық-фонетикалық принципке қайшы бола тұрса да, жазу тәжірибесіндегі қалыптасуы еске алынып, сол бұрынғыдан келе жатқан дәстүрі сақталды. Мысалы: *сот* (суд *емес*), *облыс* (область *емес*), *шекара* (шек ара *емес*), *бесжылдық* («бесжылдық жоспар» дегенде ғана). Бірақ ережеге қайшы, жүйеге жат келетін теріс тәжірибелер ереже бойынша бір ізге түсірілді. Мысалы, *көп жылдық* деген сияқты сөздер түбірлері бірікпей, *көп жыл* болатындығынан бөлек жазылды, сол сияқты *бүкіл одақтық* (түбірі — *бүкіл одақ*), *ауыл шаруашылық* (*ауыл шаруасы*), *темір жолшы* (*темір жол*), *аяқ киім* (салыстыр: *бас киім*, *сырт киім* т. б.), *сары ала* (*сары және ала*) тағы басқалары біріктірілмей бөлек-бөлек жазылды.

Бұл сөздікке, негізінен, қазіргі қазақ әдеби тілінде кездесетін сөздердің ішінде оқушы жастарға мектепте, мектептен тыс жазу ісінде азды-көпті қиыншылық келтіреді дегендері берілді. Кейбір сөздердің жеке жазылуында екі ұштылық болмаса да, сөз тіркестеріндегі тұрақсыздығына қарай, олар да сөздікке енгізілді. Олардың сөз тіркестерінде бөлек жазылатындарына мысалдар келтірілді. Бірігіп жазылатын сөздер реестр<sup>1</sup> қатарында жазылды. Кейбір сөздерге жалғау жалғанғанда, сөз түбірінде болатын өзгерістерді аңғартып отыру мақсаты көзделді. Ол үшін көптеген сөздердің жалғаулы түрінің жазылуы берілді.

Сөздік мектеп оқушыларына арналғандықтан, олардың білім

<sup>1</sup> *Реестр* — сөздікке кірген, жол басында тұратын бірінші сөз.

дәрежелері мен жас ерекшеліктері ескеріле отырып, әдеби тіл нормасының сақталуына зер салынды.

Сөздіктің соңғы жағында Қазақ ССР Жоғарғы Советі Президиумының 1957 жылы 5 июньдегі указымен бекітілген «Қазақ тілі орфографиясының негізгі ережелері» сол күйінде өзгертілмей берілді.

Сөздік араларында және баспа бетін көрген басқа да еңбектерде кейбір сөздердің жазылуына байланысты ала-құлалықтар кездескенде, мектеп оқушыларына ұсынылып отырылған орфографиялық сөздікті ғана басшылыққа алу талап етіледі. Өйткені бұл сөздік орта мектептің оқу мазмұнына лайықтала жазылды.

*Авторлар.*



## СӨЗДІКТІ ПАЙДАЛАНУ ТУРАЛЫ

Бұл сөздікке қазіргі қазақ әдеби тілінде күнделікті қолданылып, көптен бері қалыптасып кеткен сөздермен бірге, қазіргі кезде қалыптасуға бет алған, әдебиетте кездесетін сөздер де енгізілді. Олар, негізінен, мектеп оқулықтарында кездесіп отыратын, оқушылардың күнделікті қолданып жүрген жазу емлесі тұрғысынан *сөздің құрамы* және *сөздің құрылымы* деген екі ірі топқа бөлінді.

### I. Сөздің құрамы

1. Сөздікке, мүмкін болғанынша, жеке сөздерді енгізу мақсаты көзделді. Сондықтан да жалпы сөз тіркестері сөздікке енбеді. Жеке сөздер өздерінің алфавит тәртібімен берілді. Мәселен, сөздікте *ал*, *алты*, *алшы* деген үш сөздің біріншісі *ал*, содан кейін *алты*, одан әрі *алшы* болып келеді. Сонда алғашқы сөздің екі әрпі, екінші, үшінші сөздердің үшінші әрпі негізге алынады. Алфавиттегі әріптердің тәртібі бойынша *алты* дегендегі *т* әрпі *алшы* дегендегі *ш* әрпінен бұрын тұрады. Сондықтан да *алшы* деген сөз *алты* деген сөзден соң беріледі. Бұл жағдай керек сөзді тез тауып, сөздікті дұрыс қолдану үшін, алфавитті жатқа білуді қажет етеді. Сонымен бірге, ізделуге тиісті сөзді тез табу үшін, дыбысталуына қарай, оның негізгі әріптерін шамамен ойда сақтау керек.

2. Сөздіктегі сөздердің басым көпшілігі жалғаулы түрінде емес, түбір тұлғада берілді. Сөз тіркестерін сол тіркестің алдыңғы сөзінің әрпіне қарай іздеу керек. Мысалы, *ай мүйіз* деген сөзді *ай* деген, *қаба сақал* дегенді *қаба* деген реестр сөзден қарау керек. Кейбір сөздер жеке қолданылмай, тек қана өзіне тән тіркесте қолданылады. Мысалы, *қолаң шаш* я *қолаң қара шаш*, *қалы кілем*, *зарапа болу* дегендердің алғашқы сөздері жеке тұрғанда

қолданыла бермейді, оларды алфавит бойынша алғашқы сөздеріне қарай іздеген орынды. Солар тәрізді кейбір тіркестер, мысалы, *мүсін өнері, кен өндірісі, ауыл шаруашылығы, өндіріс құралы* дегендерді де алғашқы сөздерінің (*мүсін, кен, ауыл, өндіріс*) алфавиті ретінен қарау керек.

3. Сөздікте жұрнақ арқылы жасалған есім сөздердің әрқайсысы жеке реестр сөз ретінде, алфавит тәртібі бойынша берілді. Жазылуда дүдәмал я қиындық келтіреді деген етістіктер *бәстесу, бұрылу, биіктеу, бірігу* деген сияқты тұйық етістік түрінде берілді. Бір етістіктің белгілі шак, рай, есімше я көсемшеде тұрып, мәселен, *бару, барған, барғалы, барғанша...* т. б. осы сияқты көптеген тұлғада қолданылуы сөздікте түгел берілген жоқ. Бұлардың негізгі түбір түрінің жазылуын аңғарған оқушы өзгелерін естілуіне қарай өздері-ақ дұрыс жазатындығы ескерілді.

4. Қазіргі қазақ тілінің сөздік құрамында көптеген сөздер сөйлеу тіліне де, әдеби тілге де ортақ болып келеді. Олардың мағына жағынан ұқсастықтарымен қатар, ерекшеліктері де болады. Ондай сөздерге ешбір белгі қойылмай, алфавит тәртібімен өз орындарында берілді. Мысалы, *қайта келді* дегендегі, *қайта* деген көсемше *қайт* деген түбірден жасалса, *қайра келді* дегендегі *қайра* деген сөз *қайыр* деген түбірден жасалған. Онда соңғы буындағы *ы* дыбысы түсіріліп айтылып, түсіріліп жазылады.

5. Кейбір сөздерге қосымшалар жалғанғанда болатын өзгерістер көрсетіліп отырылды. Мысалы: *коммунист, коммунисте, коммунистен, коммунисі; съезд, съезге, съезден, съезі; халық, халқы; сиық, сиқы; қорық, қорқу, қорқады, қорықты*. Кейбір әріптерінің бір тұлғада енгізіліп, бір тұлғада түсіріліп жазылатындығы немесе *қазық — қазығы, шайнек — шайнегі, блок — блогы* болып соңғы дыбысы ұяндап кететіндігі, я болмаса *тип — типі, принцип — принципі, цех — цехы* болып ұяндамай қалатындығы сол реестр сөздерден соң көрсетіліп отырылды.

Кейбір сөздерге қосымшаның жуан я жіңішке болып немесе қатаң я ұяннан басталып қосылуында, дүдәмал тудыратындай жағдайда, ондай сөздерден соң барыс, шығыс септік жалғаулары мен тәуелдік жалғауының үшінші жақ жекеше түрі (*завод, қа, тан, ы; парк, ке, тен, і; педагог, қа, тан, ы*) көрсетілді.



6. Біріккен сөздердің көбі сөздіктен орын алды. Сөздерді біріктіріп жазу үшін мынадай белгілер негізге алынды.

а) Екі сөз біріге айтылғанда, жеке-жеке тұрғандағы мағыналарынан алыстап, екеуі қосылып, басқа бір мағына беретін болса, бірге жазылады. Мысалы, *ақбас* — *ақ* (сын), *бас* (зат есім), осы күнде мал ауруының бір түрінің аты болып кеткен. Ал *көзге ілмеу*, *бас көтеру*, *қол қою* тәрізді көптеген фразалық, идиомалық сөз тіркестерін бұл сияқтылармен шатастыруға болмайды, олар бөлек жазылады.

ә) Біріккен сөздің екінші бір белгісі — олардың бір сыңарының мағынасынан айрылып, түсініксіз болып кеткендігі. Мысалы: *алаңғасар*, *алабұрту*, *аласұру*, *алагеуім*, *алагүлік*, *алағаншық*.

б) Біріккен сөздерді ажыратудағы принциптердің бірі ретінде олардың дыбыстық өзгеріске ұшырап кеткендігі ескерілді. Мысалы: *биыл*, *бүгін*, *жаздыгүні*, *күздігүні*, *қайны*, *қайнаға*.

в) Екі сөзден құралған өсімдік, жан-жануарлар атаулары, түрлі ауру, індеттердің атаулары қосылып, бірге жазылады. Мысалы: *аққу*, *ақиық*, *бірқазан*, *тауқұдірет*; *ақкіс*; *көксерке* (балық), *қылтамақ*.

г) Қатар айтылған екі сөздің алғашқысы соңғысына анықтауыш болып тұрмағанда, олар қосылып жазылады. Мысалы: *келсап*, *отағасы*, *ақсақал*.

ғ) Көптен бері бірге жазылып келе жатқан *күнбатыс*, *күншығыс*, *оңтүстік*, *солтүстік* сияқты біраз сөздер дәстүр бойынша біріктіріліп жазылады.

Бұл айтылған белгілер сөздікті жасау ісінің барысында негізгі нысана етілді. Бірақ бұл белгілердің бәрі түгелімен бір сөздің бойынан табыла беруі шарт емес. Оның бірнешеуі қосылып бір сөзге тән болса, енді біреулері тағы сондай бірнеше сөздерге үйлесе кетеді. Сайып келгенде, сөздерді біріктіріп я бөлек жазуға ең қажетті белгілерді есте сақтаса, көптеген сөздерді сөздіктен қарамай-ақ дұрыс жазуға жәрдем етеді.

7. Бөлек жазылатын сөздер. Кейбір сөздерді мағынасына, жазылу ықшамдылығына қарай біріктіріп жазу тәжірибесі болып келді. Сондықтан орфографияның 22-параграфында айтылған ереже берік сақталды. Бұл ережеде *бас киім*, *аяқ киім* деген тіркестер бөлек жазылып көрсетілген, соған сәйкес *сырт киім*, *іш киім* т. б. бөлек

жазылады. Сондай-ақ *темір жол* бөлек жазылатындықтан, *темір жолшы* деген сөздер де бөлек жазылады. *Шек-ара* деген ғана дәстүр бойынша бірге жазылып, *ауыл ара*, *өз ара*, *ауыл аралық*, *аудан ара*, *аудан аралық*, *облыс ара*, *облыс аралық*, *ауыл шаруашылық* т. б. бөлек жазылады. Сол ережеге сай, *бүкіл одақтық*, *бүкіл халықтық*, *бүкіл дүние жүзілік* дегендер бөлек жазылады.

Біріне-бірі анықтауыш, анықталғыш болып келетін сөздер бөлек жазылады. Мысалы: *сары май*, *ақ май*, *тоң май*, *қой майы*, *сиыр майы*; *қой қора*, *ат қора*, *сиыр қора*, *ашық қора*, *бітеу қора*; *ақ мұрт*, *жез мұрт*; *ақ сақал*, *қара сақал*; *ақ бидай*, *қызыл бидай*, *көк бидай*; *сый аяқ*, *жол аяқ*; *жас қамыс*, *көк қамыс*; *мүйіз сап*, *қамыс сап*; *қол қамшы*, *қол батыр*, *жол қамшы*; *жол азық*; *қол сағат*, *қалта сағат*; *жан қалта*, *төс қалта*. Ал *ақ сақалды* адам дегенде *ақ* пен *сақал* сөздерінің бірі анықтауыш, екіншісі анықталғыш болғандықтан, бөлек жазылатын, ауылдың *ақсақалы* (қадірлі адамы) дегенде *ақсақал* деп бірге жазылатын үйлес сөздерді шатастырмас үшін сөздіктен қарау керек.

Жәндік, өсімдік атаулары екі сөзден құралғанда, алғашқысы кейінгісін анықтап, оларды түр-түрге ажыратып тұрса, бөлек жазылады. Мұндайда соңғы сөз жәндіктің я өсімдіктің түкпілікті атауы болады. Мысалы, *қарағай* деген түкпілікті атау болса, *бал қарағай*, *май қарағай* дегендер сол ағашты түрге бөліп атап тұр, сондай-ақ *қараған* — *ақ қараған*, *көк қараған*, *тұз қараған*; *торғай* — *боз торғай*, *қара торғай*, *шымшық торғай*, *суық торғай*; *қоян* — *ақ қоян*, *қара қоян*.

Сөздікте бөлек жазылатын тіркестер жеке реестр етіп берілмеді. Қазақ тілінің емлесінде қалыптасып жетпеген, әлі де болса екі ұшты жазылатын сөз тіркестері бары есепке ала отырылып, кейбіреулері топты сөз ұясына енгізілді. Мысалы, *ақ* деген сын есіммен байланысты тіркесе айтылатын *ақ көз*, *ақ бас*, *ақ құйрық* (шай), *ақ жауын*, *ақ саусақ*, *ақ білек*, *ақ қыш*, *ақ құман* дегендер бір ұяда берілді. Сол сияқты *ала аяқ*, *ала көз*, *ала бас*, *ала қарға* т. б. *ала* деген сөздің ұясында берілді. *Қара*, *сары*, *көк* деген және *от*, *бет*, *бір* деген есімдермен тіркесіп келіп бөлек жазылатын тізбектер де солардың ұясында көрсетілді.

8. Сөздікке енген кейбір сөздердің атауда тұрған қосымшасыз қалпынан қосымшалы тұлғаның айырмашы-



лығы болмаса, олар жеке-жеке реестр етіліп берілмеді. Мысалы, *от* деген сөздің оннан артық мағынасы бар. Бірақ олардың барлығы да қосымшалы қалпында *от* деген түбірін өзгертпей жазылады. Сондықтан оларды қайталап жазудың қажеттілігі болмады. Кейбіреулері түбірі тұлғалас сөздер бола тұрса да, жалғау жалғағанда, басқаша болып шығады. Ондай омоним сөздер жеке-жеке реестр ретінде берілді. Мысалы, *қабу* деген етістіктердің тұйық етістіктегі тұлғасы бір болғанымен, екеуі екі басқа жіктеледі: 1) *қабу, қап, қапты, қабады, қауып* (иттің қабуы); 2) *қабу, қабы, қабынды, қабиды, қабып* (көрпені қабу).

Сол сияқты айтылуы басқа бола тұрса да, жазылуы бір тұлғалас сөздерге қосымшалардың әр түрлі жалғану ерекшелігі көрсетілді. Мысалы, *қайту* деген сөз екі түрлі оқылады: 1) *қайт, қайтады, қайтқан*; 2) *қайт, қайтеді, қайткен*.

9. Кейбір түбір сөздер белгілі бір тіркесте ғана айтылып, басқа жағдайда жеке қолданылмайды. Ондай сөздерден соң қос нүкте қойылды да, сөз тіркесі берілді. Мысалы: *анжы: қыл анжы; ғану: ғану етіңіз; қаран: қаран қалу; қыпша: қыпша бел*.

10. Қазіргі қазақ тіліндегі кейбір сөздердің түбірі мен оған жалғанған жұрнақтың тоғысқан жерінде дыбыс орнының алмасуы кездеседі. Бұл алмасу *n* дыбысы мен *к, қ* дыбыстарының тоғысқан жерінде жиі ұшырайды. Мысалы, *қақпан* дегеннің түбірі — *қап*, жұрнағы — *қан*. Мұндай сөздердің әбден қалыптасып кеткендері дыбыстары ауысқан күйінде, айтылуына қарай жазылады. Олардың кейбіреуінің түбірі ап-айқын көрініп тұрса, кейбіреулері түбірін жасырып, күңгірттеніп тұрады. Мысалы: *түкпір*, төркіні — *түп+кір*, қазіргі жазылуы — *түкпір*, осыдан *түкпірлеу* сөзі жасалған. Бұл сияқты сөздерді айтылуына қарай өздеріне тиісті алфавит тәртібі бойынша іздеу керек.

11. Кейбір сөздер екі түрлі дыбысталаып қолданылып жүр. Мысалы, *уақыт* /*уақ; мәлімет*/ *мағлұмат*; *зұлым/залым*; *қазір* /*әзір; қайта*/ *қайра*; *ауру*/ *ауыру*. Бұлардың әрқайсысы осы күнде өз алдына жеке-жеке сөз ретінде дербес мағынаға ие болып кеткен. Мұндай сөздерге ешбір сілтеме берілмей-ақ, алфавиттегі орны бойынша сөздікке енгізілді.

12. Осылардан басқашарақ, ауызша әр түрлі айтылып жүрген кейбір сөздердің бір ғана варианты берілді. Мысалы, *тоқпан* *жілік* деген түрі әдеби тіл нормасына жатса, *тоқпақ* *жілік* деген тіркес сөйлеу тіліне жатады. Мұндайда әдеби тіл нормасы дегеніміз сөздікте берілді. Бұл тәрізді сөздердің кейбіреулерінің екі я үш түрлі болып, жарыса қолданылып жүргендері бар. Мысалы: *қазір*, *кәзір*, *қазыр* деген үшеуінің бірі ғана (*қазір*) алынып, қалған варианттары әдеби тілден шеттетілді. Ал *қазір* деген сөздің *әзір* деген варианты осы күнгі қазақ тілінде өз алдына жеке мағынаға ие болып, одан *әзірлеу*, *әзірлену*, *әзірлік* т. б. жаңа сөз жасалатыны ескеріліп, сөздікке енгізілді.

Екі түрлі жазылып кететін қаупі бар сөздердің әдеби тілдегі варианты реестр сөз ретінде берілді де, жақшаның ішіне теріс түрі көрсетіліп, оған *емес* деп жазылды. Мысалы: *дақпырт* (*дақбырт емес*), *бетеге* (*бетіге емес*), *бұйда* (*бида емес*), *албырт* (*албыт емес*), *рұқсат* (*лұқсат емес*), *албар* (*азбар емес*), *арқылы* (*арқалы емес*), *даярлау* (*таярлау емес*), *дәреже* (*даража емес*), *жылпос* (*жылпыс емес*).

13. Әдеби тілде сиректеу кездессе де, сөйлеу тілінде жиі қолданылатын кейбір сөздер де сөздікке енді. Олардың бірсыпырасын жеке тұрғанда оқушы жастар түсінбей қалады-ау деген мақсатпен жақша ішіне түсінік беріліп отырды. Мысалы, *абжауқын* (*су-суан*), *адас* (*аттас*), *уағда* (*уәде*), *недәуір* (*едәуір*), яғни реестр сөз бен жақшадағы сөз біріне-бірі жақын синоним ретінде берілді. Мұндай сөздердің алғашқыларының қасында жақшада түсінігі көрсетілсе, кейінгілерінде ол жақша қайталанбайды. Өйткені оларға енді түсінік берудің қажеті жоқ, сол күйінде қолданыла береді дегенді ұғындырады. Бірақ жақша ішінде берілген сөздер әрдайым реестр сөзге синоним бола бермейді. Мысалы, *ақтаспа* деген сөзге жақша ішінде *шөп* делінген. Өйткені бұл жердегі бірігіп жазылған *ақтаспа* деген сөз *ақ таспа* қайыстың тілімі емес, *шөптің* көптеген түрінің біреуінің ғана атауы деп берілді. Сондай-ақ *мизан* (*жәндік*), *лала* (*гүл*) деп берілсе, оларды көптеген жәндіктің, гүлдің біреуінің атаулары деп ұғыну керек.

14. Орыс тілі арқылы тілімізге ауысып, осы күнде қалыптасып кеткен көптеген сөздер сол айтылуда қалыптасқан күйінде жазылды. Мысалы: *газет* (*газета емес*),



*минут* (минута емес), *секунд* (секунда емес), *поштабай* (почтовый емес), *сот* (суд емес), *тұрба* (труба емес), *шот* (счёт емес), *соқа* (соха емес), *бөрене* (бревно емес).

15. Орфография ережелерінің 15-параграфында көрсетілгендей, *х* дыбысының таңбасы қазақтың байырғы сөздерінде кейбір жағдайларда ғана қолданылды. Оның өзінде де *х* әрпі омоним сөздерді бір-бірінен ажырату мақсатына сай келген жерлерде ғана жазылды. Мысалы: *хат* дегенді *қат* (зәру) деген сөзбен, *хан* дегенді *қан*-нан, *хал* дегенді *қал*-дан, *ханша* дегенді *қанша*-дан, *халық* дегенді *қалық*-тан, *хас* дегенді *қас*-тан, *хикая* дегенді *қиқая*-дан, *хабар* дегенді *қабар*-дан, *хош* (хош иіс) дегенді *қош*-тан, *хор* дегенді *қор*-дан бөлу үшін біреуіне *х*, біреуіне *қ* жазылды. Түбір тұлғасында *х* әрпі жазылған сөздердің туынды тұлғаларында да *х* әрпі қолданылады. Мысалы: *халықшыл*, *хабаршы*, *хандық*, *аурухана*. Бұлардың саны онша көп емес. *Х* әрпі бұлардан басқа *хадис*, *харекет* тәрізді бірен-саран араб, парсы сөздерінде сақталынды. Қалған жағдайлардың бәрінде де *х* мен *қ* дүдәмал естілсе де, *қ* әрпі қолданылды. Мысалы: *ақшам* (*ахшам емес*), *ақымақ* (*ахмақ емес*), *дарқан* (*дархан емес*), *қор* (*хор емес*); сондықтан *қорлық* (*хорлық емес*), *қорлау*, *қорлану* деген туынды сөздер де *қ* әрпі арқылы жазылады.

Ал орыс тілінен Ұлы Октябрь революциясынан бергі жерде енген сөздерде *х* әрпі орыс орфографиясы бойынша жазылатын жерлерде қазақ тілінде де сақталды. Мысалы: *хор* (хорда өлең айту), *хлор*, *хлорид*, *химик*, *хирург*, *хутор*.

16. *Ф* әрпі қазақтың байырғы сөздерінде де, араб-парсы тілдерінен ауысқан сөздерде де (тек қана кісі атынан басқаларында) жазылмайды. Ол әріп орыс тілінен енген сөздерде ғана жазылады.

17. *И* әрпімен байланысты жазуда қиындық келтіреді деген сөздерді неғұрлым көбірек қамтып, оларды, негізінде, реестр сөз етіп, ал тиісті жерлерінде мысал ретінде реестр сөздерге тіркеп беру жағы да көзделді.

## II. Сөздің құрылымы

18. Сөздікте берілген сөздердің қай сөз табына жататындығы арнап көрсетілмеді. Олай етудің мынадай себептері бар. Біріншіден, жазу ісіне сөз таптарын айырып

жатудың тікелей қатынасы жоқ. Екіншіден, олардың мағыналары және көптеген етістік пен есім сөздерге тіркеліп беріліп отырған қосымшалары я қосымшалы түрлері олардың қай сөз табына жататындығын айқындайды. Сөз таптарының арнаулы оқулықтарда берілуі де бұл жағдайды жеңілдетеді. Бұл сөздікте жақша ішінде біренсарандап кездесетін сөз таптарының аты аталса, онда сол сөзбен түбірлес басқа сөзден (омонимдерден) айыру үшін көрсетілген деп түсіну керек.

19. Зат есімдердің тұлғасы сөздікте екі түрлі жолмен берілді.

а) Орыс тілінен енген кейбір сөздерге жалғау жалғанғанда, түбірлері азды-көпті өзгереді болса, олар реестр сөзден кейін барыс, шығыс және тәуелдік жалғаулы түрінде тұтас қайталанып жазылды. Мысалы: *секретарь, секретарьға, секретарьдан, секретары; ведомость, ведомосқа, ведомостан, ведомосы*. Сонымен бұл арада *ведомость* сияқты *ств*-ға аяқталған сөздерге тәуелдік, септік, көптік жалғаулары қосылғанда, *ств*-нің жазылмайтынын, *секретарь* сияқты сөздер жекеше түрінде тәуелдік жалғаулы формада септелгенде, *ь*-нің (жіңішкелік белгісінің) түсіп қалатынын, тәуелдік жалғаусыз түрде септелгенде, оның сақталатынын көреміз.

ә) Түбір мен қосымшаның арасына *ы* немесе *і* дыбысы дәнекер болып келетін жағдайда да ол сөздер барыс, шығыс, тәуелдік жалғауларына қойылып қайталанды. Мысалы: *фонд, фондыға, фондыдан, фондысы; акт, актіге, актіден, актісі* болып, дәнекер дауысты дыбыс қосылып жазылады.

б) Орыс тілі арқылы енген сөздің түбіріндегі соңғы дыбысы жалғаудың әсерінен басқа дыбысқа алмасатын болса, оның тек тәуелдік жалғаулы түрі ғана толық жазылды да, өзге жалғаулардың (барыс, шығыс) тұлғасы көрсетілді. Мысалы: *ток, қа, тан, тоғы; гамак, қа, тан, гамагы*. Мұндағы *қа, тан* деген формалар осы сөздің барыс септігінде *токқа*, шығыс септігінде *токтан* болып жазылады дегенді көрсетеді.

в) Түбір сөздің дыбысталуында өзгешелігі бола тұрса да, жазылуында өзгеріс болмай, түбірі сақталып жазылатын сөздердің қосымшалары барыс, шығыс, тәуелдеу түрінде қысқартылып берілді. Мысалы: *бокс, ке, тен, і; кокс, ке, тен, і*.



г) Қазақ тілінің байырғы сөздері түбір тұлғада берілді де, оларға қосымшалардың қалай қосылуы көрсетілмеді. Өйткені олардың қалай өзгеретіндігі оқушыларға белгілі. Сондықтан әрбір сөзге қосымша жалғау нормасын көрсетіп жату қажет болмады.

ғ) Қазақ тілінің үндестік заңына сәйкес, *қ—ғ, к—г, п—б* дыбыстарының алмасуына байланысты болатын өзгерістері көрсетіліп отырылды. Мысалы: *азық — азығы, қызық — қызығы, кек — кегі, тек — тегі, қап — қабы, тап — табы.*

д) Түбірінің соңғы буынында *ы, і* жазылатын кейбір есім сөздерге дауысты дыбыстан басталатын тәуелдік жалғаулары жалғанғанда, түбірдің соңғы буынындағы, *ы, і*-нің түсу-түспеу жағдайлары толық жазылып көрсетілді. Мысалы: *ауыл — аулы; қарын — қарны; мұрын — мұрны; бөрік — бөрі; сауын — сауыны; дауыл — дауылы.*

20. Сан есімдердің барлық түрі берілді. Мысалы: *он бір* (омбір емес), *он екі, отыз бес, бір мың тоғыз жүз қырық тоғыз* т. б. Сондай-ақ *қырық — қырқы, алты — алтау* дегендер де көрсетілді.

21. Шырай жұрнақты сын есімдер жеке реестр болып берілді, ал кейбіреуінің зат есімге айналғандағы тәуелдеулі түрі берілмеді.

22. Шылау сөздерді жеке реестр етіп енгізіп, оның соңына мысал келтірілді. Мысалы: *қой, жоқ қой, бар ғой* т. б.

23. Үстеу сөздер де реестр сөз ретінде берілді. Керек болған жерде ғана оларға бірен-саран мысал келтірілді.

24. Етістіктердің көпшілігі сөздікте реестр ретінде берілді. Бірақ етістіктің көсемшелері мен есімшелері реестр сөз ретінде берілмеді. Өйткені олар етістік формасын жазуға ешқандай қиындық келтірмейді. Дұрыс жазуға азды-көпті қиындық келтіреді деген жағдайлар ғана ескерілді. Олар мына төмендегілер:

а) *и* және *ы, і* дыбыстарына байланысты соңғы дыбысы жақтық, жіктік жалғауларда өзгеретін етістіктер сол тұлғаларында толық беріліп отырылды. Мысалы, *қию, қиыды, қиыды, қиыын, қиы, қиып, қиюы; қию, қи, қиды, қияды, қияйын, қиып, қиюы; тасу, тасы, тасыды, тасиды, тасиын, тасуы* деп берілсе, *табу, тап, табады, тауып* делініп *б, п, у* дыбыстарының алмасуы көрсетілді.

ә) *с, ш, з* дыбыстарына аяқталатын етістік түбірлері-

не шартты және қалау рай қосымшалары жалғанғанда, естілуінше жазылмай, олардың түбірлері сақталып жазылатындығы көрсетілді. Мысалы: *басу, басса, басшы; қосу, қосса, қосшы; асу, асшы; ашу, аиса, аишы; жазу, жазса, жазшы.*

б) Етістіктің түбірі **н** дыбысына бітсе, олардың болымсыз түрі мен есімшенің **ған, ген** жұрнақтары жазылатын түрі беріліп отырды. Мысалы, *көну, көнбеу, көнген; жану, жанбау, жанған.*

Қазақ алфавиті

| Баспа түрі |           | Әріптердің аты | Баспа түрі |           | Әріптердің аты     |
|------------|-----------|----------------|------------|-----------|--------------------|
| бас әріп   | кіші әріп |                | бас әріп   | кіші әріп |                    |
| А          | а         | а              | П          | п         | пе                 |
| Ә          | ә         | ә              | Р          | р         | эр                 |
| Б          | б         | бе             | С          | с         | эс                 |
| В          | в         | ве             | Т          | т         | те                 |
| Г          | г         | ге             | У          | у         | у                  |
| Ғ          | ғ         | ға             | Ұ          | ұ         | ұ                  |
| Д          | д         | де             | Ү          | ү         | ү                  |
| Е          | е         | е              | Ф          | ф         | эф                 |
| Ё          | ё         | ёо             | Х          | х         | ха                 |
| Ж          | ж         | же             | Һ          | һ         | һа                 |
| З          | з         | зе             | Ц          | ц         | це                 |
| И          | и         | и              | Ч          | ч         | че                 |
| Й          | й         | қысқа и        | Ш          | ш         | ша                 |
| К          | к         | ка             | Щ          | щ         | ща                 |
| Қ          | қ         | қа             | Ъ          | ъ         | айыру белгісі      |
| Л          | л         | эл             | Ы          | ы         | ы                  |
| М          | м         | эм             | І          | і         | і                  |
| Н          | н         | эн             | Ь          | ь         | жіңішкелік белгісі |
| Ң          | ң         | эн             | Э          | э         | э                  |
| О          | о         | о              | Ю          | ю         | ю                  |
| Ө          | ө         | ө              | Я          | я         | я                  |



## А

аба, аба қылу (қамалап ұстау)  
 абадан: абадан жігіттер  
 абадшылық, абадшылығы  
 абажадай  
 абажур, ға, лар, ы  
 абай: абай болу  
 абайлаңқырау  
 абайлау  
 абақты  
 абалақ-сабалақ  
 абалау  
 абат  
 абаттық, абаттығы  
 абдырағыш  
 абдыралау, абдыралап арту  
 абдырамау  
 абдырату, абдыратты  
 абдырау  
 абдырауық  
 абжауқын (*су-суан*)  
 абжылан  
 абжыландай  
 абзал  
 абзалы  
 абзац  
 абитуриент, ке, тен, і  
 абиыр  
 абонемент, ке, тен, тер, і  
 абонементтік  
 абонементтеу  
 абонент, ке, тен, і  
 абоненттік  
 абрикос  
 абсолют, ке, тен, і  
 абсолютизм  
 абсолюттік  
 абстракт, абстрактіге, абстракт-  
 тіден, абстрактісі

абстракттілік  
 абстракция  
 абсурд, қа, тан, ы  
 абхаз (*халық*)  
 абыз, абызы  
 абылхаят (*әбілхаят емес*)  
 абылық (аблыңқы *емес*)  
 абылық-сабылық  
 абынып-қабыну  
 абыр-жабыр  
 абыржу, абыржы, абыржыды,  
 абыржиды, абыржиын, абыр-  
 жуы  
 абыр-жұбыр  
 абырой (*аброй емес*)  
 абыройландыру  
 абыройлы, абыройлы іс  
 абыройсыз  
 абыройсыздану, абыройсыздан-  
 бау, абыройсызданған  
 абыройсыздық  
 абыр-сабыр  
 абысын, абысыны  
 абысын-ажын (*абысын-әжін емес*)  
 авангард, қа, тан, тар, ы  
 авангардтық  
 аванпост, аванпосқа, аванпос-  
 тан, аванпосы  
 аванс, қа, тан, тар, ы  
 аванстау  
 авантюра  
 авантюрист, авантюристке, аван-  
 тюристен, авантюристер,  
 авантюрісі  
 авантюристік  
 авария  
 август, августқа, августа, августы

авиабаза  
 авиабайланыс  
 авиабензин  
 авиабилет  
 авиадесант, қа, тан, ы  
 авиадивизион  
 авиаклуб  
 авиаконструктор  
 авиакрейсер  
 авиақұрылыс  
 авиажол  
 авиазавод, қа, тан, тар, ы  
 авиамаяк, қа, тан, тар, авиа-  
 маягы  
 авиамектеп  
 авиамоделист, авиамоделиске,  
 авиамоделистен, авиамодели-  
 сі  
 авиамодель  
 авиамотор  
 авианосец, ке, тен, тер, і  
 авиатор  
 авиатрасса  
 авиация  
 аврал  
 автоара  
 автобаза  
 автобус, қа, тан, тар, ы  
 автовокзал  
 автогараж  
 автоген  
 автогендік, автогендік пісіру  
 автограф  
 автожарыс  
 автозавод  
 автоинспекция  
 автокалам  
 автомат  
 автоматтандыру  
 автомат-телефон  
 автоматшы  
 автомашина  
 автомобиль, автомобильге, ав-  
 томобильден, автомобильдер,  
 автомобилі  
 автонауа  
 автономия  
 автономиялы  
 автоплуг, қа, тан, тар, ы  
 автоплугшы  
 автопісіргіш  
 автор  
 авторемонт, қа, тан, ы

автосауғыш  
 автосуат  
 автотранспорт, қа, тан, тар, ы  
 автотіркес  
 агглютинативтік  
 агглютинация  
 агент, ке, тен, тер, і  
 агенттік, агенттігі  
 агрегат  
 агрессия  
 агрессиялық  
 агрессияшыл  
 агрессор  
 агробиология  
 агромаксимум, ға, нан, ы  
 агроминимум, ға, нан, ы  
 агроном  
 агрономия  
 агротәсіл  
 агротехника  
 аға, аға лейтенант, аға мастер  
 аға жолаты, аға шопан  
 ағайын, ағайыны  
 ағайындас  
 ағайынды  
 ағайындық  
 ағайынды-қарындас  
 ағайын-туған  
 ағалық, ағалығы  
 ағалы-інілі  
 ағартқыш  
 ағарттыру  
 ағарту, ағарт, ағартты  
 ағару  
 ағарыңқы  
 ағат, ағат сөз  
 ағатай  
 ағаттық, ағаттығы  
 ағеке (ағеке *емес*)  
 ағзам  
 ағу, ақ, ақты, ағады, аққан,  
 ағайын, ағуы  
 ағыз (ағзу *емес*)  
 ағызып-тамызып  
 ағыл-тегіл  
 ағылту, ағылт  
 ағылу  
 ағылшын  
 ағылшынша  
 ағым, ағымы  
 ағын, ағыны  
 ағындату  
 ағындау



ағынды  
ағырақ, ағырағы  
ағыс, ағысы  
ағыттыру  
ағыту, ағыт, ағытты, ағытады,  
ағытайын  
ада: ада болу, ада ету, ада қы-  
лу  
ада-гүде  
ада-жұда  
адақтау  
адал (адал я халал *емес*), адал  
ас, адал жан, адал ой  
адалбақан  
адалдау  
адалдық, адалдығы  
адалсыну, адалсынбау, адал-  
сынған  
адам, адам анатомиясы, адам  
айтқысыз, адам баласы, адам  
болу, адам сүйгіш, адам ата  
адам баласы төзгісіз  
адамгершілік  
адамдық, адамдығы  
адамзат  
адамсу, - адамсы, адамсиын,  
адамсуы, адамсиды, адам-  
сып, адамсыды  
адамшылық  
адамша  
адаптация  
адарғы  
адас (аттас)  
адастыру  
адасу, адасшы  
адасушы  
адасушылық  
адвокат (атпекет *емес*)  
адвокаттық  
адекват  
адекваттық  
аджар (*халық*)  
адмирал  
адмиралтейство  
адреналин, ге, нен, і  
адрес (эдріс *емес*)  
адресант, қа, тан, тар, ы  
адресат  
адуын, адуын ат, адуын жас  
адуындау  
адуынды  
адыгей (*халық*)

адым, адымы, ат адым, қарға  
адым, бір адым  
адымдау  
адымды  
адыр, адыры  
адыра, адыра қал (*ұрсу, зеку*)  
адырайту, адырайт, адырайтты,  
адырайтқан  
адырандау  
адыраспан (*шөп*)  
адыра-талқан  
адыраю, адырай, адырайды,  
адыраяды, адыраяйын, ады-  
райып, адыраюы  
адыр-бұдыр  
адырлы, адырлы төбе  
адырлы-бұдырлы  
адырмақ, адырмағы  
адырмақ-бұдырмақ  
адырмақты  
адырна  
адырсыз  
адырсымақ  
адъютант, қа, тан, тар, ы  
ажар, бет ажары, сырт ажары  
ажарландыру  
ажарлану, ажарланбау, ажар-  
ланған  
ажарлау  
ажарлы  
ажарсыз  
аждаһа  
аждаһадай  
ажуа (*эжуа емес*)  
ажуалау  
ажуашыл  
ажырасу (*ажрасу емес*)  
ажыратқыш (*ажратқыш емес*)  
ажырату (*ажрату емес*)  
ажыратушы (*ажратушы емес*)  
ажыратылу (*ажратылу емес*)  
ажырау (*ажрау емес*), ажыра,  
ажырады, ажырайды, ажы-  
рап, ажырайын, ажырауы  
ажыраю (*ажраю емес*), ажы-  
рай, ажырайды, ажыраяды,  
ажырайып, ажыраяйын, ажы-  
раюы  
ажырық (*өсімдік*)  
аз, аз алдында, аз да болса, аз  
жылдық өсімдік  
аза, аза бойы, аза тұту  
аз-аздан

аз-аздап  
 азайғыш  
 азайтқыш  
 азайттыру  
 азайту, азайт, азайтты, азайт-қан  
 аз-ақ  
 азанғы  
 азан-қазан  
 азап (ғазап *емес*), азабы, азап шегу  
 азапсыз  
 азаптандырушы  
 азаптау  
 азар, азар болса, азар беру  
 азарда-безер  
 азаттық, азаттығы  
 азатшыл  
 азаю, азай, азайды, азаяды, азайып, азаяйын, азаюы  
 азбан  
 азғақ  
 азғана, азғана кешікті, азғана күн  
 азғантай  
 азған-тозған  
 азғын  
 азғындау  
 азғындық  
 азғыру  
 азғырушы  
 азғырылу  
 аздап, аздап қана  
 азды-көпті  
 аздық, аздығы  
 аздырғыш  
 аздыру  
 аздырушы  
 аздырушылық  
 азербайжан (*халық*)  
 азимут, қа, тан, ы  
 азиялық  
 аз-кем  
 аз-маз  
 аз-мұз  
 азоқосылыс  
 азот  
 азот қышқылы  
 азоттау  
 азотты  
 азсыну, азсынбау, азсынған  
 азу, азу ағаш, азу басу, азу тіс  
 азық, азығы

азықсыз  
 азықтандыру  
 азық-түлік  
 азын-аулақ  
 азып-тозу  
 азырақ (азрақ *емес*), азырағы  
 азырқану, азырқанбау, азыр-қанған  
 азшылық, азшылығы  
 азына (азна *емес*)  
 азынату (азнату *емес*)  
 азынау (азнау *емес*)  
 ай (*зат*), ай жарық, ай қабақ,  
 ай мүйіз, ай сайын, ай тұты-лу  
 ай (*одағай*), ай, сен bel?  
 айбалта  
 айбарлану, айбарланбау, айбар-ланған  
 айбарлы  
 айбат, айбат шегу  
 айбаттану, айбаттанбау, айбат-танған  
 айбатты  
 айбаттылық, айбаттылығы  
 айбын  
 айбынту  
 айбыну, айбынбау, айбынған  
 айва  
 айгөлек  
 айғабақ (күнбағыс — *өсімдік*),  
 бірақ айға бақ (айға қара)  
 айғай, қ. айқай  
 айғайлау  
 айғайласу  
 айғай-шу  
 айғайшы  
 айғақ  
 айғыз-айғыз  
 айғыздану, айғызданбау, ай-ғызданған  
 айғыр, айғыр жуа, айғыр сасыр  
 (*шөп*)  
 айдай, айдай әлем, айдай ай-қын  
 айдала  
 айдахар  
 айдахардай  
 айдын, айдын көл  
 айдындану, айдынданбау, ай-дынданған  
 айдынды  
 ай-жай



айқай, қ. айғай  
 айқайшы  
 айқайласу  
 айқайласушы  
 айқайлау  
 айқара, айқара жамылу  
 айқастыру  
 айқасу  
 айқын  
 айқындалу  
 айқындау  
 айқындаушы  
 айқындық, айқындығы  
 айқыш-ұйқыш  
 айла (хайла, қайла *емес*)  
 айлакер (хайлакер, қайлакер *емес*)  
 айлалау, айлала, айлалады, айлалайды, айлаласыз  
 айлалылық  
 айлап-жылдап  
 айла-тәсіл  
 айла-шарқы  
 айлы  
 айлық  
 айлық ақы  
 аймақ, аймағы  
 аймақтық, аймақтығы  
 аймауыт (*темір торлы киім*)  
 айнакөз (*балық*)  
 айналадағы (айланадағы *емес*)  
 айналақтау  
 айналайын (айланайын *емес*)  
 айналасы (айланасы *емес*)  
 айналасында (айланасында *емес*)  
 айналдырғыш (айландырғыш *емес*)  
 айналдыру (айландыру *емес*)  
 айналмалы  
 айналсоқ  
 айналсоқтау  
 айналу (айлану *емес*)  
 айналыңқырау  
 айналып-толғану  
 айналыс  
 айну, айны, айниды, айныды, айнып, айныын, айнуы  
 айнығыш  
 айнымалы  
 айнытқыш  
 айнымау (*ұқсау*)

айныту  
 айран-асыр  
 айран-қатық  
 айран-шалап  
 айрық (айырық *емес*), айрығы, екі айрық жол  
 айрықша  
 айрылмас  
 айрылу, айрыл, айрылады, айрылды  
 айрылушы  
 айрылыс  
 айрылысу, айрылысуы  
 айсберг, ке, тен, тер, і  
 айт (әйт *емес*), айт күні  
 айтақыр  
 айтқызу, айтқыз, айтқызса, айтқызшы  
 айтқыш  
 айтпақшы, айтпақшы ұмытып барады екенмін  
 айттыру, қыз айттыру, өлең айттыру  
 айт-үйт, айт-үйтке қарамай, айт-үйт жоқ  
 айтулы  
 айтушы  
 айт-шу  
 айтшылау  
 айтылу, айтылуы  
 айтып-айтпау  
 айтыс  
 айтыстыру  
 айтыстырушы  
 айтысу, айтысуы, айтысшы  
 айтысушы  
 ай-түй, ай-түй жоқ  
 айуан (аюан *емес*)  
 айуанат  
 айуандық (аюандық *емес*), айуандығы  
 айһай (*одағай*)  
 айшық, айшығы  
 айшықтау  
 айшылық  
 айығу, айық, айығады, айықты, айығайық, айығуы  
 айыз, айызы қану  
 айықтыру  
 айыл, айылы, тартпа айыл, төс айыл  
 айылбас  
 айыл-тұрман

айып (ғайып *емес*), айыбы  
 айып-анжы  
 айыпкер  
 айып-кінә  
 айыпсыз  
 айыпталу  
 айыптау  
 айыпты  
 айып-шам  
 айыр, айыры; айыр ер, айыр өр-  
 кеш, айыр түйе  
 айырбас  
 айырбасталу  
 айырбастау  
 айырбасшыл  
 айырғыш  
 айырлағыш  
 айырлау  
 айырма  
 айырмалық, айырмалығы  
 айырмашылық  
 айырту, айырт, айыртты, айырт-  
 қан  
 айыртушы  
 айыру, айыр, айырды, айыра-  
 ды, айырып, айырайын, айы-  
 руы  
 айырушы  
 айыршы  
 айырым  
 академик, академигі  
 академия  
 акварель, акварельге, акварель-  
 ден, акварелі  
 аквариум, ға, нан, дар, ы  
 аккомпанемент, ке, тен, і  
 аккорд, қа, тан, ы  
 аккардеон  
 аккредитив, ке, ті, і  
 аккредитивтік  
 аккумулятив  
 аккумулятор  
 акробат  
 аксиома  
 акт, актіге, актіден, актілер, ак-  
 тісі  
 актёр, ге, ден, і  
 актив  
 актуалды (актуальды *емес*)  
 актуалдық (актуальдық *емес*)  
 актілеу  
 актілік  
 акустика

акцент, ке, тен, і  
 акция  
 акционер  
 ақ, ақ айыл, ақ аю, ақ бақай,  
 ақ бас, ақ бидай, ақ боран, ақ  
 бөкен, ақ білек, ақ жал, ақ  
 жауын, ақ жем, ақ жүрек, ақ  
 изен, ақ көз, ақ көңіл, ақ қа-  
 бақ, ақ қараған, ақ қала (*ой-  
 ын*), ақ қасқа, ақ қоян, ақ  
 құба, ақ күйрек (*шай*), ақ  
 құман, ақ құр, ақ қыш, ақ ма-  
 рал, ақ сары, ақ сасыр (*шөп*),  
 ақ саусақ, ақ селеу (*шөп*), ақ  
 сұңқар (*құс*), ақ сүйек (*ой-  
 ын*), ақ сырт, ақ тиін, ақ  
 тышқан, ақ төс, ақ шап, ақ  
 ши (*өсімдік*), ақ шолақ (*ат*)  
 ақай-тоқай  
 ақалтеке: ақалтеке жылқысы  
 ақау, ақау түсу  
 ақаулы  
 ақаю, ақай, ақайды, ақаяды,  
 ақайып, ақайын, ақаюы  
 ақбас (*ауру аты*)  
 Ақбозат (*жұлдыз*)  
 ақдабы (*мата*)  
 ақиқат  
 ақиқаттық  
 ақиқатшыл  
 ақиық (*құс*)  
 ақию, ақи, ақиды, ақияды,  
 ақиюп, ақия, ақияын, ақиюы  
 ақкіс  
 ақ-қара, ақ-қарасын айыру  
 аққайран (*балық*)  
 аққу  
 аққұла (*үстеу*)  
 аққұрт  
 аққұтан  
 аққылтақ (*бидай*)  
 ақпа, ақпа құлақ  
 ақпан  
 ақпар  
 ақпаршы  
 ақсақал (*адам туралы, бірақ:*  
 ақ сақалды кісі)  
 ақсақ-тоқсақ  
 ақсақтық  
 ақсаң (*мата*)  
 ақсаңдау  
 ақсары (*құс*)  
 ақситу



ақсию, ақси, ақсияды, ақсиды,  
ақсынып, ақсия, ақсияйын, ақ-  
сиюы

ақсүйек (*дворянин*)

ақсыну, ақсынбау, ақсынған

ақтаңдақ, ақтаңдағы

ақтарылу

ақтаспа (*шөп*)

ақтүнба

ақтық, ақтығы

ақтылы, ақтылы қой, алалы  
жылқы

ақтылы-қаралы

АҚШ, АҚШ-қа, АҚШ-тан

ақша, ақша қар, ақша бет

ақшаландыру

ақшам (ақшам *емес*)

ақшамда

ақшелек (*ауру*)

ақшенгел

ақшию, ақши, ақшиды, ақшия-  
ды, ақшынып, ақшняйын, ақ-  
шиюы

ақшолақ (*тышқан*)

ақшомшы

ақы (хақы *емес*)

ақық (ахық *емес*)

ақыл, ақылы; ақыл тіс

ақыл-айла

ақылгөй

ақылдасу, ақылдасса, ақылдас-  
шы

ақыл-ес

ақыл-ой

ақылсыну, ақылсынбау, ақыл-  
сынған

ақылсыздық

ақылшы

ақымақ (ақмақ, ахмақ *емес*)

ақымақтандыру (ақмақтанды-  
ру, ахмақтандыру *емес*)

ақымақтық (ақмақтық, ахмақ-  
тық *емес*)

ақымақшылық

ақын (ахын *я* ахун *емес*)

ақындық, ақындығы

ақынсымақ

ақыр (ахыр *емес*), ақырға ат-  
ты байлады, ақыр ағаш

ақыр, ақыр аяғы, ақыр аяғын-  
да, ақыр заман

ақыраңдау

ақырап

ақыраю, ақырай, ақыраяды,  
ақырайып, ақыраййын, ақы-  
раюы

ақырғы

ақырет (*кебін*)

ақырын

ақырында

ақырындау

ақырынырақ

ақысыз-бұлсыз

ал, ал көк, ал күрең, ал қара  
көк, ал қызыл, ал түсті

ала, ала ауыз, ала ауыздық,

ала аяқ (*ат, адам*), ала бар-  
қын, ала бас, ала бұлт, ала

жаздай, ала жаулы, ала көз  
(*болу*), ала көздік, ала кө-

леңке, ала көнек, ала көңіл,  
ала күздей, ала қаудан, ала

қол (*жұмыс*), ала қыстай,  
ала шабыр, ала шағыр (*шөп*)

алабажақ

алабажақтану

алабажақтау

алабота

ала-бөле

ала-бөтен

алабұға

алабұрту, алабұрт, алабұртты,

алабұртқан

алабүйі

алагеуімде

алагөбеден

алагүлік

алағаншық (*боранның толас  
кезі*)

алай, алайда

алай-бұлай

алай-түлей (алай-дүлей *емес*)

алақай (*одағай*)

алақай-ай

алақай-ау

алақайлау

алақан

алақ-жұлақ

алақоржын (*тышқан*)

алақтау

ала-құла

аламан, аламанға

аламыш

алаң, Қызыл алаң, алаңға шығу

алаң, алаң болмау, алаң ету,

алаң қылу

алаңғасар  
алаңғасарлану, алаңғасарлан-  
бау, алаңғасарланған  
алаңғасарлау  
алаңғасарлық  
алаңдау  
алаңқай  
алаңқы  
алаңсу, алаңсы, алаңсиды,  
алаңсыды, алаңсиын  
алаңсыз  
алаөкпе (*індет, бірақ* ала өкпе  
болып шаршама)  
алап, алабы  
алапес  
аларман, аларманға алтау да  
аз  
аларту, аларт, алартты, аларт-  
қан  
аласапыран  
аласарақ, аласарағы  
аласарыңқырау  
аласуан  
аласұру  
алас-қапас  
аласы-бересі  
алаю, алай, алайды, алаяды,  
алайып, алаюы  
алба-жұлба  
албан (*халық*)  
албар (*азбар емес*)  
албыр-жалбыр  
албырау  
албырт (*албыт емес*)  
албырттану, албырттанбау, ал-  
бырттанған  
албырттық  
алгебра  
алғау  
алғашқы  
алғашында  
алғы, алғы сөз, алғы күн  
алғыр  
алғырлық, алғырлығы  
алғыс  
алғыш, жан алғыш, қан алғыш,  
шаш алғыш  
алдағы  
алда-жалда  
алдамшы  
алдамшылық, алдамшылығы  
алдамыш  
алдан, алдан болжау

алданғыш  
алдандыру  
алдандырушы  
алдану, алданбау  
алданыш, алданышы  
алдап-сулау  
алдаспан  
алдау-арбау  
алдаушы  
алдауыш  
алдияр, алдияр тақсыр  
алдиярлау  
алды, алдындағы  
алды-алдына  
алды-арты  
алдымен  
алдын, алдын ала  
алдыңғы, алдыңғы күні  
алдыру  
алдырушы  
алебастр, ға, дан, ы  
алжапқыш  
алжастыру  
алжастырушы  
алжасу  
алжу, алжы, алжиды, алжыды,  
алжиын, алжуы  
алиби  
алимент, ке, тен, і  
алименттік  
алқа  
алқа-қотан  
алқалы, алқалы топ  
алқам-салқам  
алқа-салқа  
алқы-салқы  
алқымдау  
алқын, алқыны  
алқынды  
алқындыру  
алқыну, алқынбау, алқынған  
алқисса  
алла, алла тағала  
аллалау  
аллегория  
аллея  
аллитерация  
алло  
аллотропиялық  
алмағайып  
алмаз (*элемент*)  
алма-кезек  
алмалы-салмалы



алмас, алмас қылыш, алмас  
пышақ  
алмастыру  
алмастырушы  
алмастырылу  
алматылық  
алмұрт (*жеміс*)  
алоэ (*өсімдік*)  
алпамсадай  
алпауыт, алпауыты  
алпауыттық  
алпыс, алпыс бір, алпыс жыл-  
дық  
алпы-салпы  
алпысыншы  
алтайы, алтайы түлкі  
алты, алты ай, алты атар (*мыл-  
тық*), алты бақан (*ойын*), ал-  
ты бұрыш, алты бұрышты, ал-  
ты күн, алты күндік, алты  
қырлы  
алтын, алтын жұлдыз, алтын  
сағат, алтын тіс, алтын сау-  
сақ (*шебер*), алтын іздеуші  
алтындау  
алуа (*халуа емес*)  
алуан, алуан түрлі, әр алуан,  
сан алуан  
алуан-алуан  
алуа-шекер  
алфавит  
алфавиттік  
алхимик  
алхимия  
алхоры  
алша  
алша-алша  
алшағырақ, алшағырағы  
алшайту  
алшақ, алшағы  
алшақтау  
алшақтық  
алшан-алшан  
алшаю, алшай, алшаяды, ал-  
шайып, алшая, алшаюы  
алшы, алшысынан түсті  
алым, алымы  
алым-берім  
алымқор  
алымсақ  
алым-салық  
алым-салым  
алып, алып адам, алып крап,

алып қаш (*алып қаш ат*),  
алып қашпа (*алып қашпа  
сөз*), алып қашты (*алып қаш-  
ты сөз*), алып сатар (*сауда-  
гер*), алып соқ (*алып соқ ит*)  
алыс, алыстан  
алыс-беріс  
алыс-жақын  
алыс-жұлыс  
алыспақ, алыспағы  
алыссыну, алыссынбау, алыс-  
сынған  
алыстық, алыстығы  
алысу, алысса, алысшы  
алысушы  
алысырақ, алысырағы  
альбинос  
альбом  
альвеолдар  
альманах, қа, тан, альманахы  
альпинизм  
альт  
альфа  
альфа-бөлшектер  
алюминий, алюминийге, алюми-  
нийден, алюминийі  
амал, төрт амал  
амалдау  
амалсыздық  
амалшыл  
амальгама  
амандық, амандығы  
аман-есен  
амандық-есендік (*жоқ*)  
аман-сау  
амбиция  
амбразура  
амёба  
американ  
аметист, аметиске, аметистен,  
аметисі  
аммиак, аммиакқа, аммиактан,  
аммиагы  
аммоний, аммонийге, аммоний-  
ден, аммонийі  
амнезия  
амораль, аморальдық  
амортизация  
аморф, аморф зат  
аморфты  
ампер  
амперметр  
амплитуда

ампула  
 ампутация  
 амуниция  
 амфитеатр, ға, дан, ы  
 ана, ана жақ (анжақ *емес*), ана  
     жер, ана тұста  
 анабиоз  
 анағұрлым  
 анада  
 анадайдан (андайдан *емес*)  
 анайы, анайы түр, анайы сөз  
 анайылық  
 анализ  
 анализатор  
 аналитикалық  
 аналогия  
 анальгин  
 ананас  
 анапест, анапеске, анапестен,  
     анапесі  
 анар, анардай  
 анархизм  
 анархист, анархиске, анархис-  
     тер, анархисі  
 анархистік  
 анархия  
 анатомия  
 анау  
 анау-мынау  
 анафора  
 ангидрид, ке, тен, і  
 ангина  
 андағайлау  
 анда  
 анда-мұнда  
 анда-санда  
 андату  
 андатушы  
 андау, андады, андайды,  
     андап  
 анды  
 андыз-андыз  
 андыздау  
 анекдот  
 анемия  
 анестезия  
 анжир  
 анжы: қыл анжы  
 анилин  
 анкет (анкета *емес*)  
 анкеттік  
 аннексия  
 аннотация

анод, қа, тан, ы  
 аномалия  
 аноним, ге, нен, і  
 анонс, қа, тан, ы  
 органикалық  
 ансамбль, ансамбльге, ансам-  
     блден, ансамблі  
 ансамбльдік  
 ант, ант атқан, ант беру, ант  
     ұрған  
 антагонизм  
 антагонистік  
 анталау  
 анталату  
 анталаушы  
 антенна  
 антибиотик  
 антимилицаризм  
 антитеза  
 антитезис  
 антициклон  
 антқор  
 антология  
 антоним  
 антоновка (*алма*)  
 антракт, антрактіге, антракті-  
     ден, антрактісі  
 антрацит  
 антропология  
 ант-су, ант-су ішу  
 анттасу  
 аншлаг  
 анығырақ, анығырағы  
 анықтаушы  
 анықтауыш  
 анықтық, анықтығы  
 аң, аң болу  
 аңғал  
 аңғал-саңғал  
 аңғалдық, аңғалдығы  
 аңғалсоқ  
 аңғар  
 аңғарғыш  
 аңғарғыштық, аңғарғыштығы  
 аңғарту, аңғарт, аңғартты, аң-  
     ғартқан  
 аңғару  
 аңғарылу  
 аңғырт  
 аңғырттану, аңғырттанбау, аң-  
     ғырттанған  
 аңғырттық  
 аңдату (*байқату*)



андатушы (*аңғартушы*)  
 андау (*байқау*)  
 андаусыз  
 анду, анды, андиык, андуы  
 андысу  
 андыту  
 аңқа, айкасы кебу  
 аңқау  
 аңқаулық, аңқаулығы  
 аңқаусу, аңқаусы, аңқаусиды  
 аңқаю, аңқай, аңқайды, аңқая-  
 ды, аңқая, аңқайып, аңқая-  
 йын, аңқаюы  
 аңкио, аңқи, аңқияды, аңқиды,  
 аңқиып, аңқияйын, аңқиюы  
 аңқу, аңқы, аңқыды, аңқиды,  
 аңқуы  
 аңқылдақ  
 аңқылдау  
 аңсағыш  
 аңсар, аңсары ауу  
 аңсау  
 аңсыз  
 аңсызда  
 аңсырау  
 аң-таң, аң-таң болу  
 аңтарылу  
 аңшы  
 аңшыл  
 аңшылдық  
 аңшылық  
 аңыз, аңызы; аңыз әңгіме, аңыз  
 ету, аңыз қылу  
 аңызак (*аңзақ емес*), аңызағы  
 аңыз-әңгімелер  
 аңырату  
 аңырау  
 аңыраю, аңырай, аңырайды,  
 аңыраяды, аңырайып, аңы-  
 раюы  
 аңыру  
 аңыз, аңысын анду  
 аорист  
 апай, апай төс  
 ап-айқын  
 апай-топай  
 апақ-сапақ  
 апақ-сапақта  
 апалақ-сапалақ  
 апалақтау  
 апалаң-топалаң  
 апалы-сіңлілі

апан (*шұңқыр*), апан құдық,  
 апан су  
 ап-анық  
 апарғызу  
 ап-арзан  
 апарту  
 апартушы  
 апару  
 апас-қапас  
 апатай (*аптай емес*)  
 апатит  
 апатия  
 ап-ашық  
 апеке (*апаеке емес*)  
 апелляция  
 апельсин  
 апиын, апиыны (*эпиин, опиум  
 емес*)  
 апогей  
 апологет  
 апорт, қа, тан, ы  
 апостроф  
 аппак, аппағы  
 аппарат  
 аппендицит  
 апрель, апрельге, апрельден, ап-  
 релі  
 апсио, апси, апсияды, апсиып  
 апта (*жұма*)  
 аптап  
 аптау  
 аптек (*аптека емес*), ке, тен, ап-  
 тегі  
 аптекарь, ға, дан, аптекары  
 аптығу, аптық, аптығады, ап-  
 тыққан, аптығып  
 аптық, аптығы  
 аптықтыру  
 апшу, апшы, апшып, апшыды,  
 апшиды, апшуы  
 апшыту  
 апы, апы кіріп, күпі шығу  
 апыл-құпыл  
 апыл-тапыл  
 апырай  
 апырақтау  
 апырандау  
 апырмай (*одағай*)  
 апыр-топыр  
 апыр-тұпыр  
 апырып-жапырып  
 ар, ар жақ, ар жағында  
 ара, ара ағайын, ара кісі,

ара күндік, ара тұру, ара түсу  
 ара-арасы  
 араб (ғарап, арап *емес*), арабтар, араб әрпі  
 арабизм  
 арабша  
 арабы, арабы кілем  
 арагідік, арада  
 араз, бас араз  
 араздасу  
 араздық  
 араздастыру  
 арайна: *арайна, билер, арайна* (*Мақамбет*)  
 арақ, арағы  
 арақатынас  
 араластыру  
 аралатпа  
 аралық, аралығы  
 арам (хәрам *емес*), арам ас, арам без, арам қатқыр, арам қату, арам ой, арам ойлы, арам пейіл, арам пейілді, арам тамақ (*адам*), арам тер, арам шөп  
 арамдық  
 арамза  
 арамзалық  
 аран, аранға кіру, аранда тұру; араны ашылу  
 арапа (*ғарапа*)  
 арасалмақ  
 арасан, арасан суы  
 арасында  
 ара-тұра  
 арахис, ке, тен, і  
 арашалау  
 арашалаушы  
 арашашы  
 арбағыш  
 арбакеш  
 арбакештік  
 арбаңдау  
 арбасу  
 арбастыру  
 арбау, арба, арбайды, арбады  
 арбашы  
 арбитр  
 арбитраж  
 арбию, арби, арбиған, арбияды, арбиюы  
 аргумент, ке, тен, і

арғы, арғы жақ, арғы күн  
 арғы-бергі  
 арғымақ  
 арда: арда емген  
 ардагер (ардакер *емес*)  
 ардақтау  
 ардақты  
 арена  
 аренда  
 арендатор  
 арзан, арзан қол мата  
 арзандаттыру  
 арзандық, арзандығы  
 арзанды-қымбатты  
 арзаншылық, арзаншылығы  
 арзанырақ (арзанрақ *емес*)  
 арзу, арзы, арзыды, арзиды  
 аристократ  
 аристократия  
 арифметика  
 арифмометр  
 ария  
 арияйдай: арияйдай, жариямайдай  
 арқа, арқа козу, арқа омыртқа, арқа сүйеу, арқа тұту, арқа тіреу  
 арқан, күн арқан бойы көтерілді, қыл арқан  
 арқар (архар *емес*)  
 арқар-меринос қойы  
 арқылы (арқалы *емес*)  
 арқырату  
 арқырау  
 арлан (ардан *емес*), арлан қасқыр  
 арланғыштық  
 арлылық  
 арман, алыс арман, арман ету, арманда  
 арматур  
 арматуршы  
 армия  
 армян, ға, дар  
 арна, ескі арна, жаңа арна, сөз арнасы  
 арнай  
 арнайы  
 ар-намыс  
 арнау  
 арнаулы  
 аромат, ароматтық  
 арпа



арпалыс  
 арпалысу  
 арпыл-тарпыл  
 арс, арс ету  
 арса-арса  
 арсақай  
 арсалақтау  
 арсалаңдау  
 арсенал  
 арсыздану  
 арсыздық  
 арсылдау  
 арт, артта, арттан, артқа, ар-  
 тында, артынан, артына, арт  
 жақ, артын ала  
 артезиан  
 артель, артельге, артельден,  
 артельдер, артелі  
 артельдестіру  
 артельдесу  
 артельдік  
 артельші  
 артерия  
 артикль, ге, ден, артиклі  
 артикуляция  
 артиллерия  
 артист, артиске, артистен, ар-  
 тистер, артисі  
 артистік  
 артқы  
 арту, арт, артады, артты, арт-  
 қан  
 артық, артығы  
 артығырақ, артығырағы  
 артық-ауыс  
 артық-тұртық  
 арттыру  
 арттырылу  
 артықша  
 артықшылық (артықшалық  
 емес)  
 артылдыру  
 артылу  
 артыну  
 артынша  
 артынып-тартыну, артынып-тар-  
 тынған  
 ару, ары, ариды, арыды, арып,  
 арын, аруы  
 аруақ, аруағы; өлі аруақ, тірі  
 аруақ  
 аруана  
 арулау

ар-ұят, ар-ұятты  
 арфа  
 архаизм  
 археография  
 археолог, қа, тан, тар, ы  
 археология  
 архив, ке, тең, і  
 архивтік  
 архивші  
 архипелаг, қа, тан, тар, архипе-  
 лагы  
 архитектор  
 архитектура  
 арша, арша ағашы  
 аршу, аршы, аршиды, аршыды,  
 арши, аршиық  
 аршушы  
 аршылу  
 аршын (аршин емес), екі  
 аршын  
 аршындау  
 аршыту  
 арыған-ашқан  
 арығырақ, арығырағы  
 арыз (арзы, ғарыз емес), арыз  
 ету, арыз беру  
 арыздастыру  
 арызшы  
 арызшыл  
 арық, арығы  
 арықсыну, арықсынбау, арық-  
 сынған  
 арыктату  
 арықтық, арықтығы  
 арық-тұрық  
 арылту, арылт, арылтты, арылт-  
 қан  
 арылттыру  
 арылу  
 арымай-ашпай  
 арын, арыны қатты  
 арындау  
 арынды  
 арып-ашу  
 арып-талу  
 арыс, екі арыс  
 арыстан  
 арыту, арытты  
 ас, ас жаулық, ас қасық, ас  
 қорыту, ас үй  
 аса, аса көп, аса қадірлі, аса  
 таяқ  
 асау, асау ат, асау тағы

асаулық  
асбап (аспап *емес*, асшы)  
асбест, асбестін, асбеске, ас-  
бесі  
асбестелу  
аскет  
асқабақ, асқабағы  
асқазан  
асқак, асқағы  
асқақтату  
асқақтық  
асқар, асқар тау  
асқындыру  
асқыну, асқынбау, асқынған  
аспа; аспа белбеу, аспа бесік,  
аспа кереует, аспа шам  
аспаз  
аспазшы  
аспай-саспай  
аспан  
аспап (асбап *емес*, құрал)  
аспект, аспектiге, аспектiден,  
аспектiсi  
аспирант, қа, тан, тар, ы  
ассалаумағалайкум  
ассамблея  
ассимиляция  
ассистент, ке, тен, тер, i  
ассонанс  
ассортимент, ке, тен, тер, i  
ассоциация  
аст, астына, астынан, астын-  
дағы, асқа (асқа түсу)  
астамдық  
астамшылық  
астана  
астан-кестен (астан-гестен  
*емес*)  
астапыралда (астағфиралла  
*емес*)  
астарлық  
астра (*гүл*)  
астрология  
астроавтика  
астрономия  
астрофизик  
астрофизика  
астрохимия  
астық, астық тұқымдастар  
астылы-үстілі  
астын-үстін  
астыңғы  
астырт

астыртын  
астыртындау  
асты-үсті  
асу, ас, асшы, асса  
асфальт, қа, тан, ы  
асфальттау  
асфальтты  
асхана  
асханашы  
асшы (*аспаз*)  
асығу, асық, асығып, асыққан  
асығыс  
асығыста  
асығыстық  
асығыс-үсігіс  
асық, асығы, асық жілік, бірақ:  
қызыласық (*анат.*)  
асықтыру  
асыл, асыл зат, асыл тас, асыл  
тұқым, асыл тұқымды  
асылдандыру  
асылдану, асылданбау, асыл-  
данған  
асылзада  
асылу  
асылық (ғасылық, әсілік *емес*)  
асылында (әсілінде *емес*)  
асыну, асынбау, асынған  
асып-сасу  
асып-тасу  
асыр, асыр салу  
асыра, асыра сілтеу, асыра сөй-  
леу  
асыранды  
асырату, асыратты, асыратады,  
асыратып  
асырау  
асыраушы  
асыр-тасыр  
асыр-тұсыр  
асыру  
асырылу  
ат, ат дорба, ат жабу, ат жак-  
ты, ат жарыс, ат көпшік, ат  
қора, ат қою (шабуыл жасау,  
балаға ат қою), ат құмар,  
ат салысу, ат тырма, ат ша-  
быс, ат шаптыру, ат шапты-  
рым, ат ізі  
ата, ата жұрты, ата кәсіп, ата  
қоныс, ата мекен, ата мұра,  
ата сақал (ата сақалы ау-  
зына біткенше), ата тегі



ата-ана  
 ата-баба  
 атавизм  
 ата-ене  
 атака  
 атак, атак құмар  
 атала, атала сорпа  
 аталы-бабалы  
 аталық, аталық сөз  
 атам: атам заманғы, атам за-  
 манда, атамнан ары  
 атарман-шабарман  
 атастыру  
 атастырылу  
 атау  
 атаулы  
 атауыз (*қысқаш*)  
 атбарабан  
 атбегі  
 атеист, атеиске, атеистен, атеисі  
 атеистік  
 атеке (атаеке *емес*)  
 ателье, ге, ден ательесі  
 атжал (*жолақ*)  
 атжалман  
 ат-жөн  
 аткөпір  
 атқа мінер  
 атқару  
 атқарылу  
 атқосшы  
 атқу, атқы, атқиды  
 атқұлақ (*шөп*)  
 атқылау  
 атқыш  
 атлас  
 атлет  
 ат-мат  
 атмосфера  
 атой, атой беру, атой салу  
 атойлау  
 атом  
 атом-молекулалық  
 атпай-шаппай  
 атпақыл  
 атрибут, қа, тан, ы  
 ат-сайман  
 аттай  
 аттам, аттам жер  
 аттандыру  
 аттану, аттанбау, аттанған  
 аттаныс  
 аттас

аттау  
 атташе  
 аттестат  
 аттестациялау  
 аттракцион  
 аттракция  
 ат-тон  
 ат-тұрман  
 ат-түйедей, ат-түйедей қалау  
 атты, атты армия, атты кісі,  
 салт атты кісі  
 аттылы-жаяу  
 ату, ат, атты, атады  
 атшабар  
 ат-шапан  
 атшы  
 аты, аты әйгілі, аты жоқ қол,  
 аты шулы  
 атығу, атықты, атығып, атық-  
 қан  
 аты-жөні  
 атыз (әтіз *емес*)  
 атылу  
 атым, бір атым насыбай  
 атырап, атырабы  
 атырау (атрау *емес*)  
 атыс  
 атыстыру  
 атысу  
 ауа (һауа *емес*), ауа райы  
 ауаз  
 ауғын  
 аудан, аудан ара, аудан ара-  
 лық  
 аударма  
 аударту, аудартты  
 аударыспақ  
 аудитория  
 аужай  
 аужар, ау жар айту  
 аузы-басы  
 аузы-мұрны  
 аукцион, аукционға  
 ауқат  
 ауқаттандыру  
 ауқатты  
 ауқаттылық  
 ауқым  
 ауқымдасу  
 аула  
 аулау  
 аума-төкпе  
 аумалылық

аумалы-төкпелі  
 аумау  
 аунақшу, аунақшы, аунақшы-  
 ды, аунақшиды, аунақшиын  
 ауру (түрлі аурулар)  
 аурулы (ауырулы емес)  
 ауру-сырқау  
 аурухана (ауырухана емес)  
 аусарлық  
 аусыл  
 ауу, ау, ауды, ауады, ауып,  
 аууы, ауа жайылу  
 ауушы  
 аухау (одағай)  
 аухаулау  
 аушы  
 ауыз, ауым, аузы; ауыз әде-  
 биет, ауыз бастырық, ауыз  
 бірлік, ауыз жаласу, ауыз  
 жаппас, ауыз омыртқа, ауыз  
 салды, ауыз су, ауыз тию,  
 ауыз уылу, ауыз үй  
 ауызба-ауыз  
 ауыздандыру  
 ауыздану, ауызданбау, ауыз-  
 данған  
 ауыздық, ауыздығы  
 ауыздықсыз  
 ауыздықталу  
 ауыздықтау  
 ауызекі  
 ауызша  
 ауық, бір ауық  
 ауық-ауық  
 ауыл, аулым, аулы, ауылға,  
 ауылдан; ауыл шаруашылық,  
 ауыл шаруашылығы, ауыл  
 аралық  
 ауыл-аймақ  
 ауылдас  
 ауылдық  
 ауылнай  
 ауыл-үй  
 ауылшылау  
 ауыңқы  
 ауыр, ауыры, ауыр жүк, ауыр  
 өнеркәсіп, ауыр сөз  
 ауырлау  
 ауырсыну, ауырсынбау, ауыр-  
 сынған  
 ауыртпалық  
 ауырту, ауырт, ауыртты  
 ауырырақ, ауырырағы

ауыру, ауыр, ауырды, ауырады  
 ауыс, ауысы  
 ауыспалы, ауыспалы егіс, ауыс-  
 палы ту  
 ауыс-түйіс  
 ауыстыру  
 ауысу (аусу емес), ауыс, ауы-  
 сады, ауысса, ауысшы  
 ауыт, ауыт кету  
 ауытқу, ауытқы, ауытқыды,  
 ауытқиды  
 ауытқығыш  
 ауытқыту  
 афера  
 аферист, аферистен, аферистер,  
 аферисі  
 афиша  
 афоризм  
 африкан  
 аффикс, ке, тен, і  
 аффрикат  
 аха-ха (одағай)  
 аха-халау  
 ахирет (ақырет емес — ол «дү-  
 ние»)  
 ахуал (ақуал емес)  
 ah, ah деу, ah ұру  
 ahлау  
 ацетилен  
 аш, аш белі, аш көз, аш көз-  
 дену, аш қарын, аш қарында  
 аша, аша тұяқ  
 ашалы  
 ашамай, ашамай сүйек  
 ашамайлы  
 ашан, ашан жүзді  
 ашар-ашпас  
 ашаршылық  
 аш-арық  
 аш-жалаңаш  
 ашқарақ  
 ашқарақтану, ашқарақтанбау,  
 ашқарақтанған  
 ашқылтым  
 ашқыш  
 аштық  
 аштыру  
 ашты-тоқты  
 ашу, аш, ашты, ашады, ашып,  
 ашпай, ашқан, ашты, ашса  
 ашу, ашы, ашиды, ашыған,  
 ашыды, ашымай, ашып, ашы-  
 са



ашу-араздық  
 ашудас (ашутас емес)  
 ашуландыру  
 ашулану, ашуланбау, ашулан-  
 ған  
 ашуланшақ  
 ашуланысу  
 ашулы  
 ашушаң  
 ашу-ыза  
 ашығу, ашық, ашықты, ашы-  
 ғады  
 ашығырақ, ашығырағы  
 ашық, ашығы, ашық ауыз,  
 ашық жасыл, ашық қора,  
 ашық рай, қолы ашық (қола-  
 шық емес)  
 ашықтан-ашық  
 ашық-тесік  
 ашықтық  
 ашылу  
 ашылып-жабылу  
 ашымал  
 ашына, ашына болу  
 ашына-жай  
 ашыналық  
 ашындыру  
 ашыну, ашын, ашынбау, ашын-  
 ған  
 ашырғану  
 ашытқы  
 ашыту  
 ашы, ащы ніс, ащы тер, ащы  
 шек, ащы шөп, тілі ащы  
 ащылату  
 ащылау  
 ащылы  
 ащылық, ащылығы  
 ащылы-тұщылы  
 аэродинамика  
 аэроқұрылыс  
 аэромектеп  
 аэромеханика  
 аэроплан  
 аэропорт  
 аэродром

аэростат  
 аю (айу емес), аюы  
 ая, аясы, алақанның аясы  
 аяғыш  
 аядай  
 аяз, Аяз ата  
 аяқ, аяқ киім, аяқ асты, аяқ  
 бау (аяқпау емес), аяқ жіп  
 (аяқжіп емес), аяқ кезінде,  
 аяқ қап (дорба), аяқ тұзақ,  
 аяқ шенінде  
 аяқсу, аяқсы, аяқсиды, аяқсы-  
 ды, аяқсып  
 аяқсыту  
 аяқ-табақ  
 аяқталу  
 аяқтандыру  
 аяқтану, аяқтанбау, аяқтанған  
 аяқтаңқырау  
 аяктату  
 аяқтау  
 аяқша  
 аяқшы  
 аяқылау (аяғылау емес)  
 аял: аз күн аял, бес күн бедел  
 аялау  
 аялдау  
 аялы  
 аян, аян болу, аян беру  
 аянкес  
 аяну, аянбау, аянған  
 аяншақ  
 аяныш  
 аяң, аяң жүріс  
 аяңдату  
 аяңдау  
 аяңшыл  
 аяр (ғаяр емес), аяр адам  
 аярлану, аярланбау, аярланған  
 аярлық  
 аяу, ая, аяды, аяйды, аяп,  
 аяйық, аяуы  
 аяулы  
 аяусыз  
 аяусыздық  
 аяушылық

## Ә

ә, ә дегенде, ә дегенше  
 әбден (әптен емес)  
 әбдесте, әбдестесі қолында  
 әбдіре (абдыра емес)

әбзел, үй әбзелі  
 әбігер  
 әбігерлену  
 әбігершілік

әбі-жәбі (әпі-жәпі *емес*)  
 әбілет, әбілет ұйқы  
 әбілхаят  
 әдді, әддісі құру  
 әдеби  
 әдебиет  
 әдейі  
 әдейілеп  
 әдемі  
 әдемілену, әдеміленбеу, әдемі-  
 ленген  
 әдемілік  
 әдепкі  
 әдепті  
 әдептілік  
 әдет (ғадет *емес*)  
 әдет-ғұрып, әдет-ғұрпы  
 әдеттегі  
 әдетте  
 әдеттендіру  
 әдеттену (ғадеттену *емес*),  
 әдеттенбеу, әдеттенген  
 әділ (ғаділ *емес*)  
 әділдік  
 әділет (ғаделет *емес*)  
 әділетсіз  
 әділетті  
 әділетшіл  
 әділшілік  
 әдіп, әдібі  
 әдіптеу  
 әдіс, әдісі  
 әдіс-айла  
 әдісқой  
 әдісқойлық  
 әдісшіл  
 әже  
 әжептәуір  
 әжет, әжетке жарау  
 әжетай  
 әжім  
 әжімді  
 әжімсіз  
 әзезіл (ғазазыл *емес*)  
 әзезілдік  
 әзелде  
 әзелден  
 әзер (азар *емес*); әзер дегенде  
 әзер-мәзер  
 әзіл, әзіл сөз  
 әзілдесу  
 әзілқой  
 әзірейіл

әзір, әзір астың иесі  
 әзірлену, әзірленбеу, әзірлен-  
 ген  
 әзірше  
 әй (*одағай*)  
 әйгі, әйгі болу  
 әйгілену, әйгіленбеу, әйгілен-  
 ген  
 әйгілеу  
 әйгілі  
 әйел, әйел бала  
 әйнек, әйнегі  
 әйтеуір (әйтуір *емес*)  
 әйткенмен  
 әйтпегенде  
 әйтпесе  
 әйтсе, әйтсе де  
 әк (известь)  
 әке  
 әкей-үкей  
 әке-көке  
 әке-көкелеу  
 әкелу  
 әкету  
 әке-шеше  
 әккі, әккі өгіз, әккі болу  
 әкім (хәкім *емес*), әкімі  
 әкімсу, әкімсі, әкімсиді, әкім-  
 сиді, әкімсіп, әкімсымақ  
 әкімшілік  
 әкірендеу (әкрендеу *емес*)  
 әл-ауқат  
 әл-ахуал  
 әлбетте  
 әлгі (әлігі *емес*)  
 әлгіде  
 әлгідей  
 әлгінде  
 әлде, әлде шын, әлде өтірік  
 әлдебір  
 әлдебіреу  
 әлдекім  
 әлдеқайда  
 әлдеқайдан  
 әлдеқандай  
 әлдеқашан  
 әлдеқашанғы  
 әлдендіру  
 әлдене  
 әлденеге  
 әлденендей  
 әлденеше  
 әлдену, әлденбеу, әлденген



әлди-әлди  
 әлдилеу  
 әлей, әлей болсын  
 әлек  
 әлек-шәлек  
 әлем (ғалам *емес*)  
 әлем-жәлем  
 әлем-тапырық  
 әлеміш  
 әлеміштеу  
 әлеумет  
 әлеуметтік  
 әл-жай  
 әлжуаз  
 әлмисак, әлмисактан карай  
 әлпет  
 әлпештеу  
 әлпі, бет әлпі қалай еді?  
 әлпіншек  
 әлсіз  
 әлсіздендіру  
 әлсіздік  
 әлсін-әлсін  
 әлсін-әлі  
 әлсірету  
 әлсіреу  
 әлтек-тәлтек  
 әл-шама  
 әлі, ол әлі келген жоқ  
 әлі, әлі де, әлі де болса  
 әлінше  
 әліп  
 әліпби  
 әліппе (*алфавит*)  
 әліптеме  
 әмбе  
 әменгер  
 әменгерлік  
 әмір, әмірі, әмір беру, әмір ету  
 ән (*өлең*), әнге  
 әне (*әні емес*)  
 әнеки (*әнікей емес*)  
 әне-міне (*әні-міні емес*)  
 әнеугүні  
 әнеугі  
 ән-күй  
 әншейін (*әшейін емес*)  
 әнші  
 әңгелек  
 әңгүдік  
 әңгүдіктену, әңгүдіктенбеу, әң-  
 гүдіктенген  
 әңгі

әңгілену, әңгіленбеу, әңгіленген  
 әңгіме  
 әңгіме-дүкен  
 әңгімекой  
 әңгімелесу  
 әңгімешіл  
 әңгір, әңгір таяқ (*ойын*)  
 әңкі-тәңкі  
 әп-әдемі  
 әпенді  
 әпер: әпер бакан  
 әперу  
 әп-сәтте  
 әптер-тәптер  
 әр, әр адам, әр алуан, әр жак-  
 та, әр жакты, әр жерде, әр  
 заман, әр күні, әр қалаға, әр  
 қилы, әр тарап, әр тарапты,  
 әр текті, әр уақытта, әр үйге,  
 әр түрлі  
 әрбір  
 әрбіреу  
 әрдайым (*әрдәйім емес*)  
 әрегірек  
 әредік  
 әредікте  
 әрекет (*харекет емес*), әрекет  
 ету  
 әрекетсіздік  
 әрекеттендіру  
 әрекеттену, әрекеттенбеу, әре-  
 кеттенген  
 әрекеттік (*харекеттік емес*)  
 әрең, әрең дегенде  
 әрең-әрең  
 әрең-мәрең  
 әрине  
 әркілкі  
 әркім  
 әрқайда  
 әрқайсы  
 әрқалай  
 әрқашан  
 әрлі-берлі  
 әрмен, әрмен отырыңыз, әрмен  
 тұр  
 әрне, әрне қылса  
 әрнеге  
 әрнеме  
 әрі, әрі отырыңыз, ол оқып әрі  
 жазып отыр  
 әрі-бері  
 әрі-беріден, әрі-беріден соң

әріп, әрпі; әріп теруші; араб  
 әрпі  
 әріптес  
 әрі-сәрі  
 әрі-сәрілік  
 әсем  
 әсемқой  
 әсемқойлық  
 әсемпаз  
 әсер  
 әсерлілік  
 әскер (ғаскер *емес*)  
 әскери  
 әскерше  
 әсте, әсте ұмытпайды  
 әсіре (әсре *емес*), әсіре қызыл  
 әсірелеу (әсрелеу *емес*)  
 әсіресе (әсресе *емес*)  
 әткеншек (*ойын*)  
 әттеген-ай (*одағай*)  
 әттең  
 әтір, әтірі  
 әуе, әуеде ұшу, әуе қатынас  
 жолдары, әуе флоты  
 әуейі  
 әуейілену, әуейіленбеу, әуейі-  
 ленген  
 әуел, әуел бастан  
 әуелгі  
 әуелде  
 әуелеу

әуелі, ең әуелі  
 әуес  
 әуесқой  
 әуестену, әуестенбеу, әуестен-  
 ген  
 әуестік  
 әуке  
 әукелі  
 әукім-әукім  
 әулекі  
 әулекілену  
 әулет (әуляд *емес*)  
 әулетті  
 әулие  
 әулие-әнбие  
 әулігу, әулігуі  
 әуілдек  
 әуілдеу  
 әуре, әуре болу  
 әурелену, әуреленбеу, әурелен-  
 ген  
 әурелеу  
 әуре-сарсан  
 әурешілік  
 әуселе, әуселесін көріп алайық  
 әшекей  
 әшекейлі  
 әшкере  
 әшкерелеу  
 әшмүшке, әшмүшке шай

## Б

баба  
 бабай  
 бабау, бабау қағу  
 багаж  
 баға, баға беру, баға қою  
 бағалату  
 бағалылық  
 баған  
 бағана  
 бағанағы  
 бағасыз  
 бағбан  
 бағдар  
 бағдарлау  
 бағдарсыз  
 бағзы (қ. баз)  
 бағым  
 бағлан, бағлан қозы  
 бағу, бақ, бақты, бағады

бағушы  
 бағы, бағы заман  
 бағынғыш  
 бағындыру  
 бағыну, бағынбау, бағынған  
 бағынушылық  
 бағынышты  
 бағып-қағу, бағып-қақты, ба-  
 ғып-қағады  
 бағыс  
 бағыт  
 бағытсыздық  
 бағытталу  
 бағыттау  
 бағыш, бағыш ету  
 бағышталу  
 бағыштау (бағышлау *емес*)  
 бадалу  
 бадам



бадана, бадана көзді  
бадық  
бадырақ  
бадырандау  
бадыраю, бадырай, бадыраяды,  
бадырайын, бадыраюы  
баж, баж ету, баж алу  
бажа  
бажайлау  
бажайлы  
бажалақтау  
бажалаңдау  
баж-бұж  
бажылдақ  
бажылдау  
бажыр  
бажырайту  
бажыраю, бажырай, бажырая-  
ды, бажыраюы  
баз, баз баяғы, баз біреулер,  
баз уақытта  
базальт, қа, тан, ы  
базар  
базарлық, базарлығы  
базаршы  
баздану, базданбау, базданған  
базис  
базистік  
базына, өкпе-базына  
базыналық  
байбайлау  
байбайшыл  
байбалам  
байбаламдау  
байбаламшы  
бай-бәйбіше  
байғазы  
байғұс (байқұс емес)  
байғыз (құс)  
байқағыш  
байқағыштық  
байқампаз  
байкастыру  
байқатқызу  
байқау, байқауы  
байқаусызда  
байқаусыздық  
байқаушы  
байқауыш  
байлау  
байлаңғыш  
байлану, байланбау, байланған  
байланыс

байланыссыз  
байланысты  
байланыстылық  
байланыстыру  
байлап-матап  
байлық, байлығы  
бай-манап  
бай-мырза  
байпақ, байпағы  
байпаң  
байпаңдау  
байрақ, байрағы  
байрақты  
байсал  
байсалдану  
байсалдылық  
байсымақ  
байтаба (шұлғау)  
байтақ, байтағы  
бай-феодал  
байып, байыбына бару  
байыпты  
байыптылық  
байырғы, байырғы әскер, ба-  
йырғы мал, байырғы сөз  
байыту, байыту фабрикасы  
бақ, қа, тан, бағы  
бакалея  
баклажан  
бактериология  
бактерия  
бақ, бағы ашылу, бақ құмар,  
бақ таластық, бақ таластыру  
бақа, бақа айғыр; көл бақа,  
күр бақа, тас бақа, тостаған  
бақа, шөп бақа  
бақабас (бот.)  
бақай, бақай қулық, бақай құрт  
бақайшақ (бақалшақ емес)  
бақайшық  
бакал: бакал сауда  
бақалтақ (аласа)  
бақалшы  
бақалшылық  
бақан  
бақандау  
бақас (бахас емес)  
бақа-шаян  
бақбақ (өсімдік)  
бақи, бақи қалатын кітап  
баққызу  
баксы-балгер  
бақсылық

бақталас  
 бақталасу  
 бақташылық  
 бақтыру  
 бақша  
 бақшашы  
 бақшашылық  
 бақшию, бақши, бақшиюы,  
     бақшияйын  
 бақыл, бақыл болу  
 бақылау  
 бақылаусыз  
 бақылаушы  
 бақылаушылық  
 бақылдастыру  
 бақылдасу  
 бақыр, бақыр ақша  
 бақырайту, бақырайт, бақы-  
     райтты  
 бақырауық  
 бақыраш  
 бақыраю, бақырай, бақыраяды,  
     бақырайын, бақыраюы  
 бақыру  
 бақыт, бақытым, бақыты  
 бақытсыз  
 бақытты  
 бал, бал арасы, бал бөбек, бал  
     жапырақ, бал қаймақ, бал  
     қарағай, бал қурай, бал ше-  
     кер  
 балаған  
 балағаттау (бәлегаттау емес)  
 балажан  
 балақ, балақ бау  
 балакай  
 балақан  
 балалау  
 балалық, балалық шақ  
 балалы-шағалы  
 баланс, қа, таң, ы  
 баланстау  
 баланстық  
 балану  
 балаң, балаң жігіт  
 балапан  
 баласыну, баласынбау, бала-  
     сынған  
 балау, бала, балады, балайды  
 балауса  
 балауыз, балауыз шам  
 балауыздық  
 бала-шаға

балбыр  
 балбырау  
 балбырауық  
 балбырауын  
 балгер (бақсы-балгер)  
 балгерлік  
 балға, балға-орақ таңбасы  
 балғын, балғын шөп  
 балдақ, балдағы  
 балдыз  
 балдыр  
 балерина  
 балет  
 балиғат (балағат емес), бали-  
     ғатқа жету  
 балиғаттық  
 балкон  
 балқаш, балқаш мал  
 балку, балқы, балқиды, балқы-  
     ды, балкуы  
 балқығыш  
 балқыту, балқыт, балқытты  
 балл, балға; балдан, балы; бес  
     балл, бес балдық  
 баллада  
 балласт, балласқа, балластан,  
     балласы  
 балластық  
 баллистика  
 баллистикалық  
 баллон  
 балмұздақ  
 балпак  
 балпан  
 балпандау  
 балп-балп  
 балпию, балпи, балпияйын  
 балпылдау  
 балсары  
 балтам, балтам тап (ойын)  
 балта, балта сап  
 балташылық  
 балтыр  
 балуан (палуан емес)  
 балуандық  
 балшию, балши, балшиып, бал-  
     шиюы  
 балшы-балгер  
 балшық  
 балшықты  
 балшықшы (құс)  
 балшылық  
 балық, балығы, балық май



балыккөз (өсімдік)  
 балықты  
 балықшы  
 бальзам  
 бальзамдау  
 бамбук, қа, тан, бамбугы  
 банан  
 бандаж  
 бандероль, бандерольға, банде-  
 рольдан, бандеролы  
 бандит  
 банды  
 банк, банкіге, банкіден, банкі-  
 лер, банкісі  
 банке (ыдыс)  
 банкет  
 банкир  
 банкрот  
 банкроттану, банкроттанбау,  
 банкроттанған  
 бант, қа, тан, ы  
 бантик, ке, тен, бантигі  
 бап, бабы, бабында, бапты  
 баптану, баптанбау, баптанған  
 баптау  
 бапшыл  
 бара-бара  
 барабан  
 барабаншы  
 барабар (тең)  
 барак, қа, тан, барагы  
 барак, барақ ит  
 баран (түс)  
 барар-бармасы  
 барбарис  
 бардан жок, жоқтан бар  
 барельеф  
 баржа, баржаға, баржадан,  
 баржасы, баржалар  
 баржию, баржи, баржияды,  
 баржиюы  
 баржық, баржық бет  
 барий, барийге, барийі  
 баритон  
 баркас  
 барк, барк ету  
 барқылдау  
 баркын  
 барқырауық  
 баркыт (бархат емес)  
 барлау  
 барлаушы

барлығы, барлық, барлықты,  
 барлығыды, барлыққан  
 барлы-жоқты  
 барлық, барлығы  
 барометр  
 барон  
 баррикада  
 баррикадалау  
 барса, барса игі еді (барсигеді  
 емес)  
 барша (бәрше емес)  
 баршылық  
 барщина  
 бары-жоғы  
 барылдау  
 барылдауық  
 барымта, барымта алу  
 барымташы  
 барынша (бәрінше емес)  
 барыс (аң); барыс жалғау  
 барысында  
 барысу, барыс, барысса, ба-  
 рысы  
 барьер, ге, ден, і  
 бас, бас айналу, бас араздық,  
 бас арық, бас асау, бас әріп,  
 бас бармақ, бас болу, бас  
 бұзар, бас жіп, бас ию, бас  
 киім, бас кесер, бас көтеру,  
 бас қатыру, бас қорғау, бас  
 косу, бас құралу, бас құрау,  
 бас мақала, бас сақтау, бас  
 салу, бас салушылық, бас  
 сауға, бас сүйек, бас сүйексіз-  
 дер, бас тарту, басы қара  
 (басы қараның бары игі)  
 баса-көктеу, баса-көктеп кіру  
 басалқа  
 басалқы  
 бас-аяқ, бас-аяғы  
 бас-басына  
 баскетбол  
 баскетболшы  
 бас-көз, бас-көз болу  
 басқару, басқаруындағы  
 басқарысу  
 басқарту  
 басқарушы  
 басқұр  
 басқыншы  
 басқыншылық  
 басқыш  
 басмашы

басмашылық  
 баспа, баспа **табақ**  
 баспа-бас  
 баспалату  
 баспана  
 баспаналау  
 баспанасыз  
 баспалдақ  
 баспасөз  
 баспахана  
 бассейн, ге, нен, дер, і  
 басыздық  
 бастан: бастан кешу, **бастан**  
     асырмау, бастан кешіру  
 бастан-аяқ  
 бастанғы  
 бастапқы  
 бастаушы  
 бастауыш  
 бастион  
 басты-басты  
 бастығу  
 бастығырылу  
 бастық, бастығы  
 бастырғы  
 бастырма  
 бастырмалату  
 бастыру  
 бастырық, бастырығы; ауыз  
     бастырық  
 бастырылу  
 басу  
 басшы (башшы *емес*)  
 басшылық  
 басы, басы артық, басы бүтін  
 (осыны басы бүтін саған бер-  
     дім)  
 басыбайлы  
 басыбайлылық  
 басы-көзі  
 басы-қасында  
 басылу  
 басым  
 басымдық  
 басындыру  
 басыну, басынбау, басынған  
 басыңқы  
 басыңқылық  
 басыр  
 басытқы  
 бата, бата қылу, бата алу, бата  
     беру, бата оқыр  
 батагөй

батальон, га, пан, ы  
 батарея  
 батон, га, нан, ы  
 батпақ (батбақ *емес*), батпағы  
 батпан  
 батпырау  
 батпырауық  
 батрак, батрағы  
 батсайы  
 баттастыру  
 баттауық, баттауығы жүректей  
 баттиту  
 баттию, батти, баттиды, бат-  
     тияды, баттиюы  
 батыл  
 батылдық  
 батыңқы  
 батыңқылау  
 батыр, Совет Одағының Баты-  
     ры  
 батыр-ай  
 батыр-ау (бәтір-ау *емес*)  
 батыреке  
 батырлық, батырлығы  
 батыру  
 бау, бау кеспе (ұры)  
 бау-бакша  
 баулағыш  
 баулау, баула, баулады, бау-  
     лайды  
 баулу, баулы, баулыды, бау-  
     лиды  
 баулушы  
 баулы  
 баулық, баулығы  
 баурай  
 баурау  
 бауыздау, бауыздау жер, ба-  
     уыздау құда  
 бауыр, бауыры; бауыр аяқты-  
     лар  
 бауырлас, бауырлас ағайын  
 бауырласу, бауырласшы  
 бауырмал  
 бауырмалдық  
 бауырсақ, бауырсағы  
 бауырша, бауырша ет (бауыр-  
     шет *емес*)  
 бацилла  
 бациллез  
 башай (бәшей *емес*)  
 башалау, башалап айтып берді  
 башқұрт (башкырт *емес*)



башлық  
 башмақ, башмағы  
 башпай (*башай*)  
 баю, байы, байыды, байиды,  
   байиық, баюы  
 баюшылық  
 бая, бая мал, бая адам  
 баяғы, баяғыда, баяғыдан  
 баялыш (*өсімдік*)  
 баян, баян ету  
 баяндама  
 баяндамашы  
 баяндау  
 баяндаушы  
 баяндауыш  
 баянды  
 баянсыз  
 баяншы  
 баяу  
 баяулату  
 баяулау  
 баяулық, баяулығы  
 баяуырақ  
 бәдәуи  
 бәдірең (*қияр*)  
 бәйбіше (*байбіше емес*)  
 бәйге (*бәйгі емес*)  
 бәйгелі  
 бәйек, бәйек болу  
 бәйтерек (*байтерек емес*)  
 бәйшешек (*байшешек емес*)  
 бәкене  
 бәкі  
 бәлдену (*пәлдену емес*)  
 бәле  
 бәле-жала (*пәле-жала емес*)  
 бәлекет (*пәлекет емес*)  
 бәлеқор (*пәлеқор емес*)  
 бәлки  
 бәлкім  
 бәлсу, бәлсі, бәлсinedi, бәлсуі  
 бәлі (*одағай*)  
 бәліш  
 бәрекелді (*бәрекалда емес*)  
 бәрі  
 бәрібір  
 бәс, бәс қылу  
 бәсе  
 бәсеке  
 бәсекелес  
 бәсең, бәсеңдей  
 бәсеңдету  
 бәсенсу, бәсеңсі, бәсеңсиді

бәстесу, бәстесші  
 бәтенке (*ботинки емес*)  
 бәтес (*батист емес*)  
 бегемот  
 беделді  
 беделділік  
 беделсіз  
 бедер  
 бедерлеу  
 бедерлі  
 бедеу, бедеу ат  
 бедірейту  
 бедірею, бедірей, бедірейеді,  
   бедіреюі  
 без, без бүйрек  
 без-без, без-без ету  
 безбен (*безмен емес*)  
 безгек, безгегі  
 безгелдек, безгелдегі  
 бездіру  
 безек, безек қағу  
 безектеу  
 безелу  
 безендіргіш  
 безендіру  
 безену, безенбеу, безенген  
 безеу  
 безеулі  
 безу  
 безілдеген  
 безілдек, безілдегі  
 безілдеуші  
 безіну, безінбеу, безінген  
 бейәдеп  
 бейбақ (*бибақ емес*), бейбағы  
 бейбастақ (*бибастақ емес*)  
 бейбастақтық  
 бейбауырмал  
 бейберекет (*биберекет емес*)  
 бейбіт  
 бейбітшілік  
 бейғам (*бейқам емес*)  
 бейғамдық (*бейқамдық емес*)  
 бейжай (*бижай емес*)  
 бейкүнә (*бикүнә емес*)  
 бейкүт  
 беймаза (*бимаза емес*)  
 беймазалаық (*бимазалаық емес*)  
 беймәлім  
 беймезгіл  
 бейне, бейне бір  
 бейнеткер  
 бейнетқор

бейнеттену, бейнеттенбеу, бей-  
неттенген

бейнетті

бейпартиялық

бейпіл, бейпіл ауыз, бейпіл сөз

бейпілдік

бейсауат (бисеует *емес*)

бейсаясат

бейсбол

бейсенбі (бейсембі *емес*)

бейтаныс (битаныс *емес*)

бейтарап (битарап *емес*)

бейтараптық

бейуак (биуак *емес*)

бейуақта

бейуакыт (биуакыт *емес*)

бейхабар

бейшара (бишара *емес*)

бейшаралық

бейім, бейімі

бейімделу

бейімді

бейімдік

бейімділік

бейіс (пейіш *емес*)

бейіт, бейіті

бек, бек жақсы

бекзада (бегзада *емес*)

бекзат (бегзат *емес*)

бекерге

бекерден-бекер

бекерлік

бекершілік

бекет

бекетші

беку, бекі, бекіді, бекиді, бекіп,  
бекуі

бекіну, бекінбеу, бекінген

бекініс

бекіре (*балық*)

бекіту

бекітілу

бел, бел ағаш, бел бала, бел  
байлау, бел байлаушылық,  
бел күрек, бел омыртқа, бел  
орақ

белбеу

белгі

белгілі, белгілі бір

белгілілік

белгісіздік

белде-белде

белдеме

белдемше

белдеу

белдеулену, белдеуленбеу, бел-  
деуленген

белді, белді ат

белдік, белдігі

белдіктеу

белең, белең алу

беллетрист, беллетриске, бел-  
летристен, беллетрисі

беллетристика

белок, қа, тан, белогы

белорус, қа, тан, тар, ы

белсенді

белсенділік

белуар (белбуар *емес*)

бенде (пенде *емес*)

бендешілік (пендешілік *емес*)

бензин, ге, нен, і

беп-белгілі

бер: бер жак, бер жақта, бер  
жағында

бергі, бергі бөлме, бергі жақта  
бергісіз

береке

берекелі

берекесіз

берекетті

берен

берермен, берерменге бесеу көп

бересі

бересілі

берет

бермен

берменірек

бертін, бертін келе

бертінде

бертінірек

бері, беріде

берік, берігі

беріктік, беріктігі

берілу

берілуші

берірек, берірек жүр

беріш

беріштену

бес, бес айлық (*төл*), бес атар  
(*мылтық*), бес бұрыш (*гео-  
мет.*), бес бұрышты, бес есе,  
бес жыл, бес жылдық (*оқу*),  
бес рет

бесене (пешене *емес*)



бесжылдық (*термин*), тоғызын-  
шы бесжылдық  
бесті, бесті ат  
бесік, бесігі  
бесін, кіші бесін, ұлы бесін  
бесінші  
бет, бет алды (*жүріс*), бет алыс,  
бет ашар (*сөз*), бет ауу, бет  
әлпеті, бет әлпі, бет бұру, бет  
бұрыс, бет моншағы, бет ора-  
мал, бет пердесі, бет пішіні,  
бет сүйек  
бет-аузы  
бет-бетімен  
бет-бетіне  
бетеге (*бетіге емес*)  
бетегелі  
беткей  
бетон  
бетондау  
бетоншы  
бетпак (*бетбақ емес*), бетпак  
дала  
бетпе-бет  
беттестіру  
беттесу  
беті-қолы  
бешпент (*бешмет, бешпет, беш-  
мент емес*)  
би  
библиография  
библия  
бидай  
бидайық (*бұйдаық емес*), би-  
дайығы  
бидон  
бие, бие бау, бие сауым  
бизнес  
бизнесмен  
бизон  
биквадрат  
бикеш  
бикасап, бикасабы  
билеп-төстеу  
билет  
билеттіру  
билету, билетті  
билеуші  
бильярд, бильярдтың, бильярд-  
ка, бильярдтан, бильярды  
билік, билігі; билік айту, билік  
ету

бинокль, бинокльге, бинокльден,  
биноклі  
бином  
бинт, ке, тен, і  
бинттеу  
бинттік  
биогенетика  
биолог, қа, тан, ы  
биологизм  
биология  
биосфера  
биофизика  
биохимия  
бипаз  
бипаздау  
биржа  
биыл  
биттей  
бифштекс, ке, тен, і  
биші  
бишік  
биік  
биязы, биязы жүнді  
биязылық  
биялай  
бланк, бланкіге, бланкіден  
бланкілер, бланкісі  
блиндаж  
блок, қа, тан, блогы  
блокада  
блокнот  
блоктық  
божы  
божырау  
боз, боз ала, боз қарағай, боз  
қырау, боз торғай, боз шаң-  
қап, боз өкпе  
боза  
бозарттыру  
бозарыңқы  
бозашы  
бозбала  
бозбалалық  
бозбастық  
бозбұға (*дәрі*)  
бозғыл  
бозғылт  
бозғылтым  
боздауық, боздауығы  
бозша, бозша торғай  
бой, бой бермеу, бой жазу, бой  
жасау, бой жету, бой жеткен,  
бой жеткендік, бой сылау,

бой тасалау, бой тұмар, бой  
 ұсыну  
 бой-бой  
 бой-бойы  
 бойкот  
 бойкүйез (бойгүйез емес)  
 бойлай  
 бойлауық  
 бойымен  
 бойынша  
 бокал  
 бокс, ке, тен, тер, і  
 боксёр, ге, ден, лер, і  
 боқырау  
 болар-болмас  
 болат  
 болашақ, болашағы  
 болбыр  
 болбырау  
 болгар  
 болдырғыш  
 болдыртпау  
 болжал, болжал айту  
 болжалды  
 болжау  
 болжаулы  
 болид, ке, тен, і  
 болмашы  
 болмыс  
 болпию, болпи, болпияды, бол-  
 пиюы  
 болымсыздық  
 болыс (волостной емес)  
 болысу, болысшы, болысса  
 большевизм  
 большевик, большевикі  
 большевиктік  
 бомба  
 бомбаланған, бомбаланған жер  
 бомбалау (бомбылау емес)  
 бомбардировщик, бомбардиров-  
 щигі  
 бонапартизм  
 бопса  
 боран, ақ боран, жыңды боран,  
 сырма боран  
 борасын  
 борауық  
 борбай  
 борбас  
 бордақы  
 бордақылану  
 бордақылау

боржом  
 боркемік (боргемік емес)  
 борлау  
 борозда  
 борпак, борпак қар  
 борпылдақ  
 борсию, борсиып, борсияды,  
 борсиған, борсияйын, борсию  
 борсу, борсы  
 борсық, борсығы  
 борт, қа, тан, ы  
 бортылдақ  
 борша  
 борша-борша  
 борық, борығы  
 борыш, борышы  
 борышкор  
 борыштану  
 борщ, борщқа, борщтан  
 бос, бос белбеу, бос бекер, бос  
 сөз  
 босаға, босаға аттау, босаға  
 жұлдыз  
 босаң  
 босандық  
 босаңсу, босаңсиды, босаңсыды,  
 босаңсиын  
 босаңсығандық  
 босаңсыту  
 босқын  
 бостан  
 бостан-бос  
 бостандық  
 бостон  
 бостық, бостығы  
 бота, бота көз, бота тірсек  
 ботақан  
 ботаник, ботанигі  
 ботаника  
 бота-тайлақ  
 ботқа  
 боттауық, боттауығы  
 боты (аяқ киім)  
 боцман  
 бошак, бошағы  
 бояғыш  
 бояк  
 боялту, боялт, боялтты  
 боялу  
 бояма  
 боямалы  
 бояну  
 бояту



бояу, боя, бояйды, бояйтын,  
 бояйын, бояуы  
 бояулы  
 бояулық  
 бояушы  
 бөбек, бөбегі  
 бөгде  
 бөгелу  
 бөген  
 бөгет  
 бөгеу  
 бөгу, бөк, бөгеді, бөккен, бөгіп,  
 бөкті  
 бөдене  
 бөз, бөз көйлек  
 бөкебай (пуховый *емес*)  
 бөкен, бөкен желіс, бөкен қа-  
 бак, бөкен санды  
 бөксеру  
 бөктергі  
 бөктерлеу  
 бөктерме  
 бөктерілу  
 бөктеріншек  
 бөктіру  
 бөле-жара  
 бөлек, бөлегі  
 бөлек-бөлек  
 бөлек-салак  
 бөлекше  
 бөлену, бөленбеу, бөленген  
 бөлеу  
 бөлме  
 бөлмешік  
 бөлтірік, бөлтіргі  
 бөлу  
 бөлшек, бөлшегі, бөлшек сан  
 бөлшек-бөлшек  
 бөлшектегіш  
 бөлшектену, бөлшектенбеу, бөл-  
 шектенген  
 бөлшекті, бөлшекті сан  
 бөлік, бөлігі  
 бөлім, бөлімі  
 бөлімше  
 бөлінді  
 бөлінгіш  
 бөлінерлік  
 бөліну  
 бөліс  
 бөлісу, бөліссе, бөлісші  
 бөлісуші  
 бөп-бөлек

бөпе  
 бөрене  
 бөрте, бөрте ат, бөрте ешкі  
 бөртпе, бөртпе көже, бөртпе  
 сүзек  
 бөрттіру  
 бөрту, бөрт, бөртті  
 бөрі (*қасқыр*), бөрі ойнақ  
 бөрігу, бөрікті, бөрігеді  
 бөрік, бөркі  
 бөстек, бөстегі  
 бөспе  
 бөстекше  
 бөстіру  
 бөсу, бөссе, бөсші  
 бөсір (*ауру*)  
 бөтеге (*бөтеке емес*)  
 бөтелке (*бутылка емес*)  
 бөтен, бөтен ел  
 бөшке (*бочка емес*)  
 брак, бракка, брактар, брагы  
 браконьер  
 брезент  
 бригада  
 бригадир  
 брикет  
 бриллиант  
 бричка (*пірішке, бірішке емес*)  
 бром  
 брон  
 броневик  
 броненосец  
 бронепоезд, бронепоезға, бро-  
 непоездан, бронепоездар, бро-  
 непоезы  
 бронза  
 бронх, қа, тан, ы  
 бронхит  
 броня  
 брошюра  
 бруцеллз, ге, ден, і  
 бу, буы; бу кіші, бу қазан  
 буаз  
 буалдыр  
 буалдырлану  
 буда  
 будак-будак  
 будактау  
 будан  
 будандастыру  
 будда  
 буддизм  
 буйвол

бук, ка, тан, бугы  
 букинист, букиниске, букинис-  
 тен, букинисі  
 булау  
 булаушы  
 булық, булығы  
 бульвар  
 бульдозер  
 бульдозерші  
 бума  
 бумазей  
 бунак, бунағы  
 бунт, ка, тан, ы  
 буржуа  
 буржуазия  
 бурыл, бурыл шаш  
 бурят (*халық*)  
 бурят-монғол  
 бутафор  
 буу, бу, буды, буады, бууы; тер  
 буу, өзен суын буу, буулы тең  
 буфет  
 буфетші  
 бухгалтер  
 бухгалтерия  
 буылдырық, ми буылдырық-  
 тары  
 буылтық, буылтығы  
 буылу  
 буын, буын аралық, буын аяқ-  
 тылар  
 буын-буын  
 буындыру  
 буыншақ  
 буыншақ-түйіншек  
 буыну, буынбау, буынған  
 буынып-түйіну  
 буыркану  
 буыршын  
 бұға-бұға  
 бұғаз  
 бұғалық, бұғалығы  
 бұғалықтау  
 бұғана, бұғана сүйек  
 бұғау  
 бұғы  
 бұғу, бұк, бұкты  
 бұғы-марал  
 бұдан, бұдан әрі  
 бұдыр  
 бұдырмақ  
 бұж-бұж  
 бұжыр

бұжырландыру  
 бұжырлау  
 бұза-жара  
 бұзақы  
 бұзакылық  
 бұзау (бұзау *емес*), бұзау қора,  
 бұзау тіс  
 бұзаубас (*құрт*)  
 бұзау-торпақ  
 бұзаушық  
 бұздыру  
 бұзу  
 бұзушы  
 бұзушылық  
 бұзық, бұзығы  
 бұзықтық, бұзықтығы  
 бұзып-жарып  
 бұйда (бида *емес*)  
 бұйдалау  
 бұйра, бұйра бас, бұйра бұлт,  
 бұйра шаш  
 бұйралану  
 бұйрат (адыр *д. м.*)  
 бұйрық, бұйрығы  
 бұйрық-жарлық  
 бұйығу, бұйық, бұйығады,  
 бұйығып, бұйықты  
 бұйығы  
 бұйығылық  
 бұйығын (*өсімдік*)  
 бұйық, бұйығы  
 бұйым, бұйымы  
 бұйымтай  
 бұйыру (бұйру *емес*)  
 бұйырылу  
 бұқара (бұхара *емес*)  
 бұқпа  
 бұқпалау  
 бұқпантай  
 бұқтырма  
 бұқтыру  
 бұл  
 бұла  
 бұлай, бұлай деме  
 бұлайша, бұлайша болғанда  
 бұлақ (былақ *емес*)  
 бұлан (*аң*)  
 бұлан-талан  
 бұлан, бұлаң кұйрық  
 бұлаң-бұлаң  
 бұлау, бу бұлау, тас бұлау  
 бұлбұл (бұлбыл *емес*)  
 бұлбұлдай (бұлбылдай *емес*)



бұлғақ  
 бұлғақтау  
 бұлғаландау  
 бұлғаң-бұлғаң  
 бұлғату, құртты бұлғату  
 бұлғау, қол бұлғап шақыру  
 бұлғауыш, қазанның бұлғауы-  
 шы  
 бұлғын  
 бұлдыр  
 бұядырау  
 бұлдырлау  
 бұлжытпау  
 бұлқан-талқан  
 бұлқу, бұлқы, бұлқыды, бұл-  
 киды  
 бұлқын (*насос*)  
 бұлқыну, бұлқынбау, бұлқын-  
 ған  
 бұлт, ақ бұлт, бұлт етті  
 бұлталақ, бұлталағы  
 бұлталақтау  
 бұлтарғыш  
 бұлтару  
 бұлтартпау  
 бұлтарыс  
 бұлтию, бұлти, бұлтияды, бұл-  
 тия  
 бұлттану  
 бұлтты  
 бұлтын  
 бұлтын-бұлтын  
 бұлтындау  
 бұлшық, бұлшық ет  
 бұлық  
 бұлықсу, бұлықсы, бұлықсиды  
 бұлыңғыр  
 бұраландау  
 бұралқы  
 бұралыңқы  
 бұранда  
 бұран, бұраң бел, бұраң қой  
 бұрандау  
 бұратана  
 бұрау, қыл бұрау  
 бұрғы  
 бұрғылау  
 бұрғышы  
 бұрк, бұрк ету  
 бұрқан-талқан  
 бұрқану  
 бұрқасын  
 бұрк-бұрк

бұрк-сарқ  
 бұркыл  
 бұрқырау  
 бұрмалау  
 бұрмалы  
 бұрнағы күні (*мұрнағы күні*  
*емес*)  
 бұрсану  
 бұртаң-бұртаң  
 бұртаңдау  
 бұртию, бұрти, бұртияды, бұр-  
 тиды, бұртиып, бұртийын,  
 бұртиюы  
 бұру  
 бұршақ, бұршақ тұқымдастар  
 бұршаққын (*өсімдік*)  
 бұрылу (*бұрлу емес*)  
 бұрылыс  
 бұрым, бұрымы  
 бұрын  
 бұрынғы  
 бұрынғыдай  
 бұрынғыша  
 бұрын-сонды  
 бұрынырақ  
 бұрыс, бұрыс бөлшек, бұрыс  
 жер, бұрыс жол  
 бұрыш (*бұрш емес*), кара бұ-  
 рыш, қызыл бұрыш, үйдін  
 бұрышы  
 бұрыштау  
 бұрышты  
 бұт, бұтка табыну  
 бұта  
 бұтақ, бұтағы  
 бұталы  
 бұтанак  
 бұтарлау  
 бұтау, бұтайды  
 бұтып-шатү  
 бүгежек  
 бүгежектеу  
 бүгежектеу  
 бүгелек (*бөгелек емес*)  
 бүгелектеу  
 бүгу, бүк, бүгеді  
 бүгілдіргіш, бүгілдіргіш еттер  
 бүгілу  
 бүгін  
 бүгінгі  
 бүгіндік  
 бүгін-ертең  
 бүгісу, бүгіссе, бүгісі

бүйен, бүйен карта, бүйен шек,  
 бүйен құрт  
 бүйрек, бүйрегі; бүйрек бет  
 бүйте-бүйте (бөйте-бөйте емес)  
 бүйтіп (бөйтіп емес)  
 бүйі  
 бүйір, бүйірлі  
 бүк, бүк түсу, асык бүк түсті,  
 бүк түссе, бүк түсші  
 бүкпе, бүкпе ағаш, бүкпе бау  
 бүкпелеу  
 бүксию, бүксиеді, бүксиді, бүк-  
 сиейін, бүксие, бүксиюі  
 бүктелу  
 бүктесін  
 бүктетілу  
 бүктеу  
 бүкшендеу  
 бүкшен-бүкшен  
 бүкшию, бүкши, бүкшиеді, бүк-  
 шиді, бүкшиген, бүкшиейін,  
 бүкшиюі  
 бүкіл, бүкіл дүние жүзілік, бү-  
 кіл одақтық, бүкіл россиялық,  
 бүкіл халықтық  
 бүкір  
 бүкірендеу  
 бүкірею, бүкірей, бүкірейді, бү-  
 кірейеді, бүкірейейін, бүкі-  
 реюі  
 бүкіш  
 бүлде: үлде мен бүлде  
 бүлдірге (қамшы)  
 бүлдірген  
 бүлдіргі, бүлдіргі адам  
 бүлдіру  
 бүлдіршіндей  
 бүлк, бүлк ете түсті, бүлк ету  
 бүлк-бүлк  
 бүлкілдеу  
 бұлу, бұл, бүледі, бүлді, бұл-  
 ген  
 бүлік, бүлігі, бүлік салу, бүлік  
 шығару  
 бүліншілік  
 бүліну, бүлінбеу, бүлінген  
 бүп-бүтін  
 бүр, бүрі  
 бүрге  
 бүркек  
 бүркеме  
 бүркемелеу  
 бүркендіру

бүркену, бүркенбеу, бүркенген  
 бүркенуші  
 бүркеншік  
 бүркеніш  
 бүркеу, бүрке, бүркеді, бүркей-  
 ді, бүркеп, бүркейін  
 бүрку, бүрік, бүрікті, бүріккен,  
 бүркіп  
 бүркітші  
 бүрлендіру  
 бүрлену, бүрленбеу, бүрленген  
 бүрме, бүрме бел, бүрме көй-  
 лек, бүрме тон  
 бүрмелі, бүрмелі етек, бүрмелі  
 тон  
 бүрсең-бүрсең  
 бүрсеңдеу  
 бүрсию  
 бүрсігүні (бірісі күні емес)  
 бүртию, бүрти, бүртие, бүртие-  
 йін, бүртиюі  
 бүртік, бүртігі  
 бүртік-бүртік  
 бүртіктену, бүртіктенбеу, бүр-  
 тіктенген  
 бүру, бүрді, бүреді, бүрген, бү-  
 ріп  
 бүршік, бүршігі  
 бүршік-бүршік  
 бүршікті  
 бүрік, бүрігі  
 бүріккіш  
 бүріс, бүріс құлақ  
 бүрістіру  
 бүрісу, бүріссе, бүрісші  
 бүтін  
 бүтіндей  
 бүтіндеу  
 бүтіндік  
 бығы-жығы  
 быдық, быдығы  
 быж-быж  
 быж-тыж  
 быжу, быжы, быжиды, быжы-  
 ды, быжып  
 быжылдақ  
 быжылдау  
 быжылдауық  
 быжынау (быжнау емес), бы-  
 жынаған (быжнаған емес)  
 бықырт (быкбырт емес)  
 бықсу, быксиды, быксыды, бык-  
 сып, быксыған



бықсық, бықсығы  
 бықсыту  
 бықырлау  
 былай, былай қарай  
 былайғы  
 былайтын  
 былайырақ  
 былайша, былайша айтқанда  
 быламық, быламығы  
 былапыт  
 былғану, сазға былғанбау, был-  
 ғанған  
 былғаныш  
 былғары (бұлғары *емес*)  
 былғау, киімін былғады, *бі-*  
*рақ*: қазанды бұлғады  
 былдыр-былдыр  
 былдырлату  
 былдырлау  
 былжыр  
 былжырақ  
 былжырату  
 былжырау  
 былжырауық  
 былқ, былқ ету, былқ етпе  
 былқ-сылқ  
 былқылдақ, былқылдақ денелі-  
 лер  
 былпыл  
 былтыр  
 былтырғы  
 былш, былш ету  
 былш-былш  
 былшиту, былшит, былшитады,  
 былшитты  
 былшию, былши, былшияды,  
 былшиды, былшиып, был-  
 шиюы  
 былшық, көздің былшығы  
 былығу, былық, былығып, бы-  
 лыққан  
 былық, былығы  
 былықпа  
 былықпай  
 былықтыру  
 быр: быр ету  
 быржиту, быржитып, быржит-  
 қан  
 быржию, быржияды, быржиды,  
 быржиып, быржиған, быр-  
 жия, быржиюы  
 бырк-бырк (бырық-бырық  
*емес*)

быркылдау  
 бырсу, бырсы, бырсиды, быр-  
 сыды  
 бырт-бырт  
 быртию, бырти, быртиып, быр-  
 тияды, быртиюы  
 быртық, быртығы  
 быртылдау  
 быршыту  
 быршу, быршы, быршиды  
 быткыл  
 быткыл-быткыл  
 бытпылдақ  
 быттию, бытти, быттияды, быт-  
 тиды, быттиған, быттййың,  
 быттиюы  
 быт-шыт  
 бытық-шытық  
 бытықы-шытықы  
 бытыра (пытыра *емес*)  
 бытыранды  
 бытыраңқы  
 бытырату  
 бытырау  
 бытыр-бытыр  
 бытырлау  
 бытыстыру  
 бытысу  
 біз, біз мұрын  
 біздіңше  
 бізқұйрық (*құрт*)  
 бізтұмсық (*құс*)  
 бізше  
 білгір  
 білгірлік  
 білгіш  
 білгішсінү  
 білдіргіш  
 білезік, білезігі  
 білек, білегі  
 білем, бір білем құйрық; бар  
 білем, жоқ білем, айтар бі-  
 лем  
 білем-білем  
 білерлік  
 білеу  
 білеудей  
 білеулену, білеуленбеу, білеу-  
 ленген  
 білте, білте шам, шамның біл-  
 тесі  
 білтелену  
 білтелік

білу, біл, біледі, білді  
білік, білігі, жез білік, темір  
білік

білімді  
білімділік  
білімпаз

біліну, білінбеу, білінген  
бір, бір асым, бір ауыз, бір  
ауыздылық, бір бет, бір бет-  
кей, бір есе, бір жақты, бір  
жарым, бір жерде, бір киер,  
бір күні, бір қалыпты, бір  
қилы, бір мезгілде, бір мезет-  
те, бір мойынды, бір нәрсе,  
бір сәтте, бір сөзді, бір табан,  
бір тегіс, бір тілектес, бір тұ-  
там, бір тұтас, бір түрлі, бір  
уақытта, бір шөкім, бір шым-  
шым, бір ізді, бір ізділік

біраз

біразырақ

бірақ

бір-ақ (*біреу-ақ*)

бірәдар (*пірадар емес*)

бір-бір

бір-бірден

бір-бірімен

бір-бірін

бір-біріне

бір де (*біреу де*)

бірде (*шылау*), бірде олай, бір-  
де бұлай

бірде-бір

бірдей

бірдейлестіру

бірдеме

бірдене

бірдене қ. бірдеме (*бірденке  
емес*)

бірден-ақ

бірдоға

бірегей

бір-екі

бірен-саран

біресе (*шылау*), біресе қар,  
біресе жаңбыр

бір есе, бір есесін мен алайын,  
екі есесін сіз алыңыз

біреу

біреу-ақ

біржола

біржолата

біркелкі

біркелкілеу

біркелкілік

бірқазан (*құс*)

бірқатар; бірқатар мәселелер,  
*бірақ*; моншақ жіпке бір қа-  
тар тізіліпті

бірқыдыру (*үстеу*)

бірлестік

бірлестіру

бірлі-жарым

бірлі-жарымды

бірлік, бірлігі

бірме-бір

бірнеше

бірнешеуі

бірөңкей

бірсәрі

бірсыдырғы

бірсыпыра

бірталай

бірте-бірте

біртектес

біртектестік

біртектілік

біртума (*түйе*)

біртіндеп

біршама

бірыңғай

бірыңғайласу

бірыңғайлау

бірыңғайлық

бірігу, бірік, бірігеді, бірікті,

біріккен, бірігуі

біріктіру

бірімен-бірі

бірін-бірі

біріндеп

біріне-бірі

бірінші

біте, біте қайнасу

бітегене, бітегене тәуір болды

бітеу, бітеу жара, бітеу қора

біту, біт, біткен, бітіп

бітуана

бітік, бітік көз, бітік егін

бітім

бітімді

бітіру, бітір, бітіреді, бітірген

бітісу, бітіс, бітіседі, бітісші

бюджет

бюллетень, бюллетеньге, бюлле-  
теньдер, бюллетені

бүро



бюрократ  
бюрократия  
бюрократизм

бюрократтану  
бюст, бюске, бюстен, бюсі

## В

вагон  
вагонетка  
ваза  
вазелин  
вакансия  
вакантты, вакантты орын  
вакса  
вакуум-аппарат  
вакцина  
валенттік  
валенттілік  
валет  
валик, валигі  
вальс, қа, тан, ы  
валюта  
ванна  
варвар  
варваризм  
варенье  
вариант, қа, тан, тык, тар, ы  
вариация  
вариациялық  
варяг, варягқа, варягтан, варяг-  
тар, варягы  
вассал  
ватт, ватқа, ваттан, ваты  
ватт-сағат  
ватт-секунд  
ваттық  
вахта  
вегетативтік  
вегетация  
ведомость, ведомосқа, ведомос-  
тан, ведомостар, ведомосты,  
ведомосы  
ведомостық  
вексель, вексельге, вексельден,  
вексельдер, векселі  
великорустар  
велосипед, ке, тен, тер  
вельвет  
вельможа  
велюр, ге, ден, і  
вензель, вензельге, вензелі  
вентиль, вентильге, вентильден,  
вентилі  
вентилятор  
вентиляция

веранда  
версия  
вертикаль, вертикаль сызық  
вертолёт, ке, тен, тер, і  
вестибюль, вестибюльге, вести-  
бюлі  
ветеран  
ветеринар  
ветеринария  
веялка  
взвод, қа, тан, ы  
вибрация  
вибрион  
виза, виза салу  
визит  
вилла  
винегрет  
винт, ке, тен, тік, і  
винтовка  
винттеу  
винтші  
виолончель, виолончельге,  
виолончелі  
виртуоз  
вирус, қа, тар, ы  
витамин  
витрина  
вице-адмирал  
вице-президент, ке, тен, і  
водевиль, ге, ден, водевилі  
вожатый, ға, дан, ы  
вокализм  
вокзал  
волейбол  
волейболист, волейболиске, во-  
лейболистен, волейболистер,  
волейболисі  
волонтер, ге, ден, і  
вольт, қа, тан, ы  
вольт-ампер  
вольтметр  
вольфрам  
вратарь, вратарьға, вратарьдан,  
вратарьлар, вратары  
вульгаризм  
вымпель, вымпельге, вымпельді,  
вымпелі  
вымпельдік

## Г

га (*гектар*)  
габардин, ге, нен, і  
габарит, ке, тен, і  
гавань, гаваньға, гаваньнан, га-  
ваньдар, гаваны  
газ, газ өткізгіш, газ үрлеуіш  
газдандыру  
газдау  
газет (*газета, кәзит емес*)  
газеттік, газеттік мақала  
газетші  
газык  
газоаппаратура  
газогенератор  
газометр  
газопровод, қа, тан, ы  
газон  
гайка  
галерея  
галёрка  
галифе  
галлий, ге, ден, галлийі  
галлюцинация  
галош (*калош емес*)  
галстук, қа, тан, галстугы  
гальванизм  
гальванопластика  
гамак, қа, тан, гамагы  
гамма  
гамма-сәуле  
гангстер  
гантель, ге, ден, і  
гараж  
гардероб, қа, тан, ы  
гардеробшы  
гармонь, ға, нан, гармоны  
гармоньшы  
гарнизон  
гарнитур, ға, дан, ы  
гарпун, ға, нан, ы  
гастрит  
гастролёр, ге, ден, і  
гастроль, гастрольға, гастроль-  
дан, гастролы  
гастрольдық  
гастроном  
гауһар (*жауһар*)  
гвардия  
гвардияшы  
гегемон  
гегемония

гейзер  
гектар  
гектоватт  
гектоватт-сағат  
гектограф, гектографы  
гектолитр  
гектометр  
гелий, ге, ден, гелийі  
гемоглобин  
генеалогия  
генерал  
генералиссимус, қа, тан, ы  
генерал-лейтенант, қа, тан, ы  
генерал-майор  
генерал-полковник  
генератор  
география  
геодезия  
геолог қа, тан, ы  
геология  
геологиялық  
геометрия  
геосфера  
геофизика  
геохимия  
герб, ке, тен, і  
гербарий, гербарийге, гербарий-  
ден, гербарийі  
герметикалау  
герцог, қа, тан, ы  
гетман  
гетр, ге, ден, і  
гибрид, ке, тен, і  
гибридтендіру  
гидроскоп, гидроскопы  
гидроаэроплан  
гидробиология  
гидрогеология  
гидрография  
гидродинамика  
гидрожобалау  
гидролог, қа, тан, ы  
гидрология  
гидрометрия  
гидромеханика  
гидростанция  
гидростатика  
гидротерапия  
гидротехник, гидротехнигі  
гидротехника  
гидротехникалық



гимназист, гимназиске, гимна-  
зистен, гимназисі  
гимназия  
гимнастёрка  
гимнастика  
гипербола  
гиперболоид, ке, тен, і  
гипертония  
гипноздау  
гипнозшы  
гипотеза  
гипотенуза  
гиппопотам  
гипс, ке, тен, і  
гитар  
гитаршы  
гладиатор  
глицерин  
глобус, қа, тан, ы  
глюкоза  
гонорар  
горизонталь, горизонталь сызық  
горилла  
городовой  
горчица  
госпиталь, госпитальға, госпи-  
тальдан, госпиталы  
готовальник, готовальнигі  
гөрі: одан гөрі (көрі *емес*)  
гравёр, ге, ден, і  
гравюра  
градус, қа, тан, ы  
градусник, ке, тен, градуснигі  
градустық  
грамм, грамға, грамнан, грамы  
грамматик, ке, тен, грамматигі  
грамматика  
грамм-атом  
грамм-молекула  
граммофон  
грамота, мақтау грамотасы  
гранат

гранит  
граф, графы  
графа  
графема  
график, графигі  
графика  
графин  
графит  
гренадёр, ге, ден, і  
грек (*халық*)  
грим, грим жағу  
гримші  
гроссмейстер  
грузин (*халық*)  
группа  
гу, гу ету  
гу-гу, гу-гу әңгіме  
губернатор  
губерния  
губерниялық  
гудок, қа, тан, гудогы  
гуманизм  
гуманистік  
гуманитарлық  
гусар  
гуіл, гуілі  
гуілдеу  
гүж-гүж  
гүл, гүл бақ, гүл жазира, гүл  
райхан, гүл сабақ  
гүл-бәйшешек  
гүл-гүл, гүл-гүл жайнау  
гүлдену, гүлденбеу, гүлденген  
гүлденту, гүлдент, гүлдентті  
гүлді  
гүлстан  
гүлтабан  
гүлшок, гүлшоғы  
гүмп, гүмп етті  
гүрс, гүрс ету  
гүріл, гүрілі  
гүрілдеу

## Ғ

ғадауат  
ғажайып (ажайып *емес*)  
ғажап (ажап *емес*)  
ғажаптану  
ғазуат  
ғайып, ғайып болу  
ғайып-ереп  
ғайыптан

ғақлия  
ғаламат  
ғалым, ғалымы  
ғалымдық  
ғана, кішкене ғана, осы ғана  
ғанымат  
ғапу, ғапу етіңіз  
ғапіл

ғапiлдiк  
 ғаршы, ғаршы-күршi  
 ғарып, ғарып көңiл  
 ғарыптық  
 ғасыр  
 ғашық (ашық *емес*)  
 ғашықтық  
 ғибадат  
 ғибрат: ғибрат алу  
 ғибратсыз  
 ғибратты  
 ғиззат (*ізет*)

ғой, келе ғой, айта ғой  
 ғұлама  
 ғұрлым, ол ғұрлым, *бiрақ*: не-  
 ғұрлым, соғұрлым  
 ғұрып, ғұрпы, ғұрыпқа  
 ғұшыр (ұшыр *емес*), ғұшыр са-  
 дақасы  
 ғылым  
 ғылымдылық  
 ғылми, ғылми еңбек  
 ғылми-зерттеу

## Д

дабыл, дабылы  
 дабыр, дабыры  
 дабыра  
 дабыралау  
 дабыр-дүбір  
 дабырлау  
 дабырығу, дабырық, дабыры-  
 ғады, дабырықты  
 дабыс, дабысы  
 дағар  
 дағара  
 дағдару  
 дағдарыс  
 дағды  
 дағдыдағы  
 дағдылану  
 дағдылы  
 дайым (дайым солай)  
 дайын, дайыны  
 дайындалу  
 дайындану, дайынданбау,  
 дайынданған  
 дайындату  
 дайындау  
 дайындық  
 дақ, дағы  
 дақпырт (дақбырт *емес*)  
 дақыл, мәдени дақылдар  
 дала-дала  
 далалық  
 далаңдау  
 далаң-дүлан  
 далап (далаб *емес*): бетке да-  
 лап жағыну  
 далбағай  
 далбағай-жалбағай  
 далба-дүлба  
 далба-жүлба

далбандау  
 далбаса  
 далбасалау  
 дал-дал  
 дал-дүл  
 даму, дамы, дамиды, дамыды,  
 дамығу, дамық, дамықты, да-  
 мыққан.  
 дамыл, дамыл таппау  
 дамыту  
 дандайсу, дандайсы, дандайсы-  
 ды, дандайсиды  
 дандайсыту  
 данышпан (дәнішпән *емес*)  
 дан, даң қылу  
 даңғаза (даңаза *емес*)  
 даңғыл, даңғыл жол  
 даңғырлау  
 дан-даң  
 дан-дүң  
 данқ, данқы  
 даңққой  
 данқой (даңғой *емес*)  
 данқты  
 дар (дара *емес*), дар ағаш, дар-  
 ға асу  
 дара, дара басшылық, дара би-  
 лік, дара жапырақтылар  
 дара-дара  
 дарак, дарағы  
 дарақы  
 даралану, дараланбау, дара-  
 ланған  
 даралық  
 дарбаза  
 дарвинизм  
 дарвиншіл  
 дардаң



дардию, дарди, дардияды, дар-  
дияйын, дардиюы  
дариға, дариға-ай  
дария  
дарқан (тарқан *емес*)  
дарқандық  
дару, дары, дарыды, дариды,  
дарыған  
дарылдақ  
дарылдау  
дарын  
дарындылық  
дастан  
дастарқан (дастархан *емес*)  
дата  
даттау  
дау  
дауа  
дауалау  
дауалы  
дауасыз  
даугер  
даугерлік  
дау-дамай  
дау-жанжал  
даукес  
дауласу, дауласшы  
даурығу, даурық, даурықты,  
даурығады  
даурықпа  
дау-шар  
дауыл, дауылы  
дауылдату  
дауылдау  
дауылпаз  
дауыс, даусы, дауысқа  
дауыссыз, дауыссыз лыбыстар  
дауыстау  
дауысты, дауысты дыбыстар  
дача  
даяр (*дайын*)  
даярлау (таярлау *емес*)  
даярлық (таярлық *емес*)  
даяшы  
дәйек, дәйек болу  
дәйектеме  
дәйекті  
дәйектілік  
дәйекші  
дәл  
дәлдік  
дәлділік  
дәлел

дәлелді  
дәлелділік  
дәлме-дәл  
дәлме-дәлдік  
дәлірек  
дәм, дәм тату  
дәмдендіру  
дәмдену, дәмденбеу, дәмденген  
дәмдес  
дәмдес-тұздас  
дәмді  
дәмділік  
дәме  
дәмегөй  
дәмелендіру  
дәмелі  
дәме ету  
дәм-тұз  
дән, дән алу, дән қоректілер  
дәндену  
дәндеу  
дәнді, дәнді егіс, дәнді дақыл-  
дар  
дәнек  
дәнекер  
дәнекерлеу  
дәнекерлік  
дәнекіс, дәнекіс естілу  
дәнеме  
дәншік, дәншігі  
дәнігу, дәнік, дәнікті, дәнігеді,  
дәніккен  
дәніктіру  
дәп-дәл  
дәптер  
дәптерлік  
дәреже (даража *емес*)  
дәрежелі  
дәретхана  
дәрмен  
дәрменсіз  
дәрі  
дәрігер (дәргер *емес*)  
дәрігерлік  
дәрі-дәрмек  
дәрілену, дәріленбеу, дәріленген  
дәрілеу  
дәріп, дәрпі  
дәріптеу  
дәріс, дәріс беру  
дәрістік  
дәс, дәс қою  
дәстүр (дәстір *емес*)

дәт, дәтке қуат, дәті шыдау  
 дәу, дәу де болса  
 дәулет  
 дәулетті  
 дәурен  
 дәуір, дәуірі  
 дәуірлеу  
 дәуіт, дәуіті  
 двигатель, двигательге, двига-  
 тельден, двигательдер, двига-  
 телі  
 дворян, ға, дар, ы  
 дворяндық  
 дворян-помещик  
 дебет  
 дебитор  
 дебют, ке, тен, і  
 девиз, ге, ден, і  
 дегбір (тегбір емес)  
 дегбірсіздік  
 дегдар  
 дегду, дегді, дегдиді, дегди,  
 дегдиін, дегдіді  
 дегелек, дегелегі  
 дегендейін  
 дегенмен  
 деградация  
 дедектеу  
 дедукция  
 дезинфекция  
 дезинфекциялау  
 дейін (шейін)  
 декабрист, декабриске, дека-  
 бристен, декабристер, декаб-  
 рисі  
 декабрь, декабрьге, декабрьден,  
 декабрі  
 декада  
 декадент, ке, тен, і  
 декаденттік  
 декан  
 декламатор  
 декламация  
 декларация  
 декорация  
 декрет  
 делбе  
 делбеші  
 делдал  
 делдалдық  
 делдек, делдек танау  
 делдендеу  
 делдию, делди, делдиеді, дел-

диген, делдиді, делдиейін,  
 делдиюі  
 делебе, делебесі қозу  
 делегат  
 делегейлену, делегейленбеу, де-  
 легейленген  
 делендеу  
 делқұлы  
 делқұлылану, делқұлыланбау,  
 делқұлыланған  
 дел-сал  
 дельфин  
 дем, дем алатын, дем алмастан,  
 дем алу, дем арада, дем беру,  
 дем беруші, дем салу, дем  
 шығару, демі біту  
 демагог, қа, тан, ы  
 демагогия  
 демагогтық  
 демалыс, бірақ: аурудың дем  
 алысы жиіледі  
 дембелше  
 демек  
 демесін  
 демеу  
 демеулік  
 демде-ақ  
 демилитаризация  
 демобилизация  
 демократ  
 демократизм  
 демократия  
 демократияландыру  
 демонстрация  
 демігу, демік, демікті, демігеді  
 демікпе  
 ден, ден қою  
 денатурат  
 дендету  
 дендеу  
 дене, дене шынықтыру  
 денсаулық  
 дені: істің дені  
 деңгене  
 деңгей  
 деңгейлестіру  
 департамент, ке, тен, і  
 департаменттік  
 депеша  
 депо  
 депрессия  
 депутат  
 дер, дер жасында, дер кезі



дербес  
 дере (тере *емес*)  
 деревня, ға, дан, сы  
 дерек, дерегі  
 деректі  
 деректілік  
 держава  
 дерматин  
 дерматолог  
 дерт  
 дертті  
 десант  
 дескриптивтік  
 деспот  
 деспотизм  
 десте  
 десятина  
 деталь, детальға, детальдан,  
 детальдар, детали  
 детектив, ке, тен, і  
 детектор  
 деу, де, деді, дейді, деп  
 дефект, дефектіге, дефектіден,  
 дефектілер, дефектісі  
 дефис  
 дефицит  
 дециграмдық  
 дециграмм, дециграмға, деци-  
 грамнан, дециграмы  
 децилитр  
 дециметр  
 джаз  
 джемпер  
 джентельмен  
 джунгли  
 дзот  
 диагноз  
 диагональ, диагональға, диаго-  
 нальдан, диагонали  
 диаграмма  
 диалект, диалектіге, диалекті-  
 ден, диалектілер, диалектісі  
 диалектика  
 диалектология  
 диалог, қа, тан, ы  
 диалогтық  
 диаметр  
 диаметрия  
 диапазон  
 диафильм  
 диафрагма  
 диван  
 диверсант, қа, тан, ы

диверсия  
 дивизион  
 дивизия  
 дидактика  
 дидар  
 дидарласу, дидарласса, дидар-  
 ласшы  
 диет  
 диетасхана  
 дизель, дизельге, дизельден, ди-  
 зельдер, дизелі  
 диктант, диктантқа, диктанттан  
 диктанттық  
 диктатор  
 диктаторлық  
 диктатура  
 диктор  
 дикция  
 диқан (дихан *емес*)  
 диқаншылық  
 дилемма  
 дилетант, қа, тан, ы  
 динамика  
 динамит  
 динамо  
 динамо-машина  
 динамометр  
 династия  
 динго  
 диплом  
 дипломат  
 дипломатика  
 дипломатия  
 директор  
 дирекция  
 дирижабль, дирижабльге, ди-  
 рижабльден, дирижабльдер,  
 дирижаблі  
 дирижёр, ге, ден, і  
 дисгармония  
 диск, дискіге, дискіден, дискі-  
 лер, дискісі  
 дискуссия  
 дислокация  
 диспансер  
 диспетчер  
 диспозиция  
 диспропорция  
 диспут, қа, тан, тық, ы  
 диссертация  
 диссимиляция  
 диссонанс, қа, тан, ы  
 дистанция

дистанциялану  
 диуана  
 дифтерит  
 дифтерия  
 дифтонг, дифтонгіге, дифтонгі-  
 ден, дифтонгілер, дифтонгісі  
 дифтонгоид, ке, тен, і  
 дифференциал  
 дифференциация  
 диффузия  
 добал, добал ұш  
 добалдай (тобалдай *емес*)  
 догма  
 догматизм  
 догматик  
 доға (дуга *емес*), доға жал  
 доғал (тоғал *емес*)  
 доғалдану, доғалданбау  
 дода-дода  
 додалау  
 дожна (дюжна *емес*)  
 дойбы (тойбы *емес*)  
 дойыр, дойыры  
 докер  
 доктор  
 доктрина  
 документ, ке, тен, і  
 долана, долана ағашы,  
 долана көбелек  
 долбар  
 долбарлау  
 долдандыру  
 долдану, долданбау, долданған  
 доллар  
 доломит  
 долы  
 долылау  
 долылық, долыру  
 домалак  
 домалақтау  
 домалану, домаланбау, дома-  
 ланған  
 домалату  
 домалау (томалау *емес*)  
 домбал  
 домбалдау  
 домбығу, домбык, домбықты,  
 домбығады, домбыққан  
 домбыра  
 домбырашы  
 доминион  
 домино  
 домкрат

домна, домна пеші  
 донкихоттық  
 донор  
 доңғалак, доңғалағы  
 доңыз (тоңыз *емес*)  
 доп, добы, доп ойнау  
 доп-домалак  
 дорба (добра *емес*)  
 дорбиту  
 дорбию, дорбиды, дорбиған,  
 дорбиып  
 дос-жар  
 дос-жаран, дос-жаранға  
 достасу, достасса, достасшы  
 достык, достығы  
 дотация  
 доцент, ке, тен, і  
 дөкір  
 дөнежін, дөнежін шығар  
 дөнен, дөнен шығар  
 дөненше  
 дөң, дөң қабақ  
 дөңбек, дөңбегі  
 дөңбектей  
 дөңбекшу, дөңбекші,  
 дөңбекшиді  
 дөңгелек, дөңгелегі  
 дөңгелену, дөңгеленбеу,  
 дөңгеленген  
 дөңгелеу  
 дөнес  
 дөңестеу  
 дөңкию, дөңки, дөңкиді,  
 дөңкиеді, дөңкиейін,  
 дөңкиюі  
 дөп, дөп тиді, дөп келді  
 дөп-дөңгелек  
 дөрекі  
 дөрекілік  
 драгун, ға, нан, ы  
 драма  
 драматизм  
 драматург, ке, тен, тер, і  
 драматургия  
 дрезина  
 дрейф, ке, тен, і  
 ду, ду егу, ду қол шапалақтау  
 дуа  
 дуагер  
 дуадақ (дуалақ *емес*)  
 дуал  
 дуалау  
 дуализм



дуалист, дуалиске, дуалистен,  
 дуалистер, дуалисі  
 дуалистік  
 дуалы  
 дуан, дуан басы  
 дублёр, ге, ден, і  
 дублет  
 дубликат  
 дудар, дудар бас  
 дудардай  
 дударлану  
 ду-ду  
 дудырау  
 дуласу  
 дулау  
 дулыға  
 дума  
 думан  
 дуплет  
 душ, қа, тан, ы  
 душар, душар болу  
 дуылдау  
 дуэль, дуэльге, дуэльден, дуэлі  
 дуэт, ке, тен, і  
 дұға  
 дұғай, дұғай сәлем  
 дұғалық  
 дұп-дұрыс  
 дұрыс, дұрысы  
 дұрыстық  
 дұрысында  
 дұрысырақ  
 дұшпан (тұшпан, дұшман, дұс-  
 пан *емес*)  
 дұшпандық  
 дұбара, дұбара қозы  
 дүбір, дүбірі  
 дүбірлету  
 дүбірлеу  
 дүдәмал (дүдәмәл *емес*)  
 дүдәмалдану  
 дүдәмалдық, дүдәмалданбау  
 дүзген (*шөп*)  
 дүйім  
 дүйсенбі (дүйсембі *емес*)  
 дүкен  
 дүкенші  
 дүлдүл (дүлділ *емес*)  
 дүлей  
 дүлейлену, дүлейленбеу, дүлей-  
 ленген  
 дүм  
 дүмбілез

дүмпию, дүмпи, дүмпиейін,  
 дүмпиюі  
 дүмпу, дүмпі, дүмпиді, дүмпіді  
 дүмпіл  
 дүмпілдек  
 дүмпілдету  
 дүмпілдеу  
 дүмше  
 дүнген  
 дүние, дүние жүзі, дүние жүзі-  
 лік  
 дүниеқор  
 дүңк, дүңк ете түсті  
 дүңкию, дүңки, дүңкиді, дүң-  
 киеді, дүңкиген, дүңкиейін,  
 дүңкиіп, дүңкиюі  
 дүңку, дүңкі, дүңкиді, дүңкиген,  
 дүңкиді, дүңкіп  
 дүңкіл  
 дүңкілдету  
 дүр, дүр екен, дүр етті  
 дүрбелен  
 дүрбі  
 дүрдараз  
 дүрдей  
 дүрдио, дүрди, дүрдиелі  
 дүр-дүр  
 дүре, дүре соғу, дүреге  
 жығу  
 дүрегей  
 дүрелеу  
 дүрия, дүрия көйлек  
 дүркін-дүркін  
 дүркінді, дүркінді етіс  
 дүркірету, дүркіретті  
 дүркіреу  
 дүрліктіру  
 дүрлігу, дүрлік  
 дүрмек, дүрмегі  
 дүрс, дүрс ете түсті  
 дүрс-дүрс  
 дүрсе: дүрсе қоя берді  
 дүрсіл  
 дүрсілдеу  
 дүріл, дүрілі  
 дүрілдек  
 дүрілдеу  
 дүсір  
 дүсірлету  
 дүсірлеу  
 дыбыр, дыбыры  
 дыбырлау  
 дыбыс, дыбыс толқыны

дыбыссыз, дыбыссыз басу  
дыбыстау  
дыбысты, дыбысты кино  
дығыр, дығыры  
дызыл, дызылы  
дызылдату (тызылдату *емес*)  
дызылдау  
дык, дығы, дык қалу  
дықшыл  
дым, дым болу, дым тию  
дымдану, дымданбау, дымдан-  
ған  
дымдау  
дымды  
дымқос (дымкес *емес*)  
дымқыл  
дымқылдық  
дың, дың ету  
дыңғыр  
дыңғырлату  
дыңдай  
дың-дың, дың-дың ету  
дыңылдату  
дыр, дыр ету  
дырдай (үлкен)  
дырду, дырду әңгіме  
дыр-дыр, кездеме дыр-дыр  
айрылады  
дырылдау  
дігерлеу  
дігір, дігір салу

дік, дік ете түсті  
дік-дік  
дікіл  
дікілдеу  
дікіндеу  
ділгір (тілгір *емес*)  
ділгірлік  
ділда  
ділмар (тілмар *емес*)  
ділмарлану, ділмарланбау,  
ділмарланған  
ділмарсу, ділмарсы, ділмарси-  
ды  
дін, дін басы  
діндар  
діни  
дің, ағаштың діңі  
діңгек, діңгегі  
діңке, діңке құру, діңкеге тию  
діңкілдек  
дір, дір ету  
дір-дір  
дірдек, дірдек қағу  
дірдектеу  
діріл, дірілі  
дірілдеу  
діт  
діттеу  
дьяк, қа, тан, тың, дьягы  
дьякон  
дьом, ге, нен, і

## Е

ебдей (ебедей *емес*)  
ебдейсіз (ебедейсіз *емес*)  
ебелек, ебелегі  
еврей (*халық*)  
европалық  
егде  
егер (эгер *емес*)  
егерде  
егес  
егеу  
егеукұйрық (*тышқан*)  
егу, ек, екті, егеді, еккен  
егіз, егізі  
егізек  
егіл-тегіл  
егілу  
егін, егін жай, егін жер  
егіндік, егіндігі  
егінші

егіншілік  
егіс, жазғы егіс, күзгі егіс, егіс  
басы  
егістік, егістік жер  
едәуір (недәуір), едәуірі  
еден  
едірен  
едірендеу  
едірею, едірей, едірейді, едіре-  
йіп, едірейейін, едіреюі  
еждағат  
еждағатты  
ежеғабыл  
ежелгі, ежелгі заман  
ежелеу  
ежік, ежігі  
ежіктеу  
ежірейген (ежірейген *емес*)  
ежірею, ежірей, ежірейе,



ежірейейін, ежіреюі  
 ез, ез адам  
 езбе, езбе құрт  
 езгі  
 езгілік  
 езу, бір езу, сыңар езу  
 езу, ез, езеді, езді  
 езілу  
 екеу, екеу ара  
 екеу-екеу  
 екеулеу, екеулеп  
 екжей-текжей  
 екпе, екпе көшет  
 екі, екі жүзді, екі қабат (үй,  
 әйел), екі ұшты (жауап)  
 екібастан  
 екілі-үшті  
 екінші  
 екіншігәрі  
 екіншіден  
 екіталай  
 екі-үш  
 ел, ел ағасы, ел кезбе  
 елбек, елбек қағу  
 елбелек  
 елбең  
 елбеңдеу  
 елбең-елбең  
 елгезек  
 елегізу, елегіз, елегізді, елегізе-  
 ді, елегізіп  
 елең-алаңда  
 елендеу  
 елеру  
 елеуреу  
 ел-жұрт  
 елжіреу  
 елпендеу  
 елту, елті, елтиді, елтіді  
 елтірі, елтірі ішік  
 елтіту, елтіт, елтітеді, елтітті  
 елу, елу бір, елу екі  
 елуінші  
 елші  
 елшілік  
 елі, елі қазы, екі елі, үш елі  
 елігу, елік, елігеді, елікті  
 елік, елігі  
 еліктегіш  
 еліктіру  
 еліру  
 ем, ем қонды, ем қонған  
 ем-дом

емексу, емексі, емексиді  
 емексіту  
 емен  
 емеурін  
 емле  
 емпендеу  
 емсек, емсегі  
 емтихан (емтиқан *емес*)  
 емхана  
 емші  
 емшілік  
 емізу  
 емізік (еміздік *емес*), емізігі  
 еміндіру  
 емін-еркін  
 еміну, емінбеу, емінген  
 емірену, еміренбеу, еміренген  
 еміс-еміс  
 ен, ен байлық, ен дала, ен тағу,  
 ен салу, ен жұрт  
 енгізу, енгізсе, енгізші  
 ендеше (ендеші *емес*)  
 енді  
 ендігәрі (ендігіден әрі *емес*)  
 енді-енді  
 ендік, ендігі  
 ендірме  
 ендіру  
 ене  
 енеке  
 енжар  
 енжұрға  
 ен-таңба  
 ентігу, ентік, ентігеді, ентіккен,  
 ентікті  
 ентік, ентігін басу  
 ентіктіру  
 ену, ен, енбеу, енген  
 еншілес  
 ең, ең абзалы, ең алдымен, ең  
 әуелі, ең басында  
 еңбек, еңбегі, Социалистік Ең-  
 бек Ері, еңбек адамы, еңбек  
 өнімі, еңбек сүйгіш  
 еңбекақы  
 еңбеккүн  
 еңбектеу  
 еңбекші  
 еңгезердей  
 еңкейіңкі  
 еңкек, еңкегі  
 еңкектеу  
 еңкеңдеу

еңкею, еңкей, еңкейеді, еңкейе,  
 еңкейген, еңкейейін, еңкейіп,  
 еңкеюі  
 еңкию, еңки, еңкиді, еңкиеді,  
 еңкиейін, еңкиіп, еңкиюі  
 еңку, еңку жер  
 еңкілдеу  
 еңкіш, еңкіш ат  
 еңкіштеу  
 еңсе, еңсе түсу  
 еңсеру  
 еңірету (еңрету *емес*)  
 еңіреу (еңреу *емес*)  
 епископ, епископы  
 ептейлі  
 ептеп-септеп  
 епті  
 ептілік  
 ер, ер адам, ер жету, ер жет-  
 кен, ер жүрек, ер жігіт  
 ер-азамат  
 ербең  
 ербиіп-сербиіп  
 ербию, ерби, ербиеді, ербиді,  
 ербиейін, ербиіп, ербиюі  
 ергежейлі (ергіжейлі *емес*)  
 ерегіс (ерегес *емес*)  
 ерегісқой  
 ерегісу, ерегіссе, ерегісші  
 ерегісшіл  
 ерен, ерен жүйрік  
 ересен  
 ересі, ересі биік  
 еретик  
 ереуіл  
 еркек, еркек тана  
 еркекшөп  
 еркек-шора  
 ерлеу  
 ерлі-байлы  
 ерлі-зайыпты  
 ермек, ермегі  
 ермен  
 ернеу, ернеуі  
 ерсі  
 ерсілік  
 ерсілі-қарсылы  
 ертегі (ертек *емес*),  
 ертегісі  
 ертегіші  
 ертелі-кеш  
 ертен  
 ертеңгі

ертенгісін  
 ертенді-кеш  
 ертерек  
 ертеректе  
 ер-тоқым  
 ерттеу, ертте, ерттеді, ерттейді  
 ерту, ерт, ертті, ертеді  
 ер-тұрман  
 ерттіру  
 еру, ері, еріді, ериді, еріген  
 еру, ер, ерді, ереді, ерген  
 ершік  
 ерігу, ерік, ерікті  
 ерік, еркі  
 ерікті  
 еріктілік  
 ерін, ерні  
 ерінді  
 еріну, ерін, ерінді, ерінбеу, ерін-  
 ген  
 еріншек  
 еріншектік  
 еріту, еріт, ерітті, ерітеді  
 ерітінді  
 есалаң (есі алаң *емес*)  
 есалаңдық  
 есек, есегі  
 есекжем (*ауру*)  
 есекмия  
 есен-аман  
 есен-амандық  
 есен-сау  
 есенгірету  
 есенгіреу  
 есеп, есеп шот  
 есеп-қисап  
 есер (есір *емес*)  
 есерлік  
 есерсоқ  
 есерсоқтық  
 есею, есей, есейеді  
 ескек, ескегі, ескек аяқтылар  
 ескерткіш  
 ескерту, ескерт, ескертті,  
 ескерткен  
 ескеру  
 ескі, ескі дүние, ескі заман, ескі  
 үй  
 ескі-құсқы  
 ескілік, ескілігі  
 ескілікті  
 ескірту, ескірт, ескіртті,  
 ескірткен



ескіру  
 ессіз  
 ессіздік  
 естияр  
 естиярлау  
 естиярлық  
 есту (есіту *емес*), есті, естиді,  
   естіген, естіді, естіп  
 естігіш  
 естілу  
 естірту, естірт, естіртті, естірт-  
   кен  
 естіру  
 есу  
 есуас  
 есуастау  
 есуастық  
 есі-дерті (есіл-дерті *емес*)  
 есік, есігі  
 есіл: есіл дүние, есіл сөз  
 есілу  
 есім, зат есім, сан есім, сын  
   есім  
 есімдік, есімдігі  
 есімше  
 есінеу, есіне, есінейді, есінеді  
 есіркеу  
 есірткі  
 есірткіш

есірту, есірт, есірткен, есіртті  
 есіру, есір, есіреді, есірді  
 есірік, есірігі  
 есіріктеу  
 ет, ет алу, ет жақын, ет жүрек,  
   ет тұмсықтылар  
 етек, етек алды (*аңгіме*),  
   етек басты  
 етектеу, етектеп терді  
 етею, етей, етейді  
 ет-женді  
 етқор  
 етпеттеу  
 етіс  
 етістік  
 етпетінен  
 ефрейтор  
 еш, еңбегі еш, еш адам, еш кі-  
   тапта, еш нәрсе, еш уақытта  
 ешбір  
 ешкі  
 ешкім  
 ешқайда  
 ешқайсысы  
 ешқандай  
 ешқашан  
 ештеме  
 ештеңе  
 елка

## Ж

жаба: жаба тоқу  
 жабағы; жабағы жүн, жабағы  
   күпі  
 жабағылау  
 жабағылы, жабағылы бие  
 жабайы  
 жабайылану, жабайыланбау,  
   жабайыланған  
 жабайылау  
 жабдық, жабдығы  
 жабдыктандыру  
 жабдыктату  
 жабдықтау  
 жабдықтаушы  
 жабу, аттың жабуы  
 жабу, жап, жабады, жауып,  
   жапты  
 жабулы  
 жабы, жабы ат  
 жабығу, жабық, жабығады,  
   жабықты

жабығыңқы  
 жабық, жабығы  
 жабылғыш  
 жабылу  
 жабын, жабыны  
 жабырқану, жабырқанбау,  
   жабырқанған  
 жабырқаңқы  
 жабырқату  
 жабырқау  
 жабырлау  
 жабырласу, жабырласса, жа-  
   бырласшы  
 жабысқақ, жабысқағы  
 жабысқыш  
 жабысу, жабысса, жабысшы  
 жабыстыру  
 жаға  
 жағалай  
 жағал-жағал  
 жағалтай

жағар, жағар май  
 жағдай  
 жағдайсыздық, жағдайсыздығы  
 жағу, жақ, жақты, жағады  
 жағымпаз, жағымпаздану  
 жағымтал  
 жағындыру  
 жағынту, жағынт, жағынтқан,  
 жағынтты  
 жағыну, жағынбау, жағынған  
 жағыстыру  
 жағысу, жағысса, жағысшы  
 жад: жадымда, оның жады  
 күшті  
 жадағай-жайдақ  
 жадап-жүдеу  
 жадау  
 жадит  
 жады  
 жадыбас  
 жадырату  
 жаз, жаз айы, жаз күні  
 жаза, жаза тарту  
 жазалы  
 жазатайым  
 жазба, жазба әдебиет  
 жазғызу, жазғызса, жазғызшы  
 жазғырту, жазғырт, жазғыртты,  
 жазғыртқан  
 жазғыру  
 жазғыртұры  
 жазғытұрым  
 жаздай  
 жаздыгүні (жаздыкүні *емес*)  
 жаздырту, жаздырт, жаздырт-  
 ты, жаздыртқан  
 жазира  
 жазмыш  
 жазуша  
 жазушы  
 жазы, жазысы  
 жазық, жазығы  
 жазықсыз  
 жазықсыздық, жазықсыздығы  
 жазықты  
 жазылдыру  
 жазым, жазым болу  
 жазылу  
 жазым, жазым қылу  
 жазыңқы  
 жазысу, жазысса, жазысшы  
 жай (жәй *емес*), жай адам,  
 жай айту, жай сөйлем

жай, жай оты, жай түсу  
 жайбарақат  
 жайғастыру  
 жайғасу, жайғасса, жайғасшы  
 жайдақ, жайдағы  
 жайдан-жай  
 жайдары  
 жайдарылық, жайдарылығы  
 жайдыру  
 жай-жағдай  
 жай-жайына  
 жай-жапсар  
 жай-күй, жай-күйі  
 жайқалдыру  
 жайқалту, жайқалт, жайқалт-  
 қан, жайқалтты  
 жайқын  
 жайландыру  
 жайлану (жайналу *емес*), жай-  
 ланбау, жайланған  
 жайланысу, жайланысса, жай-  
 ланысшы  
 жайланушылық, жайланушылы-  
 ғы  
 жайластыру  
 жайласу, жайласса, жайласшы  
 жайлау, жаз жайлау  
 жайлауыш  
 жайлаушы  
 жайлы, жайлы күн  
 жайма  
 жайма-қоңыр  
 жайма-шуақ, жайма-шуағы  
 жайнақы, жайнақы көз  
 жайнамаз  
 жайнандау  
 жайнату  
 жайпақ (жәйпақ *емес*), жайпа-  
 ғы  
 жайпау  
 жайрандау  
 жайрату  
 жайратушы  
 жайсаң  
 жайсыз (жәйсіз *емес*)  
 жайсыздану  
 жайсыздық  
 жайт  
 жайтандау  
 жайша (жәйша, жәйше *емес*)  
 жайшылық, жайшылығы  
 жайшылықта  
 жайылма



жайылу (жәйілу *емес*)  
 жайылым, жайылымы  
 жайылыс  
 жайылысу, жайылысса, жайы-  
 лышы  
 жайымен  
 жайын, жайын балық  
 жайында  
 жайырақ (жәйрақ *емес*)  
 жақ, жағы, жақ мылтық, жақ  
 сүйек, арғы жақ  
 жақ-жақ  
 жақпар, жақпар тас  
 жақсарту, жақсарт, жақсарт-  
 қан, жақсартты  
 жақсартушы  
 жақсылану, жақсыланбау, жақ-  
 сыланған  
 жақсылау  
 жақсылық, жақсылығы  
 жақсырақ  
 жақұт  
 жақтырмау  
 жақша  
 жақын  
 жақын арада  
 жақында  
 жақындағы  
 жақындату  
 жақындатынқырау  
 жақындау  
 жақындық, жақындығы  
 жалақ-жұлақ  
 жалақор  
 жалақорлық, жалақорлығы  
 жалақы  
 жалалы  
 жалам: жаушы-жалам  
 жалану, жаланбау, жаланған  
 жалаң, жалаң ат, жалаң аяқ,  
 жалаң бас, жалаң қабат, жа-  
 лаң сөз  
 жалаңаш  
 жалаңаштану  
 жалаңаштық, жалаңаштығы  
 жалаң-жалаң  
 жалаң-жұлаң  
 жалаңқат  
 жалбағай  
 жалбағайлану, жалбағайлан-  
 бау, жалбағайланған  
 жалбағайлық, жалбағайлығы  
 жалба-жұлба

жалбан-жұлбан  
 жалбарыну, жалбарынбау,  
 жалбарынған  
 жалбыз  
 жалбыр  
 жалбырақ, жалбырағы  
 жалбырату  
 жалбыршақ, жалбыршағы,  
 жалбыршақ қарын  
 жалғамалы, жалғамалы тілдер  
 жалғамалылық  
 жалған, жалған сөз, жалған тіс  
 жалғану, жалғанбау, жалған-  
 ған  
 жалғастыру  
 жалғасу, жалғасса, жалғасшы  
 жалғаулық, жалғаулығы  
 жалғыз (жаңғыз *емес*), жалғыз  
 аяқ (*жол*), жалғыз бас  
 жалғыздан-жалғыз  
 жалғыздау  
 жалғыздық, жалғыздығы  
 жалғыз-жалғыздан  
 жалғыз-жарым  
 жалғызсырату  
 жалғызсырау  
 жалғыззілік  
 жалғызілікті  
 жалдама (*еңбек*)  
 жалдамалы  
 жалдандыру  
 жалдану, жалданбау, жалдан-  
 ған  
 жалдап  
 жалдау  
 жал-жая  
 жалқаулық, жалқаулығы  
 жалқаяқ  
 жалма-жан  
 жалмаңқұлақ, жалмаңқұлағы  
 жалмауыз  
 жалмауыздық, жалмауыздығы  
 жалп, жалп ету  
 жалпағынан  
 жалпайту, жалпайт  
 жалпаю, жалпай, жалпаяды,  
 жалпайын, жалпаюы  
 жалп-жалп  
 жалп-жұлп  
 жалпиту  
 жалпию, жалпи, жалпияды,  
 жалпийын, жалпиюы

жалпы, жалпы одақтық, жалпы  
оқу, жалпы халықтық  
жалпылағыш  
жалпылама  
жалпыландыр  
жалпылау  
жалпылдақ, жалпылдағы  
жалпылық, жалпылығы  
жалт, жалт ету  
жалтақ, жалтағы  
жалтақтағыш  
жалтаңдау  
жалтаңдық, жалтаңдығы  
жалтаң-жұлтаң  
жалтарғыш  
жалтарту, жалтарт, жалтарт-  
ты  
жалтару  
жалтарыс  
жалт-жұлт  
жалтыл  
жалтылдау  
жалтылдату  
жалтыр, жалтыр мұз, жалтыр  
бас  
жалтырағыш  
жалтырату  
жалтырау  
жалтырауық, жалтырауығы  
жалтыр-жұлтыр  
жалшылық, жалшылығы  
жалығу, жалық, жалығады, жа-  
лықты  
жалын, ақ жалын, көк жалын  
жалындау  
жалынды  
жалыну, жалынбау, жалынған  
жалыншақ, жалыншағы  
жалынып-жалпаю  
жалынышты  
жамағайын  
жамағат (әйел)  
жаман, жаман ат  
жаманат (хабар)  
жамандағыш  
жамандат (жамалдат *емес*)  
жамандау  
жаман-жұман  
жамандық, жамандығы  
жаманырақ (жамандырақ  
*емес*)  
жамап-жасқау  
жамау

жамау-жасқау  
жамаушы  
жамбас (жанбас *емес*), жамбас  
сүйек  
жамбастау  
жамбы  
жамигат (көпшілік)  
жампан  
жампан қағу  
жампандау  
жамшылау  
жамылғы  
жамылтқы  
жамылтқыш  
жамылту, жамылт, жамылтқан,  
жамылтты  
жамылу  
жамылыш  
жамырату  
жамырау  
жан, жан алу, жан ашу, жан  
ашыр, жан бағу, жан басы,  
жан бауырлау, жан беру,  
жан күйер, жан қалта, жан  
қармау, жан қиярлық, жан  
сауға, жан сауғалау, жан  
торсық, жан түршігерлік, жан  
шошырлық  
жанан, жанан кесе  
жанар: жанар май, жанар тау  
жанасалау  
жанастыру  
жанасу, жанасса, жанасшы  
жанат, жанат ішік  
жанғыш  
жанғыштық, жанғыштығы  
жандай, жандай шап  
жандану, жанданбау, жандан-  
ған  
жандарм, ға, нан, ы  
жандармерия  
жанды-жансыз  
жандық, жандығы  
жандырғыш  
жандыру  
жан-жақ, жан-жағы, жан-жақ-  
тан  
жан-жақты  
жан-жақтылық  
жанжал  
жанжалдастыру  
жанжалдасу, жанжалдасса,  
жанжалдасшы



жанжалқой  
 жанжалшыл  
 жан-жануар  
 жанкешті  
 жаннат  
 жанр, ға, дан, ы  
 жанрлық  
 жансебіл  
 жансебілдік  
 жанталасу  
 жанталасушылық  
 жантаю, жантай, жантайып,  
 жантаяды, жантайын, жан-  
 таюы  
 жан-тәнімен  
 жану, жан, жанбау, жанған,  
 жанды, жанады  
 жану, жаны, жаниды, жаныды  
 жануар  
 жануыш, жануышы  
 жаншу (жайшу *емес*), жаныш,  
 жанышты, жаншыды, жаныш-  
 қан, жанышшы  
 жаншылу  
 жанығу  
 жаныштау  
 жанышу  
 жаңа, жаңа ай, жаңа ғана, жа-  
 ңа жол (*абзац*)  
 жаңағы  
 жаңалану, жаңаланбау, жаңа-  
 ланған  
 жаңалық, жаңалығы  
 жаңартқыш  
 жаңарту, жаңарт, жаңартқан,  
 жаңартты  
 жаңару  
 жаңашыл  
 жаңашылдық, жаңашылдығы  
 жаңбыр  
 жаңбырлы  
 жаңбыр-шашын  
 жаңғақ, жаңғағы, жер жаңғақ  
 жаңғалақ  
 жаңғалақтану, жаңғалақтан-  
 бау, жаңғалақтанған  
 жаңғалақтық, жаңғалақтығы  
 жаңғырту, жаңғырт, жаңғырт-  
 ты, жаңғыртқан  
 жаңғыру  
 жаңғырығу, жаңғырық, жаңғы-  
 рықты, жаңғырығады  
 жаңғырық, жаңғырығы

3 Орфографиялық сөздік

жаңғырықтыру  
 жаң-жүң  
 жаңқа  
 жаңқалау  
 жаңсақ  
 жаңылтпаш  
 жаңылу  
 жаңылысу  
 жапа, жапа көру, жапа шегу  
 жападан-жалғыз  
 жапа-жалғыз  
 жапалақ, жапалағы  
 жапан, жапан дала, жапан түз  
 жапа-тармағай  
 жап-жазық  
 жап-жақсы  
 жап-жақын  
 жап-жалаңаш  
 жап-жалтыр  
 жап-жалпақ  
 жап-жаңа  
 жап-жарық  
 жап-жас  
 жап-жасыл  
 жапон (*халық*)  
 жаппа  
 жаппай  
 жапсарлас  
 жапсарласу, жапсарласса,  
 жапсарласшы  
 жапсырма  
 жапсырмалау  
 жапсыру  
 жаптыру  
 жапырайту, жапырайт, жапы-  
 райтты, жапырайтқан  
 жапырақ, жапырағы  
 жапырақсыз  
 жапырақтану, жапырақтанбау,  
 жапырақтанған  
 жапырақты  
 жапыраю, жапырай, жапы-  
 райды, жапырайды, жапы-  
 райып, жапырайын, жапы-  
 раюы  
 жапырлату  
 жапырту, жапырт, жапыртты,  
 жапыртқан  
 жапыру  
 жапырық  
 жапырылу  
 жар, ақ жар, жар қабақ, қара

жар, жар салу, тік жар  
 жарақ  
 жарақат (жарағат *емес*)  
 жарақаттану, жарақаттанбау,  
 жарақаттанған  
 жарақаттау  
 жарақсыз  
 жарақсыздандыру  
 жарақтандыру  
 жарақты  
 жаралау  
 жаралы  
 жарамсақ, жарамсағы  
 жарамсақтану, жарамсақтан-  
 бау, жарамсақтанған  
 жарамсақтық, жарамсақтығы  
 жарамсыз  
 жарандар  
 жарапазан (жәрамазан *емес*)  
 жарарлық, жарарлығы  
 жарасу, жарасса, жарасшы  
 жарасымды  
 жарасымсыз  
 жарату  
 жаратылу  
 жаратылыс, жаратылыс тану  
 жаратымды  
 жаратынды  
 жарау, жарау ат, жарау мал  
 жарау, жара, жарады, жарай-  
 ды, жарайын, жарауы  
 жарбақтау  
 жарбаң  
 жарбаңдату  
 жарбаңдау  
 жаргон, ға, нан, ы  
 жарғақ, жарғағы, жарғақ құ-  
 лақ, жарғақ қанаттылар  
 жарғыш  
 жаржақ  
 жаржақтану  
 жар-жар  
 жария (жәрия *емес*)  
 жарияландыру  
 жариялану, жарияланған, жа-  
 рияланбау  
 жариялау  
 жарқанат  
 жарк, жарк ету  
 жарк-жүрк  
 жарқылдау  
 жарқын, жарқын жүзді  
 жарқыншақ

жарқырауық, жарқырауығы  
 жарлы-жақыбай  
 жарлық-жарлығы  
 жарма  
 жарна  
 жарналас  
 жарналы  
 жарнама  
 жарнашы  
 жартас  
 жарты, жартысы, жартысына  
 жартылай  
 жару, жары, жарыды  
 жарық, жарығы  
 жарықтандыру  
 жарықтану, жарықтанбау, жа-  
 рықтанған  
 жарықтық, жарықтығы  
 жарықшақ, жарықшағы  
 жарықшақтандыру  
 жарықшақты  
 жарылғыш  
 жарылқасын (*бата*)  
 жарылқау  
 жарылмалы  
 жарылу  
 жарым, бір жарым, үш жарым  
 жарымес  
 жарыместік  
 жарымжан  
 жарымжандық, жарымжанды-  
 ғы  
 жарым-жарты  
 жарым-жартылау  
 жарыс, жарысы, жарыс сөз  
 жарысу  
 жарысушы  
 жарыту  
 жас, жас буын, жас шақ, жас  
 ұлан, жас өспірім  
 жасақ, жасағы  
 жасақшы  
 жасампаз  
 жасамыс  
 жасанды  
 жасандыру  
 жасану, жасанбау, жасанған  
 жасаңғырату  
 жасаңғырау  
 жасарту, жасарт, жасартты,  
 жасартқан  
 жасаулату  
 жасаулы



жасаурау  
 жасауыл (есауыл емес)  
 жасқану, жасқанбау, жасқан-  
 ған  
 жасқаншақ  
 жасты, олар екеуі жасты  
 жастық, жастығы  
 жасу, жасы, жасиды  
 жасық, жасығы  
 жасыл  
 жасылдандыру  
 жасылдану, жасылданбау, жа-  
 сылданған  
 жасылырақ  
 жасын, жасын оғы  
 жасырақ  
 жасыру  
 жасырын, жасырын сыр  
 жасырынбақ, жасырынбағы  
 жасырыну, жасырынбау, жасы-  
 рынған  
 жасыту  
 жат, жат ел, жат жазу, жат  
 жұрт, жат жұрттық  
 жат, жат айту  
 жата-жастана  
 жатақ, жатағы, жатақ үй  
 жатақхана  
 жатпай-тұрмай  
 жатсыну, жатсынбау, жатсын-  
 ған  
 жаттау  
 жаттығу, жаттық, жаттықты  
 жаттықтыру  
 жату  
 жатықтық, жатықтығы  
 жатықтыру  
 жатын, жатыны  
 жатып, жатып ішер, жатып  
 атар  
 жатыр, жатыры  
 жатырқағыш  
 жатырқау  
 жатыс, жатыс жалғау  
 жау, жау торғай, жау жүрек,  
 жау бүйрек  
 жауап (жұбап емес), жауабы  
 жауапкер  
 жауапкерлік, жауапкерлігі  
 жауапкершілік, жауапкершілігі  
 жауаптасу, жауаптасса, жауап-  
 тасшы  
 жауаптылық, жауаптылығы

жаугер  
 жаугерлік  
 жаугершілік, жаугершілігі  
 жаудырау  
 жаудыру  
 жау-жалам  
 жаужұмыр (өсімдік)  
 жауқазын  
 жауластыру  
 жаулау  
 жаулық, жаулығы  
 жаурату  
 жаурау  
 жаурауық  
 жаутаң  
 жаутандау  
 жауу, жау, жауайын, жаууы  
 жаушы-жалам  
 жауһар  
 жауығу, жауық, жауығады,  
 жауықты  
 жауыз, жауызы  
 жауыздық, жауыздығы  
 жауықтыру  
 жауын  
 жауынгер  
 жауынгерлік, жауынгерлігі  
 жауындату  
 жауын-шашын  
 жауыр, жауыры  
 жауырын, жауырыны  
 жауырынды  
 жауырыншы  
 жаһан  
 жаһангер  
 жаһаннам  
 жаһат  
 жаһаттау  
 жаһатты  
 жаһил  
 жаю, жай, жайды, жайып, жая-  
 ды, жаяйын, жаюы  
 жаюлы  
 жаюшы  
 жая (жал-жая)  
 жаялық, жаялығы  
 жаяу, жаяу әскер, жаяу жарыс  
 жаяу-жалпы  
 жаяулық, жаяулығы  
 жәбір, жәбірі  
 жәбір-жапа  
 жәбірлендіру  
 жәбірлену, жәбірленбеу,

жәбірленген  
 жәбірлеу  
 жәдігөй  
 жәдігөйлену, жәдігөйленбеу,  
 жәдігөйленген  
 жәдігөйлік, жәдігөйлігі  
 жәмпию, жәмпи, жәмпиейін,  
 жәмпиюі  
 жәндік, жәндігі  
 және (жана *емес*), және де  
 жәннет  
 жәрдем (жардем *емес*)  
 жәрдемдестіру  
 жәрдемдесу, жәрдемдессе, жәр-  
 демдесші  
 жәрдемдік, жәрдемдігі  
 жәрдемші  
 жәрмеңке  
 жәшік, жәшігі  
 жебе, сұр жебе  
 жебелі  
 жебеу, жебей сауу  
 жебір  
 жебірлену, жебірленбеу, же-  
 бірленген  
 жебірлік, жебірлігі  
 жегжат (жекжат *емес*)  
 жегжаттық, жегжаттығы  
 жегу, жек, жекті, жегеді  
 жегулі  
 жегі, жегі құрт  
 жегідей  
 жегізу, жегізсе, жегізші  
 жегілу  
 жедеғабыл  
 жез, жез бұйда, жез тандай  
 шешен  
 жезде  
 жездеу  
 жезтырнак, жезтырнағы  
 жейде (жегде *емес*)  
 жейдешен  
 жек (құс)  
 жек: жек көру, жек көрініш,  
 жек көрінішті  
 жеке, жеке меншік, жеке мен-  
 шікті  
 жеке-жеке, жеке-дара  
 жекей-жекей  
 жекелік, жекелігі  
 жекен, жер жерінде, жекен  
 суында  
 жекпе-жек

жексенбі (жексембі *емес*)  
 жексұрын  
 жексұрындық, жексұрындығы  
 жеку, жекі, жекиді, жекіді  
 жекіру  
 жел, жел аяқ, жел бау, жел  
 буаз, жел бұйда, жел жетпес,  
 жел көңіл, жел құйын, жел  
 өкпе, жел тоқым, жел сөз,  
 жел тоқсан  
 желатин, ге, нен, дік, і  
 желбегей  
 желбезек, желбезегі  
 желбірек, желбірегі  
 желбіреуік, желбіреуігі  
 желғабыз  
 желдік, желдігі  
 желдірме  
 желек, желегі: ақ желек  
 желең, желең жүру  
 желеңдеу  
 желең-желең  
 желке, желке бау, желке қияр  
 желкек, желкегі  
 желкелеу  
 желкен, желкенді қайық  
 желкілдеу  
 желқом  
 желмая  
 желп-желп  
 желпу, желпі, желпіді, желпиді  
 желпуіш, желпуіші  
 желпігіш  
 желпілдек, желпілдегі  
 желпілдеу  
 желпіндіру  
 желпіну, желпінбеу, желпінген  
 желу  
 желі, желі бау, желі тоқпақ  
 желігу, желік, желігеді, желікті  
 желік, желігі  
 желіктіру  
 желілеу  
 желім, желімі  
 желімдеу  
 желімтек, желімтек масса  
 желін, желіні, ет желін  
 желінсау  
 желіс, желісі  
 желіскер  
 желісті  
 жем, құс жемі, ат жемі  
 жемдеу



жеме-жем, жеме-жемге кел-  
генде  
жемқор  
жемсау  
жемтік, жемтігі  
жемтіктену, жемтіктенбеу, жем-  
тіктенген  
жемшөп, жемшөбі  
жемшөптік  
жеміру  
жемірілу  
жеміс, жемісі, жеміс сабақ, же-  
міс серік  
жеміс-жидек  
жемісті  
жент, женті  
жентек, жентегі  
жентек-жентек  
женттеу  
женттік, женттігі  
жең  
жеңге  
жеңгей  
жеңгетай  
жеңгізу, жеңгізсе, жеңгізші  
жеңеше  
жеңу  
жеңіл, жеңіл өнеркәсіп  
жеңілейту, жеңілейт, жеңілейт-  
кен, жеңілейтті  
жеңіл-желпі  
жеңілтек, жеңілтегі  
жеңілтектік, жеңілтектігі  
жеңілту, жеңілт, жеңілтті, же-  
ңілткен  
жеңілу  
жеңілірек  
жеңіліректеу  
жеңімпаз  
жеңімпаздық, жеңімпаздығы  
жеңіңкіреу  
жеңіс, жеңісі  
жер, жер айдау, жер аудару,  
жер беті, жер бояу, жер жү-  
зі, жер жүзілік, жер жырт-  
қыш, жер май, жер ошақ,  
жер суару, жер суарғыш,  
жер тезек, жер үй, жер шары  
жергілікті  
жер-дүние  
жер-жебір  
жер-жиһан  
жеркену (жиіркену емес)

жеркеншек (жиіркеншек емес)  
жер-көк  
жерлеу  
жермен-жексен  
жерсіну, жерсінбеу, жерсінген  
жертағандау  
жертөле  
жеру, жері, жериді, жеріді  
жершіл  
жершілдік, жершілдігі  
жерік, жерігі  
жеріну, жерінбеу, жерінген  
жесір, жесірі  
жесірлік, жесірлігі-  
жетек, жетегі; ат жетек, жал-  
ғыз жетек  
жетекші  
жетелік, жетелігі  
жетерлік, жетерлігі  
жетесіз  
жетеу  
жеткіздіру  
жеткіліксіз  
жеткілікті  
жеткіншек, жеткіншегі  
жетон  
жетпіс, жетпіс алты, жетпіс  
жеті  
жетпісінші  
жету  
жеті, жеті ата, жеті жылдық  
(мектеп)  
жетіген  
жеті-жетіден  
жетік, жетігі  
жетіктік, жетіктігі  
Жетіқарақшы (жұлдыз)  
жетілдіру  
жетілу  
жетім, жетімі  
жетімеке, жетімегі  
жетімсіреу  
жетінші  
жетіс  
жетістік, жетістігі  
жетістіру  
жетісу, жетіссе, жетісші  
жиған-терген  
жиғызу, жиғызса, жиғызшы  
жиғыш  
жиде  
жидек, жидегі  
жиду, жиді, жидиді, жидіді

жидырту  
 жидыру  
 жиек, жиегі  
 жиекті  
 жиектену, жиектенбеу, жиек-  
 тенген  
 жиен  
 жиендік  
 жиеншар  
 жималы  
 жинақ, жинағы  
 жинақсу, жинақсы, жинақсыды,  
 жинақсиды  
 жинақсыз  
 жинақталу  
 жинақты  
 жинақтылық, жинақтылығы  
 жинақы  
 жиналмалы  
 жиналу  
 жиналыс  
 жинастыру  
 жинату  
 жинатушы  
 жинау  
 жинаушы  
 жинауыш  
 жираф  
 жирен, жирен шаш, жирен са-  
 қал  
 жирендіру  
 жирену (жиіркену емес), жи-  
 ренбеу, жиренген  
 жиреншек  
 жиреніш  
 жиылмалы  
 жиылу  
 жиылыңқы  
 жиылыс, жиылысы  
 жиын  
 жиынды  
 жиынтық, жиынтығы  
 жиырма, жиырма екі  
 жиырмасыншы (жиырманышы)  
 жиыру  
 жиырылғыш  
 жиырылу  
 жиыстыру  
 жиыстырылу  
 жиһаз  
 жиһанкез  
 жиһанкездік  
 жиі

жиі-жиі  
 жиілендіру  
 жиілену, жиіленбеу, жиіленген  
 жиілету  
 жиілеу  
 жиілік, жиілігі  
 жиірек  
 жию, жи, жиды, жиып, жияды,  
 жияйын, жиюы  
 жиюлы  
 жиюсыз  
 жиюшы  
 жоба  
 жоғалту, жоғалт, жоғалтты,  
 жоғалтқан  
 жоғалу  
 жоғарғы, жоғарғы орын  
 жоғары, жоғары мектеп, жоға-  
 ры білім  
 жоғарылау  
 жоғарылық  
 жойғызу, жойғызса  
 жойдырту  
 жойдыру  
 жойқын  
 жойылу  
 жоқтау  
 жоқты-барды, жоқты-барды,  
 сөйлеу  
 жоқтық, жоқтығы  
 жоқшылық, жоқшылығы  
 жол, жол азық, жол аяқ, жол  
 бойы, жол қамшы, жол соқты  
 болу  
 жолаттыру  
 жолаушы  
 жолаушылау  
 жолбарыс, жолбарысы  
 жолбарысша  
 жолбасар  
 жолбасшы  
 жолбасшылық, жолбасшылығы  
 жолбике  
 жолдама  
 жол-жоба  
 жол-жөнекей  
 жолсыздық, жолсыздығы  
 жолшыбай  
 жолығу, жолық, жолықты,  
 жолығады  
 жолығысу, жолығысса, жолы-  
 ғысшы  
 жолықтыру



жомарт  
жомарттық, жомарттығы  
жонғыз, жонғызса, жонғызшы  
жонғы  
жонғыш  
жондау  
жондыру  
жону, жон, жонбау, жонған,  
жонды  
жоңқа  
жоңышқа (жоңырышқа *емес*)  
жора-жолдас  
жоралғы  
жорамал (жорымал *емес*)  
жорамалдау  
жорамалды  
жорта  
жортақ, жортағы  
жортақы  
жорттыру  
жорту, жорт, жортты, жортқан  
жортуыл, жортуылы  
жортуылшы  
жору, жоры, жориды, жорыды  
жорық, жорығы  
жорыту  
жоса, қан жоса  
жосадай  
жоспар  
жоспарлау  
жосу, жосы, жосиды, жосыды  
жосық, жосығы  
жосықсыз  
жосылу  
жосын (жосын *емес*)  
жосыту  
жота  
жою, жой, жойды, жойып,  
жояды, жояйын, жоюы  
жөке  
жөкелеу  
жөн, жөнге салу  
жөнделу  
жөндем  
жөндегіру  
жөндегу  
жөндеу  
жөнді  
жөнекей  
жөнелдіру  
жөнелту, жөнелт, жөнелтті,  
жөнелткен  
жөнелу

жөнеу, жөнеу қағаз  
жөнеу, жөне, жөнеді, жөнейді  
жөн-жоба  
жөн-жосық, жөн-жосығы  
жөнсіз  
жөнсіздік, жөнсіздігі  
жөнінде  
жөңку, жөңкі, жөңкіді, жөң-  
киді  
жөңкілу  
жөпелдемде  
жөргек, жөргегі  
жөргем  
жөргемдесу  
жөрмеу  
жөтел  
жөтелту, жөтелт, жөтелткен,  
жөтелтті  
жөтелу  
жуа  
жуан, жуан буын, жуан ортасы  
жуанды-жіңішкелі  
жуандық, жуандығы  
жуантық, жуантығы  
жуас  
жуастау  
жуастық, жуастығы  
жуасу, жуасы, жуасиды,  
жуасыды  
жуасытқыш  
жуасыту  
жуашық  
журнал (жорнал *емес*)  
журналистика  
жусан  
жусату  
жуу, жу, жуды, жуады, жуа-  
йын, жууы  
жуу, жуы, жуыды, жуиды,  
жуиын, жууы  
жуық, жуығы; жуық арада,  
жуық маңда  
жуылу  
жуынғыш  
жуынды  
жуыну, жуынбау, жуынған  
жуыр, жуыр арада, жуыр маң-  
да  
жуырда  
жуыстыру  
жуысу, жуысса, жуысшы  
жұбай  
жұбану (жуану *емес*)

жұбаныш  
 жұбанышты  
 жұғымтал  
 жұғымсыздану, жұғымсыздан-  
 бау, жұғымсызданған  
 жұғыну, жұғынбау, жұғынған  
 жұғыстыру  
 жұғысу, жұғысса, жұғысшы  
 жұдырық, жұдырығы  
 жұдырықтау  
 жүк, жүк болмау  
 жүқа  
 жүқана  
 жүқару  
 жүқтыру  
 жүлдыз  
 жүлдызша  
 жүлдырту, жүлдырт  
 жүлдыру  
 жүлқу, жүлқы, жүлқиды, жүл-  
 қыды  
 жүлқылау  
 жүлқыну, жүлқынбау, жүлқын-  
 ған  
 жүлма-жүлма  
 жүлу  
 жүлық, жүлығы  
 жүлым-жүлым  
 жүлын, жүлыны  
 жүлыну, жүлынбау, жүлынған  
 жұма  
 жұмақ  
 жұмалық  
 жұмарлау  
 жұмаршақтану  
 жұмбақ, жұмбағы  
 жұмбақтау  
 жұмдыру  
 жұмсағырақ  
 жұмсақ, жұмсағы  
 жұмсарту, жұмсарт, жұмсарт-  
 ты, жұмсартқан  
 жұмсару  
 жұму  
 жұмылдыру  
 жұмылу  
 жұмылулы  
 жұмыр, жұмыры  
 жұмыртқа  
 жұмыртқалау  
 жұмыршақ, жұмыршағы  
 жұмыс  
 жұмыскер

жұмыссыз  
 жұмыссыздық, жұмыссыздығы  
 жұмысшы  
 жұнттай  
 жүп, жұбы, жүп тұяқтылар  
 жүпар  
 жүп-жүқа  
 жүп-жұмыр  
 жұпыны  
 жүрағат  
 жүрдай  
 жүрнақ, жүрнағы  
 жүрт  
 жүртшылық, жүртшылығы  
 жүт  
 жүтау  
 жүтаушылық, жүтаушылығы  
 жүтқыншақ, жүтқыншағы  
 жүту  
 жұтым, бір жұтым  
 жұтыну, жұтынбау, жұтынған  
 жүген  
 жүгендеу  
 жүгері  
 жүгіну, жүгінбеу, жүгінген  
 жүгініс, жүгінісі  
 жүгірмек  
 жүгірту, жүгірт, жүгіртті, жү-  
 гірткен  
 жүгіру  
 жүгіріс, жүгірісі  
 жүз (дүз *емес*), екі жүз  
 жүз, жылы жүзді адам, жүзі  
 қара  
 жүз таныс, жүзбе-жүз  
 жүзгін  
 жүзгіш  
 жүзгіштік, жүзгіштігі  
 жүздеген  
 жүздесу  
 жүздік, жүздігі  
 жүздіру (дүздіру *емес*)  
 жүзу (дүзу *емес*), жүзбе, жүз-  
 ші  
 жүзік (дүзік *емес*), жүзігі  
 жүзім (үзім *емес*), жүзімі  
 жүзімдік  
 жүзімпаз  
 жүзінді  
 жүзінші  
 жүйе  
 жүйек  
 жүйелеу



жүйелі  
жүйке  
жүйрік, жүйрігі  
жүйткү, жүйткі, жүйткіді,  
жүйткіді  
жүйткіту  
жүк, жүгі, жүк машина,  
жүкаяқ  
жүктелу  
жүктеу  
жүкті  
жүлге  
жүлге-жүлге  
жүлде, жүлде алу  
жүлік  
жүндес  
жүндеу  
жүнжу, жүнжі, жүнжиді, жүн-  
жиді  
жүн-жүрқа  
жүнжіту  
жүргіздіру  
жүргізу, жүргізсе, жүргізші  
жүргізілу  
жүргінші  
жүргіш  
жүрдек, жүрдегі  
жүрдектік, жүрдектігі  
жүрдім-бардым  
жүре, жүресінен отыру  
жүре-жүре  
жүрек, жүрегі  
жүрексіну, жүрексінбеу, жүрек-  
сінген  
жүректі  
жүректілік, жүректілігі  
жүру  
жүрімпаз  
жүріс, жүрісі  
жүрісті  
жыбыр, жыбыры  
жыбыр-жыбыр  
жыбырлауық  
жығу, жық, жықты, жығады  
жығылу  
жықпыл  
жықпыл-жықпыл  
жыл, жыл басы, жыл бойы,  
жыл құсы, жыл сайын  
жыламырау  
жылан, жылан бас, жылан  
бауыр (трактор), жылан көз,

жылан қияқ (шөп), жылан  
құрт  
жылан-шаян  
жылаңқы  
жылап-еніреу  
жылап-сықтау  
жылау  
жылауық, жылауығы  
жылбысқа  
жылға  
жылғаяқтау  
жылдамдық, жылдамдығы  
жылдан-жылға  
жылдас  
жылдық, көп жылдық өсімдік-  
тер  
жылжу, жылжы, жылжыды,  
жылжиды  
жылжығыш  
жылжыту  
жылқы  
жылқышы  
жылма-жыл  
жылмақай  
жылмаң  
жылмандату  
жылмандау  
жылмаң-жылмаң  
жылмық  
жылмың  
жылмыңдау  
жылп, жылп ету  
жылп-жылп  
жылпос (жылпыс емес)  
жылпостық, жылпостығы  
жылпылдақ, жылпылдағы  
жылпылдау  
жылпың, жылпың кісі  
жылт, жылт ету  
жылт-жылт  
жылтылдау  
жылтындау  
жылтың-жылтың  
жылтыр  
жылтырату  
жылтырау  
жылтырауық, жылтырауығы  
жылтырлау  
жылу, жылу жинау  
жылу, жылы, жылыды, жылы-  
ды  
жылы, жылы қандылар, жылы

шырай, жылы сөз, жылы  
 ұшырау  
 жылылық, жылылығы  
 жылым, жылым су  
 жылымық, жылымығы  
 жылымсу, жылымсы, жылым-  
 сыды, жылымсиды  
 жылыну, жылынбау, жылынған  
 жылысу  
 жылытқыш  
 жылыту  
 жылытылмалы  
 жым (жім *емес*), жым болу,  
 қоян жым  
 жымдасу  
 жым-жылас  
 жым-жырт  
 жымию, жымы, жымияйын, жы-  
 миюы  
 жымқыру  
 жымпию, жымпи, жымпияйын,  
 жымпиюы  
 жымың, жымың қағу  
 жымыңдау  
 жымың-жымың  
 жымыраю, жымырай, жымы-  
 райды, жымыраяйын, жымы-  
 раюы  
 жымырылу  
 жымыру  
 жымысқы  
 жын (жін *емес*), жын соққан  
 жындану, жынданбау, жындан-  
 ған  
 жынды  
 жындыхана  
 жын-шайтан  
 жыныс, жынысы  
 жыңғыл  
 жыңғылды  
 жып-жинақы  
 жып-жылтыр  
 жып-жып  
 жыпылықтау  
 жыр  
 жыра  
 жырақ, жырағы  
 жырақа  
 жырау  
 жыреалу

жырта, жырта қарыс  
 жыртқыш  
 жырту, жырт, жыртқан, жырт-  
 ты  
 жыртылу  
 жыртық-жыртық  
 жыртық-тесік  
 жыртыңқырау  
 жыртыс  
 жыру  
 жырылу  
 жырым, жырымы  
 жырым-жырым  
 жырынды  
 жырындылық, жырындылығы  
 жытыру  
 жыту, жыт  
 жібек, жібегі; тал жібек, шым  
 жібек, жібек құрты  
 жіберу  
 жіберіңкіреу  
 жібу, жібі, жібіді, жібиді  
 жібіту  
 жігер  
 жігерлену, жігерленбеу, жігер-  
 ленген  
 жігерлілік, жігерлілігі  
 жігіт-желең  
 жігітшілік, жігітшілігі  
 жік, жігі  
 жік-жапар  
 жіктелу  
 жіктеу  
 жілік, асық жілік, кәрі жілік,  
 ортан жілік, тоқпан жілік  
 жіліншік, жіліншігі  
 жінігу, жінік, жінікті, жінігеді  
 жіңішке (жиішке *емес*)  
 жіңішкерту (жиішкерту *емес*)  
 жіңішкеру  
 жіп, жібі  
 жіпсу, жіпсі  
 жіпсіту  
 жіптіктей  
 жіп-шуда  
 жіті (жыты *емес*), жіті қарап,  
 жіті басып  
 жітілік, жітілігі  
 жүри, ге, ден, жүриі



## 3

забастовка  
 забой  
 забойшы  
 завод, қа, тан, ы  
 завхоз  
 заговор  
 заговорщик, заговорщикі  
 загс, ке, тен, і  
 зағип, зағибі  
 зағиптік, зағиптігі  
 заём, ға, нан, ы  
 заёмдық  
 зайығы  
 зайып, зайыбы  
 заказ  
 зақым (захым *емес*)  
 задал (зарар)  
 залалды (зарарлы)  
 залалсыз (зарарсыз)  
 залым  
 залымдық, залымдығы  
 заман  
 замана  
 заматта, сол заматта  
 заң  
 заңғар  
 заң-закон  
 заңсыз  
 заңшыл  
 запы, запы болу  
 запыран (зағыран *емес*)  
 зар, зар жақ, зар жылау, зар  
 илеу, зар қақсау  
 заразап, заразап болу  
 зардап, зардабы  
 зарлау  
 зарлық  
 зарығу, зарық, зарықты, зары-  
 ғады  
 зарықтыру  
 заряд, қа, тан, ы  
 зарядтау  
 застава  
 зат, зат есім  
 затвор  
 заттану  
 заттық  
 зауал, зауал уақыты  
 зауза  
 зауық, зауқы  
 вачёт, ке, тен, і

зая, зая кету  
 зәбір (*жәбір*)  
 зәбір-жапа  
 зәбірлеу  
 зәбірлі (жәбірлі)  
 зәбірсіз (жәбірсіз)  
 зәйтүн (*ағаш*)  
 зәмзәм  
 зәнақы  
 зәндем  
 зәр, зәр шашу  
 зәре, зәресі ұшты  
 зәрлі (зәһәрлі *емес*)  
 зәрредей, зәрредей пайдасы  
 жоқ  
 зәрсіз  
 зәру (зару *емес*)  
 зәрушілік, зәрушілігі  
 зәузат (заузат *емес*)  
 зәуде, зәуде бір  
 зәулім  
 зәуімен  
 звено  
 звеношы  
 зейнет  
 зейнеттену, зейнеттенбеу, зей-  
 неттенген  
 зейнетті  
 зейін (зейіл *емес*), зейіні  
 зейінді  
 зеку, зекі, зекіді, зекиді  
 зекіру  
 зембіл  
 земство  
 зенит  
 зеңбірек, зеңбірегі  
 зенгі: зенгі баба, зенгі бас  
 зенгір  
 зену  
 зер, зер салу  
 зергер  
 зергерлік, зергерлігі  
 зерделі  
 зердесіз  
 зере  
 зеребе (жеребе *емес*)  
 зеректік, зеректігі  
 зерен, зерен аяқ  
 зерлі  
 зерттелу  
 зерттеу

зерігу, зерік, зерігеді, зерікті  
 зеріккіш  
 зеріктіру  
 зипа (зифа емес)  
 зират (зиярат емес)  
 зиялы  
 зиялылық  
 зиян  
 зияндану, зиянданбау, зияндан-  
 ған  
 зиянды  
 зиянкес  
 зиянкестік, зиянкестігі  
 значок, қа, тан, значогы  
 зомбылық, зомбылығы  
 зона  
 зоналық  
 зоолог, қа, тан, ы  
 зоология  
 зоологиялық  
 зоопарк, ке, тен, і  
 зоотехник, зоотехнигі  
 зораю, зорай, зорайын, зорая-  
 ды, зораюы  
 зорлану, зорланбау, зорланған  
 зорлық-зомбылық  
 зорлықшыл  
 зорығу, зорық, зорықты, зоры-  
 ғады  
 зорықтыру  
 зу-зу, зу-зу ету  
 зуылдау  
 зұлмат  
 зұлымдану  
 зұлымдық, зұлымдығы

зығыр, зығыры қайнау, зығыр  
 майы  
 зығырдан  
 зықы, зықысы шықты  
 зым-зия  
 зымиян  
 зымырату  
 зымырау  
 зындан  
 зып, зып ету  
 зыр, зыр ету  
 зырғу, зырғы, зырғиды, зырғы-  
 ды  
 зырк, зырк ету  
 зырқылдау  
 зырқырату  
 зырқырау  
 зырлату  
 зырлау  
 зырыл, зырылы  
 зырылдату  
 зырылдау  
 зырылдауық, зырылдауығы  
 зыту (жыту)  
 зікір, зікірі, зікір салу  
 зікірлеу  
 зіл, зіл қара тас  
 зілдей  
 зілдену, зілденбеу, зілденген  
 зілді  
 зілмендей  
 зіркіл  
 зіркілдеу  
 зябь, қа, тан, зябы

## И

и, тері и болды, сымды и, тері-  
 нің иі, ағашты иді  
 иә, иә, солай  
 иба, ибамен иіліп амандасты  
 ибалы, ибалы бала екен  
 игерту, игерт, игерткен, игертті  
 игеру  
 игрек, ке, тен, игрегі  
 игі, барса игі еді, келсе  
 игі еді (барсагеді, келсегеді  
 емес)  
 игіздіру  
 игізу, игізсе, игізші  
 игілі, игілі іс  
 игілік, игілігі

игілікті  
 идеал  
 идеалды  
 идеализм  
 идеалист, идеалиске, идеалис-  
 тен, идеалисі  
 идеалистік  
 идеолог, қа, тан, тар, ы  
 идеология  
 идеологиялық  
 идея, ға, дан, сы  
 идеялық  
 идеялылық  
 идиом  
 идірту, идірт, идірткен, идіртті



идіру  
идірім  
ие (еге *емес*), үйдің несі, не бо-  
лу  
иезунт, ке, тер, і  
иек, иегі, некті, иек арту, иек  
артпа  
иелену, иеленбеу, иеленген  
иелендіру  
иелі  
иелік, иелігі  
иемдену, иемденбеу, иемденген  
иерархия  
иероглиф  
иесіз, иесіз дүние  
иесіздік  
изафет  
известь, извеске, известен, из-  
веси  
известняк, қа, тан, известнягы  
изелту, изелт, изелткен, изелтті  
изен, ақ изен, қара изен  
изеу  
изолятор  
изоляция  
изоморфты  
изотерма  
изотоп  
икем (ікім *емес*)  
икемделу (ікімделу *емес*)  
икемді (ікімді *емес*)  
икемділік  
икемсіздік  
илану (инану *емес*), иланбау,  
иланған  
илену, иленбеу, иленген  
илеу, иле, иледі, илейді, илеуі  
илеулі  
илеуші  
иллюзия  
иллюминация  
иллюстрация  
илігу, ілік, ілігеді, ілікті  
имам  
иман, иманды, имансыз  
имек, иегі; имек тұмсық  
имение  
имену, именбеу, именген  
именушілік  
имендеу  
иммиграция  
иммунитет  
императив, тек, тен, і

император  
императрица  
империализм  
империалист, империалиске, им-  
периалистер  
империалистік  
империя  
имперфект, имперфектіге, им-  
перфектісі  
импорт, қа, тан, ы  
импрессионизм  
импровизация  
импульс, ке, тен, і  
импульсивті  
инабат  
инабатты  
инабатсыз  
инвентарь, инвентарьға, инвен-  
тарьдан, инвентары  
инвентарлау  
инверсия  
индейц  
индекс, ке, тен, і  
индивидуализм  
индивидуалист, индивидуалис-  
ке, индивидуалистер, индиви-  
дуалисі  
индикатор  
индоевропалық, индоевропалық  
тілдер  
индуктор  
индукция  
индукциялық  
индус, қа, тар, ы  
индустрия  
индустриялы-аграрлы  
индустрияландырылу  
индустриялық  
ине  
ине-жіп, ине-жібі  
инелік, инелігі  
инерция  
инженер  
инициал  
инициатива  
инициатор  
инкассатор  
инквизитор  
инквизиция  
инкубатор  
инкубациялық  
инспектор  
инстанция

инстинкт, инстинкке, инстинк-  
тен, инстинкі  
институт, қа, таң, тар, ы  
инструктаж  
инструктор  
инструкция  
инструмент, ке, тен, і  
инсценировка  
интеграл  
интеграция  
интеллект, интеллектіге, интел-  
лектіден, интеллектісі  
интеллигент, ке, тен, і  
интендант, қа, таң, ы  
интенсивтік  
интенсификация  
интервал  
интервент, ке, тен, і  
интервенция  
интервью, ге, ден, і  
интернат  
интернационал  
интернационализм  
интонация  
инфекция  
инфинитив, ке, тен, і  
инфляция  
информация  
инфрақызыл  
инфузория  
инцидент, ке, тен, і  
иніш, иніші  
иніштеу  
ион  
ионосфера  
ипподром  
иприт  
иранбак, иранбағы  
ирек, ирегі  
ирек-ирек  
иректеу  
ирелендеу  
ирония  
иррационалдык  
ирригация  
искусство  
ислам, ислам діні  
испан (халық)  
исіндіру  
ісіну, ісінбеу, ісінген  
ит, ит арба, ит аяқ, ит  
жанды, ит жатақ, ит жеме,  
ит жығыс, ит көйлек, ит шана

итальян (халық)  
итарқа  
итарқалау  
итаршы  
итаршылану, итаршыланбау,  
итаршыланған  
итауру  
итбалық  
ителгі  
итермелеу  
итермеші  
ит-құс  
итмұрын (бұта), итмұрны  
итіншек  
ишан  
ишандық  
ишара  
иші  
ишілік  
иық, иығы  
иықты  
іілу  
ііліп-бүгілу  
ііліс  
іін, ііні, іін тіресу, іін ағаш  
(инағаш емес)  
іінді  
іір-пір  
іірттіру  
іірту, іірт, іірткен, ііртті  
ііру, іір, іірген, ііріп  
іірулі  
іір-шыыр  
іірілу, іірілген  
іірім, іірімі  
ііс, іісі, ііс май, ііс сабын, ііс  
су, ііс тию, ііс шығу, іісі  
анқу  
ііскелеу  
ііскеу  
ііс-қоңыс  
ііссіз  
іістену, іістенбеу, іістенген  
іісті  
іісшіл (іішшіл емес)  
іісшілдік  
ию, и, неді, иді, ііп, иген, ию  
ию, иі, иді, ііді, ііген, ііп, июі  
ию-кию  
июль, июльге, июльден, июлі  
июнь, июньге, июньнен, июні  
йод, қа, таң, ы  
йот (і әрпінің аты)



## К

кабарда (халық)  
кабель, кабельге, кабельден, ка-  
бели  
кабельдік  
кабина  
кабинет  
каботаж  
каботаждық  
кавалер  
кавалерист, кавалериске, кавалеристен, кавалерисі  
кавалерия  
кадет, кадет партиясы  
кадмий, кадмийге, кадмийден, кадмийі  
кадр, ға, лар, ы  
казак (казак-орыс), казакқа, казактан, казагы  
казарма  
каземат  
какао  
кактус, қа, тан, ы  
калейдоскоп, қа, тар, калейдоскопы  
календарь, календарьдан, календарьға, календары  
календарьлық  
калибр, ге, ден, і  
калибрлі  
калий, калийге, калийден, калийі  
кали-магнетизм  
каллиграф  
каллиграфия  
калориметр  
калория  
калька  
калькалау  
калькуляция  
калькуляциялау  
кальций, кальцийге, кальцийден, кальцийі  
камелия  
камера  
камергер  
камердинер  
камертон  
кампания  
камфара  
канал  
канализация

канат  
кандидат  
кандидатура  
каникул, ға, дан, ы  
канонада  
канцлер  
капелла  
капитал  
капиталды  
капитализм  
капиталист, капиталиске, капиталистер, капиталисі  
капиталистік  
капитан  
капитуляция  
капсула  
капсюль, капсюльге, капсюльден, капсюлі  
капуста  
карабин  
карамель, карамельге, карамельден, карамелі  
карантин  
карбид, ке, тен, і  
карболка  
кардон  
карелдер  
карикатура  
карнавал  
карниз, ге, ден, і  
карта (карта емес), географиялық карта  
картель, картельге, картельден, картелі  
картечь, картечьке, картечьтен, картечі  
картограф  
картография  
картон  
картоп, картобы  
картотека  
карточка  
карьер  
карьера  
карьеризм  
карьерист, карьериске, карьеристен, карьерисі  
касса  
кассета  
кассир  
каста

кастрөл (кастриюля *емес*)  
 катализ  
 катализатор  
 каталог, қа, тан, ы  
 категория  
 катер  
 катод, қа, тан, ы  
 каток, қа, тан, катогы  
 католик, ке, тен, католигі  
 каторга  
 каучук, қа, тан, каучугы  
 кафе  
 кафедра  
 кашемир  
 каштан (*ағаш*)  
 каюта  
 кают-компания  
 кәде, кәде бер, қонақ кәде  
 кәделеу  
 кәдіктену, кәдіктенбеу, кәдік-  
 тенген  
 кәдікті  
 кәдімгі  
 кәкпір (кәкпір *емес*)  
 кәкір  
 кәкір-шүкір  
 кәмелет  
 кәмелеттік, кәмелеттік  
 аттестат  
 кәмпеске  
 кәмпескелеу  
 кәмпит  
 кәміл  
 кәмілдік  
 кән  
 кәне (қане, кәні *емес*)  
 кәнеки  
 кәнігу  
 кәнігі, кәнігі болу  
 кәпір  
 кәр, кәрін тігу, кәр қылу  
 кәрден (кәрлен *емес*), кәрден  
 аяқ  
 кәреге, кәреге бату, кәреге болу  
 кәрзеңке (корзинка *емес*)  
 кәрлену, кәрленбеу, кәрленген  
 кәрлі (қаһарлы)  
 кәртамыш  
 кәрі, кәрі құлақ  
 кәрі-жасы  
 кәрі-құртаң  
 кәрікыз (*шәп*)  
 кәрілік (қарылық *емес*)

кәріпсіну  
 кәріптік  
 кәсіп, кәсібі, кәсіпке  
 кәсіпкер  
 кәсіпқор  
 кәсіподақ, кәсіподағы  
 кәсіпорын, кәсіпорны  
 кәсіпші  
 кәсіпшілік, кәсіпшілігі  
 кәусар  
 квадрат  
 квартал  
 квартет  
 кварц, қа, тан, ы  
 квитанция  
 кебеже (кежебе *емес*)  
 кебек (кеуек *емес*), ұнның кебе-  
 гі  
 кебектеу  
 кебенек, кебенегі  
 кебу, кеп, кебеді, кепкен, кеуіп  
 кебін, ақ кебін, таз кебін  
 кебіндеу (кәфіндеу *емес*)  
 кебіндік  
 кебір  
 кебіреу  
 кебіртек  
 кебіршу, кебірші, кебіршіді, ке-  
 біршиді  
 кебіс  
 кебіс-мәсі, кебіс-мәсісі  
 кегежектеу  
 кедейлену  
 кедейлік  
 кедейсу, кедейсі  
 кедергі  
 кедергісіз  
 кедір-бұдыр  
 кедір-бұдырлы  
 кедірендеу  
 кедірлі-бұдырлы  
 кеж, кеж адам  
 кежеге, кежегесі  
 кежек  
 кежеуіл  
 кежім, кежімі  
 кежімдеу  
 кежір  
 кежірлену, кежірленбеу, кежір-  
 ленген  
 кежірлік  
 кез, кез болу, кез келген, кез  
 келу, ол кез, қай кез, бұл кез,



түн кезі, жас кез, түс кезі,  
 кезімен, кезінде  
 кезгіш  
 кездейсоқ  
 кездейсоқтық  
 кездеме  
 кездестіру  
 кездесу, кездессе, кездесші  
 кездік, кездігі, кездік пышақ  
 кезек-кезек  
 кезекпе-кезек  
 кезелу  
 кезекті  
 кезендіру  
 кезену, кезенбеу, кезенген  
 кезен  
 кезеру  
 кезкұйрық (құс)  
 кезу, кезсе, кезші  
 кезігу, кезік, кезігеді, кезікті  
 кезіктіру  
 кей, кей адам, кей жерде, кей  
 кез, кей кезде, кей кісі, кей  
 уақта, кей уақытта  
 кейбір  
 кейбіреу  
 кейде  
 кей-кейде  
 кейкию, кейки, кейкиеді  
 кейкі  
 кейуана  
 кейігіш  
 кейін  
 кейінгі  
 кейіншектеу  
 кейінірек  
 кейіп (кәйіп, кәйф емес), кейпі  
 кейіпкер  
 кейіпсіз  
 кейіпті  
 кейіс, кейісі  
 кейіту, кейітті  
 кекеңдеу  
 кекеп-мұқау  
 кекесін  
 кекесінді  
 кекеткіш  
 кекету  
 кекетушілік  
 кекеу, кеке  
 кекеш  
 кекештену, кекештенбеу, кекеш-  
 тенген

кекештік  
 кекию, кеки, кекиді, кекиеді, ке-  
 киюі  
 кексе  
 кекселік  
 кекшендеу  
 кекшию, кекши, кекшиді, кек-  
 шиеді, кекшиюі  
 кекшіл  
 кекшілдік  
 кекіл  
 кекілді  
 кекілдірік  
 кекілік, кекілігі  
 кекіре (өсімдік)  
 кекірею (кекрею емес), кекірей,  
 кекірейеді, кекірейіп, кекіреюі  
 кекіру  
 кекірлік  
 кекірену  
 кекірік, кекірігі  
 келбет  
 келбетсіз  
 келбетті  
 келде (кәлле емес)  
 келдек, келдегі  
 келеке  
 келекелеу  
 келемеж (келемеш емес)  
 келемеждеу (келемештеу емес)  
 келер-келмес  
 келер-кетер  
 келешек  
 келсе игі еді (келсегеді емес)  
 келте, келте мұрын  
 келтіру (келдіру емес)  
 келі, ағаш келі  
 келі-келсап  
 келім-кетім  
 келімсек, келімсегі  
 келін  
 келін-кепшек  
 келіншек, келіншегі  
 келіп-кетіп  
 келіс: келіс сөз, келісі  
 келмеу  
 келіскіш  
 келісті  
 келістік, келістігі  
 келістіру  
 келісу, келіссе, келісші  
 келісім

келісімпаз  
 келісімшіл  
 кембағал  
 кемде-кем  
 кемдік, кемдігі  
 кемел (кәмал емес)  
 кеменгер  
 кеменгерлік  
 кемер  
 кемерлеу  
 кемиек, кемиегі  
 кем-кетік  
 кемпірауыз, кемпіраузы  
 кемпірқосақ, кемпірқосағы  
 кемпір-сеппір  
 кемпір-шал  
 кемсеңдеу  
 кемсіну, кемсінбеу, кемсінген  
 кемсіту  
 кем-тар  
 кем-тарлық  
 кему, кемі, кеміді, кемиді  
 кемшілік, кемшілігі  
 кемік, кемігі  
 кемірту, кемірт  
 кеміру  
 кеміс, кеміс адам  
 кемістік, кемістігі  
 кеміту  
 кен, кен қазбалары, кен өнді-  
 рісі  
 кенгуру  
 кенде, кенде болу  
 кендір  
 кендірлік, кендірлігі  
 кене, жер кене  
 кенелдіру  
 кенелту, кенелт  
 кенеп, кенебі  
 кенер  
 кенере  
 кенет  
 кенеу  
 кент  
 кентті  
 кенші  
 кеніш  
 кең, кең пейіл, кең пейілді  
 кең-байтақ  
 кеңдік, кеңдігі  
 кеңейттіру  
 кеңейту, кеңейт, кеңейткен, ке-  
 нейтті

кеңес  
 кеңесші  
 кеңесшіл  
 кеңею, кеңей, кеңейейін, кеңеюі  
 кеңк-кеңк  
 кеңкілдесу  
 кеңкілдеу  
 кеңсе  
 кеңсірік, кеңсірігі  
 кеңу, кеңі, кеңіді, кеңиді  
 кеңшілік, кеңшілігі  
 кеңірдек, кеңірдегі  
 кеңістік  
 кеңіту  
 кепсер  
 кептер  
 кептеу  
 кептіру  
 кепіл, кепілі  
 кепілдеме  
 кепілдік  
 кер, кер ала, кер ала сиыр, кер  
 айыл, кер ауыз, кер ат, кер  
 бие, кер марал, кер миық, кер  
 торы  
 керамика  
 кербез  
 кербездену, кербезденбеу, кер-  
 безденген  
 кербезсу, кербезсиді, кербезсі  
 кергу, кергі, кергиді, кергіді  
 кергіту  
 кердендеу  
 керден-керден  
 кере, кере қарыс, кере құлаш  
 керегінше  
 кереғар  
 керек, керегі  
 керек-жарақ  
 керексу, керексі, керексіді, ке-  
 рексиді, керексіп  
 керексіну, керексінбеу, керек-  
 сінген  
 керекті  
 керемет (кәрімат емес)  
 керенау  
 керенаулық, керенаулығы  
 керен, керен құлақ  
 кереует  
 керзі, керзі етік  
 керкілдесу  
 кермек, кермегі



кормектену, кормектенбеу, кер-  
мектенген

керней

керней-сырнай

кернеу

керосин

керсен, керсен аяқ

кертартпа

кертартпалық

кертеш

кертү, керт, керткен, кертті

керуен, керуен сарай, керуен  
жол

керу, керу жер, керу жол

кері, кері азу, кері кету

керілу (керлу емес)

керім, керім сұлу

керімсал

керіс (ұрыс-керіс)

керісінше

керісу

кесапат

кесапатты

кесек, кесегі

кесек-кесек

кесе-көлденең

кес-кестеу

кескілеу

кескін

кескінді

кескінсіз

кеспе, кеспе көже

кеспек, кеспегі

кеспелтек, кеспелтегі

кесу

кесім, кесімі

кесір, кесірі

кесірлі

кесіртке

кетер-кетпесте-ақ

кетпен (кетмен емес), кетпен  
сап, кетпен сабы

кетпен-шот

кету, кет, кетті, кетеді

кету, кеті, кетіді, кетиді

кетік, кетігі

кетілу

кетіргіш

кетіру

кеуде

кеудем: кеудем сок

кеудеше

кеудіреу

кеуек

кеуектену

кеузеу

кеу-кеулеу

кеусер

кеуілжір

кеш

кешен

кешендеу

кешенірек

кешеуіл

кешеуілдету

кешкілік

кешкісін

кешқұрым

кешігу, кешік, кешігеді, кешікті

кешірек

кешірім, кешірімі

кешірімділік

кешсе

кешелік, кешелігі

кею, кейі, кейиді, кейіді, кеюі

кибернетика

кигізу

кидіру

кие

кие-жара

киелі

киермен

киермендік

кикілжің

кило

киловатт, киловаттан, киловат-  
қа, киловаты

киловаттық

киловатт-сағат

килограмдай

килограмм, килограмға, кило-  
грамнан, килограммы

килограмдық

километр, ге, ден, і

килігу, килік, килікті

килігеді, киліккен

киліккіш

кимелеу

кимешек, кимешегі

кимограф

кинематограф

кинематография

кинетика

кинескоп, кинескопы

кино

киноактёр, ге, ден, і

киноаппарат  
 киножурнал  
 кинозал  
 кинокадр  
 киноқондырғы  
 киномеханик  
 киноочерк  
 кинорежиссёр  
 киностудия  
 киносъемка  
 кинотеатр  
 кинофильм, ге, нен, кинофильмі  
 киоск, киоскіден, киоскіге,  
 киоскісі, киоскілер  
 кипарис  
 кисель, кисельге, кисельден, ки-  
 селі  
 кит  
 китайка (алша)  
 китобаза  
 киіз (кигіз емес), киізі, киіз ба-  
 су, киіз бөрік, киіз үй  
 киік, киігі  
 киім, киімі, аяқ киім, бас киім,  
 сырт киім, іш киім  
 киімдік, киімдігі  
 киім-кешек, киім-кешегі  
 киімшен  
 киіндіру  
 киіну, киінбеу, киінген  
 киіп-жару  
 киіт, киіті, киіт ат, киіт кию,  
 киіт шапан  
 кию, ки, киеді, киді, киіп, киюі,  
 киейік  
 клавиш  
 класс, класқа, кластан, класы  
 классик, ке, тен, классигі  
 классицизм  
 классыз  
 классификация  
 кластық  
 клеёнка  
 клетка  
 клиент, ке, тен, і  
 клизма  
 климат  
 клиника  
 клише  
 клоун, ға, нан, дар, ы  
 клуб, қа, тан, ы  
 клумба  
 кнопка

княгиня  
 княжна  
 князь, князьға, князьдан, князь-  
 дар, князы  
 коалиция  
 кобальт, қа, тан, ы  
 коверкот, қа, тан, ы  
 кодекс, ке, тен, і  
 кокстік  
 кокстену, кокстенбеу, кокстен-  
 ген  
 колба  
 колбаса  
 коленкор  
 коллегия  
 колледж, колледжге, колледж-  
 ден, колледжі  
 коллектив, ке, тен, тер, і  
 коллективтендіру  
 коллективтік  
 коллектившіл  
 коллектор  
 коллекция  
 колонизатор  
 колония  
 колонка  
 колонна  
 колхоз  
 колхозшы  
 команда  
 командашы  
 командир  
 командировка  
 командование  
 командор  
 комбайн, ға, нан, ы  
 комбайнёр, ге, ден, і  
 комбинат  
 комбинаторлық  
 комбинация  
 комбинзон  
 комедия  
 комендант, қа, тан, ы  
 комендатура  
 коминтерн, ге, нен, і  
 комиссар  
 комиссариат  
 комиссия  
 комиссиялық  
 комитет  
 комментарий, комментарийге,  
 комментарийі  
 коммерсант, қа, тан, тар, ы



коммерция  
 коммерциялық  
 коммуна  
 коммуналық (коммунальдық емес)  
 коммунар  
 коммунизм  
 коммуникация  
 коммунист, коммунистке, коммунистер, коммунисі  
 коммунистік  
 коммутатор  
 коммюнике  
 компания  
 компаньон  
 компартия  
 компас  
 комплекс, ке, тен, і  
 комплекстеу  
 комплекстік  
 комплект, комплектіге, комплектіден, комплектісі  
 комплектілеу  
 композитор  
 компонент, ке, тен, і  
 компот  
 компромисс, компромиске, компромистен, компромисі  
 комсомол  
 комсомолец  
 комсомолка  
 комсорг, ке, тен, і  
 комфорт, қа, тан, ы  
 комфортабельді  
 конвейер  
 конвент, ке, тен, і  
 конвенция  
 конверт, ке, тен, і  
 конвой  
 конгресс, конгреске, конгрес-тен, конгресі  
 конденсатор  
 кондиция  
 кондитер  
 кондуктор  
 конкретті  
 конкурс, қа, тан, ы  
 конкурстық  
 консерв, консервке, консервтен, консерві  
 консерватизм  
 консерваторлық  
 консерватория

консервтеу  
 консонанс, қа, тан, ы  
 консонантизм  
 консект, консектіге, консектіден, консектісі  
 конспиратор  
 конспирация  
 конституция  
 конституциялы  
 конструктор  
 конструкция  
 консул, ға, дан, ы  
 консультант, қа, тан, ы  
 консультация  
 контакт, контактіге, контактіден, контактілер, контактісі  
 контейнер  
 контекст, контекске, контекстен, контексі  
 контингент, ке, тен, і  
 континент, ке, тен, і, континент аралық  
 континенталдық  
 континенттік —  
 контор (контора емес)  
 конторшы  
 контрабанда  
 контрабас  
 контрадмирал  
 контрамарка  
 контрибуция  
 контролёр, ге, ден, лер, і  
 контроль, контрольға, контроль-дан, контролы  
 контрразведка  
 контрреволюционер  
 контрреволюция  
 контрреволюцияшыл  
 контур, ға, дан, ы  
 контурлық  
 конус, қа, тан, ы  
 конфедерация  
 конферанс  
 конферансье  
 конференция  
 конфликт, конфликтіге, конфликтіден, конфликтісі  
 концентрат  
 концентрация  
 концентрлеу  
 концепция  
 концерн, ге, нен, і  
 концерт, ке, тен, і

концессия  
 концлагерь, концлагерьге, конц-  
 лагерьден, концлагері  
 конъюктура  
 конъюнктура  
 коньки, конькиі  
 конькишілер  
 коньяк, қа, тан, тар, коньягы  
 кооператив, ке, тен, і  
 кооперативтік  
 кооператор  
 кооперация  
 координат  
 корабль, корабльге, корабльден,  
 кораблі  
 коридор  
 король, корольға, корольдан,  
 королю  
 корольдық  
 корпорация  
 корпус, қа, тан, ы  
 корпустық  
 корректив, ке, тен, і  
 корректор  
 корректура  
 корреспондент, ке, тен, і  
 корреспонденция  
 косинус, қа, тан, ы  
 космика  
 космикалық  
 космодром  
 космонавт, космонавқа, космо-  
 навтан, космонавы  
 космополит  
 космос  
 костёр, ге, ден, і  
 костюм, ге, нен, дер, і  
 котангенс  
 котлет  
 котелок, қа, тан, котелогы  
 кофе  
 кофта  
 кочегар  
 кочегарка  
 коэффициент, ке, тен, і  
 коэффициенттік  
 көбе  
 көбеген  
 көбейгіш  
 көбейткіш  
 көбейту, көбейтті, көбейткен  
 көбейтінді  
 көбелек, көбелегі

көбелеу  
 көбен, көбен тырнақ  
 көбен, көбен селіру  
 көбею, көбей, кәбейді, көбейеді,  
 көбейейін, көбеюі  
 көбік, көбігі  
 көбіктену, көбіктенбеу, көбік-  
 тенген  
 көбіктеу  
 көбінесе (көбнесе емес)  
 көбірек  
 көгал  
 көгалды  
 көгалдандыру  
 көгершін (көгаршын емес)  
 көген, көген түп, көген жіп  
 көгендеу  
 көгерту, көгерт, көгертті, кө-  
 герткен  
 көгеру  
 көгорай  
 көгілдір  
 көгілжім  
 көде  
 көже, көже қатық  
 көжек, көжегі  
 көз, көз ақы, көргеннен көз ақы  
 алу, көз аларту, көз алдында,  
 көз алмау, көз әйнек, көз  
 бояу, көз бояушы, көз жазу,  
 көз жасы, көз жіберу, көз  
 көрген, көз көрім, көз салу,  
 көз тию, көз тою, көз тігу,  
 көз ұшында, көз шырымын  
 алу, көз ілдіру; ақ көз, бота  
 көз, көк көз, қара көз, тана  
 көз, төрт көз, шегір көз  
 көзайым, көзайым болу  
 көзбе-көз  
 көзгелдек  
 көздегіш  
 көздестіру  
 көзел  
 көзқарас  
 көз-құлақ  
 көзсіз  
 көзігу, көзік  
 көзілдірік  
 көзір  
 көйлек, көйлегі; ит көйлек,  
 сырт көйлек, іш көйлек  
 көйлек-қоңшек  
 көйлекшен



көк, көк айыл долы, көк ала,  
көк ала қойдай, көк бауыр,  
көк долы, көк жамбас, көк  
желке, көк жұлын, көк  
қасқа, көк ми, көк терек, көк  
түйнек, көк шалғын, көк шо-  
лак, көк шандыр, көк шөп

көкбақа

Көкбозат (*жұлдыз аты*)

көкдәрі

көкей, көкей кесті, көкей тесті

көкек, көкегі, көкек айы

көкжал

көкжиек

көкжөтел

көкқұтан

көкнәрі

көкпар (*көкбар емес*)

көкпек, көкпегі

көкпенбек

көксағыз

көксау (*жөтел*)

көксауыр (*кебіс*)

көксерке (*балық*)

көктас (*көкдәрі*)

көктем

көктемгі

көктеу

көктікен

көку, көкі, көкіді, көкиді

көкше, көкше мүз

көкшіл

көкіме

көкірек, көкірегі

көкіректеу

көкіректі

көкірекше

көл, көл бақа

көлбендеу

көлбен-көлбең

көлбеу

көлгір

көлгірлік

көлгірсу

көл-дария

көлденен

көлденендеу

көлдету

көлегейлеу

көлем

көлемді

көлеңке

көлеңкелі

көл-көсір

көлку, көлкі, көлкіді, көлқиді

көлкіту

көлшік, көлшігі

көлік, көлігі

көмбе

көмбелеу

көмей

көмек, көмегі

көмекей

көмектес

көмектесу, көмектесші

көмекші

көмескі

көмескілену, көмескіленбеу,

көмескіленген

көмеш (*нан*)

көмкеру

көмкерілу

көмілдіру

көмілту, көмілт, көмілтті, кө-

мілкен

көмілу

көмір, көмірі, көмір кені, көмір

сутектері, көмір қышқыл, кө-

мір қышқыл газы

көмірлеу

көміртегі

көмірші

көн, көн тері, көн ыдыс

көнбіс

көнбісті

көнгіш

көнгіштік

көндігу, көндік

көндіктіру

көндіру

көне, көне тарих

көнек, көнегі

көнектей

көнеру

көнетоз

көнтерілі

көншу, көншіді, көншиді

көну, көнбеу, көнген

көнігу, көнік, көнікті, көнігеді

көң, ескі көң, көң қора

көңіл (*кеуіл емес*), көңілі, кө-

ңілі ауу, көңіл айту, көңіл

ашу, көңіл қалу, көңіл қою,

көңіл суу, көңіл сұрау; ақ

көңіл, қара көңіл

көңілдену, көңілденбеу, көңіл-денген  
 көңілдес  
 көңілдос  
 көңілді  
 көңілсіздік  
 көңілшек, көңілшегі  
 көңірсу, көңірсі, көңірсиді  
 көп, көбі; көп жақты, көп жыл-дык, көп клеткалы, көп мү-шелік  
 көпей, көпей қозы  
 көпе-көрнеу (көпе-көрінеу *емес*)  
 көпене  
 көпес (купец *емес*)  
 көпситу  
 көпсу, көпсі  
 көптеп-көмектеп  
 көптенгі  
 көптесу, көптесші  
 көптеу  
 көптік, көптігі  
 көптіру  
 көпше, көпше түрі  
 көпшік, көпшігі  
 көпшіл  
 көпшілік, көпшілігі  
 көпір, көпірі  
 көпірме  
 көпіру  
 көпіршу, көпірші, көпіршіді, кө-піршиді  
 көр, айта көр, оқып көр, көр бала, көр білте, көр соқыр  
 көрген-білген  
 көргенділік  
 көргенсіздік  
 көргісіз  
 көргіш  
 көре, көре алмау, көре сала, көре тұра  
 көре-біле  
 көреген  
 көре-көре  
 көресі, көресім, көресісі  
 көр-жер  
 көркейту, көркейт, көркейткен, көркейтті  
 көркем  
 көркемөнер  
 көркемөнерші  
 көркемдеу  
 көркемдік, көркемдігі

көркемділік  
 көркею, көркей, көркейеді, көр-кейді, көркейейін, көркеюі  
 көрме  
 көрнекті  
 көрнекі  
 көрпе  
 көрпе-жастық  
 көрпеш  
 көрсе: көрсе қызар  
 көрсету  
 көртышқан  
 көру  
 көрші  
 көрші-қолаң  
 көршілес  
 көршілік  
 көрік, көркі (*келбет*)  
 көрік, көрігі (*құрал*)  
 көріксіз  
 көріктену, көріктенбеу, көрік-тенген  
 көрікті  
 көріктілік, көріктілігі  
 көрім, көрімі, көз көрім жер  
 көрімдік, көрімдігі  
 көрінерлік  
 көріну, көрінбеу, көрінген  
 көрініс (көрініс *емес*)  
 көрісу, көрісші  
 көсе, қу көсе  
 көсеге  
 көсем, көсем ат, көсем жеғу  
 көсемдік, көсемдігі  
 көсемсу, көсемсі, көсемсіді, кө-семсиді  
 көсемше  
 көсеу, көсеу ағаш, көсеу темір  
 көс-көс  
 көсілу  
 көтерем  
 көтерме  
 көтермелеу  
 көтеру  
 көтерілу  
 көтеріліс  
 көтерілісші  
 көтеріңкі  
 көш, көш жер, көш ілгері  
 көше  
 көшесымақ  
 көшет  
 көш-жөнекей



көшкін  
 көш-кон  
 көшпелі  
 көшпенді  
 көшу, көш, көшші, көше  
 көшіп-қону  
 көшір (кучер *емес*)  
 көшірме  
 көшіру  
 көшіруші  
 көшіріп-қондыру  
 краб, ка, тан, ы  
 кран  
 кратер  
 крахмал  
 крахмалдау  
 кредит  
 кредитор  
 крейсер  
 крем  
 кремдеу  
 Кремль, Кремльге, Кремльден,  
 Кремлі  
 креп  
 крепдешин  
 крепостник  
 крепостной, крепостной шаруа  
 крепостнойлық, крепостнойлық  
 право  
 креп-сатин  
 крест, креске, кресі  
 кризис  
 кристалдану, кристалданбау,  
 кристалданған  
 кристалды  
 кристалл, кристалға, кристал-  
 дан, кристалы  
 критерий, критерийге, критерий-  
 ден, критерийі  
 крокодил  
 кросс, кроска, кростан, кросы  
 кроссворд, ка, тан, ы  
 куә, куәға, куәдан, куәсы, куә  
 болу, куәға тарту  
 куәгер  
 куәландыру  
 куәландырылу  
 куәлік, куәлігі, куәлік қағаз  
 куб, ка, тан, ы  
 кубик, кубигі  
 кулак, ка, тан, кулагы  
 культиватор  
 купе

курорт, ка, тан, ы  
 курс, ка, ты, ы  
 курсант, ка, тан, тар, ы  
 курсив, ке, тен, і  
 күйлеу  
 күбжіндеу  
 күбі, күбі шелек  
 күбір  
 күбір-күбір  
 күбірлесу  
 күбіртке  
 күде  
 күделеу  
 күдер, күдер үзу  
 күдері  
 күдік, күдігі  
 күдіксіз  
 күдіктену, күдіктенбеу, күдік-  
 тенген  
 күдікті  
 күдірею, күдірей  
 күж, күж ету  
 күжбан (гүжбан *емес*)  
 күж-күж  
 күжіл  
 күжілдеу  
 күжірею, күжірей, күжірейді,  
 күжірейеді, күжіреюі, күжі-  
 рейейін  
 күз, күз айы  
 күзгі  
 күздігүні  
 күздік, күздігі, күздік бидай  
 күзек, күзегі  
 күзем, күзем киіз, күзем уақы-  
 ты  
 күзен, күзен ішік  
 күзет  
 күзеттіру  
 күзету  
 күзетші  
 күзеу  
 күзеулі  
 күйбең  
 күйбендеу  
 күйбіжіктеу  
 күйгелек, күйгелегі  
 күйгелектену, күйгелектенбеу,  
 күйгелектенген  
 күйгелектік, күйгелектігі  
 күйдіргі  
 күйдіру  
 күйе, күйе жеу, күйе құрт

күйөз  
 күйөк, күйөк киіз, күйөк күр  
 күйөлеу  
 күйөу  
 күй-жай  
 күйзелту, күйзелт, күйзелткен,  
 күйзелтти  
 күйзелу  
 күйзелушілік  
 күйзеліс  
 күйкентай  
 күйкі  
 күйлі  
 күйлі-жайлы  
 күйме  
 күйрету  
 күйреу  
 күйреуік, күйреуігі  
 күйсеу  
 күйсіз  
 күйші  
 күйік, күйігі  
 күйіндіру  
 күйіну, күйінбеу, күйінген  
 күйініш  
 күйінішті  
 күйіс, күйісі  
 күкірт  
 күкіртті  
 күл, күл болу, күл қылу, күл  
 ету  
 күлапара  
 күлапсан  
 күлбіреу  
 күлгін  
 күлгіш  
 күлдібадан  
 күлді-көмөш  
 күлдіргі  
 күлдіргіш  
 күлдіреу  
 күлдіреуіш  
 күлдір-күлдір  
 күлдірту, күлдірт, күлдірткен,  
 күлдіртті  
 күлдіру  
 күлегеш  
 күл-күбір  
 күлкі  
 күлкілі  
 күлкіші  
 күллі (күлді емес), күллі әлем,  
 күллі халық

күлмеңдеу  
 күл-парша  
 күлпілдеу  
 күл-талқан  
 күлте  
 күлтелену, күлтеленбеу, күлте-  
 ленген  
 күлтілдеу  
 күлу  
 күлше  
 күлшетай  
 күлік, күлігі  
 күлім: күлім қағу  
 күлімдеу  
 күлімсу, күлімсі  
 күлімсі, күлімсі ніс  
 күлімсіреу  
 күмән, күмәнға, күмәны  
 күмәнданғыш  
 күмәндану, күмәнданбау, кү-  
 мәнданған  
 күмәнды  
 күмәнсыз  
 күмбез  
 күмбездену, күмбезденбеу, күм-  
 безденген  
 күмбезді  
 күмбір-күмбір  
 күмбірлеу  
 күмп, күмп ету  
 күмпю, күмпи, күмпиейін, күм-  
 пиюі  
 күмп-күмп  
 күмпілдеу  
 күмілжу, күмілжі, күмілжиді,  
 күмілжиді  
 күміс, күмісі  
 күмістеу  
 күміше, күміше жылтырау  
 күн, күн ара, күні бұрын, күні  
 бойы, күні бүгін, күн жарым,  
 күні кеше, күні ертең, күн кө-  
 ру, күн қақты, күн құрғат-  
 пай, күн санап, күн тимес, күн  
 ұзақ, күн шуақ, күн ілгері  
 күнә, күнәға, күнәдан, күнәсы  
 күнәкар  
 күнәкарлық  
 күнәлы  
 күнәсыз  
 күнәсыздық  
 күнбағар  
 күнбағыс



күнбатыс  
 күнбе-күн  
 күнгей  
 күндегі  
 күнделік, күнделігі  
 күндеме, күндеме жұмыс  
 күндес  
 күндестік, күндестігі  
 күндесу, күндессе  
 күндеу  
 күндеушілік  
 күндіз  
 күндізгі  
 күндіз-түні  
 күндік, күндігі  
 күнелту, күнелт, күнелтті, кү-  
 нелткен  
 күнжара  
 күнжіт  
 күннен-күнге  
 күнсу, күнсі, күнсіді, күнсиді  
 күнсіту  
 күншығыс  
 күншіл  
 күншілдік, күншілдігі  
 күні-түні  
 күң  
 күңгір  
 күңгірлеу  
 күңгірт  
 күңгірттену, күңгірттенбеу, күң-  
 гірттенген  
 күңгірттік  
 күңк, күңк ету  
 күңкіл  
 күңкілдеу  
 күңірену, күңірент  
 күңірену, күңіренбеу, күңірен-  
 ген  
 күп, күп беру, күп ету  
 күпсу, күпсі, күпсиді, күпсиді  
 күпті  
 күпшек, күпшегі  
 күпілдек  
 күпіну, күпінбеу, күпінген  
 күпір, күпір болма  
 күпірлік, күпірлік етпе  
 күрделілік  
 күре, күре тамыр  
 күрек, күрегі; күрек тіс, бел кү-  
 рек  
 күрен (күрең емес), күрен жол  
 күрен, күрең ат, күрең қызыл

күрендену  
 күрендеу  
 күреніту  
 күрес  
 күрескер  
 күрестіру  
 күресу, күрессе, күресші  
 күресші  
 күресін  
 күржию, күржи, күржия, күр-  
 жиді, күржийін, күржиюі  
 күржік, күржігі  
 күрзі  
 күрке, күрке тауық  
 күрк-күрк, күрк-күрк ету  
 күркілдеу  
 күркіреме  
 күркіреу  
 күрмек  
 күрмелу  
 күрмеу, күрмеулі  
 күрп-күрп  
 күрс, күрс ету  
 күрс-күрс  
 күрсі, күрсі ағаш  
 күрсіл  
 күрсілдету  
 күрсіндіру  
 күрсіну, күрсінбеу, күрсінген  
 күрт, күрт кету  
 күрте, күрте ішік  
 күрт-күрт  
 күртік, күртігі  
 күрілдеу  
 күріш, күріші  
 күрішші  
 күс, күс қол, күс табан  
 күс-күс  
 күстену  
 күттіру  
 күту  
 күтім  
 күтімді  
 күтіну, күтінбеу, күтінген  
 күтір, күтір ету  
 күтірлету  
 күтірлеу  
 күш  
 күшала  
 күшейту, күшейт, күшейтті, кү-  
 шейткен  
 күшею, күшей, күшейейін, кү-  
 шеюі

күш-көлік  
 күш-куат  
 күшсіздік  
 күштеу  
 күшті  
 күштілік  
 күшіген  
 күшік, күшігі  
 кую, күй, күйейін, куюі  
 кібірттік, кібіртігі  
 кібірттіктеу  
 киді, киді мал, киді жан  
 киділену, киділенбеу, киділенген  
 киділік, киділігі  
 кидіндеу  
 кидің-кидің  
 кидіру  
 кидіріс  
 кижіну, кижінбеу, кижінген  
 кижіндеу  
 кижің-кижің  
 кілбию, кілби, кілбиейін, кіл-  
 биюі  
 кілегей, кілегей қаймақ, кілегей  
 мұз  
 кілегейлену, кілегейленбеу, кі-  
 легейленген  
 кілем  
 кілең, кілең қара, кілең көк  
 кілет  
 кілку, кілкі, кілкиді, кілкіді  
 кілмию, кілми, кілмиіп, кіл-  
 миюі  
 кілт, кілт ету  
 кілт, есіктің кілті  
 кілттеу  
 кілтші  
 кілтің  
 кілтің-кілтің  
 кімде-кім  
 кінә, кінәға, кінәдан, кінәсы  
 кінәлау  
 кінәлаушы  
 кінәлы  
 кінәрат  
 кінәсыздық  
 кіндік, кіндігі, кіндік ата, кін-  
 дік шеше  
 кіп-кішкене  
 кіп-кішкентай  
 кір, кір жуу, кір сабын  
 кірбең

кірбию, кірби, кірбиейін, кір-  
 биюі  
 кірбің, кірбің тарту  
 кірбіңдеу  
 кіргізу  
 кіре, кіре салу, кіре айдау  
 кіре: кіре беріс  
 кірекеш  
 кіреңке (ыдыс)  
 кірепші  
 кіреуке  
 кіреші  
 кіржию, кіржи, кіржиеді  
 кір-кір  
 кір-қоң  
 кір-қоңыс  
 кірлену, кірленбеу, кірленген  
 кірлету  
 кірлеу  
 кірлі  
 кірне  
 кірпі  
 кірпік  
 кірпікшешен  
 кірпіш (кирпич емес)  
 кіртию, кіртиюі  
 кірт-кірт  
 кірш, кірш ету  
 кіршен  
 кіршік, кіршігі  
 кіршіксіз  
 кірігу, кірігуі  
 кіріктіру  
 кіріптар (гіріптар емес)  
 кіріспе  
 кіріс, кірісі  
 кірісу, кіріссе, кірісші  
 кіріп-шығу  
 кіріс-шығыс  
 кісе, кісе белбеу  
 кісен  
 кісендеулі  
 кісенді  
 кісі  
 кісілік, кісілігі  
 кісімсу, кісімсі, кісімсиді, кісім-  
 сиін, кісімсуі  
 кісі-місі  
 кісінеу (кіснеу емес)  
 кітаби  
 кітап, кітабы  
 кітапхана  
 кітапша



кішкене  
кішкентай  
кіш-кіш  
кіші, кіші пейіл, кіші пейілділік  
кіші-гірім  
кішілік, кішілігі

кішірейту, кішірейт, кішірейтті,  
кішірейткен  
кішірейтілу  
кішірею, кішірей, кішіреюі, кі-  
шірейейін

## Қ

қаба, қаба жал, қаба жүнді,  
қаба күйрек, қаба сақал  
қабақ, қабағы  
қабан  
қабару  
қабарыңқы  
қабат  
қабат-қабат  
қабаттастыру  
қабаттасу  
қабу, қабы, қабиды, қабыған,  
қабыды, қабып  
қабу, кап, қабады, қапқан, қа-  
уып  
қабызу, қабызса, қабызшы  
қабық, қабығы  
қабықтау  
қабықты  
қабыл, қабыл алу  
қабылан (қаблан *емес*)  
қабылдағыш  
қабылдау  
қабылдауыш  
қабыну, қабынбау, қабынған  
қабырға (қабыртқа *емес*), қа-  
бырға газет, қабырға сағат  
қабырғалау  
қабырғалы (қабыртқалы *емес*)  
қабыршақ, қабыршағы  
қабысу  
қабілет (қаблет *емес*)  
қабілетсіз (қаблетсіз *емес*)  
қабілетті (қаблетті *емес*)  
қабілеттілік  
қабір, қабірі  
қаға: қаға беріс  
қағажу, қағажулану  
қағажулау  
қағаз, қағаз ақша, қағаз басты,  
қағаз бастылық  
қағас (қақас *емес*), қағас қа-  
лу  
қағида

қағу, қақ, қағады, қағып, қақ-  
ты  
қағыл, қағыл жер  
қағылған-соғылған  
қағылысу, қағылысшы  
қағып-соғу  
қағып-сілкіу  
қағыс, қағыс қалу  
қағыстыру  
қағысу, қағысса, қағысшы  
қағыту  
қагілез  
қада  
қадағалау  
қадақ, қадағы  
қадалу  
қадам, қадам басу  
қадамдау  
қадаң-қадаң  
қадау  
қадір, қадірі, қадір тұту  
қадір-құрмет  
қадірлеу  
қадірлі (қадірлі, қадірлы *емес*)  
қадірлілік  
қадірсіз  
қадірсіздік  
қажалу  
қажет (қажат *емес*)  
қажеттік  
қажу, қажы, қажыды, қажиды  
қажы (қажы *емес*), қажы бару  
қажылық, қажылығы  
қажымай-талмай  
қажыр (қажар *емес*)  
қажырлану, қажырланбау, қа-  
жырланған  
қажырлы  
қажырлылық  
қаз, қаз қалпында, қаз тұру  
қаз, қаз мойын, қаз бауыр, қаз  
табан  
қаза

қазақ, қазағы  
қазақстандық  
қазақша  
қазақшылау  
қазақы, қазақы қой  
қазан, қазан айы, қазан бұзар,  
қазан қап, қазан түп  
қазанат, қазанат мал  
қазан-аяқ  
қазандық, қазандығы  
қазан-ошақ  
қазаншық  
казба  
казбалау  
қаздаң, қаздаң қағу  
қаздаңдау  
қаздаң-қаздаң  
қаздию, қазди, қаздиды  
каз-қалпында  
каз-қатар  
казоты (*шөп*)  
казтаңдай (*өсімдік*)  
қазша, қазша қаңқылдады  
қазы  
қазық, қазығы  
қазы-қарта  
қазылу  
қазымыр  
қазымырлану, қазымырланбау,  
қазымырланған  
қазымырлық  
қазына (*қазна емес*)  
қазыналық  
қазынашы  
қазысу, қазысса, қазысшы  
қазір (*қазыр, кәзір, хазір емес*)  
қазіргі  
қазірде  
қазірет  
қай, қай кісі, қай уак, қай уа-  
қыт  
қайбір  
қайғы  
қайғы-дерт  
қайғы-зар  
қайғы-қасірет  
қайғы-мұң  
қайғылы  
қайғыру  
қайғысыз  
қайдап  
қай-қайсысы  
қай-қайдағы

қайқалақтау  
қайқандау  
қайқаю, қайқай, қайқайды, қай-  
қаяды, қайқаюы, қайқайын  
қайқию, қайқи, қайқияды, қай-  
қияын, қайқиюы  
қайқы  
қайла (*шот*)  
қайлашы  
қаймақ, қаймағы; бал қаймақ,  
май қаймақ  
қаймақтану, қаймақтанбау,  
қаймақтанған  
қаймықтыру  
қаймығу, қаймық, қаймықты,  
қаймығады, қаймыққан  
қайнаға  
қайнар, қайнар бұлақ, қайнар  
көз  
қайнау  
қайны, қайным, қайнысы  
қайра, қайра келу  
қайрақ  
қайран, қайран қалу, қайран  
болу  
қайраң, ақ қайраң  
қайраңдату  
қайрандау  
қайрат  
қайрат-жігер  
қайрат-өнер  
қайраткер  
қайраттану, қайраттанбау, қай-  
раттанған  
қайратты  
қайрылыс  
қайрылу, қайрыл; пышақтың  
жүзі қайрылды  
қайсар  
қайсарлық  
қайсы  
қайсыбір  
қайта, қайта келді  
қайталау  
қайта-қайта  
қайтара  
қайтейін  
қайткен, қайткен күнде  
қайткенде  
қайтсе де (*қайтседе емес*)  
қайту, қайт, қайтты, қайтады,  
қайтып, қайтқан, қайтуы  
қайту, қайт, қайтеді, қайтті,



қайтіп, қайт дейсіз, қайткен,  
 қайтеін, қайтуі  
 қайтыс  
 қайшы  
 қайшыландыру  
 қайшылық, қайшылығы  
 қайызғақ  
 қайық, қайығы  
 қайықшы  
 қайым, қайым өлең  
 қайын, қайыны, қайын ата, қа-  
 йын бике, қайын ене, қайын  
 сіңлі  
 қайың, ақ қайың, қызыл қайың  
 қайыр (хайыр *емес*), қайыры  
 қайыр, қайыр құм  
 қайырлы (хайырлы *емес*), қа-  
 йырлы таң; қайырлы сапар  
 қайырма  
 қайырмалау  
 қайырмалы  
 қайыр-садақа  
 қайыру, қайырды, қайырады;  
 мал қайыру  
 қайырылу, қайырыл, қайырыл-  
 ды, қайырылған, қайырылып,  
 мал қайырылды  
 қайырым (хайрым *емес*), қайы-  
 рымы  
 қайырымды  
 қайырымдылық, қайырымды-  
 лығы  
 қайырымсыз  
 қайырымшыл  
 қайыс, қайыс белбеу  
 қайысу  
 қайысшы  
 қақ, қақ алды, қақ айыру, қақ  
 басында, қақ жару, қақ маң-  
 дай, қақ қасында, қақ орта-  
 сы, қақ шеке  
 қақактау  
 қақалу  
 қақалып-шашалу  
 қақандау  
 қақаң-қақаң  
 қақау, қақа, қақады, қақаған  
 суық  
 қақбас (қақпас *емес*)  
 қаққыш  
 қақпайлау  
 қақпақ  
 қақпақыл

қақпақылдау  
 қақпалау  
 қақпан (қаққан *емес*)  
 қақсау  
 қақталу  
 қақтау  
 қақтығу, қақтық, қақтықты,  
 қақтығады  
 қақтығысу, қақтығысшы  
 қақшию, қақши, қақшиды, қақ-  
 шияды, қақшиып, қақшиюы,  
 қақшияйын  
 қақшу, қақшы, қақшыды, қақ-  
 шиды  
 қақылдау  
 қақырату  
 қақырау (қақрау *емес*)  
 қақырық  
 қал, ақ қал, қара қал  
 қалай  
 қалайда  
 қалайы, қалайы қасық  
 қалайылау  
 қалайышы  
 қалақ, қалағы  
 қалақай  
 қалалық  
 қалам (қаләм *емес*), қалам  
 ақы, қалам қас  
 қалампыр  
 қаламсап, қаламсабы  
 қаламұш, қаламұшы  
 қаласымақ  
 қалау  
 қалаш (*нан*)  
 қалбағай  
 қалбақтау  
 қалбалақ  
 қалбалақтау  
 қалбақтау  
 қалбаң-құлбаң  
 қалбыр  
 қалғу, қалғы, қалғиды  
 қалғып-шүлғу  
 қалдыру  
 қалжа  
 қалжақ, қалжағы  
 қалжақтау  
 қалжалау  
 қалжандау  
 қалжын  
 қалжынбас  
 қалжындасу

қалжындау  
 қалжыңқой  
 қалжыңшыл  
 қалжырату  
 қалжырау  
 қалқа  
 қалқалану, қалқаланбау, қал-  
 қаланған  
 қалқалау  
 қалқан, қалқан құлақ  
 қалқатай  
 қалқиту, қалқит  
 қалқию, қалки, қалқияды, қал-  
 қиюы, қалқияйын  
 қалқу, қалқы, қалқыды, қалқи-  
 ды, қалқиян  
 қалқымалы  
 қалқыңқы  
 қалқыту  
 қалмақ (*халық*)  
 қалмақы  
 қалпе  
 қалпынша  
 қалт, қалт еткенде  
 қалта, қалта сағат  
 қалта-қалта  
 қалтактау  
 қалтаңдау  
 қалтаң-құлтаң  
 қалтарыс  
 қалт-қалт  
 қалтқы  
 қалтқысыз  
 қалтылдағыш  
 қалтылдақ  
 қалтылдату  
 қалтылдауық  
 қалтырату  
 қалтырау  
 қалтырауық  
 қалу, қалып қалу  
 қалшиту, қалшит, қалшитты  
 қалшию, қалши, қалшынып, қал-  
 шияды, қалшияйын  
 қалш-қалш  
 қалшылдату  
 қалы: қалы кілем  
 қалық, қалығы  
 қалықтау  
 қалың, қалың мал  
 қалыңдау  
 қалыңдық, қалыңдығы  
 қалыңырақ

қалып, қалыбы  
 қалыптасу  
 қалыпты, қалыпты адам; қа-  
 лыпты етік  
 қам, қам жеу, қам көңіл, қам  
 болу  
 қама, қама бөрік  
 қамал, қамал бұзар  
 қамалау  
 қамалу  
 қаматтыру  
 қамау  
 қамба, қамба казу  
 қамдану  
 қамдау  
 қамдық  
 қамзол (*қамзөл емес*)  
 қамқа (*қамқап емес*)  
 қамқор  
 қамқорлық  
 қамқоршы  
 қампау, қампай, қампаяды,  
 қампаюы  
 қампию, қампи, қампияды  
 қамсыздандыру  
 қамтама, қамтамасы жоқ  
 қамтамасыздандыру  
 қамтамасыздану, қамтамасыз-  
 данбау, қамтамасызданған  
 қамту, қамты, қамтиды, қамты-  
 ды  
 қамшат (*қамшат емес*), қам-  
 шат бөрік  
 қамшы  
 қамшылау  
 қамығу, қамық, қамығады  
 қамықтыру  
 қамыр, қамыры  
 қамыс, қамысы, қамыс құлақ  
 қамыт (*хомут емес*), қамыты,  
 қамыт ағаш; қамыт аяқ  
 қамыт-доға  
 қамыт-сайман  
 қамыттау  
 қамытшы  
 қан, қан алу, қан алғыш, қан  
 жирен, қан қанжыға, қан  
 құйлы, қан сорғыш, қан та-  
 мыр, қан төгу, қан төгіс, қан  
 ішер  
 қана ж. ғана, жас қана бала,  
 жаңа ғана келді  
 қанағат



қанағаттандыруарлық  
 қанағаттану  
 қанағаттық  
 қанағатшыл  
 қаналу  
 қанар, қанар қап  
 қанат, қанат қағу  
 қанаттас  
 қанау  
 қанаушылық  
 қандала  
 қандасу, қандасқан дұшпан  
 қанден (*ит*)  
 қанды, қанды асу, қанды ауыз,  
 қанды балақ; қанды басы,  
 қанды жексенбі, қанды қан-  
 жыға, қанды қол, қанды су,  
 қанды ірің  
 қандыру  
 қане  
 қанжар, қанжар қыны  
 қанжарлы  
 қан-жоса  
 қанжыға  
 қанжығалық  
 қан-жыны  
 қаннен-қаперсіз  
 қансырату  
 қансырау  
 қант, қант сауыт, қант қызыл-  
 шасы  
 қанталау  
 қану, қан, қанды, қанады  
 қанша  
 қаншама  
 қаншық  
 қанық, қанығы  
 қаныпезер  
 қанігу, қанік, қанікті, қанігеді  
 қаңбақ, қаңбағы  
 қаңғалақ  
 қаңғалақтау  
 қаңғу, қаңғы, қаңғыды, қаңғы-  
 ды, қаңғуы  
 қаңғы  
 қаңғыбас  
 қаңғыма  
 қаңғырту, қаңғырт, қаңғыртты,  
 қаңғыртқан  
 қаңғыр-күңгір  
 қаңғыру  
 қаңқа, құр қаңқа

қаңқаю, қаңқай, қаңқаяды,  
 қаңқайын, қаңқаюы  
 қаңқию, қаңқи, қаңқияды, қаң-  
 қияйын, қаңқиюы  
 қаңқу, қаңқу сөз  
 қаңқылдақ  
 қаңқылдау  
 қаңсу, қаңсы, қаңсыды  
 қаңсық, қаңсығы  
 қаңтар, қаңтар ауды  
 қаңтару  
 қаңтарылу  
 қаңылтақ, қаңылтағы  
 қаңылтыр  
 қаңырау  
 қапа (*хапа емес*), қапа болу  
 қапа-қарсы  
 қапас (*хапас емес*), құс қапас  
 қапелімде (*кәпелімде емес*)  
 қапер, қаперімде жоқ  
 қаперсіз  
 қап-қалың  
 қап-қайқы  
 қап-қара  
 қап-қараңғы  
 қап-қатты  
 қапсағай  
 қапсыру  
 қаптал, қаптал шапан  
 қапталдау  
 қапталу  
 қаптесер (*тышқан*)  
 қаптығу  
 қаптырма  
 қаптыру  
 қапшық, қапшығы  
 қапы, қапы қалма, қапысын  
 табу  
 қапыда  
 қапыл-құпыл  
 қапылыс  
 қапылыста  
 қапырық, қапырығы  
 қар, қар бойы, бір қар, екі қар,  
 қар қора  
 қара, қара ала, қара ауыз, қа-  
 ра басу, қара бауыр, қара  
 бет, қара бидай, қара ет, қа-  
 ра жал, қара жидек, қара  
 жүрек, қара жол, қара ке-  
 мік, қара кер, қара көк, қа-  
 ра көлеңке, қара көңіл, қара  
 күңгірт, қара қас, қара қоға,

кара коңыр, кара кошкыл,  
 кара құлақ (*құлын*), кара  
 құман, кара құмық, кара  
 май, кара мал, кара өлең  
 (*шөп*), кара сөз, кара су, ка-  
 ра табан, кара тер, кара то-  
 пырақ, кара торғай, кара тө-  
 бел  
 карабай (*құс*)  
 карабайыр, карабайыр жылқы  
 карабұға (*өсімдік*)  
 карағай  
 караған (*өсімдік*)  
 карағаш (*ағаш*)  
 карағұс (*бас сүйек*)  
 карағым-шырағым  
 каражат  
 каражатты  
 карай-карай  
 карайтқыш  
 карайту, карайт  
 каракет  
 каракүл (*елтірі*)  
 карақалпақ (*халық*)  
 карақан, карақан басы  
 карақат  
 карақұйрық (*аң*)  
 кара-құра  
 карақұрт (*жәндік*)  
 карақұрттай  
 кара-құрым  
 карақұс (*құс*)  
 карақшы  
 карақ-шырақ  
 каралау  
 каралтым  
 каралық, каралығы  
 карамағында  
 карамайынша  
 карама-қарсы  
 карама-қарсылық  
 қарамық, қарамығы  
 қаран: қаран қалу, қаран қал-  
 ғыр  
 қараңғы  
 қараңғылану, қараңғыланбау,  
 қараңғыланған  
 қараңғылау  
 қараңғылық  
 қараңдау  
 қараөкше (*мал ауруы*)  
 қарап (*харап емес*), қарап бо-  
 лу

қарапайым  
 қарапайымдану  
 қарапайымдылық  
 қараптан-қарап  
 қарар, қарар алу  
 қарасан (*ауру*)  
 қарасу, қарасшы  
 қарасын  
 қарасындау  
 қарау, қарау адам  
 қарау, қарады  
 қараусыз  
 қараушылық  
 қарауыл, қарауылы  
 қарауылдау  
 қарауылшы  
 қарауындағы  
 қарауыту, қарауытқан, қара-  
 уытты  
 қараша, қараша үй, қараша  
 қаз  
 қарашы  
 қарашық, қарашығы  
 қараю, қарай, қараюы, қарая-  
 ды, қарайын  
 қарбалас  
 қарбандау  
 қарбаң-құрбаң  
 қарбу, қарбы, қарбыды, қар-  
 биды  
 қарбыз (*дарбыз емес*)  
 қарбыту, қарбытты  
 қарға, қарға адым жер, қарға  
 тұяқ, қарға тамырлы  
 қарғап-сілеу  
 қарғау  
 қарғу, қарғы, қарғын  
 қарғы, қарғы бау, қарғы бау-  
 лау  
 қарғыс, қарғыс атқан, қарғыс  
 ату  
 қаржу, қаржы, қаржыды, қар-  
 жиды  
 қаржы  
 қаржы-қаражат  
 қаржыландыру  
 қаржылану, қаржыланбау,  
 қаржыланған  
 қари, қарилар  
 қария  
 қарқ, қарқ ету  
 қарқ-қарқ  
 қарқыл



қаркылдау  
 қарқын  
 қарқындылық  
 қарласу  
 қарлыған  
 қарлығаш  
 қарлығу, қарлық  
 қармақ, қармағы  
 қарману, қарманбау, қарман-  
 ған  
 қарпу, қарпы, қарпыды  
 қарпыту  
 қарс, қарс айрылу  
 қарсак, қарсағы  
 қарсаңында  
 қарсы, қарсы алу  
 қарсылау  
 қарсылық, қарсылығы  
 қарсыма-қарсы  
 қарт, қарт ата, қарт ана  
 қарта, тайдың қартасы  
 қартамыс  
 қартамыш  
 қартаң (кәртең *емес*)  
 қартаң-құртаң  
 қартаю (кәртею *емес*), қар-  
 тай, қартаюы, қартаяды, қар-  
 таяйын  
 қарттық, қарттығы  
 қару, қары, қарыды, қариды  
 қару-жарак, қару-жарағы  
 қару-жарақтану, қару-жарак-  
 танбау, қару-жарақтанған  
 қару-кұрал  
 қаруландыру  
 қарулану, қаруланбау, қару-  
 ланған  
 қарусыздандыру  
 қарусыздану, қарусызданбау,  
 қарусызданған  
 қаршадай, қаршадай бала  
 қарш-қарш  
 қаршыға  
 қарығу, қарық, қарықты, қа-  
 рығады  
 қарыз, қарызы  
 қарыздану, қарызданбау, қа-  
 рызданған  
 қарыздар, қарыздар болу  
 қарым-қатынас  
 қарым-қатыс  
 қарымта  
 қарын, қарны

қарынбай (*сараң*)  
 қарындас  
 қарындаш  
 қарып-қасер  
 қарыс, қарысы  
 қарыскак, қарысқағы, қарыспа  
 қарыстау, қарыстап өлшеу  
 қарысу, қарыс, қарысса, қарыс-  
 шы  
 қарыту  
 қарыштау  
 қас, қас батыр, қас дұшпан,  
 қас жақсы, қас жау, қас қа-  
 ғу, қас қараю, қас сұлу  
 қасақана  
 қасақы  
 қасақылану, қасақыланбау, қа-  
 сақыланған  
 қасаң, қасаң былғары  
 қасап, қасабы, қасап үй  
 қасапшы  
 қасару  
 қасарушылық, қасарушылығы  
 қасарысу, қасарышы  
 қасасу, біреумен қасаспа  
 қасастық, қасастығы  
 қасиет  
 қасиетсіз  
 қасиеттеу  
 қасиетті  
 қаскөй  
 қаскүнем  
 қаскүнемдік, қаскүнемдігі  
 қас-кабак  
 қасқа-жайсаң  
 қасқаю, қасқай, қасқаяды,  
 қасқайын, қасқаюы  
 қасқыр  
 қаспак, қаспағы  
 қаспак-қаспак  
 қастандық  
 қастасу  
 қастерлену, қастерленбеу, қас-  
 терленген  
 қастерлеу  
 қастық, қастығы  
 қасу, қасы, қаснды  
 қасы, үйдің қасы, қасында, қа-  
 сынан, қасымен  
 қасы-көзі  
 қасық, қасығы  
 қасыну, қасынбау, қасынған  
 қасірет (қасрет *емес*)

қасіретсіз (қасретсіз *емес*)  
 қасіретті (қасретті *емес*)  
 қат, қат болу  
 қатал  
 қаталдық, қаталдығы  
 қатаң  
 қатандық, қатандығы  
 қатар  
 қатар-қатар  
 қатар-күрбы  
 қатарласу, қатарласшы  
 қатарлау  
 қатаю, қатай, қатаяды, қатай-  
 йын, қатаюы  
 қате (кәте, ката, хата *емес*),  
 қате іс  
 қателесу (қаталасу *емес*)  
 қателік (қаталық *емес*)  
 қатер, қатерімде жоқ  
 қатер, қауіп пен қатер  
 қатерлі  
 қатерсіз  
 қатесіз  
 қатесіздік  
 қат-қабат  
 қатқак  
 қат-қат  
 қатқыл  
 қатқылдану, қатқылданбау,  
 қатқылданған  
 қатпа, қатпа ауру, қатпа түйе,  
 қатпа құрт  
 қатпар (қатбар *емес*)  
 қатпар-қатпар  
 қатпарлану, қатпарланбау, қат-  
 парланған  
 қатпарлау  
 қатпарлы  
 қатты  
 қаттылық, қаттылығы  
 қаттырақ  
 қату, қат, қатты, қатады  
 қатулық  
 қатыбас  
 қатыгез  
 қатын, қатыны  
 қатынас (қатнас *емес*), қаты-  
 нас қағаз, қатынас жолдар  
 қатынастыру  
 қатынасу  
 қатынау  
 қатын-қалаш  
 қатыңқы

катып-семіп  
 катырғы, катырғы қағаз  
 катыр-құтыр  
 қатыстыру  
 қатысу, қатысса, қатысшы  
 қау (*шөп*)  
 қауашак, қауашағы  
 қауға, қауға бас  
 қаудан (қаулан *емес*), шөп-  
 шілер қауданды шауып жа-  
 тыр  
 қаудыр  
 қаудыр-қудыр  
 қаудырлақ, қаудырлағы  
 қаудырлау  
 қауесет  
 қаужандау  
 қаузау  
 қаукар  
 қаукию  
 қауқылдау  
 қаулау  
 қаулы-қарар  
 қаумалау  
 қаусату  
 қаусау  
 қаусырмалау  
 қаусырмалы  
 қаусыру  
 қаусырыну, қаусырынбау, қау-  
 сырынған  
 қауыз, қауызы  
 қауыздалу  
 қауыздау  
 қауым, қауымы  
 қауын, қауыны, қауын шек  
 қауынды  
 қауырсын  
 қауырт  
 қауыс  
 қауышу  
 қауіп, қауіп  
 қауіп-қатер  
 қауіпсіз  
 қауіпсіздік  
 қауіптену  
 қауіпті  
 қаһар (кәһар *емес*)  
 қаһарлану, қаһарланбау, қа-  
 һарланған  
 қаһарлы (қаһәрлі *емес*)  
 қаһарман (қаһәрман *емес*)  
 қашаған



кашак, кашағы  
 кашан, кашанға дейін  
 кашанғы  
 кашқын  
 кашық, кашығы  
 кашықтау  
 кашыңқы  
 каяз (*балық*)  
 каяу  
 каяусыз  
 ки, қойдың қиы; пышақпен ки  
 қиғаш  
 қиғаштау  
 қиғаштық, қиғаштығы  
 қидалау  
 қизалау  
 кика  
 қикақ, қикағы  
 қикалану, қикаланбау, қика-  
 ланған  
 қикалау  
 қикаң  
 қикаңдау  
 қикан-қикан  
 қикан-сикаң  
 кикар  
 қикарлану, қикарланбау, ки-  
 карланған  
 қикарлық, қикарлығы  
 қика-сика  
 қикию, қики, қикияды, қикия-  
 йын, қикиюы  
 қику, қику салу  
 қикулау  
 қиқы-жиқы  
 қиқылдау  
 қиқым  
 қиқымдану, қиқымданбау, қи-  
 қымданған  
 қиқымдау  
 қиқым-сиқым  
 қиқы-шойқы  
 қилану, қиланбау, қиланған  
 қилы-қилы  
 қима, қима бел  
 қимай, қимай ағызу  
 қимау  
 қимыжықтау  
 қимыл  
 қимылдау  
 қимыл-сын (*үстеу*)  
 қиналу  
 қинау

қипақ-қипақ  
 қипақтау  
 қипалақтау  
 қипаңдау  
 қипықтау  
 қираң  
 қирандау  
 қирату  
 қирау  
 қисайту, қисайт, қисайтқан, қи-  
 сайтты  
 қисақтау  
 қисандау  
 қисаю, қисай, қисаюы, қисаяды,  
 қисайын  
 қисса  
 қисық, қисығы  
 қисық-қисық, қисық-қыңыр  
 қисықтық, қисықтығы  
 қисын  
 қисындастыру  
 қисындау  
 қисынсыз  
 қит, қит етсе, қит десе  
 қитар  
 қит-қит  
 қит-қиттау  
 қитұрқы  
 қитұрқылану, қитұрқыланбау,  
 қитұрқыланған  
 қитық, қитығы  
 қитықтану, қитықтанбау, қи-  
 тықтанған  
 қиуа, мал қиуада жатыр  
 қиуадағы  
 қиық, қиығы  
 қиықтау  
 қиықты  
 қиылмалы  
 қиын, қиыны  
 қиындату  
 қиындау  
 қиындық, қиындығы  
 қиын-қыстау  
 қиынсыну, қиынсынбау, қиын-  
 сынған  
 қиыншылық, қиыншылығы  
 қиынырақ  
 қиыр, қиыр шет  
 қиыршак, қиыршағы  
 қиыршық, қиыршығы  
 қиыс  
 қиыстыру

қиысу, қиысса, қиысшы  
қию, қиюы  
қию, қи, қиды, қияды, қиып,  
қияйын, қиюы  
қиюластыру  
қиюласу, қиюласса, қиюласшы  
қиюлау  
қиюлы  
қиюсыз  
қия, қия басу, қия жар, қия  
кетпеу, қия тас  
қиягезік  
қия-қия  
қияк, қияғы  
қияқты  
қиял  
қиялау  
қиялдану, қиялданбау, қиял-  
данған  
қиялдау  
қияли  
қиялилық  
қиялшыл  
қиямет  
қиямет-қайым  
қияметтік, қияметтік дос  
қиян, қиян шет  
қиянат  
қиянатсыз  
қиянатты  
қиянаттау  
қиянатшыл  
қиянкес  
қиян-кескі  
қиянкестік  
қияңқы  
қияңқылық, қияңқылығы  
қияр  
қияс, қияс бала, қияс мал  
қиястық, қиястығы  
қобалжу, қобалжы, қобалжы-  
ды, қобалжиды  
қобди, ағаш қобди, темір  
қобди  
қобдиша  
қобы  
қобыз, қобызы  
қобызшы  
қобылау  
қобыр, қобыры  
қобырсу, қобырсы, қобырсыды,  
қобырсыды

қоға  
қоғажай  
қодаңдау  
қодаң-қодаң  
қодас (*тау сиыры*)  
қодыға  
қодық, қодығы  
қодырайту, қодырайт, қоды-  
райтты  
қодыраю, қодырай, қодырая-  
йын, қодыраюы  
қожа (*хожа емес*)  
қожайын (*хозяин емес*)  
қожайынсу  
қожақ-қожак  
қожалақ-қожалақ  
қожалақтану, қожалақтанбау,  
қожалақтанған  
қожалық, қожалығы  
қожанасыр (*аңқау*)  
қожаң-қожаң  
қожыр  
қожырату (*қожрату емес*)  
қожырау (*қожрау емес*)  
қожыраю, қожырай, қожырая-  
йын, қожыраюы  
қоза (*гоза емес*)  
қозапая (*гозапая емес*)  
қозғалту, қозғалт, қозғалтты,  
қозғалтқан  
қозғалу  
қозғалыс  
қоздату  
қоздау  
қоздыру  
қозы, қозы көш жер  
қозыжауырын (*құрал*)  
қозықұйрық (*шөп*)  
қозы-лак  
қой, қой базар, қой болды, қой  
еті; қой көз, қой қора, қой  
майы, қой мойын, қой тіс  
қой (*гой*), жок қой, бар гой  
қойақтау  
қойқандау  
қойқан-қойқан  
қой-қозы  
қой-қойлау  
қойма  
қоймалжың  
қойнау  
қойтұяқ (*жамбы*)  
қойшы



қойшы-қолаң  
 қойшылық  
 қойылу  
 қойылту, қойылт, қойылтты,  
 қойылтқан  
 қойын, қойны  
 қойын-қоныш, қойны-қоншы  
 қойыртпак, қойыртпағы  
 қойыру, қойырды, қойырады  
 қоқақтау  
 коқан-лоқы  
 қоқандау  
 қоқаң-қоқаң  
 қоқаю, қоқай, қоқаяды, қо-  
 қайын, қоқаюы  
 қокилану, қокиланбау, қоки-  
 ланған  
 кокиту, кокит  
 кокино, коки, кокияды, кокиды,  
 кокиюы, кокийын  
 коңсу  
 коңсық  
 коқтық  
 коку, коқы, кокиды, коқыды  
 коқым, коқымы  
 коқымдау  
 коқым-соқым  
 коқыр  
 коқырайту, коқырайт, коқы-  
 райтты, коқырайтқан  
 коқырату  
 коқыраю, коқырай, коқыраяды,  
 коқыраяын, коқыраяуы  
 коқыр-соқыр  
 коқырсық  
 коқыс  
 коқыту  
 қол, қол ағаш, қол алу, қол  
 ара, қол асты, қол бакыр,  
 қол бала, қол беру, қол жау-  
 лық, қол жету, қол көтеру,  
 қол қамшы, қол қанаттылар,  
 қол қусыру, қол орамал, қол  
 тию, қол хат, қол шана, қол  
 шапалақтау, қол шоқпар  
 қола, қола дәуірі  
 қолай: қолайы келсе  
 қолайлау  
 қолайлы  
 қолайлылық, қолайлылығы  
 қолайлырақ  
 қолайсыз

қолайсыздану, қолайсызданбау,  
 қолайсызданған  
 қолайсыздық, қолайсыздығы  
 қолақы  
 қоламта, қоламта от  
 қолаң: қолаң шаш, қолаң қа-  
 ра шаш  
 қолаңса, қолаңса иіс  
 қолау, қолау тай, қолау құнан  
 қол-аяқ, қол-аяғы  
 қолбасшы  
 қолбасы  
 қолғабыс (қолқабыс емес)  
 қолғанат (қолқанат емес)  
 қолғап  
 қолданарлық  
 қолдан-қолға  
 қолдану, қолданбау, қолданған  
 қолдаурау  
 қолды-аяқтай, қолды-аяқтай  
 бала  
 қолды-аяқты  
 қолды-қолына  
 қолдырау  
 қолжазба  
 қолқа, қолқа тамыр  
 қолқалау  
 қолқылдау  
 қолма-қол  
 қолөнер  
 қолөнерші  
 қолпылдау  
 қолтума  
 қолтық, қолтығы  
 қолтыктасу, қолтықтасса, қол-  
 тықтасшы  
 қолтықтау  
 қолтырмаш  
 қом (түйенің қомы)  
 қомағай  
 қомағайлану, қомағайланбау,  
 қомағайланған  
 қомағайлық  
 қомақ, қомағы  
 қомақтану, қомақтанбау, қо-  
 мақтанған  
 қомақтау  
 қомақты  
 қомақтылық, қомақтылығы  
 компаю, компай, компайды,  
 компаюы, компайын  
 қомпию, қомпи, қомпиюы,  
 қомпияды, қомпияын

қомсыну, қомсынбау, қомсын-  
ған  
қомша  
қомша-қомша  
қонаға  
қонағуар  
қонақ, қонағы, қонақ бөлме,  
қонақ кәде, қонақ көрпе, қо-  
нақ үй  
қонақасы  
қонақжай  
қонақжайлылық  
қонақшыл  
қоналқа, қоналқа жер  
қонжию, қонжи, қонжияды,  
қонжияйын, қонжиюы  
қоныс, қонысы  
қоныстандыру  
қоныстану, қоныстанбау, қо-  
ныстанған  
қоныстау  
қоныш (қойыш *емес*), қонышы  
қоң, қоң ет, қоң торғай  
қоңаю  
қоңды  
қоңдылық  
қоңқа  
қоңқак, қоңқағы  
қоңқаю, қоңқай, қоңқаяды,  
қоңқаяйын, қоңқаюы  
қоңкию, қоңки, қоңқияды, қоң-  
қияйын, қоңкиюы  
қоңқы, қоңқы мұрын  
қоңқылдақ, қоңқылдағы  
қоңсы  
қоңсы-қолан  
қоңыз, қоңызы  
қоңылтақ, қоңылтағы  
қоңылтаксу, қоңылтаксы, қоң-  
ылтаксиды, қоңылтаксыды  
қоңылтаяк, қоңылтаяғы  
қоңыр, қоңыр ала, қоңыр сал-  
қын  
қоңырау  
қоңыраулату  
қоңыржай  
қоңырқай  
қоңырлану, қоңырланбау, қоң-  
ырланған  
қоңырлату  
қоңырлық  
қоңырсу, қоңырсы, қоңырсиды  
қопа

қопандау  
қопан-қопан  
қопарту, қопарт, қопартты  
қопару  
қопарылу  
қопарыстыру  
қопеу, қопсиды, қопсы  
қопсыту  
қопылдау  
қор, қор жинау, қор ету, қор  
болу  
қора, қора жай, ат қора, ашық  
қора, бітеу қора, көң қора,  
қой қора, мал қора, тас қора  
қораба  
қора-жай  
қораз  
қораздану, қоразданбау, қораз-  
данған  
қоразсыну, қоразсынбау, қораз-  
сынған  
қоразша, қоразша қомдану  
қора-қопсы  
қоралау  
қорамсак, қорамсағы  
қорап  
қорасан  
қораш  
қорашсыну, қорашсынбау, қо-  
рашсынған  
қораштану, қораштанбау, қо-  
раштанған  
қорбаң  
қорбандау  
қорғалақ, қорғалағы  
қорғалау  
қорған, қорған тас  
қорғану, қорғанбау, қорғанған  
қорғаншак, қорғаншағы  
қорғаныс  
қорғаныш  
қорғасын  
қорғау  
қорғаушы  
қорғауыш  
қорғаштау  
қорда  
қордандау  
қорек, қорегі  
қоректену, қоректенбеу, қо-  
ректенген  
қоректі  
қорексіз



коренді (ат)  
 коржаңдау  
 коржию  
 коржын  
 коржындау  
 коркак, корқағы  
 коркактық, коркактығы  
 корқау, корқау қасқыр  
 корқаулану, корқауланбау, кор-  
 қауланған  
 кор-кор  
 корку, корық, корықты, корық-  
 кан, корқады, коркып, кор-  
 куы  
 коркыныш  
 коркынышсыз  
 коркынышты  
 корқырау  
 корқыту, коркытты  
 қорлану, қорланбау, қорланған  
 қорлау  
 қорлаушы  
 қорлық-зорлық  
 қорс-қорс  
 қортаңдау  
 қортаң-қортаң  
 қортпа  
 қортық, қортығы  
 қорытынды  
 қорытындылау  
 қоршалау  
 қоршалу  
 қоршату  
 қору, қоры, қорыды, қориды  
 қорық, қорығы  
 қорықтық, қорықтығы  
 қорылу  
 қорым, қорымы  
 қорыну, қорынбау, қорынған  
 қорыс, қорысы  
 қорыту, қорыт, қорытты, қоры-  
 тады, қорытуы  
 қос, қос атты, қос ауыз, қос  
 бармақ, қос сөз, қос мекен-  
 ділер, қос нүкте, қос тырнақ-  
 тылар, қос үкімет  
 қосақ, қосағы  
 қосақ-қосақ  
 қосалқы  
 қосаяқ (аң)  
 қоскіндік (ауру)  
 қостасу, қостасса, қостасшы  
 қостау

қостыру  
 қосшы (қосы емес)  
 қосшылық, қосшылығы  
 қосылу  
 қосылыс  
 қосымша  
 қосын  
 қосынды  
 қотан  
 қотару  
 қотыраш  
 қотыр-қотыр  
 қош, қош-аман, қош-есен, қош-  
 сау болу, қош келдіңіздер  
 қошақан  
 қошемет  
 қошеметкей  
 қошеметтеу  
 қошеметті  
 қошқыл  
 қоштасу, қоштасса, қоштасшы  
 қою, қой, қойды, қояды, қоюы,  
 қояйық, қояйын  
 қою, қою ағаш, қою ас, қою  
 қас, қою шаш, қою шөп  
 қоюлану, қоюланбау, қоюлан-  
 ған  
 қоюлық  
 қоян, қоян жақ, қоян жон, қо-  
 ян жүрек, қоян құлақ  
 қоян-қолтық  
 қоянқұлақ (өсімдік)  
 қояншық, қояншығы  
 қу, қу аяқ, қу дала  
 қуақы  
 қуақылану, қуақыланбау, қуа-  
 қыланған  
 қуақылау  
 қуалау  
 қуанту, қуант, қуантты  
 қуану, қуанбау, қуанған  
 қуаныш  
 қуан  
 қуандану  
 қуандық, қуандығы  
 қуанқы  
 қуару  
 қуат  
 қуаттау  
 қуатты  
 қуаттылық  
 қуғын  
 қуғындау

куғын-сүргін  
 куқыл  
 кулау  
 кулық, кулығы, кулық бие  
 кулық-сұмдық  
 кунак  
 кунақы  
 курай  
 курак  
 курау  
 кусыру  
 кусырылу  
 кутын-кутын  
 кутындау  
 куу, ку, куады, куды, куып,  
 куайын, кууы  
 куушы  
 кушию, куши, кушиюы, куши-  
 ды, кушияды, кушиып, ку-  
 шияйын  
 куык, куығы  
 куылу  
 куыну, куынбау, куынған  
 куыңқырау  
 куырдak, куырдағы  
 куыру  
 куыршак, куыршағы  
 куырылу  
 куыс, куысы  
 куысқұлак (құрал)  
 куысталу  
 куыстану, куыстанбау, куыс-  
 танған  
 куыстау  
 құба, құба жон, құба тал, құба  
 төбел  
 құбақай  
 құба-күп  
 құбаң  
 құбаша  
 құбыжык, құбыжығы  
 құбыл  
 құбыла  
 құбылдыру  
 құбылмалы  
 құбылу  
 құбылыс  
 құда, аяқ құда, бас құда, жас  
 құда  
 құда-анда  
 құда-андалы  
 құдағи (құдағай емес)  
 құдайсыз

құдайы  
 құдалык, құдалығы  
 құдаша  
 құдды (хұдды емес), құдды  
 өзі  
 құдио, құди, құдияйын, құ-  
 диюы  
 құдык, құдығы  
 күдірет  
 күдіретті  
 күж-күж, күж-күж қайнау  
 күжынау  
 күжыра (хұжыра емес)  
 күзғын  
 күз-қия  
 күй, күй қара, күй төре бол  
 күй: күй казу  
 күйғыту  
 күйғыш  
 күйқа, күйқа тамыр  
 күйкылжу, күйкылжы, күйкыл-  
 жыды, күйкылжиды  
 күйкылжыту  
 күймак, күймағы  
 күйрык, күйрығы, жылап күй-  
 рык  
 күйрык-бауыр  
 күйрык-жал  
 күйрықты, күйрықты жұлдыз  
 күйтын  
 күйтындау  
 күйылмалы  
 күйылу  
 күйылыс  
 күйымшак, күйымшағы  
 күйын, күйыны, ала күйын, жел  
 күйын, қара күйын  
 күйындату  
 күйыну, күйынбау, күйынған  
 күйыршык, күйыршығы  
 күйыршықтану, күйыршықтан-  
 бау, күйыршықтанған  
 күйысқан  
 күйысқандау  
 күйысқандык, күйысқандығы  
 күйысу, күйысса  
 күл, күл иелену, күл қылу, күл  
 ұстау  
 құла, ақ құла, құла дүз, жирен  
 құла, құла ала, құла қасқа,  
 құла кер  
 құладың (құс)



құлазу, құлазы, құлазыды, құ-  
 лазиды  
 құлақ, құлағы, құлақ асу, құ-  
 лақ бау, құлақ кесті (құл),  
 құлақ қою  
 құлақтандыру  
 құлақшын  
 құлалы  
 құлама  
 құламалы  
 құлан, құлан жал, құлан жон  
 құлан-бұлан  
 құланиектену  
 құлаш  
 құлаштау  
 құлантаза  
 құлғана  
 құлдану  
 құлдилау  
 құлдық, құлдығы, құлдық ұру,  
 құлдық қылу  
 құлдыр  
 құлдырау  
 құлдыраңдау  
 құлжа  
 құл-құтан  
 құлқын, құлқыны құру  
 құлпы, құлпы тас  
 құлпынай  
 құлпырту, құлпырт, құлпыртты,  
 құлпыртқан  
 құлпыру  
 құлшылық, құлшылығы  
 құлшыну, құлшынбау, құлшын-  
 ған  
 құлық, құлқы  
 құлық, құлығы (құлақтың құ-  
 лығы)  
 құлықты  
 құлықсыз  
 құлын, құлыны, құлын жал,  
 құлын құрық  
 құлындау  
 құлынды  
 құлын-тай  
 құлын-тайдай  
 құлыншак, құлыншағы  
 құлып, құлпы  
 құлыпталу  
 құлыптау  
 құлыпты  
 құм, құм кайрак, құм шекер  
 құмай, құмай тазы

құмайт (жер)  
 құмақ, құмағы  
 құман (құмған емес), ақ құ-  
 ман, жез құман, қара құман,  
 тас құман  
 құмар, құмар ойын, құмар бо-  
 лу  
 құмарлану, құмарланбау, құ-  
 марланған  
 құмарпаз  
 құмарту, құмарт, құмартты,  
 құмартқан  
 құмаршық, құмаршығы  
 құмдау  
 құмдауыт  
 құмдық, құмдық дала  
 құмығу, құмық, құмығып, құ-  
 мықты, құмыққан, құмыға-  
 ды  
 құмық, құмық тілі  
 құмықтыру  
 құмыра (құмра емес)  
 құмырсқа  
 құмырша  
 құн, өзіндік құн  
 құнажын, құнажын шығар  
 құнан, құнан шығар  
 құнар  
 құнарлы  
 құнарлылық  
 құнарсыз  
 құнарту, құнарт, құнартты, құ-  
 нартқан  
 құндақ, құндағы  
 құндақтау  
 құндыз, құндыз ішік  
 құндыздық, құндыздығы  
 құн-жын  
 құнт: құнт ету, құнт қылу  
 құнтақты  
 құнтақтылық, құнтақтылығы  
 құнтиту, құнтит, құнтитты  
 құнтию, құнти, құнтияйын, құн-  
 тиды, құнтияды, құнтиюы  
 құнтсыздық, құнтсыздығы  
 құнттау  
 құнтты  
 құнттылық, құнттылығы  
 құнығу, құнық, құнықты, құны-  
 ғады  
 құныкер  
 құныс  
 құныстыру

құнысу  
 құп, құп алу  
 құпия  
 құпиялану, құпияланбау, құ-  
 пияланған  
 құпиялау  
 құпиялық, құпиялығы  
 құп-қу  
 құп-қунақ  
 құп-қунақы  
 құп-қунақты  
 құп-қурақ  
 құп-қушық  
 құптау  
 құр (құс)  
 құр, құр ауыз, құр аяқ, құр  
 алақан, құр әншейін, құр  
 бақа, құр бекер, құр дала,  
 құр қол, құр текке  
 құрақ, құрағы  
 құралай  
 құрал-жабдық  
 құрал-сайман  
 құралдандыру  
 құралдану, құралданбау, құ-  
 ралданған  
 құралсыздандыру  
 құралсыздану, құралсызданбау,  
 құралсызданған  
 құралу  
 құрам  
 құрама  
 құрамай, құрамай қабу  
 құран  
 құрастыру  
 құрбан (құрман емес)  
 құрбандық, құрбандығы  
 құрбы  
 құрбы-құрдас  
 құрғақ  
 құрғақтау  
 құрғақшылық, құрғақшылығы  
 құрдай: құрдай жорғалау  
 құрдым  
 құр-құр  
 құр-құрлау  
 құрмет, құрмет грамотасы  
 құрметтеу  
 құрметті  
 құрсақ  
 құрсану, құрсанбау, құрсанған  
 құрсау  
 құрсаулау

құрт  
 құрт-құмырсқа  
 құртпа  
 құрттай  
 құрттау  
 құрттауыш  
 құрту, құрт, құртты, құртқан  
 құру, құры, құрыды, құриды  
 құры (қ. құр)  
 құрық, құрығы  
 құрықтау  
 құрылтай  
 құрылық, құрылығы  
 құрылым, құрылымы  
 құрылыс, құрылысы  
 құрылысшы  
 құрылу  
 құрым, құрымы, құрым киіз  
 құрымдану, құрымданбау, құ-  
 рымданған  
 құрымдау  
 құрыстау  
 құрыс-тырыс  
 құрысу, құрысса, құрысшы  
 құрыш, құрышы  
 құс, құс ет, құс ұйқы  
 құса: іш құса болу  
 құсалану, құсаланбау, құсалан-  
 ған  
 құсбегі  
 Құсжолы (астрон.)  
 құсмұрын (аспан)  
 құт, құты кету  
 құтаю, құтай, құтаяды, құтая-  
 йын, құтаюы  
 құтқару  
 құтқарушы  
 құтты  
 құттығалам  
 құттықтау  
 құты  
 құтылғысыз  
 құтылу  
 құтырту, құтырт, құтыртты  
 құтырыну, құтырынбау, құты-  
 рынған  
 құшақ, құшағы  
 құштар  
 құштарлық  
 құшу, құшса, құшшы  
 құшырлану, құшырланбау, құ-  
 шырланған  
 құю, құй, құяды, құяйын, құюы



күян  
 қыбын, қыбын табу  
 қыбжындау  
 қыбыр-жыбыр  
 қыбырлату  
 қыбырлау  
 қыдио  
 қыдындау  
 қыдың-қыдың  
 қыдыр (қызыр емес)  
 қыдыру  
 қыдырымпаз  
 қыдырымпаздық, қыдырымпаз-  
 дығы  
 қыдырыс  
 қыжыл  
 қыжылдау  
 қыжыр  
 қыжыраю, қыжырай, қыжырая-  
 ды, қыжыраяйын, қыжы-  
 раюы  
 қыжырайту, қыжырайт, қыжы-  
 райтты  
 қызараңдау  
 қызараң-қызараң  
 қызарыңқы  
 қызбалық, қызбалығы  
 қыз-бозбала  
 қызғалдақ, қызғалдағы  
 қызғаншақ, қызғаншағы  
 қызғаншақтану, қызғаншақ-  
 танбау, қызғаншақтанған  
 қызғылт  
 қызғылтым  
 қызғылттану, қызғылттанбау,  
 қызғылттанған  
 қызғылықты  
 қыз-келіншек  
 қыз-қырқын  
 қызмет  
 қызметкер  
 қызметші  
 қызойнақ, қызойнағы  
 қызу, қызса, қызшы  
 қызулау  
 қызулық, қызулығы  
 қызулырақ  
 қызық-ай  
 қызық-ақ  
 қызыққыш  
 қызықшыл  
 қызыл, қызыл ала, Қызыл алаң,  
 қызыл балық, қызыл бас, қы-

зыл бидай, қызыл бұрыш,  
 қызыл көз, қызыл күрең, қы-  
 зыл қоңыр, қызыл канат (кө-  
 белек), қызыл ту, қызыл ша-  
 қа, қызыл шарқа  
 қызылдау  
 қызылша  
 қызылшашы  
 қыл, қыл арқан, қыл кеңірдек,  
 қыл мойын  
 қылаң  
 қылаңдау  
 қылаулану  
 қылғу, қылғы, қылғиды, қыл-  
 ғыды  
 қылғындыру  
 қылғыну, қылғынбау, қылғын-  
 ған  
 қылдай  
 қылдырықтай  
 қылжак, қылжағы  
 қылжакбас  
 қылжақтау  
 қылжандау  
 қылжаң-қылжан  
 қылжит, қылжит, қылжитты  
 қылжию, қылжи, қылжияды,  
 қылжиды, қылжиюы  
 қылжырлау  
 қыли, қыли көз  
 қылилану, қылиланбау, қыли-  
 ланған  
 қылилық, қылилығы  
 қылқ, қылқ ету, қылқ-қылқ  
 қылқан  
 қылқию, қылқи, қылқияды,  
 қылқиды, қылқиюы, қыл-  
 қияйын  
 қылқұрт (ауру)  
 қыл-қыбыр  
 қылмаңдау  
 қылмаң-қылмаң  
 қылмию, қылми, қылмияды,  
 қылмиюы, қылмияйын  
 қылмыс, қылмыс іс  
 қылмысты, қылмысты істер  
 қылт, қылт етті  
 қылтамақ, қылтамағы  
 қылтанақ, қылтанағы  
 қылтию, қылти, қылтиюы, қыл-  
 тияды, қылтиып, қылтияйын  
 қылт-қылт  
 қылт-сылт

қылтылдау  
 қылтың-қылтың  
 қылтың-сылтың  
 қылшық, қылшығы  
 қылшықтау  
 қылық, қылығы  
 қылықты  
 қылымсу, қылымсиды, қылым-  
 сыды, қылымсы  
 қылыш, қылышы  
 қылыштасу, қылыштасса, қы-  
 лыштасшы  
 қымбат  
 қымбаттау  
 қымбатшылық, қымбатшылығы  
 қымғуыт  
 қым-қиғаш  
 қымқу, қымқы, қымқыды, қым-  
 кнды  
 қымқыру  
 қымсыну, қымсынбау, қымсын-  
 ған  
 қымтану, қымтанбау, қымтан-  
 ған  
 қымтау  
 қымту, қымтиды, қымты, қым-  
 тыды  
 қымыз, қымыз ауру  
 қымыздық, қымыздығы  
 қымызхана  
 қымызшы (қымышы емес)  
 қымыран  
 қын  
 қына, қына бел, көк қына, са-  
 ры қына  
 қынама  
 қынаменде  
 қынап, қынабы  
 қынжылту, қынжылт, қынжылт-  
 ты, қынжылтқан  
 қынжылу  
 қыңқ, қыңқ етпеу  
 қыңқ-қыңқ  
 қыңқыл  
 қыңқылдау  
 қыңсылау  
 қыңыр  
 қыңыраю, қыңырай, қыңырай-  
 ды, қыңыраяды, қыңырая-  
 йын, қыңыраюы  
 қыңырлық, қыңырлығы  
 қып-қызыл  
 қып-қысқа

қыпша, қыпша бел  
 қыпық, қыпығы  
 қыпықтау  
 қыпылдау  
 қыр, қыр жер, қыр елі, қыр  
 желке  
 қырағы  
 қырағылық, қырағылығы  
 қыран (құс)  
 қыраң, қыраң жер  
 қырат, қырат жер  
 қырау  
 қыраулану, қырауланбау, қы-  
 рауланған  
 қырауыту  
 қырғауыл, қырғауылы  
 қырғи, қырғи қабақ  
 қырғұлақ (ауру)  
 қырғыз  
 қырғыз, қырғызса  
 қырғызша  
 қырғын  
 қырғыш  
 қырдасын  
 қырдыру  
 қыржиту  
 қыржию, қыржи, қыржиюды,  
 қыржиюы  
 қырқа  
 қырқар  
 қырқарлану, қырқарланбау,  
 қырқарланған  
 қырқарлық, қырқарлығы  
 қырқасын  
 қырқу, қырық, қырықты, қыр-  
 кады, қыркып, қырыққан  
 қыркылжың  
 қыркысу  
 қырлану, қырланбау, қырлан-  
 ған  
 қырлы  
 қырма, қырма сақал  
 қырман  
 қырмызы  
 қырмызыдай  
 қырнау  
 қырпу, қырпы, қырпыды, қыр-  
 пиды  
 қырсау  
 қырсаулану, қырсауланбау,  
 қырсауланған  
 қырсаулық, қырсаулығы  
 қырсығу, қырсық, қырсығады



қырсыктану, қырсыктанбау,  
 қырсыктанған  
 қырт-қырт  
 қыртыс  
 қыртыстану, қыртыстанбау,  
 қыртыстанған  
 қыртысты  
 қыруар  
 қыршаңқы  
 қыршаңқылану, қыршаңқылан-  
 бау, қыршаңқыланған  
 қыршаңқылық, қыршаңқылығы  
 қыршу, қыршиды, қыршы, қыр-  
 шыды  
 қыршын, қыршын жас  
 қырық, қырқы, қырық пышак  
 болу  
 қырыкаяк  
 қырықбуын (*шөп*)  
 қырықтық, қырықтығы  
 қырықтықшы  
 қырылдақ, қырылдағы  
 қырылдау  
 қырылысу  
 қырым (*алыс жер*)  
 қырын  
 қырындау  
 қырынды  
 қырыну, қырынбау, қырынған  
 қырып-жою  
 қырыс, қырысы  
 қырыстану, қырыстанбау, қы-  
 рыстанған  
 қырыс-тырыс  
 қысаң  
 қысас  
 қысастық, қысастығы  
 қыскаш (*қышқаш емес*)

лабиринт, ке, тен, і  
 лабиринттік  
 лаборант, қа, таң, тар, ы  
 лаборатория  
 лава  
 лавр  
 лагерь, лагерьге, лагерьден,  
 лагерьлер, лагері  
 лағу, лақ, лакты, лағып, лағады  
 лағушылық, лағушылығы  
 лағынет (*лағнет емес*)  
 лағынеттеу

қысқаша  
 қысқы, Қысқы сарай  
 қыспақ, қыспағы  
 қыспақтау  
 қыстақ, қыстағы  
 қысталаң  
 қыстау  
 қыстыгүні, *бірақ*: қыстың күні  
 қыстығу, қыстық, қыстығады  
 қысу  
 қысы-жазы  
 қысық  
 қысылтаяң  
 қысылу  
 қысылшаң  
 қысылшандық, қысылшандығы  
 қысым, қысымы, бу қысымы  
 қысымшылық, қысымшылығы  
 қысыңқы  
 қысыр, қысыры  
 қысырақ, қысырағы  
 қысырату  
 қысырау  
 қытқылдау  
 қыт-қыт  
 қыт-қыттау  
 қытық, қытығы  
 қытықшыл  
 қытымыр  
 қытымырлану, қытымырланбау,  
 қытымырланған  
 қытырлау  
 қыш, қызыл қыш, ақ қыш  
 қышқыл  
 қышқылтым  
 қышыма  
 қышыну  
 қышырлау

## Л

лағыл, лағылы (*асыл тас*)  
 лаж, лажы болса  
 лажсыз  
 лазарет  
 лазым, лазымы  
 лай (*ылай емес*), лай су  
 лайлану, лайланбау, лайланған  
 лайлау  
 лайсаң  
 лайсыз  
 лайық, лайығы  
 лайықсыз

лайықсыздық, лайықсыздығы  
 лайықтау  
 лайықты  
 лак, қа, тан, лағы  
 лакей  
 лакмус, қа, тан, ы  
 лақ (ылақ, ұлақ *емес*), лағы  
 лақа (*балық*)  
 лақап, лақабы  
 лақтау  
 лақты, лақты ешкі  
 лақтыру  
 лақтырылу  
 лақылдату  
 лақылдау  
 лала (*гүл*)  
 лампас  
 лампы (лампа *емес*)  
 ландыш  
 ландшафт, ландшафтыға, ландшафтыдан, ландшафтысы  
 ландшафтник, ландшафтигі  
 лаң, лаң салу  
 ландау  
 лап, лап беру, лап қою, лап ету  
 лап-лап  
 лапылдау  
 ларёк, ке, ген  
 лас (ылас *емес*), лас жер  
 ластағыш  
 ластану, ластанбау, ластанған  
 ластау  
 ластық, ластығы  
 латын, латын әрпі  
 латынша  
 латыш (*халық*)  
 лафета  
 лау (ылау *емес*)  
 лауазым, лауазымы  
 лаулату  
 лаулау  
 лау-лау  
 лауреат  
 лауреаттық  
 лауылдау  
 лаушы  
 лашық, лашығы  
 лашын  
 ләззат  
 ләзатты  
 ләйлу, ләйлі, ләйлиді  
 ләм, ләм демеу  
 ләм-мим; ләм-мим демеді

ләтманат  
 лебіз, лебізі  
 лебізді  
 легальды  
 леген (ілеген *емес*), жез леген  
 легион  
 лезгин (*халық*)  
 лезде (ілезде *емес*)  
 лейтенант, қа, тан, тар, ы  
 лейтмотив  
 лек, легі  
 лекер  
 лекерлеу  
 лекерлеуші  
 лексика  
 лексикология  
 лексикография  
 лексикон  
 лектор  
 лекция  
 ленинградтық  
 ленинизм  
 лениншіл  
 лениншілдік  
 лента  
 леопард, қа, тан, тар, ы  
 леп, лебі, леп белгісі  
 лепес  
 лепті, лепті сөйлем  
 лепсі  
 лепілдек, лепілдегі  
 лепілдеу  
 лепірме  
 лепіру  
 лёсс, лёске, лёстен, лёстер, лёсі  
 либерал  
 либералдық  
 либерализм  
 либералшыл  
 лимит  
 лимиттік  
 лимон  
 лимонад, қа, тан ы  
 линза  
 лингвист, лингвиске, лингвистен, лингвистер, лингвисі  
 линза  
 линкор  
 лира  
 лирика  
 лиро-эпос  
 лиро-эпостық  
 листовка



литва (*халық*)  
 литота  
 литр, ге, ден, і  
 лицей  
 лоблу, лоблиды, лоблы, лоблы-  
 ды  
 лоблыту  
 лобогрейка  
 логарифм, ге, нен, дер, і  
 логика  
 логопед  
 логопедия  
 лойяльдық  
 локализациялау  
 локаут, қа, тан, ы  
 локомобиль, локомобильге, ло-  
 комобильдер, локомобилі  
 локомотив, ке, тен, тер, і  
 локсу, локсиды, локсы  
 локсыту  
 ломбард, қа, таң, ы  
 лорд, қа, таң, ы

лосось (*балық*), лососьқа, ло-  
 сосы, лососьтар  
 лотарей  
 лото  
 лупа  
 лұғат  
 лүп-лүп  
 лүпілдек  
 лүпілдеу  
 лык, лык толы  
 лык-лык  
 лыксу, лыксиды, лыксыды, лык-  
 сы  
 лыксыту  
 лыку, лыкиды, лықы, лықыды  
 лықылдау  
 лып, лып ету  
 лыпа (*ылпа емес*)  
 лып-лып  
 лыпылдау  
 люк, ке, тен, люгі  
 люмпен-пролетариат  
 люстра

## М

мавзолей  
 магазин  
 магистр, ге, ден, і  
 магистраль, магистральға, ма-  
 гистральдан, магистральдар,  
 магистралы  
 магистральдық  
 магма  
 магнетизм, ге, нен  
 магний, магнийге, магнийден,  
 магнийі  
 магнит  
 магниттік  
 магнолия (*гүл*)  
 мағлұм  
 мағлұмат  
 магрипат  
 мағырып (*мағырып емес*)  
 мағына (*мағна, мағана емес*)  
 мағыналас  
 мағыналы  
 мадақ  
 мадақтау (*мадахтау емес*)  
 мадьяр (*халық*)  
 мажырау  
 маза  
 мазақ, мазағы

мазар  
 мазасыз  
 маздау  
 мазмұн  
 мазмұндама  
 мазмұндау  
 мазмұнды  
 мазмұнсыз  
 мазурка  
 мазут, қа, таң, ы  
 май, май қарағай, май құйрық,  
 май қоға, май шам  
 майда  
 майдалау  
 майдан, майданға  
 майда-шүйде  
 майкара (*өсімдік*)  
 майқор (*майхор емес*)  
 майлану, майланбау, майлан-  
 ған  
 майлық, майлығы  
 маймақ  
 маймаң, маймаң қағу  
 маймиту, маймит  
 маймию, майми, маймияды,  
 маймияйын, маймиюы  
 маймөңкелеу

маймыл  
 майор  
 майса, көк майса  
 майсоқта  
 майтабан (балық)  
 майталман  
 майшабақ  
 майыру  
 майырылу  
 майыскақ, майысқағы  
 майыстыру  
 майысу, майысса, майысшы  
 макарон  
 макет  
 максималдық  
 максимум, ға, нан, ы  
 мақал  
 мақала  
 мақалдау  
 мақам  
 мақамды  
 макар (тапал)  
 макау  
 мақлұқ, мақлұғы  
 мақлұқат  
 мақлұқтық  
 мақпал, мақпал кара  
 мақрұм, мақрұм қалу  
 мақсат  
 мақсаттылық  
 мақсұт  
 мақта  
 мақтану, мақтанбау, мақтан-  
 ған  
 мақтаншақ  
 мақтаныш  
 мақтау  
 мақұл  
 мақұлдау  
 мал, мал азықтық, мал қора,  
 мал басы, мал жанды  
 малай  
 малақай  
 малалату  
 малалау  
 малахит  
 мал-бас  
 мал-дүние  
 малдас: малдас құрып отыру  
 мал-жан  
 малжандау  
 малжаң-малжаң  
 малқор

малқорлық, малқорлығы  
 малма, малма шелек, малма  
 күбі  
 малмандай: малмандай су болу  
 мал-мүлік, мал-мүлкі  
 малсақ, малсақ адам  
 малсақтау  
 малта  
 малту (малтау емес), малты,  
 малтыды, малтиды  
 малтығу, малтық, малтықты,  
 малтығады  
 малтығыш  
 малтықтыру  
 малшу, малшы, малшиды  
 малшылау  
 малындыру  
 малыну, малынбау, малынған  
 малярия  
 мама, мама ағаш  
 маман  
 мамандық  
 мамандандыру  
 мамонт, қа, тан, ы  
 мамық, мамығы, құс мамық  
 мамыр, мамыры, мамыр қаз,  
 мамыр үйрек  
 мамырлау  
 мана (бана емес)  
 манағы (банағы емес)  
 манадан (банадан емес)  
 манаурау  
 мандат  
 манду, манды, мандыды, маң-  
 диды  
 манёвр, ге, ден, і  
 манифест, манифеске, манифес-  
 тен, манифесі  
 манифестация  
 манометр  
 мансап, мансабы  
 мансапқор  
 мансапқорлық, мансапқорлығы  
 мансұқ, мансұғы  
 мануфактура  
 маң, ауылдың маңы  
 маңай, маңайы, маңайында  
 маңғаз  
 маңғаздану, маңғазданбау, маң-  
 ғазданған  
 маңғаздық, маңғаздығы  
 маңғазсу, маңғазсы, маңғазсы-  
 ды, маңғазсиды



маңдай (маңлай *емес*), маңдай  
 сүйек, маңдай алды (озаттар)  
 маңдайша  
 маңк: маңк етті  
 маңқа  
 маңкию, маңки, маңкияды,  
 маңкийын, маңкиюы  
 маң-маң  
 маңыз  
 маңызды  
 маңырау  
 маңырауық  
 мар, мар қасқа  
 марал, ақ марал  
 марганец, ке, тен  
 марганец, марганец қышқыл  
 калий  
 маргарин  
 мардамсу, мардамсы, мардам-  
 сыды, мардамсиды  
 мардым  
 мардымды  
 мардымсыз  
 маржан (мәржан *емес*), мар-  
 жан тас  
 марка  
 марксизм  
 марксист, марксистке, марксист-  
 тен, марксистер, марксисті  
 марксистік  
 марка, марка козы, марка құ-  
 лып  
 маркабат (мархамат *емес*)  
 маркабатты  
 марқаю, марқай, марқаяды,  
 марқайын, марқаюы  
 марқұм  
 мармелад, қа, тан, ы  
 март, жігіттің марты, март айы  
 марту  
 мартышка  
 марш  
 маршал  
 маршрут, қа, тан, ы  
 маса, қара маса, сары маса  
 масайрау  
 масақ, масағы  
 масаты, масаты кілем  
 масахана  
 масаю, масай, масаяды, масая-  
 йын, масаюы  
 маска  
 маскарад, қа, тан, ы

маскүнем  
 маскүнемдік, маскүнемдігі  
 маскара  
 маскаралану, маскараланбау,  
 маскараланған  
 масқаралау  
 массаж  
 массажду  
 массажшы  
 мастер (мастір *емес*)  
 мастерской, мастерскойлар  
 маштаб, қа, тан, ы  
 масыл  
 мат, мат болу  
 математик, математигі  
 математика  
 материал  
 материализм  
 материалист, материалиске, ма-  
 териалистен, материалистер  
 материалистік  
 материк, ке, тен, материгі  
 материя  
 маткапы, матқапыда  
 матрац, қа, тан, ы  
 матриархат  
 матрос  
 матч, қа, тан, ы  
 маубас  
 маубастық  
 маужырау  
 маусым  
 маусымды  
 мауығу, мауықты, мауығады  
 мауыты  
 махаббат  
 машайық, машайығы  
 машақат  
 машақатсыз  
 машақаттау  
 машина  
 машиналандыру  
 машинист, машинистке, маши-  
 нистен, машинисі  
 машинистка  
 машық, машығы  
 машықтану, машықтанбау, ма-  
 шықтанған  
 мая, мая шөп, мая жоң  
 маяк, қа, тан, маяғы  
 маялау  
 мая-мая  
 мә, мә, ал

мәдени  
 мәдени-ағарту  
 мәдениет  
 мәдениеттендіру  
 мәдениетті  
 мәжбүр  
 мәжбүрлік  
 мәжнүн  
 мәжнүндеу, мәжнүндеу адам  
 мәжнүндік  
 мәжіліс (мәжліс *емес*)  
 мәжілістеу  
 мәз-мейрам  
 мәйек, мәйегі  
 мәкрүк, мәкрүгі  
 мәлғұн  
 мәлім, мәлімі  
 мәлімдеме  
 мәлімдеу  
 мәлімет  
 мәліметті  
 мәлімсіз  
 мәліш, мәліш қой  
 мәміле  
 мәмілелесу  
 мән, мән бермеу, мәні жок  
 мәндес  
 мәнді  
 мәнер  
 мәнерлеу  
 мәнерлі  
 мән-жай  
 мәнсіз  
 мәнсіздік, мәнсіздігі  
 мәнти (*тағам*)  
 мәнісі (*мәні*)  
 мәңгі  
 мәңгі-баки  
 мәңгілік, мәңгілігі  
 мәпелеу  
 мәр, мәр төлеу  
 мәре, мәре белгілеу, мәреге  
 бату  
 мәре-сәре  
 мәрмәр (*тас*)  
 мәртебе  
 мәртебелі  
 мәселе  
 мәселен  
 мәслихат  
 мәссаған (*одағай*)  
 мәстек (мәштек *емес*), мәсте-  
 гі; мәстек ат, мәстек ит

мәсі, мәсісі, мәсі етік  
 мәтел  
 мәтелдеу  
 мәтке  
 мәуе  
 мәуліт  
 мәшһүр  
 мебель, мебельге, мебельден,  
 мебелі  
 мебельдеу  
 мебельдік  
 мегежін  
 мегзеу  
 медаль, медальға, медальдан,  
 медалы  
 медальон  
 медет  
 медеу  
 медиатор  
 медикамент, ке, тен, тер, і  
 медицина  
 медресе (мәдірәсе *емес*)  
 медреса  
 медпункт, медпунктке, мед-  
 пункттен, медпункті  
 меже (межі *емес*)  
 межелену  
 мезгіл  
 мезгіл-мезгіл  
 мезгілсіз  
 мезетте  
 мезі, мезі болу  
 мезілеу  
 мейлі (мәйлі *емес*)  
 мейлінше  
 мейман  
 меймандос  
 мейманхана  
 мейрам (майрам *емес*)  
 мейіз, мейізі  
 мейіл, мейілі  
 мейір, мейірі  
 мейірбан  
 мейірбанды  
 мейірбандылық  
 мейірім, мейірімі  
 мейірімді  
 мейірімділік, мейірімділігі  
 мейірімсіз  
 мекеме (махкама *емес*)  
 мекен  
 мекендеу, мекенденбеу, мекен-  
 денген



мекенденуші  
 мекендеу  
 мекен-жай  
 мекер  
 мекиен  
 мектеп  
 мектеп-интернат  
 мелиоратор  
 мелиорация  
 мелодия  
 мелшию, мелши, мелшиеді,  
 мелшиді, мелшиейін, мел-  
 шиюі  
 мемлекет (мәмлекет *емес*)  
 мемлекеттік  
 меморандум, ға, нан, ы  
 мемуар  
 менмендік, менмендігі  
 менменсу, менменсі, менменси-  
 ді, менменсіді  
 менменшілдік, менменшілдігі  
 менсінбеушілік  
 менсінү, менсінбеу, менсінген  
 меншік, меншігі  
 меншіктеу  
 менікі (меніңкі *емес*)  
 менің (менім *емес*)  
 меніңше (менімше *емес*)  
 меньшевик, ке, тең, меньшевигі  
 меню, ге, ден, і  
 мең  
 меңгеру  
 меңгерілу  
 мендеу  
 мендуана  
 мең-зең  
 мензесу  
 меңзеу  
 меңсіз  
 меңіреу, меңіреу адам, меңі-  
 реу дала, меңіреу орман  
 мерей  
 мерейлі  
 мереке  
 мерекелеу  
 мерзім  
 мерзімді  
 мерзімсіз  
 меридиан  
 меридиандық  
 меринос  
 мерт: мерт қылу, мерт болу

мертігу, мертік, мертікті, мер-  
 тігеді  
 мертігуші  
 мертік, мертігі  
 мертілу  
 меруерт  
 мес, мес қарын  
 месел; меселі қайту  
 металл, металға, металдан, ме-  
 талдар, металы  
 металлургия  
 металшылар  
 метаморфоза  
 метатеза  
 метафизик  
 метафизика  
 метафора  
 метафосфор  
 метеор  
 метеорит  
 метеорология  
 метод, қа, тан, ы  
 методологиялық  
 метонимия  
 метр, ге, ден, і  
 метрика  
 метрикалық  
 метро  
 метрополия  
 метрополитен  
 механизм  
 механизатор  
 механик, механигі  
 механика  
 механикаландыру  
 механикалық  
 мехнат  
 мехнатсыз  
 мешел  
 мешеу  
 мешкей  
 мешін, мешін жылы  
 мешіт (мәшіт *емес*)  
 ми, миы, миға, мидан; ми қа-  
 бық, ми батпақ, ми қосал-  
 қысы  
 миграция  
 миғұла (миқұла *емес*)  
 мидай, мидай дала  
 мизам  
 мизамшылау  
 мизан (*жәндік*)  
 мизантроп

микроб, қа, тан, ы  
 микрометр  
 микроскоп, микроскопы  
 миқата, миқата қылу, миқата  
 болу  
 миқаталау  
 миқию, миқи, миқиып, миқиды,  
 миқияды, миқияйын, миқиюы  
 милау, милау адам  
 милитарист, милитариске, мили-  
 таристен, милитаристер, ми-  
 литарисі  
 милитаристік  
 милиционер  
 милиция  
 миллиард, қа, тан, ы  
 миллиграмм, миллиграмға, мил-  
 лиграмнан, миллиграммы  
 миллиграмдық  
 миллиметр  
 миллион  
 миллионер  
 милы  
 милық, милығы  
 мимоза  
 миңа  
 миналау  
 миналық  
 миндаль, миндальға, миндаль-  
 дан, миндалы  
 минерал  
 минералдық (минеральдық  
*емес*)  
 минерология  
 минимум, ға, нан, ы  
 министр, ге, ден, і  
 министрлік  
 миномёт, ке, тен, і  
 миноносец  
 минут (минута *емес*), қа, тан, ы  
 мирас, мирас болу  
 мираскор  
 мираскорлық  
 миссия  
 мистицизм  
 мисыз  
 митинг, митингіге, митингіден,  
 митингісі  
 митрополит, ке, тен  
 митыңдау  
 миуа  
 миуалы  
 миф, ке, тен, і

мифология  
 мичуриндік  
 мишық, мишығы  
 миық, миығы  
 мия (мыя *емес*), мия тамыр  
 миялы  
 мияу, мияуы  
 мияулау  
 модель, ге, ден, моделі  
 моды, моды болған  
 мойрылу  
 мойыл, мойылы  
 мойылды  
 мойын, мойны, бір мойын, қой  
 мойын, тоң мойын; мойын  
 омыртқа, мойын ұсыну  
 мойындау  
 мойыту  
 мол, мол байлық, мол қолды  
 молайту, молайт, молайтты, мо-  
 лайтқан  
 молақ, молағы  
 молаю, молай, молайды, мо-  
 лаяды, молайып, молаяйын,  
 молаяуы  
 молда (молла *емес*)  
 молдалық, молдалығы  
 молекула  
 моллюска  
 молотилка  
 молшылық, молшылығы  
 мольфу, мольк, мольқты, мо-  
 лығады  
 момақан  
 момақандық, момақандығы  
 момын  
 момындық, момындығы  
 момынсу, момынсы, момынсы-  
 ды, момынсиды  
 монарх, қа, тан, ы  
 монархист, монархиске, монар-  
 хистен, монархисі  
 монархия  
 монастырь, монастырьға, мо-  
 настырьдан, монастыры  
 монолог, қа, тан, ы  
 монометр  
 монополист, монополиске, мо-  
 нополистен, монополисі  
 монополия  
 монтаж  
 монтажшы  
 монтаны



монтанысу, монтанысы, монтанысыды, монтанысиды  
 монтёр, ге, ден, і  
 монтю, монти, монтиып, монтияды, монтияйын, монтиюы  
 монумент, ке, і  
 монументтік  
 монша (мойша *емес*), тас монша, жер монша  
 моншақ (мойшақ *емес*), моншағы  
 монғол (манғұл *емес*)  
 монғол-татар  
 моралист, моралиске, моралистен, моралисі  
 мораль, моральға, моральдан, моралы  
 моральдық  
 мордва (*халық*)  
 морж, ға, даң, ы  
 морзе, морзе әліппесі  
 морс, қа, таң, ы  
 морт, морт сыну  
 морфема  
 морфий, ге, ден, і  
 морфология  
 москал (мошқал *емес*)  
 москалдау  
 мосы, темір мосы, ағаш мосы  
 мотив, ке, тең, і  
 мотовагон  
 мотор  
 моторлы  
 мотоцикл, ге, ден, і  
 мою, мойы, мойыды, мойиды, мойнын, моюы  
 мөлдір  
 мөлдіреу  
 мөлюю, мөли, мөлиіп, мөлиеді, мөлиейін, мөлюі  
 мөлт, мөлт етті  
 мөлт-мөлт  
 мөлтілдеу  
 мөлшер  
 мөлшерлеу  
 мөлшерлі  
 мөңкі, мөңкі, мөңкіді, мөңкіді  
 мөңкігіш  
 мөңірету  
 мөңіреу, мөңіреді, мөңірейді  
 мөп-мөлдір  
 мөр, мөр басу

мөшке, мөшке сиыр  
 мрамор  
 МТС, МТС-тің, МТС-ке, МТС-тен, МТС-і  
 муапық (муэфық *емес*)  
 муза  
 музей  
 музыка  
 музыкант, қа, таң, ы  
 мундир  
 муниципалитет  
 муфта  
 мухомор  
 мушкет  
 мұғайын  
 мұғалім (мұғалым *емес*)  
 мұғалімдік, (мұғалымдық *емес*)  
 мұз, мұз балақ, мұз басу, мұз жарғыш, мұз кәмпіт, мұз ою  
 мұздақ, мұздағы  
 мұздату  
 мұздау  
 мұзды, мұзды аяқ  
 мұкаба  
 мұкабалау  
 мұқалту, мұқалт, мұқалтты, мұқалтқан  
 мұкату  
 мұкау  
 мұқият  
 мұқияттау  
 мұқтаж  
 мұқтаждық  
 мұқыл (*тұқыл*)  
 мұқым, мұқым жұрт  
 мұнай  
 мұнайшы  
 мұнар  
 мұнара  
 мұнарлану, мұнарланбау, мұнарланған  
 мұнарлы  
 мұнарту, мұнарт, мұнартты, мұнартқан  
 мұнда  
 мұндай (*бұндай*)  
 мұнтаздай  
 мұнша  
 мұншама  
 мұнымен  
 мұң

мұңаю, мұңай, мұңаяды, мұ-  
 ңайайын, мұңаюы  
 мұңдас  
 мұңды-зарлы  
 мұңдық, мұңдығы  
 мұңдылық, мұңдылығы  
 мұң-мұқтаж  
 мұра, ата мұра  
 мұрагер  
 мұрагерлік, мұрагерлігі  
 мұрап, мұрабы  
 мұрат (мұрад *емес*), мұратқа  
 жету  
 мұржа  
 мұрсат (пұрсат *емес*)  
 мұрсатана (*уақыт*)  
 мұрт, жез мұрт, кыл мұрт  
 мұрттай, мұрттай ұшты  
 мұртты  
 мұрша (мұрса *емес*), мұршам  
 келмеді  
 мұрын, мұрны  
 мұрынды  
 мұрындық, мұрындығы  
 мұрындықтау  
 мұсатыр (мысатыр, нашатыр  
*емес*), мұсатыр спирті  
 мұсылман  
 мұсылмандық, мұсылмандығы  
 мұхит  
 мұбада  
 мұбарак, мұбарағы  
 мұгедек, мұгедегі  
 мұгедектік, мұгедектігі  
 мүдде  
 мүдделі  
 мүдірту, мүдірт, мүдіртті  
 мүдіру  
 мүдіріңкіреу  
 мүдіріс  
 мүжгілеу  
 мүжу, мүжі, мүжіді, мүжиді  
 мүжілу  
 мүйіз, мүйізі  
 мүйіздеу  
 мүйізді  
 мүйізсіз  
 мүйіс, мүйісі  
 мүк (мох *емес*), мүгі, мүк көкек  
 мүкәммал (мұкамбал *емес*)  
 мүктену, мүктенбеу, мүктенген  
 мүктеу  
 мүкті

мүкі  
 мүкіс, мүкісі  
 мүкі-тақы  
 мүләйім  
 мүләйімсу, мүләйімсі  
 мүлгу, мүлгі, мүлгіді, мүлгиді  
 мүлде (мүдде *емес*), мүлде бас-  
 қа, мүлде бекер  
 мүлдем  
 мүлт, мүлт етпеу, мүлт кету  
 мүлтік, мүлтігі  
 мүлтіксіз  
 мүлік, мүлкі, өлі мүлік, тірі  
 мүлік  
 мүліктік  
 мүмкін (мүмкен *емес*)  
 мүмкіндік, мүмкіндігі  
 мүмкіншілік, мүмкіншілігі  
 мұнажат (мінажат *емес*)  
 мұңку, мұңкіді, мұңкиді  
 мүрде  
 мүрдем, мүрдем кет, мүрдем  
 кату  
 мұрит  
 мүсәпір (мүсәфір *емес*)  
 мүсәпірлік, мүсәпірлігі  
 мүсәпірсу  
 мүсін, мүсіні, мүсін өнері  
 мүсіндеу  
 мүсіркегіш  
 мүсіркеу  
 мұттайым  
 мұфти  
 мүше, бір мүше, екі мүше  
 мүшел, бес мүшел, екі мүшел  
 мүшелеу  
 мүшелік, мүшелігі  
 мүшкіл, мүшкіл хал  
 мүштік (мундштук *емес*)  
 мығым  
 мығыр  
 мығырлау  
 мыж-мыж  
 мыж-тыж  
 мыжу, мыжы, мыжиды, мыжы-  
 ды  
 мыжыма  
 мыжың  
 мыжырайту, мыжырайт, мыжы-  
 райтты, мыжырайтқан  
 мыжырайыңқы  
 мыжыраю, мыжырай, мыжы-



раяды, мыжыраяйын, мыжы-  
 раюы  
 мызғымас  
 мызғымау  
 мызғу, мызғыды, мызғиды  
 мык, мығы, мық шеге  
 мықию, мықи, мықияды, мы-  
 қиюы  
 мықталу (мықтану)  
 мықтау  
 мыкты, мыкты ат  
 мықтылық, мықтылығы  
 мықтысыну, мықтысынбау,  
 мықтысынған  
 мықшима, мықшима етік  
 мықшию, мықши, мықшияды,  
 мықшиып, мықшиды  
 мықшындау  
 мықын, мықыны  
 мықыр, мықыры  
 мықыраю, мықырай, мықырая-  
 ды, мықырайды, мықыраяй-  
 ын, мықыраюы  
 мылжа-мылжа  
 мылжалау  
 мылжын  
 мылжындау  
 мылқау  
 мылкаулық  
 мылтык, мылтығы  
 мына  
 мынадай (мынандай *емес*)  
 мынау  
 мың, мың басы, мың жылқы  
 мыңбас (*шөп*)  
 мыңғырлау  
 мыңғыр-мыңғыр  
 мыңк, мыңк ету  
 мыңк-мыңк  
 мыңкылдақ, мыңкылдағы  
 мыңкылдау  
 мыржию, мыржи, мыржиды,  
 мыржияды, мыржиып, мыр-  
 жияйын, мыржиюы  
 мыржық, мыржығы  
 мырза  
 мырзасу, мырзасы, мырзасиды,  
 мырзасыды  
 мырс, мырс ету  
 мырс-мырс  
 мыртык, мыртығы  
 мырыш, мырышы  
 мырышшы

мыс (міс), айтыпты-мыс, көріп-  
 ті-міс  
 мыс, мыс тотығы, мыс қорыту-  
 шы  
 мысал, мысалы  
 мыскал  
 мысқыл  
 мысқылдау  
 мысқылшыл  
 мыстан, мыстан кемпір  
 мысы, мысы құру  
 мысық, мысығы  
 мысыккөз (*өсімдік*)  
 мысыкқұйрық (*өсімдік*)  
 мыту, мыты, мытиды  
 мышьяк, қа, таң, мышьяғы  
 міз, мізбақпау  
 мін, мін тағу  
 мінбе  
 мінгестіру  
 мінгесу, мінгессе, мінгесші  
 мінгі (мінгі *емес*), мінгі  
 мал  
 мінгізу  
 мінгіш (мінгіш *емес*)  
 міндет  
 міндеткер  
 міндетсу, міндетсі, міндетсиді,  
 міндетсіді  
 міндеттелу  
 міндеттеме  
 міндетті  
 міндеу (*мінеу*)  
 мінді  
 міне  
 мінез  
 мінездеме  
 мінез-кұлық, мінез-кұлқы  
 мінез-қылық, мінез-қылығы  
 мінезсіз  
 мінеки (мінекей *емес*)  
 мінеу  
 мініс  
 мініскер  
 мініскерлік  
 міну, мінбеу, мінген  
 мінгір  
 мінгірлеу  
 мінгір-мінгір  
 мір, мірдің оғындай  
 місе, місе тұтпау  
 міскін (*фақыр*)

## Н

наград, қа, тан, ы  
 наградталу  
 наградтау  
 нағайбіл  
 нағашы, нағашы апа, нағашы  
 ата, нағашы шеше  
 нағыз, нағыз өзі  
 нагілет  
 нажағай  
 назаландыру  
 назалану, назаланбау, назалан-  
 ған  
 назданғыш  
 наздану, назданбау, назданған  
 назым  
 назымшы  
 найза  
 найзагер  
 найзағай  
 найқалу  
 найсап, найсабы  
 найсаптық, найсаптығы  
 наказ  
 накладной  
 нақ, нақ осы, нақ өзі, нақ сүйер  
 нақак (нахақ *емес*), нақакы,  
 нақақтан  
 нақпа-нақ  
 нақты  
 нақтылы  
 нақұрыс  
 нақұрыстық, нақұрыстығы  
 нақыл, нақыл сөз  
 нақыс, нақысы  
 нақыстау  
 нақыстық, нақыстығы  
 нақыш (нақыс)  
 нала  
 налу, налы, налыды, налиды  
 намаздігер  
 намазшам  
 намахрам  
 намыс, намысы  
 намыскер  
 намыской  
 намыскор  
 намыссыз  
 намыстандыру  
 намыстану, намыстанбау, на-  
 мыстанған  
 намысшыл

нан, нан шелпек  
 нанар-нанбас  
 нанғысыз  
 нанғыш  
 нанғыштық, нанғыштығы  
 нандыарлық, нандыарлығы  
 нандыру  
 нану (инану, илану *емес*), нан-  
 бау, нанған  
 наным, нанымы  
 нанымпаз  
 нанымпаздық, нанымпаздығы  
 нар, нар түйе, нар қопан, нар  
 тәуекел  
 наразы  
 наразылық, наразылығы  
 наркескен  
 наркоз  
 нарттай  
 нарық, нарқы  
 нарықсыз  
 наряд, қа, тан, ы  
 нас, нас адам  
 насихат (насиқат *емес*)  
 насихаттау (насиқаттау *емес*)  
 насос  
 насыбай  
 насыр, насырға шабу  
 натрий, натрийге, натрийден,  
 натрийі  
 натурализм  
 натуралист, натуралиске, нату-  
 ралистен, натуралистер, нату-  
 ралисі  
 натуралды (натуральды *емес*)  
 науа  
 науат  
 наубай  
 науетек, науетегі  
 науқан  
 науқас  
 науқастану, науқастанбау, нау-  
 қастанған  
 науқасты  
 наурыз, наурыз күні  
 наурыздама  
 наш, нашына келтіру  
 нашар (нәшар *емес*)  
 нашарлық, нашарлығы  
 наштандыру



наштану, наштанбау, наштан-  
 ган  
 нәзік, нәзігі  
 нәзіктену, нәзіктенбеу, нәзік-  
 тенген  
 нәзіктеу  
 нәзіктік, нәзіктігі  
 нәл (етіктің нәлі)  
 нәлдеу  
 нәлет, нәлет айту  
 нәп-нәзік  
 нәпсі  
 нәр, нәр алу, нәр тату  
 нәресте  
 нәрестелік  
 нәркес  
 нәрлі  
 нәрлілік  
 нәрсе  
 нәрсіз  
 нәсіл, нәсілі  
 нәсілдік  
 нәсілсіз  
 нәтиже  
 нәтижесіздік, нәтижесіздігі  
 нәубет  
 нәубетті  
 нәуетек  
 нәфақа (нәфәқа *емес*)  
 нәфақаландыру  
 нәфіл  
 не, не еткен, не етіп, не қыл-  
 ған, не қылып, не қып, не іс-  
 теп  
 небары (небәрі *емес*)  
 небір  
 невролог, қа, тан, ы  
 неврология  
 невропотолог, қа, тан, ы  
 негатив, ке, тен, і  
 неге  
 негізгі  
 негізсіз  
 негр  
 неғұрлым  
 недәуір (едәуір)  
 неке, неке княр, неке су  
 некелік, некелігі  
 некен-саяк  
 нектар  
 немелтай  
 немене  
 немере-шөбере

немқұрайды  
 немқұрайдылық  
 неміс  
 немісше  
 ненец  
 неолит  
 нерв, ке, тен, і  
 несеп, несебі  
 несие  
 несібе  
 несіп (нәсіп *емес*), несібі  
 неше, неше түрлі  
 нешеу, нешеуі  
 нешінші (несінші *емес*)  
 нигилист, нигилиске, нигилис-  
 тен, нигилисі  
 ниет, ниет ету, кара ниет, арам  
 ниетті  
 ниеттес  
 ниетті  
 никель, никельді, никельге, ни-  
 келі  
 никельдік  
 нобай, нобайы  
 нобайлану, нобайланбау, но-  
 байланған  
 нобайлы  
 новелла  
 новокаин, ге, нен, і  
 ноғай  
 ноғайлы  
 ноғала  
 нойыс  
 ноқат, қос ноқат  
 нокта, нокта сабак  
 нокталау  
 нокталы  
 ноль, нольге, нольден, нолі  
 номинативті  
 норма  
 нормалану  
 нормалы  
 нормасыз  
 нормативті  
 нота  
 нотариалдық  
 нотариус, қа, тан, ы  
 ноябрь, ноябрьге, ноябрьдің,  
 ноябрі  
 ноян, ноян батыр  
 нөкер (нөгер *емес*)  
 нөмір  
 нөмірлету

нөмірлеу  
 нөмірлі  
 нөсер  
 нөсерлеу  
 ну, ну орман  
 нұксан (нұксан *емес*)  
 нұку, нұқы, нұқыды, нұқиды  
 нұсқа (нұсқа *емес*)  
 нұсқау  
 нүкте, қос нүкте  
 нығайту, нығайт, нығайтты,  
 нығайтқан  
 нығаю, нығай, нығайды, нығая-  
 ды, нығайын, нығаюы

нығыз  
 нығыздау  
 нығызсу, нығызсы, нығызсиды  
 нық, нық басу  
 нықтау  
 нысана  
 нысап (ынсап *емес*), нысабы  
 ныспы, ныспың кім?  
 нышан  
 нышана  
 ніл, көк ніл  
 нілдеу  
 нәп  
 нәпман

## О

о, о ма? о да; о жак; бұ жак,  
 қ, ол ма? ол да; ол жак, бұл  
 жак  
 оазис  
 оба, оба ауруы, оба келу; оба  
 қазу, жаңа оба, қара оба  
 обалсыну  
 облыс (область, обылыс *емес*)  
 облыстық  
 обоз  
 обой, обойы  
 образ  
 оброк, қа, тан, оброгы  
 обсерватория  
 обу, оп, обып, опты, обады  
 обығу, обық, обығады  
 обыр, обырлық  
 объект, объектіге, объектіден,  
 объектісі  
 объектив  
 объективтілік  
 овощ, овощи  
 овощшы  
 овчарка  
 огнемёт, ке, тен, і  
 оғаш, оғаш мінез, оғаш іс  
 оғаштану, оғаштанбау, оғаш-  
 танған  
 оғаштау  
 оғаштық, оғаштығы  
 ода (*әдеби*)  
 одағай  
 одағайлану  
 одақ  
 одақтас  
 одақтық

одан-бұдан  
 одан да, одан да жаксы  
 одыраю, одырай, одыраяды,  
 одырайды, одырайып, оды-  
 райын, одыраюы  
 ожар  
 ожарлық, ожарлығы  
 ожау  
 озбыр  
 озон  
 озонатор  
 озу, оз, озса, озшы  
 озык, озығы  
 ой, ойы, ой желке, ой жер  
 ойбай  
 ойбайлау  
 ойдағыдай  
 ойда-қырда  
 ойдым  
 ойқы-шойқы  
 ойлану, ойланбау, ойланған  
 ойлы-қырлы  
 оймақ, оймағы  
 ойнақшу, ойнақшы, ойнақшиды  
 ойнақы  
 ойнау  
 ой-өріс  
 ойпан  
 ойпандау  
 ойпырмау (ой, пірім-ау *емес*)  
 ойран-асыр  
 ойран-ботқа  
 ойрандау  
 ой-сезім  
 ойсыл, ойсыл қара  
 ойсырату



ойсырау  
 ой-шұқыр  
 ойық, ойығы, ойық құлақ  
 ойы-қыры  
 ойылу  
 ойын, ойыны  
 ойын-күлкі  
 ойын-сауық  
 ойыншы  
 ойыншық, ойыншығы  
 ойысу, ойыс, ойысса, ойысшы  
 океанолог  
 оккупант  
 оккупация  
 окоп, окопы  
 округ, ка, тан, ы  
 округтық  
 октябрь, октябрьде, октябрьден,  
 октябрі  
 ок, ок ағаш, ок жылан, ок са-  
 уыт, ағаш ок, кол ок  
 ока, зер ока  
 окалау  
 оқалық, оқалығы  
 ок-дәрі  
 оқиға  
 окпак, окпағы  
 окпан, окпаны  
 окпандау  
 окпанды  
 оқта-текте  
 оқтау  
 октын-октын  
 оқу, оқы, оқыды, оқиды  
 оқу-ағарту  
 оқу-білім  
 оқулық  
 оқу-тәрбие  
 оқушы  
 оқшантай  
 оқшау, оқшау сөз  
 оқымысты  
 оқыра  
 оқыс  
 оқыту  
 оқытушы  
 олай-бұлай  
 олеандр, ға, дан, ы  
 олигархия  
 олимпиада  
 олқы  
 олқылық

олқысыну, олқысынбау, олқы-  
 сынған  
 ол-пұл  
 омакасу, омакасса, омакасшы  
 омакату  
 омарта  
 омарташы  
 омбы, омбы қар  
 омоним  
 омырау (омрау емес)  
 омыраулау  
 омыртқа, ауыз омыртқа, ұзын  
 омыртқа, бел омыртқа, мо-  
 йын омыртқа  
 омыртқалылар  
 омырту, омырт, омыртты,  
 омыртқан  
 омыру  
 омырылғыш  
 омырылу  
 он, он бір, он бес, он алты, он  
 жылдық, он күндік (декада),  
 он шақты, он шамасында  
 ономастика  
 онда-мұнда  
 он-ондап  
 онша  
 оншама  
 оншалық  
 оныншы  
 оны-мұны  
 оң, оң жақ  
 оңай  
 оңайлану, оңайланбау, оңай-  
 ланған  
 оңайлау  
 оңаша  
 оңашалану, оңашаланбау, оңа-  
 шаланған  
 оңашалау  
 оңбағандық  
 оңбау  
 оңғақ  
 оңғару  
 оңдау  
 оңды  
 оңды-солды  
 оңқай  
 оңтай, оңтайына келу  
 оңтайлы  
 оң-терісі  
 оңтүстік  
 оңтүстік-батыс

## оңтүстік-шығыс

оңу, оң, оңады, оңған  
опа  
опа-далап  
опалану, опаланбау, опаланған  
опасыз  
опат, опат болу  
опера  
операция  
оперетта  
оп-оңай  
оппа, оппа қар  
оппозиция  
оппортунизм  
оппортунист, оппортунисте, оп-  
портунистен, оппортунисі  
оптимизм  
оптика  
опық, опық жеу  
опыр-топыр  
опырылу  
опырынды  
ор, ор жылан, ор қоян, ор теке  
орағыту  
ораза  
орай  
орақ-балға  
оралғы  
оралым  
орангутанг  
оранжерея  
орашолақ  
орбита  
орган  
организм  
органикалық  
ориенталист  
орғу, орғы, орғыды, орғыды  
орда  
ордаңдау  
орден  
орденді  
ордер  
оркестр, ге, ден, і  
орман-тоғай  
орналастыру  
орнамент, ке, тен, і  
орнату  
орнау  
орнитолог, қа, тан, ы  
орнығу, орнық, орнығады  
орта, орта ғасырлық

ортан, ортан бел, ортан жілік,  
ортан қол  
ортаншы  
ортқу, ортқы, ортқыды, ортқи-  
ды  
ору  
орфография  
орфөэпия  
орхон-енисей (жазбалары)  
орылу  
орын, орны  
орынбасар  
орындау  
орынды  
орын-орнына  
орынсыз  
орысша  
орысшалау  
осал  
осалдану, осалданбау, осалдан-  
ған  
осқыру  
оспақ  
оспақтау  
осу, ос, осыды  
осылай  
осылайша  
осындайда  
осынау  
от, от басы, от алу, мылтық от  
алды  
отағасы  
оталу, арам шөп оталды  
отар, отар елдер  
отарлау  
отарлы  
отау, қызыл отау  
отау, ота, отайды, отады  
отряд, қа, тан, ы  
отрядтық  
отставка  
оттау  
оттегі  
оттектік (өлшем)  
оттық, оттығы  
отығу, отық, отықты, отығады  
отыз  
отызыншы  
отын, отыны  
отыру  
отырықшы  
отырықшылық  
офицер



официант, қа, тан, ы  
очерк, ке, тен, очеркі  
ою, ой, ойды, ояды, ойып, оя-  
йын, оюы  
оюлату

өгей, өгей ана, өгей ата, өгей  
бала, өгей қыз  
өгейсу, өгейсі, өгейсиді, өгейсі-  
ді  
өгіз, атан өгіз, тай өгіз  
өгізшағала (құс)  
өгізше (өгішше *емес*)  
өжет  
өжеттену, өжеттенбеу, өжет-  
тенген  
өжеттік, өжеттігі  
өз, өз алдына, өз бетімен  
өз ара, өз ара келісушілік, өз  
ара сын  
өзбек, өзбегі  
өзгешелік, өзгешелігі  
өзгеше  
өзгергіштік, өзгергіштігі  
өзгеру  
өзгеруші  
өзгертуші  
өздік: өздік етіс  
өзді-өзі  
өзек, өзегі  
өзен, өзен бойы, өзен суы  
өзеуреу  
өз-өзі  
өзімен-өзі  
өзімсу, өзімсі, өзімсіді, өзімсиді  
өзімсінү, өзімсінбеу, өзімсінген  
өзімшіл  
өзіндік, өзіндігі  
өзінен-өзі  
өй (одағай)  
өйткені  
өйту (олай ету), өйт, өйте тұр-  
са да, өйтпе  
өйтіп (олай етіп)  
өкпе  
өкпе-базына  
өкпе-бауыр  
өкпелеу  
өкпе-наз  
өкпе-пана  
өкпешіл

оюлау  
ояз  
ояну, оянбау, оянған  
ояту  
оюу, оюу отыр

## Ө

өксу, өксі, өксіді, өксиді  
өктем  
өктемдік, өктемдігі  
өктеу  
өкіл, өкіл ата, өкіл бала, өкіл  
құйеу, өкіл қыз  
өкім, өкімі, өкім күш  
өкімет (өкмет *емес*)  
өкіне-өкіне  
өкіну, өкінбеу, өкінген  
өкініш  
өкіргіш  
өкіру, өкір  
өлара  
өлдемаған  
өлдім-талдым  
өлексе  
өлең (өлең *емес*), өлең айту,  
кара өлең, өлең шөп  
өлендету  
өленші  
өлең-жыр  
өлермен  
өлермендік, өлермендігі  
өлеуреу  
өлке, өлке тану  
өлкелік  
өлшем  
өлшену, өлшенбеу, өлшенген  
өлшеуші, жер өлшеуші  
өлшеуіш  
өлі, өлі ет, өлі тию  
өлік, өлігі  
өлім, өлімі  
өлім-жітім  
өлімсіреу  
өлімтік, өлімтігі  
өліп-өшу  
өліп-өшіп  
өліп-талып  
өлі-тірісі (өлі-тірісі белгісіз)  
өмілдірік, өмілдірігі  
өмір (ғұмыр *емес*), өмірі, өмір  
бойы, өмір бақи  
өмірбаян

өмірлік  
 өн, өн бойы  
 өнбес, өнбес іс  
 өнгіштік, өнгіштігі  
 өнду, өнді, өндиді, өндіді  
 өндір, жас өндір  
 өндірдей  
 өндіршек, өндіршегі  
 өндірілу  
 өндіріс, өндіріс орны  
 өне, өне бойы  
 өнеге  
 өнегелі  
 өнегесіз  
 өнер, өнер тапқыш  
 өнер-білім  
 өнеркәсіп, өнеркәсібі  
 өнерлілік  
 өнерпаз  
 өнертабыс  
 өну, өнбеу, өнген  
 өнік, өнігі  
 өнім, өнімі  
 өніп-өсу  
 өң, өң жағы  
 өңгеру  
 өңдеу  
 өңді  
 өңез  
 өңездену, өңезденбеу, өңезден-  
 ген  
 өңездеу  
 өңезді  
 өңеш  
 өңешсіз  
 өңештеу  
 өңею, өңей, өңейеді, өңейді,  
 өңейейін, өңеюі  
 өңкей  
 өңкендеу  
 өңкию, өңки, өңкиді  
 өңмен, өңменінен өту  
 өңмендету  
 өңір, өңірі  
 өңірлеу  
 өп-өтірік  
 өр, өр көңіл, өр көкірек  
 өрбу, өрбі, өрбиді, өрбіді  
 өрбіту  
 өре, өре ағаш, өре жіп  
 өрен, өрен жүйрік  
 өрен-жаран  
 өрескел

өрескелдік, өрескелдігі  
 өркен  
 өркендету  
 өркендеу  
 өркеш  
 өркеш-өркеш  
 өркешсіз  
 өрлеу  
 өрме, өрме камшы  
 өрмек, өрмегі, өрмек жіп  
 өрмекші  
 өрнек, өрнегі  
 өрнектеу  
 өрнекті  
 өрт  
 өртену, өртенбеу, өртенген  
 өртең, өртең шөп  
 өртеңдеу  
 өрт сөндіргіш  
 өру  
 өршелену, өршеленбеу, өрше-  
 ленген  
 өршу, өрші, өршиді, өршіді  
 өршіту  
 өрік, өрігі, өрік ағаш  
 өрік-мейіз  
 өрім, өрімі  
 өріс, өрісі  
 өрістегіш  
 өрістеу  
 өсек, өсегі, өсек қуған, өсек құ-  
 мар  
 өсек-аяң  
 өсектеу  
 өсекші  
 өсекшіл  
 өсиет  
 өсиеттеу  
 өскелең  
 өскелендеу  
 өскіш  
 өспірім  
 өсім, өсімі  
 өсімдік, өсімдігі  
 өсімқор  
 өсімталдық, өсімталдығы  
 өсіңкі  
 өсіңкіреу  
 өсіп-өну  
 өсіп-өрбу  
 өсіруші  
 өте  
 өте-мөте



өткел, тар өткел, жай өткел  
 өткелең  
 өткеру  
 өткізгіш  
 өткізгіштік, өткізгіштігі  
 өткізу, өткізсе, өткізші  
 өткір  
 өткірлеу  
 өтелу  
 өтім, өтімі  
 өтімді  
 өтіну, өтінбеу, өтінген

өтініш, өтініші  
 өтірік, өтірігі  
 өтіріктеу  
 өтірікші  
 өш, өш алу, өш болу  
 өш-қас  
 өшпенділік, өшпенділігі  
 өштесу, өштессе, өштесші  
 өшу, өш, өссе, өшші  
 өшігу, өшік, өшігеді, өшікті  
 өшіру

## П

па: па, шіркін!  
 павиан  
 павильон, ға, нан, ы  
 паёк, ке, тен  
 пай, пайы  
 пайғамбар  
 пайдакүнем  
 пайдакор (пайдахор *емес*)  
 пайдалану, пайдаланбау, пай-  
   даланған  
 пайдалы  
 пайдалылық  
 пайдасыз  
 пай-пай  
 пайы, пайы көйлек  
 пайыз, пайыз торғай  
 пайым, пайымы  
 пайымдау  
 пак (пэк *емес*)  
 пакет  
 пакт, пактіге, пактіден, пактісі  
 пақыр, пақыр адам  
 палаталдық  
 палау (балау *емес*), палау жеді  
 палисадник, палисаднигі  
 палуба  
 пальма  
 пальто, ға, дан, сы  
 пан, поляк пандары  
 пана  
 паналату  
 паналау  
 панель, панельге, панельден,  
   панелі  
 пансион  
 паң, паңдану, паңданбау, паң-  
   данған  
 паңдық, паңдығы

папирус (*ағаш*)  
 папка  
 папоротник, папоротнигі  
 пар, пар айдау  
 параграф, қа, тан, ы  
 парад, қа, тан, ы  
 паразит  
 парак, парағы  
 паракор  
 парактау  
 паралау (пәрелеу *емес*)  
 параллель, параллельге, парал-  
   лельден, параллелі  
 параллельдік  
 параметр  
 паранжы  
 парасат (фарасат *емес*)  
 парасатсыз  
 парасатты  
 парашют, ке, тен, і  
 парк, ке, тен, і  
 паркет  
 парламент, ке, тен, і  
 парламентаризм  
 парлау  
 парник, ке, тен, парнигі  
 паровоз  
 паром  
 паромшы  
 пароним  
 пароход, қа, тан, ы  
 пар-парлап  
 парсы, парсы тілі  
 парта  
 партбилет  
 партер  
 партизан  
 партия

партком  
 парыз, парызы  
 парыз-карыз  
 парык, паркы  
 парыксыз  
 парыкты  
 паспорт, қа, тан, ы  
 пассаж  
 пассив  
 пасык, пасығы  
 пасха  
 патент, ке, тен, і  
 патентсіз  
 патетика  
 патефон  
 патриотизм  
 патриархат  
 патриоттық, патриоттығы  
 патрон  
 патруль, патрульге, патрульден,  
 патрулі  
 патсайы  
 патша (патса *емес*)  
 патшазада  
 патшалық, патшалығы  
 пафос  
 паш, паш ету  
 пәк  
 пәлен  
 пәлен-түген  
 пәлен-пәштен  
 пәлі (*одағай*)  
 пән (фән *емес*)  
 пәрмен  
 пәтер (квартира *емес*)  
 пәтуа (бәтуа *емес*)  
 пәтуасыз  
 пәуеске  
 педагог, қа, тан, ы  
 педагогика  
 педагогикалық  
 педагогтық  
 педаль, педальға, педальдан,  
 педалы  
 педант, қа, тан, ы  
 пейзаж  
 пейіл, пейілі  
 пейілділік  
 пейілсіздік  
 пеленгатор  
 пеленгация  
 пенал  
 пенжак, қа, тан, пенжағы

пенсионер  
 пенсия  
 пергамент, ке, тен, і  
 перде (пәрде *емес*)  
 перзент  
 перизат (феризат *емес*)  
 периодтық  
 перископ, перископы  
 перламутр  
 перманенттік  
 перне  
 пернелеу  
 перпендикуляр, ға, дан, ы  
 перрон  
 персонаж  
 персонал  
 персоналды  
 перспектива  
 перфект  
 пері  
 періште  
 пессимист, пессимиске, песси-  
 мистен, пессимисі  
 песір  
 пеш (меш *емес*), темір пеш,  
 орыс пеш, голланд пеші  
 пешші (пеші *емес*)  
 пианино  
 пиғыл  
 пида, жан пида  
 пиктограмма  
 пиктография  
 пилот  
 пима  
 пионер  
 пирамида  
 пистолет  
 пияз (*жуа*)  
 пиязшық, пиязшығы  
 планер  
 планета, ға, дан, ы  
 плантация  
 планшет  
 пластилин  
 пластикалық  
 пластмасса  
 платина  
 платформа  
 плацдарм  
 плац, плащы  
 плебей  
 пленум, ға, нан, ы  
 плита



повесть, повеске, повестен, по-  
веси  
подвал  
подполье, ге, ден  
подрядшік, подрядшігі  
подъезд, подъезге, подъезден,  
подъезі  
поезд, поезға, поездан, поезы  
позитивизм  
позиция  
полиглот  
поликлиника  
полисинтетикалық  
политехника  
политехникаландыру  
политехникалық  
политрук, қа, тан, политругы  
политэкономия  
полиция  
полк, ке, тен, полкі  
полковник, полковнигі  
полюс, ке, тен, і  
поляк, қа, тан, полягы  
поляр, ға, дан, ы  
полярлық  
поляршы  
поместье  
помещик, помещигі  
помидор  
поп, попы  
порт, қа, тан, ы  
портрет  
портфель, портфельге, порт-  
фельден, портфелі  
поршень, поршеньге, поршень-  
нен, поршені  
посёлке, посёлкелік  
посылка  
почта  
почтамт  
почтальон  
почташы  
поэзия  
поэма  
поэтика  
право  
праволы  
правосыз  
правосыздық, правосыздығы  
предикат  
предлог, қа, тан, ы  
председатель, председательге,

председательден, председа-  
тели  
президент, ке, тен, і  
президиум, ға, нан, ы  
премьер-министр, ге, ден, і  
пресс, преске, престен, пресі  
престеу  
префикс  
приматтар  
примус, қа, тан, ы  
принцип, принципі  
принципсіз  
принципсіздік  
принципті  
пристав, қа, тан, ы  
пристань, пристаньға, при-  
станьнан, пристаны  
проба  
проблема  
провинция  
прогноз  
программа  
прогресс, прогреске, прогрестен,  
прогресі  
прогрессивтік  
прогрессившіл  
проект, проектіге, проектіден,  
проектісі  
проектілік  
проекция  
прожектор  
проза  
прокат  
прокаттау  
прокатка  
прокламация  
прокуратура  
прокурор, ға, дан, ы  
пролетар  
пролетариат  
пролетариаттық  
пролетарлық  
пролог  
пропеллер  
пропорционалды  
пропорция  
прораб, қа, тан, ы  
проспект, проспектіге, prospec-  
тіден, проспектісі  
простыня  
протестант, қа, тан, ы  
противогаз  
протокол

протоколдау  
профессор  
профсоюз  
процедура  
процент, ке, тен, і  
проценттік  
процентті  
процентсіз  
процесс, процеске, процестен,  
процесі  
психиатор  
психикалық  
психолог  
психология  
психологиялық  
публицист, публициске, публи-  
цистен, публицисі  
публицистикалық  
пулемёт, ке, тен, і  
пульс, ка, тан, ы  
пульт, ка, тан, ы  
пункт, пунктке, пункттен, пунк-  
ті  
пунктир  
пунктуация  
пұрсат  
пұт  
пұшайман

пұшпак (бұшпак емес), пұш-  
пағы, пұшпак ішік  
пұшык, пұшығы  
пүліш, пүліш мата  
пыр, пыр ету  
пырак, пырағы  
пыр-пыр  
пыс-пыс  
пысык, пысығы  
пысынау  
пышак, пышағы  
пышқы (ара)  
пікір, пікірі  
пікірлес  
піл  
пір, пір тұту  
піскек  
піспек  
пісте  
пісу, піссе, пісші  
піш-піш  
пішен  
пішендік, пішендігі  
пішін, пішіні  
пішіндеу  
пішу, піш, пішсе, пішші  
пъеса  
пюпитр  
пюре

## Р

рабайсыз  
радар  
радиатор  
радиация  
радизонд, ка, тан, ы  
радий, радийге, радийден, ра-  
дийі  
радикалдық  
радикализм  
радио  
радиоактивті  
радиоаппарат  
радиограмма  
радиография  
радиоқабылдағыш  
радиола  
радиолаборатория  
радиометр  
радиостанция  
радиотелеграф  
радиоторап, радиоторабы

радиосигнал  
радист, радиске, радистен, ра-  
диси  
разночиншіл  
разряд, ка, тан, ы  
разрядтық  
разы қ. риза  
разылық қ. ризалық  
разъезд, разъезде, разъезден,  
разъезі  
рай (ырай емес)  
райком  
райласу (ырайласу емес)  
райхан (гүл)  
ракета  
ракат  
ракаттандыру  
ракаттану, ракаттанбау, ракат-  
танған  
ракатты  
ракмет



рақым, рақымы  
 рақымдылық, рақымдылығы  
 рақымсыз  
 рақымсыздық, рақымсыздығы  
 рақымшыл  
 рампа  
 ранг, рангіге, рангіден, рангісі  
 раң, раң оты  
 рас (ырас *емес*), рас сөз  
 расписание  
 расталу  
 растату  
 растау  
 растык, растығы  
 раушан (рәушән *емес*)  
 рация  
 рәсуа (рәсуә *емес*)  
 рәсуалану, рәсуаланбау, рә-  
 суаланған  
 рәсуалау  
 реактив, ке, тен, і  
 реактивті  
 реактивтік  
 реакционер  
 реакция  
 реакциялы  
 реалды  
 реалдық  
 реализм  
 реалист, реалиске, реалистен,  
 реалисі  
 реалистік  
 реванш, қа, тан, ы  
 ревизионизм  
 ревизионист, ревизиониске, ре-  
 визионистен, ревизионисі  
 ревизия  
 ревизиялау  
 ревизиялық  
 ревизор  
 револьвер  
 революционер  
 революция  
 революциялық  
 революцияшыл  
 революцияшылдық  
 регламент, ке, тен, і  
 регресс, регреске, регрестен,  
 регресі  
 регрессия  
 регрессиялық  
 регрестік  
 регулятор

редактор  
 редакция  
 редакциялау  
 редукция  
 реестр, ге, ден, і  
 реестрлік  
 режиссёр, ге, де, і  
 резеңке (резинка *емес*)  
 резеңкелеу  
 резерв, ке, тен, і  
 резервтік  
 рейд, ке, тен, рейді  
 рейс  
 рекомендация  
 реконструкция  
 рекорд, қа, тан, ы  
 рекордсмен  
 рекордтык  
 рекордшы  
 рекрут, қа, тан, ы  
 ректор  
 ректорат  
 рельеф  
 рельс, ке, тен, і  
 релятивті  
 ремонт, қа, тан, ы  
 ремонтталу  
 ремонттау  
 ремонттык  
 ренессанс, қа, тан, ы  
 ренжу, ренжі, ренжіді, ренжи-  
 ді  
 ренжігіш  
 ренжісу, ренжіссе, ренжісі  
 ренжіту  
 рента  
 рентабель, рентабельге, рента-  
 бельден, рентабелі  
 рентабельдік  
 рентген  
 рентгенология  
 реніш, реніші  
 ренішсіз  
 ренішсіздік, ренішсіздігі  
 рең (ірең *емес*)  
 реңдену  
 реңді  
 реңк  
 реңксіз  
 реңсіз  
 репарация  
 репатриация  
 репродуктор

репродукция  
 ресми  
 республика  
 республикалык  
 рессор  
 рессорлы  
 реставрация  
 реставрациялау  
 ресторан  
 ресім, ресімі  
 рет (ірет *емес*), рет саны  
 ретсіз  
 ретсіздік, ретсіздігі  
 реттелу  
 реттеу  
 реттік, реттігі, реттік сан  
 ретінде  
 реферат  
 референт, ке, тен, і  
 рефлекс, ке, тен, і  
 реформа  
 реформалау  
 реформизм  
 реформатор  
 реформация  
 реформист, реформиске, реформистен, реформиси  
 риза, риза болу  
 ризалык, ризалығы  
 ризык (рызык, ырзык *емес*),  
 ризығы  
 ризыкты  
 ринг, рингіге, рингіден, рингісі  
 ритмикалык  
 риторика

ритуал  
 риясыз  
 роль, рольге, рольден, ролі  
 роман  
 романист, романиске, романистен, романисі  
 романтизм  
 романтика  
 ромб, ромбыға, ромбыдан, ромбысы  
 ромбылык  
 россиялык  
 рояль, рояльға, рояльдандан, роялы  
 ру  
 руда  
 рудник  
 рулы, рулы ел  
 руль, рульге, рульден, рулі  
 руникалык  
 русист, русистер  
 рух, рухы  
 рухани  
 рухани-мәдени  
 рухтандыру  
 рухтану, рухтанбау, рухтанған  
 рұксат (лұксат *емес*)  
 рұксатсыз  
 рынок, қа, тан, рыногы  
 рыцарь, рыцарьға, рыцарьдан, рыцары  
 рыцарьлык  
 рычаг, қа, тан, ы  
 рюкзак

## С

саба, саба құрсақ  
 сабаз  
 сабак, сабағы  
 сабан, сабан той, сабан турауыш  
 сабауқұйрық (*тышқан*)  
 саботаж  
 сабылту, сабылт, сабылтты, сабылтқан  
 сабыр, сабыр ету, сабыр қылу, жер сабыр (саз), сабыр жер  
 сабырлы  
 сабырлык, сабырлығы  
 сабырлылык, сабырлылығы  
 саға, сағасы

сағак, сағағы  
 сағанақ, сағанағы  
 сағы; сағы сыну  
 сағыз, сағызы  
 сағыздалу  
 сағыздану, сағызданбау, сағызданған  
 сағым, сағым куу  
 сағынғыш  
 сағыну, сағынбау, сағынған  
 сағыныш, сағынышы  
 сағынышты  
 садақ, садағы, қол садақ  
 садака (садаға *емес*)  
 садизм



сажын  
 саз, саз балшық  
 сазан (*ескі ұзындық өлшеуі*),  
 екі сазан; сазан кесу  
 сазару, сазарған, сазарып  
 саздақ  
 сай, сай дүние, сай көлік, төрт  
 сай бөрік  
 сайгүлік, сайгүлігі  
 сайғақ, сайғағы  
 сайғақтау  
 сайқы-мазақ  
 сайдауыт  
 сайлану, сайланбау, сайланған  
 сайма-сай  
 сай-сайда  
 сай-сала  
 сай-сүйек  
 сайтан  
 сайын; жыл сайын, келген са-  
 йын  
 сайып: сайып келгенде  
 сайыпқыран (*сахипқыран емес*)  
 сайысу, сайысса, сайысшы  
 сақ, сақ қоян, сақ мал; сақ ету  
 сақа, сақа асық, сақа жігіт  
 сақадай  
 сақал-мұрт  
 сақар, тоз сақар, күл сақар  
 сақаю, сақай, сақаяды  
 саки  
 сакина  
 сакиналы  
 сақпан  
 сақпаншы  
 сақ-сақ  
 сақыр-сұқыр  
 сал, сал бөксе, сал мойын, сал  
 сүйек  
 салаксу  
 салаласу  
 салалы  
 салат  
 салауат  
 салбыр  
 салбырақ  
 салбыраңқы  
 салбырау  
 салғырт  
 салғырттық  
 салдар  
 салдуар  
 салдуарлық, салдуарлығы

салдыр  
 салдыр-гүлдір  
 салдыр-салақ  
 салқам, салқам жігіт  
 салқар, салқар құлаш  
 салқы, салқы төс  
 салп, салп ету  
 салпан, салпан құлақ  
 салпиту, салпит, салпитады,  
 салпитты, салпитып  
 салпию, салпи, салпияйын, сал-  
 пиюы  
 салпы, салпы ерін, салпы құй-  
 рық  
 салпылдау  
 салт, салт ат, салт жүріс, салт  
 міну  
 салтақ, салтағы  
 салтақ-салтақ  
 салтақтау  
 салтанат  
 салтанатты  
 салт-сана  
 салу, ала сал, айта сал  
 салық, салығы  
 салым, бір салым тұз  
 салыну, салынбау, салынған  
 салыңқы  
 салыстырмалы  
 салют, ке, тен, і  
 сам; сам жамырау; сам жақтан  
 самай, самай шаш  
 самал  
 саман  
 самар, самар аяқ  
 самауыр (*самовар емес*)  
 самғау  
 самодержавие  
 самодержавиелік  
 самолёт, ке, тен, і  
 самосвал  
 самсау  
 самшит  
 самырсын  
 самұрық (*самырық емес*), самұ-  
 рығы  
 сан, сан алуан, сан есім, сан ет,  
 сан жер, сан қилы, сан сүйек,  
 сан түрлі  
 саналылық, саналылығы  
 сана-сезім  
 санасу, санасса, санасшы

санаторий, санаторийге, санаторийден, санаторийі  
 сандал (*аяқ киім*)  
 сандалу  
 сандуғаш  
 сандық (*сундук емес*), сандығы, шай сандық, күй сандық  
 сандықтау  
 сандырақ, сандырағы  
 сандырақтау  
 сантиметр  
 сан, ақ сан (*кездеме*)  
 саңғу, саңғы, саңғыды  
 саңқ-саңқ  
 саңқ-сүңк  
 саңқылдау  
 саңылау  
 саңырау, саңырау құр  
 саңырауқұлақ (*өсімдік*)  
 сап, сабы, күрек сап, балта сап  
 сапа  
 сапар (*сафар емес*)  
 сапёр, ге, ден, і  
 сап-салқын  
 сап-сап  
 сап-сарғылт  
 сап-сарғыш  
 сап-сары  
 сапсию, сапси, сапсиды, сапсияды, сапсиып, сапсияйын, сапсиюы  
 саптама, саптама етік  
 саптау  
 сапты, сапты аяқ, сапты аяғы  
 сапы, сапы пышақ, сапы қын  
 сапырылысу  
 сапыру  
 сар, сар желу  
 сара, сара тігіс, сара жол  
 сарабал  
 сарабалдану, сарабалданбау, сарабалданған  
 саралану, сараланбау, сараланған  
 сараң, сараң кісі  
 сараңдау  
 сараңдық, сараңдығы  
 сарап, сарабы, сарап комиссиясы  
 сарафан  
 сарбаз  
 саргідір

сарғайту, сарғайт, сарғайтты, сарғайтқан  
 сарғаю, сарғай, сарғаяды, сарғайды  
 сарғылт  
 сарғылттау  
 сарғыш  
 сардар  
 саржа  
 сарказм  
 саркофаг, қа, тан, ы  
 сарку, сарық, сарықты, сарқады, сарқып, сарқайын, сарықан, саркуы  
 саркылдау  
 саркылдыру  
 сарқылу  
 сарқыншақ  
 сарқырама  
 сарқыт  
 сарнату  
 сарнау  
 сарнауық  
 сарсан: әуре сарсаң  
 сарсу, сарсы, сарсиды  
 сартап  
 сарт-сұрт  
 сартта-сұрт  
 сартылдақ, сартылдағы  
 сарша  
 сарша-тамыз  
 саршұнақ  
 сары, сары ала, сары атаң, сары ауыз, сары аяқ, сары дала, сары балақ (*лас*), сары жілік, сары кідір, сары май, сары уайым  
 сарыбас (*құс, жылан*)  
 сарыбауыр (*өсімдік*)  
 сарық, сарығы, сарық қой  
 сарымсак, сарымсағы  
 сарылу  
 сарын, сарыны  
 сарып  
 сас: сас табақ  
 сарысу (*ауру*)  
 саскалақ, сасқалағы  
 сасқалақтау  
 сасық, сасығы, сасық күзен, сасық ніс, сасық құрай  
 сатпақ, сатпағы  
 сатпақ-сатпақ  
 сатылғыш



сатылғыштық, сатылғыштығы  
сатылу  
сатын, сатын мал  
сатыну, сатынбау, сатынған  
сау, сау бол; сау ету; сау желу;  
сау мал  
сауал, қ. сұрау  
сауап (сұбап *емес*), сауабы  
сауат, сауат ашу, сауат  
ашқыш  
сауаттану, сауаттанбау, сауат-  
танған  
сауатты  
сауаттылық, сауаттылығы  
саудагер (сәудегер *емес*)  
саудагерлік, саудагерлігі  
саудагершілік, саудагершілігі  
саудаласу, саудаласса, сауда-  
ласшы  
саудалау  
сауда-саттық  
саудырақ  
саудырау  
саудырту, саудырт, саудыртты  
саудыру  
саулы, саулы мал, саулы інген  
саумал, саумал ішу  
саусақ, саусағы  
саусақтау  
сау-саламат  
сау-тамтық  
сауу, сау, сауады, сауды, сауып,  
сауайын, саууы  
сауығу, сауық, сауықты, сауы-  
ғады  
сауық, сауығы, сауық кеш  
сауыққой  
сауыққойлық, сауыққойлығы  
сауық-сайран  
сауықшы  
сауықшыл  
сауылу  
сауылдату  
сауым, бір сауым, бие сауым  
сауын, сауын мал, бір сауын  
сауындық, сауындығы  
сауыншы, сауыншы қыз  
сауысқан  
сауыс-сауыс  
сауыстану, сауыстанбау, сауыс-  
танған  
сауыр, сауыры

сауыт, сауыты (*оқ*), сауыт бұ-  
зар  
сауыт-сайман  
сауыттау  
сахар, сахардан тұру, сахар  
айту  
сахара (сақара *емес*)  
сахаралық, сахаралығы  
сахтиян (сафьян *емес*)  
саю, сай, сайды  
сая, саясы, саясында  
саябыр  
саябырлану  
саябырсу  
саяз  
саяздану, саязданбау, саяздан-  
ған  
саяздау  
саяк  
саялау  
саялы  
саясат  
саясатшыл  
саяси  
саяси-әкімшілік  
саят  
саятшы  
саятшылық, саятшылығы  
саяхат, саяхаттау, саяхатшы  
сәби (саби *емес*)  
сәбіз, сәбізі  
сәйгел (сайғақ)  
сәйкес  
сәйкессіз  
сәйкестелу  
сәйкестену, сәйкестенбеу, сәй-  
кестенген  
сәйкестік, сәйкестігі  
сәкі, сәкі ағаш  
сәл, сәл тәуір, сәлден кейін, сәл  
қалды  
сәлде  
сәлден, сәлден соң  
сәлем, сәлем айту, сәлем беру  
сәлемдеме  
сәлемдесу, сәлемдессе, сәлем-  
десші  
сәлем-сауқат  
сәл-пәл  
сән, сән түзеу  
сәндену, сәнденбеу, сәнденген  
сәндеу  
сәндік, сәндігі

сәнқой  
сәнқойлық, сәнқойлығы  
сән-салтанат  
сәншіл  
сәрсенбі (сәрсембі *емес*)  
сәске, сәске түс  
сәскелік, сәскелігі  
сәт, я сәт, сәті түссе  
сәтен (сатин *емес*)  
сәтсіз  
сәтсіздік, сәтсіздігі  
сәтті, сәтті күні, сәтті сапар  
сәуегей  
сәукеле  
сәукелелеу  
сәукелелі  
сәуле  
сәулелі  
сәулесіз  
сәулет, сәулет өнері  
сәулеттену, сәулеттенбеу, сәу-  
леттенген  
сәулетті  
сәурік, сәурігі  
сәуір (*ай аты*); сәуір салу  
светофор  
свитер  
сеанс, сеансқа, сеанстан, сеансы  
себеп, себебі (сәбәп *емес*)  
себу, сеп, септі, себеді, сеуіп,  
себуі  
сегіз, сегіз жүз, сегіз күндік  
сегізкөз (*сүйек*)  
сегіз-сегізден  
сегізінші  
сездірмеу  
сезгіш  
сезгіштік, сезгіштігі  
сездіру  
сезу  
сезік, сезігі  
сезікті  
сезім, сезімі, сезім мүшелері  
сезімді  
сезімсіз  
сезімсіздік, сезімсіздігі  
сезімтал  
сейм, сеймі  
сейсенбі (сейсембі *емес*)  
сейсмограф (*аспан*)  
сейсмолог  
сейсмологиялық  
сейсмометр

сейф  
сейіл, сейілі, сейіл құру  
сейілдеу  
сейілту, сейілт, сейілтті, сейілт-  
кен  
сек (ісек *емес*), сегі, сек қой  
секек-секек  
секем, секем алу  
секемдену, секемденбеу, секем-  
денген  
секең  
секендеу  
секең-секең  
секпіл, секпіл бет  
секпілдену, секпілденбеу, сек-  
пілденген  
секпілді  
секретарь, секретарьға, секре-  
тарьдан, секретары  
сексеуіл (саксауыл *емес*)  
сексию, секси, сексиді, сексиді,  
сексийін, сексиюі  
сектор, ға, дан, ы  
секунд, секундқа, секундтан,  
секунды  
секундық, секундтығы  
секілді ж. сықылды  
секірмелі  
секірт (*ауру*)  
секіртпе  
секірту, секірт, секіртті, секірт-  
кен  
секіру  
секірім  
селбесу  
селбеу  
селдеу  
селдір  
селекционер  
селекция  
селенография  
селеу  
селитра  
селк, селк ету  
селк-селк  
селкілдеу  
село  
селолас  
селсоқ, селсоғы  
селсоқтық, селсоқтығы  
селсоқтану, селсоқтанбау, сел-  
соқтанған  
селтек, селтегі



селтек-селтек  
 селтию, селти, селтиеді, селти-  
 ді, селтиіп, селтиейін, селтиюі  
 сельсовет  
 семантикалық  
 семасиология  
 семафор  
 семдіру  
 семестр, семестрге, семестрден,  
 семестрі  
 семестрлік, семестрлігі  
 семинар  
 семсер  
 сему, сем, семеді, семді, семіп,  
 семуі  
 семья  
 семіз  
 семіздеу  
 семірту, семірт, семіртті, семірт-  
 кен  
 семіру  
 сенат  
 сенатор  
 сенбі (сембі емес)  
 сенбілік, сенбілігі  
 сенгіш  
 сенгіштік, сенгіштігі  
 сендіру  
 сентябрь, сентябрьге, сентябрь-  
 ден, сентябрі  
 сену, сенбеу, сенген  
 сенім, сенімі, сенім қағаз, сенім  
 хат  
 сенінше  
 сен, сен жүру  
 сенгір  
 сенді  
 сенсен, сенсен бөрік  
 сепаратор  
 сепкізу, сепкізсе, сепкізші  
 сепкіш  
 сеп-семіз  
 сепсу, сепсі, сепсіді, сепсиді  
 септелу  
 септеу  
 септік, септігі, септік жалғау  
 сер, сер бойдақ  
 сербиту, сербит, сербитті, сер-  
 битеді  
 сербию, серби, сербиейін, сер-  
 биюі  
 сергек, сергегі  
 сергелден

сере, сере қарыс  
 серею, серей, серейеді, серейді,  
 серейейін, сереюі  
 серия  
 серкеш  
 серпу, серпі, серпіді, серпиді  
 серпін, серпін күші  
 серпінді  
 серт, серт беру  
 серттесу, серттессе, серттесші  
 серуен  
 серуендеу  
 сері, сері жігіт, сері қыз  
 серік, серігі  
 серіктесу, серіктессе, серіктесші  
 серіктік, серіктігі  
 серілік, серілігі  
 серіппе  
 серіппелі  
 сес, сес бермеу  
 сеспей: сеспей қату  
 сессия  
 сетік, сетігі, сетік танау  
 сетілу  
 сетінеу  
 сеялка  
 сигнал  
 сигналдау  
 сигналшы  
 сида  
 сидақтау  
 сидам, сидам жігіт  
 сидамдау  
 сидаң, сидаң мал  
 сидаңдау  
 сидию, сиди, сидияйын, сидиюы  
 сиқыр  
 сиқырлау  
 сиқырлық, сиқырлығы  
 сиқыршы  
 силикат  
 силикоз  
 силлабикалық  
 силлогизм  
 силос, силос салу  
 символизм  
 символист, символиске, симво-  
 листен, символисі  
 симфония  
 синекдоха  
 синод, қа, тан, ы  
 синоним  
 синоптика

сінтагма  
сінтаксис  
сінтез  
сінтетика  
сінус, қа, тан, ы  
сінхрония  
сінонистік  
сипақтау  
сипалау  
сипану, сипанбау, сипанған  
сипаңдау  
сипаң-сипаң  
сипат  
сипаттама  
сипаттау  
сипатты  
сипату  
сипау  
сирақ, сирағы, бір сирақ (*ет*)  
сирақтау  
сирақты, сирақты мылтық  
сирегірек  
сирек, сирегі  
сироп, сиропы  
сиса, сиса көйлек; ақ сиса  
сиық, сиқы  
сиықсыз  
сиыну  
сиыр, сиыр қора, сиыр құйым-  
шақ  
сиырлы  
сиыршы  
сиыршылату  
сиыршылау  
сиыру, сиыр, сиырды, сиырып,  
сиырған  
сия  
сияқ, сияғы  
сияқты (сиықты *емес*)  
сиялау  
сияпат  
скафандр  
скважина  
скептицизм  
склад, қа, таң, ы  
складшы  
скрипка  
скульптор  
скульптура  
славянизм  
сланец  
слесарь, слесарьға, слесарьдан,  
слесары

слёт, ке, тен, і  
смета  
смола  
смолалау  
смолашы  
снаряд, қа, таң, ы  
со, қ. сол  
собор  
собык, собығы  
собықша  
совет, Совет Одағы, совет үкі-  
меті  
советтендіру  
советтік, Советтік Социалистік  
Республикалар Одағы  
совхоз  
соғұрлым  
соғылу  
соғылыстыру  
соғылысу, соғылысса, соғылыс-  
шы  
соғым, соғымы, соғым мал  
соғымдау  
соғыс, соғыс құмар, соғыс құ-  
марлық  
соғысшыл (соғышыл *емес*)  
соғысу, соғысса, соғысшы  
содан, содан бері, содан былай,  
содан кейін, содан соң  
содыр, содыры  
содырлы  
содырлық, содырлығы  
созан, ақ созан, көк созан, сары  
созан  
созаң  
созылу  
созымды  
созымдылық, созымдылығы  
созынқы  
созынқылық, созынқылығы  
сой, сойы  
сойдақ, сойдағы, сойдақ тіс  
сойдан-сойдан  
сойдиту, сойдит, сойдитты, сой-  
дитқан  
сойдию, сойди, сойдиып, сой-  
диюы, сойдияйын  
сойыл, сойылы, сойыл соғар; ақ  
сойыл, қақ сойыл  
сойылдау  
сойылу  
сойыс, сойысы  
соқ, соқ жүріс



соқа, соқа қара басы;  
 темір соқа  
 соқа-сайман  
 соққы, соққы жеу  
 соққылау  
 соқпа  
 соқпақ  
 соқ-соқ  
 соқтадай  
 соқталдай  
 соқтығу, соқтық, соқтықты,  
 соқтығады  
 соқтығысу, соқтығысса, соқты-  
 ғысшы  
 соқыр, соқыр шек, соқыр тәуе-  
 кел, соқыр теке (ойын)  
 соқырандау  
 соқырлық, соқырлығы  
 сол, сол жақ, сол жақта, сол  
 уақта, сол шақта  
 солақай  
 солақайлық, солақайлығы  
 солбыраю, солбыраяды, солбы-  
 райды, солбыраюу  
 солғын  
 солғындау  
 солдат  
 солкылдақ, солкылдағы  
 солқылдау  
 солтүстік, солтүстігі  
 солтүстік-батыс  
 солтүстік-шығыс  
 солық, солығы  
 сом, сом балға; он сом  
 сома  
 сомдау  
 сомдық, сомдығы  
 сомса  
 сомсыну, сомсынбау, сомсынған  
 сонан соң (сосын)  
 сонда  
 сондағы  
 сондықтан  
 сонет  
 сонор (дыбыс)  
 соны, соны жер, соны сөз  
 сонымен  
 сонырқау  
 сонша  
 сөншама  
 соншалықты  
 соң, соң қалу, сонан соң  
 соңғы

соңыра (соңра емес)  
 сопандау  
 сопаю, сопай, сопайды, сопаюу,  
 сопаяды, сопайын  
 сопию, сопи, сопиюу, сопияды,  
 сопиды, сопияйын  
 сопы  
 сопылық, сопылығы  
 сорақы  
 сорақылану, сорақыланбау, со-  
 рақыланған  
 сорақылық, сорақылығы  
 сорап, сорабы  
 сорап-сорап  
 сорғу, сорғы, сорғыды, сорғиды  
 сорғыту  
 сормақта  
 сормандай  
 сорт  
 сортаң  
 сортаңдылық, сортаңдылығы  
 сорттау  
 сортты  
 сосиска  
 состав, қа, тан, ы  
 составтық, составтығы  
 сот (суд емес)  
 сотанақ, сотанағы  
 сотқар  
 сотқарлану, сотқарланбау, сот-  
 қарланған  
 сотқарлық, сотқарлығы  
 сотталу  
 соттау  
 сотты  
 социал-демократ  
 социализм  
 социалист, социалиске, социа-  
 листен, социалисі  
 социалистік, социалистік шаруа  
 социал-пацифизм  
 социал-шовинизм  
 сою, сой, сояды  
 соя  
 сояудай  
 сөгу, сөк, сөгеді, сөкті  
 сөгілгіш  
 сөгілу  
 сөгіс, сөгіс беру  
 сөз, сөз алу, сөз байлау, сөз  
 басы, сөз бекіту, сөз беру, сөз  
 табы, сөз тұлғасы, сөз ырға-  
 ғы

сөздік, сөздігі  
сөздікше  
сөзсіз  
сөзуар  
сөзшен  
сөзшендік, сөзшендігі  
сөзшіл (сөзшіл емес)  
сөйлегіш  
сөйлем  
сөйлеу  
сөйлену, сөйленбеу, сөйленген  
сөйлету  
сөйткенше  
сөйтпегенде  
сөйтіп  
сөйтті  
сөйтсе де  
сөк, сөгі, тары сөгі, сөк жарма  
сөкет  
сөктеу  
сөл  
сөлекет  
сөндіру  
сөну, сөнбеу; сөнген  
сөндіргіш, от сөндіргіш  
сөре  
сөтке (тәулік)  
сөту  
спартакиада  
спектакль, спектакльге, спек-  
такльден, спектаклі  
спектр  
спидометр  
спирт, ке, тен, і  
спорт  
спортсмен  
спутник  
СССР, СССР-де, СССР-ге  
ссуда  
стадион  
стаж  
стаждық, стаждығы  
стакан  
стандарт, қа, таң, ы  
стандарттау  
стандартты  
станок, қа, таң, станогы  
станоктық  
староста  
старшина  
старшын  
статистика  
статуя

статья  
ствол  
стенограмма  
стенографист  
стенография  
стереометрия  
стереофильм  
стилистика  
стиль, стильге, стильден, стили  
стильдік  
стипендия  
стратегиялық  
стратостат  
стратосфера  
студент, ке, тен, і  
студия  
су, су ағар, су аяқ, су жылан,  
су қамыс, су қараңғы, су қо-  
ңыз, су мұрын, су сныр, су  
өтпес  
суайт, суайт адам  
суалма  
суалу  
суалту, суалт, суалтты, суалт-  
қан  
суарғыш  
суару (суғару емес)  
суарылмалы  
суарылу  
суат  
суатты  
субъект, субъектіге, субъекті-  
ден, субъектісі  
субъектілік  
субтропиктер  
субтропиктік  
сувенир  
суверендік  
суверенитет  
судыр  
судырақ, судырағы  
судырау  
судырлау  
судыр-судыр  
суқабақ  
суқайт, күн суқайт  
сулау  
сулы  
сулық, сулығы  
сульфат  
сумақай (суманқай емес)  
сумақайлану, сумақайланбау,  
сумақайланған



сумаң-сумаң  
сумаңдау  
сумка (сөмке *емес*)  
суперфосфат  
сурет (сүгірет *емес*),  
сурет өнері  
суреттеме  
суретші  
суретшілік, суретшілігі  
сусамыр  
сусар, сусар жаға  
сусу, сусы, сусыды, сусиды  
сусыздану, сусызданбау, сусыз-  
данған  
сусылдау  
сусымал  
сусымалы  
сусын  
сутегі  
суу, суы, суыды, суиды, суып,  
суыған, суын, сууы  
суфлер, ге, ден, і  
суффикс  
сушыл  
суық, суығы  
суықсырау  
суықтау  
суылдату  
суылдау  
суылдақ, суылдағы  
суыну, суынбау, суынған  
суыр, суыры  
суыртпақ  
суырылу  
суыту (сүту *емес*)  
суытқыш  
сұғанақ, сұғанағы  
сұғанақтау  
сұғанақтық, сұғанақтығы  
сұғыну, сұғынбау, сұғынған  
сұйғырақ  
сұйық, сұйығы, сұйық ас, сұйық  
тамақ  
сұйықтау  
сұйықтық, сұйықтығы  
сұйылтқыш  
сұйылту, сұйылт, сұйылтты, сұ-  
йылтқан  
сұйылу  
сүк, сүк адам, сүк қол  
сүкқылау  
сүкпалау  
сүксыр (үйрек)

сұқтану, сұқтанбау, сұқтанған  
сұлатпа, сұлатпа бұтақ  
сұлату  
сұлтан (солтан *емес*)  
сұлу  
сұлулау  
сұлулық, сұлулығы  
сұлуырақ  
сұлы, сұлы жарма  
сұлық, сұлық жатыр, сұлық тү-  
су  
сұм, сұм адам  
сұмдау  
сұмдық, сұмдығы  
сұмпайы  
сұм-сұрқия  
сұмырай  
сұмырайлану, сұмырайланбау,  
сұмырайланған  
сұңғақ  
сұңғыла  
сұңқар, сұңқар қабақ  
сұңқ-сұңқ  
сұңқыл  
сұңқылдау  
сұп-сұр  
сұп-суық  
сұр, сұр ат, сұр қоян, сұр жы-  
лан, сұр топырақ  
сұрағыш  
сұрақ, сұрағы  
сұрампаз  
сұрану, сұранбау, сұранған  
сұранушылық, сұранушылығы  
сұраншақ (сұрамшақ *емес*)  
сұраншақтық, сұраншақтығы  
сұрапыл  
сұрапылды  
сұрау (сорау *емес*), сұрау бел-  
гісі  
сұраулы  
сұрғылт, сұрғылт сары  
сұрғылтым  
сұрқия  
сұрқиялану, сұрқияланбау, сұр-  
қияланған  
сұрқылтай  
сұрлау  
сұрлық, сұрлығы  
сұрық  
сұрықсыз  
сұрып, сұрпы  
сұрыпталу

сұрыптау  
сұс, сұсы  
сұстану, сұстанбау, сұстанған  
сұстию, сұсти, сұстияды, сұстия-  
йын, сұстиюы  
сұсты  
сұбе, сұбе қабырға, сұбе қазы  
сұбелі  
сұбелік, сұбелігі  
сүдігер  
сүзбе  
сүзбелеу  
сүзгі  
сүзгіш  
сүзеген  
сүзек, сүзегі, бөртпе сүзек  
сүзекі  
сүзу, сүзсе, сүзші  
сүзілу  
сүйгіштеу  
сүйдіру  
сүйек, сүйегі  
сүйек-саяқ  
сүйексіз  
сүйектес  
сүйекті  
сүйек-шатыс  
сүйел  
сүйелу  
сүйем  
сүйемдеу  
сүйемелдеу  
сүйендіру  
сүйену, сүйенбеу, сүйенген  
сүйеніш  
сүйеу, сүйе, сүйейді, сүйеді,  
сүйейін, сүйеуі  
сүйкену, сүйкенбеу, сүйкенген  
сүйкімді  
сүйкімсіз  
сүймен  
сүйрелеу  
сүйреткі  
сүйретпе  
сүйрету  
сүйріктей  
сүйсіну  
сүйікті  
сүйіндіру  
сүйіну, сүйінбеу, сүйінген  
сүйінші (шүйінші *емес*)  
сүйіншілеу (шүйіншілеу *емес*)

сүйінісу, сүйініс, сүйінісші  
сүйініш  
сүйінішсіз  
сүйінішті  
сүйір, сүйірі, сүйір бұрыш  
сүйіспендік  
сүйіспеншілік  
сүйісу, сүйіссе, сүйісші  
сүлгі  
сүлде, құр сүлдесі  
сүлдер  
сүле, сүле ауру  
сүлелену, сүлеленбеу, сүлелен-  
ген  
сүлесок, сүлесоғы  
сүлік, сүлігі  
сүмбі  
сүмбідей  
сүмбіле (сүнбіле *емес*)  
сүме  
сүмелек, сүмелегі  
сүмелектету  
сүмелектеу  
сүмендеу  
сүмпию, сүмпи, сүмпиді  
сүмірею, сүмірей, сүмірейеді,  
сүмірейді, сүміреюі  
сүндет (сүннет *емес*)  
сүндеттеу  
сүңгу, сүңгі, сүңгіді, сүңгиді  
сүңгуір, сүңгуір қайық  
сүңгі, көк сүңгі  
сүңгігіш  
сүңгілеу  
сүңгілі  
сүңгімпаз  
сүр, сүр ет, сүр қымыз  
сүргі  
сүргілену, сүргіленбеу, сүргі-  
ленген  
сүргілеу  
сүргін, сүргінге  
сүрек, сүрегі  
сүрен, сүрен салу  
сүрендеу  
сүрең  
сүрлену, сүрленбеу, сүрленген  
сүрлеу  
сүрме  
сүрмелеу  
сүрмелі  
сүрткілеу



сұрту, сұрт, сұртті, сұрткен  
 сұртілу  
 сүрінгіш  
 сүріну, сүрінбеу, сүрінген  
 сүріншек, сүріншегі  
 сүт, сүт коректілер, сүт пісірім  
 уақыт  
 сүтею, сүтей, сүтейді, сүтейейін,  
 сүтеюі  
 сүтсіз  
 сүтсіздік, сүтсіздігі  
 сүттену, сүттенбеу, сүттенген  
 сүтті  
 сүттіген  
 сүттілік, сүттілігі  
 сүю, сүй, сүйеді, сүйді, сүйейін  
 сфера  
 сфинкс  
 схема  
 сценарий  
 съезд, съезге, съезден, съезі  
 съездік  
 сыбаға  
 сыбай  
 сыбайлас  
 сыбай-салтаң  
 сыбану, сыбанбау, сыбанған  
 сыбау  
 сыбдыр, сыбдыр қағу  
 сыбызғы  
 сыбызғышы  
 сыбыр, сыбыры  
 сыбыр-күбір  
 сыбырласу, сыбырласса, сыбыр-  
 ласшы  
 сыбырлау  
 сыбыс, сыбысы  
 сығу, сық, сықты, сығады, сы-  
 ғып, сыққан  
 сығылу  
 сығылысу, сығылысса, сығылыс-  
 шы  
 сығым, сығымы  
 сығымдау  
 сығыраю, сығырай, сығыраяды,  
 сығыраяйын, сығыраюы  
 сыдырту, сыдырт, сыдыртты,  
 сыдыртқан  
 сыдыра  
 сыдыру  
 сыдырым  
 сызат

сызаттану, сызаттанбау, сызат-  
 танған  
 сыздауық, сыздауығы  
 сый, сыйдың, сыйға, сыйды,  
 сыйдан, сыймен, сыйы, сыйымен  
 сыйғыз, сыйғызса, сыйғызшы  
 сый-құрмет  
 сыйлағыш  
 сыйлау  
 сыйлық, сыйлығы  
 сый-сияпат  
 сыйымды  
 сыйымдылық  
 сыйымсыз  
 сыйыстыру  
 сыйысу  
 сықақ, сықағы  
 сықаққой  
 сықақтау  
 сықақшыл  
 сықсию, сықси, сықсиюы  
 сықылдау  
 сықылды  
 сықылық  
 сықылықтау  
 сықыр  
 сықырлауық, сықырлауығы  
 сылаң, сылаң қағу  
 сылаңдау  
 сылап-сипау  
 сылбыр  
 сылбырлық  
 сылдыр  
 сылдырлау  
 сылдырлауық, сылдырлауығы  
 сылқ-сылқ  
 сылқылдақ, сылқылдағы  
 сылдырмақ  
 сылқым  
 сылпылдау  
 сылп-сылп  
 сылтаурату  
 сылту, сылты, сылтыды, сылти-  
 ды  
 сылтық, сылтығы  
 сылтыма  
 сылу, сылы, сылыды, сылиды  
 сым, сым темір  
 сымак, адам сымак  
 сымбат  
 сымбатты  
 сымп, сымп беру  
 сымпнио, сымпи, сымпияды,

сымпиды, сымпияйын, сым-  
 пиюы  
 сымпыс  
 сын, өз ара сын  
 сына  
 сынақ, сынағы  
 сынап, сынабы  
 сыну, сынбау, сынған  
 сынық, сынығы  
 сынықшы  
 сыншы  
 сыңай, сыңайы  
 сыңар, сыңар езу, сыңар етік,  
     сыңар жақ  
 сыңғырлау  
 сыңқ-сыңқ  
 сынсу, сыңсы, сыңсыды, сыңси-  
     ды  
 сыпайгершілік, сыпайгершілігі  
 сыпайы  
 сыпайылық, сыпайылығы  
 сыпат  
 сыпсың  
 сыпсыңдау  
 сыпыра  
 сыпырғыш  
 сыпырту, сыпырт, сыпыртты,  
     сыпыртқан  
 сыпыру  
 сыпырушы  
 сыпырылу  
 сыпырынды  
 сыпырып-сыпыру  
 сыр, сыр сандық, сыр мінез  
 сыра  
 сыралғы  
 сыраhana  
 сырбаз  
 сырбаздану, сырбазданбау,  
     сырбазданған  
 сырға  
 сырғалау  
 сырғауыл, сырғауылы  
 сырғу, сырғы, сырғиды, сыр-  
     ғыды  
 сырдақ, сырдағы  
 сырдаң  
 сырқат (сырхат *емес*)  
 сырқаттану, сырқаттанбау, сыр-  
     қаттанған  
 сырлы, сырлы аяқ  
 сырмақ, сырмағы  
 сырнай

сырнайшы  
 сырт, сырт киім, сырт көйлек,  
     сырт қарағанда  
 сыртқары  
 сыртқы, сыртқы істер  
 сырт-сырт  
 сырттату  
 сырттау  
 сырық, сырығы  
 сырықтау  
 сырыл, сырылы  
 сырылу  
 сытылу  
 сытыр  
 сытыр-сытыр  
 сыю, сый, сыйды, сыяды, сыйып,  
     сыйған, сыййын, сыюы  
 сіберлеу  
 сіз, сізсіз, сізше  
 сіз-біз  
 сіле, сілесі кату: сілеге қалу  
 сілейту, сілейт, сілейтті, сілейт-  
     кен  
 сілекей (сілемей *емес*)  
 сілекейлеу (сілемейлеу *емес*)  
 сілем  
 сілеу  
 сілеусін  
 сілку, сілік, сілікті, сілкеді  
 сілкілеу  
 сілкіну, сілкінбеу, сілкінген  
 сілтем  
 сілтеу  
 сілті  
 сілтідей  
 сілтілеу  
 сілікпе  
 сілімтік  
 сімілтір  
 сіміру  
 сіңбіру  
 сіңдіру  
 сіңлі  
 сіңу  
 сіңімді  
 сіңір, сіңірі  
 сіңіру  
 сінісу, сініссе, сінісші  
 сірә, сірә да болмас  
 сірге, сірге жияр, сірге мөлдіре-  
     тер, сірге салу  
 сіргелеу  
 сіреспе



сірестіру  
сіресу, сірессе, сіресші  
сірке, сірке қышқылы, сірке  
суы  
сіркіреу

сірне  
сірі, сірінді  
сіріңке (сіреңке *емес*)  
сюжет

## Т

таба, таба қылу  
табақ, табағы, табақ қағаз  
табалау  
табалдырық, табалдырығы  
табан, табан балық, табан ті-  
рес, қара табан  
табандату  
табандылық, табандылығы  
табель, табельге, табельден, та-  
белі  
табельші  
табиғат  
табиғи  
таблетка  
таблица  
табу, тап, тапты, тауып, табады  
табылу  
табын, табын мал  
табындау  
табыну, табынбау, табынған  
табыс  
табыстыру  
табыскер  
табыскерлік, табыскерлігі  
табысқор  
табысу, табысса, табысшы  
табыт, табыты  
табыттау  
таға, жез таға  
тағайын, тағайыны  
тағайындау  
тағалау  
тағалы  
тағам (тәғам *емес*)  
тағат (тақат *емес*), тағат ету,  
тағат қылу  
тағдыр (дағдыр *емес*)  
тағзым  
тағлым  
тағы, тағы да айтты, тағы мал  
таж  
тажал  
таз, таз бала, таз қарын, таз  
жүн  
таза, таза су

тазартқызу  
тазартқыш  
тазарттыру  
тазарту, тазарт, тазартты, та-  
зартқан  
тазша (таща *емес*)  
тазы  
тазығыр (тазғыр *емес*)  
тай, тай өгіз: тай кездеме  
тайга  
тайғақ, тайғағы  
тайғақтау  
тайқақ, тайқағы  
тайқақтау  
тайқу, тайқы, тайқыды, тайқи-  
ды  
тайлақ, тайлағы  
тайпа  
тайпақ, тайпағы  
тайрандау  
тайсалмау  
тайсалу  
тайталасу, тайталасса, тайта-  
ласшы  
тай-тулақ  
тайтұяқ (*жамбы*)  
тайфун, ға, нан, ы  
тайша (*тайынша*)  
тайша-тұйша  
тайыз (таяз *емес*), тайызы  
тайыздалу  
тайыздану, тайызданбау, тайыз-  
данған  
тайыздау  
тайыздық, тайыздығы  
тайынбаушылық, тайынбаушы-  
лығы  
тайыну, тайынбау, тайынған  
такса  
такси, ге, ден, і  
таксометр  
такт, тактіге, тактіден, тактісі  
так-так  
тактика  
тактикалық

тақ, тағы, тақ өзі, алтын тақ  
тақақтау  
тақия  
тақпак, тақпағы  
тақсыр  
тақсірет  
тақта, тақта шай, тақта жол  
тақ-тақ  
тақ-тұқ  
тақуа  
тақуалық, тақуалығы  
тақы, тақы адам  
тақыл-тұқыл  
тақым, тақымы  
тақымдау  
тақымды  
тақыр, тақыры, тақыр бас  
тақырлану, тақырланбау, та-  
қырланған  
тақырлау  
тақырлық, тақырлығы  
тақырып, тақырыбы  
тақырыпты  
тақырыпша  
тақыс  
тақыстау  
тақыстық, тақыстығы  
тал, тал түс, тал бойында, тал  
шыбық  
талай, талайы, талай жерде,  
талай күн  
талант, қа, тан, ы  
талан-тараж  
талантты  
талап, талабы  
талапай  
талапкер  
талаптану, талаптанбау, талап-  
танған  
талапты  
талау  
талаурату  
талғам  
талғампаз  
талғау  
талдама  
талдану, талданбау, талданған  
талдау  
талдырмаш  
талдыру  
талқан  
талқандату  
талқандау

талқы  
талқылану, талқыланбау, тал-  
қыланған  
талқылау  
талма-түс  
талмау, талмау жер  
талмаусырау  
талон  
талпию  
талпыну, талпынбау, талпынған  
талықсу, талықсы, талықсыды,  
талықсиды  
талу  
талшық, талшығы  
талшықтау  
талшықты  
там, жер там, ақ там, там салу  
тамада  
тамақ, тамағы, тамақ өндірісі  
тамақсау  
тамам (тәмәм емес)  
тамамдалу  
тамамдау  
таман (табан емес), үйге та-  
ман, кешке таман  
тампон  
тамсану  
там-тұмдау  
тамтық, тамтығы  
таму  
тамұқ (тамық емес), тамұғы  
тамшы  
тамшылау  
тамыз, шілде тамыз  
тамызғыш  
тамызу, тамызса, тамызшы  
тамызық, тамызығы  
тамызықтау  
тамылжу, тамылжы, тамылжы-  
ды, тамылжиды  
тамылжыту  
тамыр, тамыры, тамыр жеміс-  
тілер, тамыр сабақ, қан та-  
мыры  
тамырдәрі  
тамыр-таныс  
тамыр-тұмыр  
тана, тана тағар  
танап, танабы, көп танапты,  
шөп танапты  
танау  
танаурату  
тандыр, тандыры



танк, танкіге, танкіні, танкісі,  
 танкілер  
 танкист, танкиске, танкистен,  
 танкісі  
 танкер  
 танкетка  
 танту, танты, тантиды  
 тану, танбау, танған  
 танық, танығы  
 танымал  
 таныс, танысы  
 таныстыру  
 таныстық, таныстығы  
 танысу, танысса, танысшы  
 таныту  
 таң, таң ата, таң ату, таң болу,  
 таң қалу, таң қараңғысы, таң  
 сәрі  
 таңба  
 таңбалау  
 таңбалы  
 таңғажайып  
 таңғыш  
 таңдай, таңдай алды  
 таңдалу  
 таңдамалы  
 таңдану, таңданбау, таңданған  
 таңдау  
 таңдаулы  
 таңертең  
 таңертеңгі  
 таңкию, таңқи, таңқияйын, таң-  
 қиюы  
 таңқы, таңқы құйрық, таңқы  
 танау  
 таңсық (таңсық емес), таңсығы  
 таңсыққой  
 таң-тамаша  
 таңу  
 таңылу  
 таңырқану, таңырқанбау, та-  
 ңырқанған  
 таңырқау  
 таңырық, таңырық танау  
 тап, табы, тап беру, тап өзі, тап  
 тартысы  
 тапал  
 тапалтақ, тапалтағы  
 тапалтық, тапалтығы  
 тапалу  
 тапанша  
 тапа-тал түс  
 тапжылмау

тапжылтпау  
 тапқызу, тапқызса, тапқызшы  
 тапқыр  
 тапқырлық, тапқырлығы  
 тапқыш  
 тапсырылу  
 тап-таза  
 тап-тақыр  
 тап-тар  
 тап-тұйнақтай  
 таптық, таптығы  
 таптыру  
 тапшылық, тапшылығы  
 тар, тар пейіл, тар жол  
 таразы  
 таразылау  
 таразышы  
 тарайту, тарайт, тарайтты, та-  
 райтқан  
 тарак, тарағы, шаш тарак  
 тарақан  
 тараққұйрық (тышқан)  
 таралғы, таралғы бау  
 тарамдану, тарамданбау,  
 тарамданған  
 тарам-тарам  
 тарамыс  
 тарантас  
 тарап, тарапы, тарапынан, та-  
 рапқа  
 тарау  
 тарауық, тарауығы  
 тараю, тарай, тараяды, тара-  
 йын, тараюы  
 тарбию, тарби, тарбияды, тар-  
 бияйын, тарбиюы  
 тарбаңдау  
 тарбию  
 тарғыл  
 тариф  
 тарифтеу  
 тарих, қа, тан, ы, жалпы тарих,  
 жаңа тарих  
 тарихи  
 тарихшы  
 тарқау  
 тарлан  
 тарлық  
 тармақ, тармағы  
 тарпаң  
 тарпу, тарпы, тарпыды, тарпи-  
 ды  
 тарс, тарс ету

тарс-тарс  
 тарс-түрс  
 тарсыл  
 тарсылдау  
 тарсыл-күрсіл  
 тарсыл-түрсыл  
 тартқызу, тартқызса, тартқыз-  
 шы  
 тартқылау  
 тартпа  
 тарту, тарт, тартты, тартқан  
 тарту-таралғы  
 тартыну, тартынбау, тартынған  
 тартыншақ, тартыншағы  
 тартынқы  
 тартысу, тартысса, тартысшы  
 таршылық, таршылығы  
 тары  
 тарығу, тарық, тарықты, тары-  
 ғады  
 тарықтыру  
 тарырақ (таррақ *емес*)  
 тас, тас бақа, тас бауыр, тас  
 жол, тас жүрек, тас көмір,  
 тас құдық, тас табак  
 тасалау  
 тасаттық, тасаттығы  
 тасқабак, тасқабағы  
 тасқын  
 таспа  
 таспалау  
 тастақ, тастағы  
 тас-талқан  
 тастүлек (құс)  
 тасу, тасы, тасыды, тасиды  
 тасушы  
 тасшы (ташы *емес*)  
 тасымал  
 тасымалдау  
 тасыр  
 тасырандау  
 тасыраю, тасырай, тасыраяды,  
 тасыраюы  
 тасырлау  
 тасыр-тұсыр  
 тат, таты (дат *емес*)  
 таттану, таттанбау, таттанған  
 татты  
 тату, таты, татыды, татиды  
 тату, тату болу  
 татуласу  
 татулық, татулығы  
 тату-тәтті

татым, татымы  
 татымал  
 татымды  
 татыр  
 татырауын  
 тау, тау аю, тау бүркіт, тау  
 елі, тау ешкі, тау жылан, тау  
 теке, тау шөбі  
 тауал, тауалы  
 тауан, тауаны  
 тауап, тауабы, тауап ету  
 тау-кен, тау-кен өндірісі  
 тауқұдірет  
 тауқымет  
 таусағыз  
 таусылу  
 таутайлақ (құс)  
 тау-тас  
 тауық, тауығы  
 тауықкөз (*шөп*)  
 тауысу, тауысса, тауысшы  
 таю, тай, таяды, таяйын, таюы  
 таяз  
 таяқ, таяғы, таяқ жеу, таяқ  
 тастам  
 таяқтау  
 таяқша  
 таялау  
 таяну, таянбау, таянған  
 таяныш  
 таянышсыз  
 таяу  
 тәбет, тәбеті тартпау  
 тәжі, тәжі бау  
 тәжік (*халық*)  
 тәжікше  
 тәжікшелеу  
 тәжім, тәжімі  
 тәжірибе (тәжірибе *емес*)  
 тәжірибелеу  
 тәжірибелі  
 тәжірибесіз  
 тәжірибеші  
 тәйт, тәйт әрі  
 тәй-тәй  
 тәкаппар  
 тәкаппарлану, тәкаппарланбау,  
 тәкаппарланған  
 тәкаппарлық, тәкаппарлығы  
 тәлкек, тәлкегі  
 тәлкектеу  
 тәлім, тәлімі



тәлімсу, тәлімсі, тәлімсіді, тә-  
 лімсиді  
 тәлім-тәрбие  
 тән, тән емес, тән нәрсе, жокқа  
 тән  
 тәңірі, тәңірісі  
 тәп-тәтті  
 тәп-тәуір  
 тәптіш  
 тәптіштеу  
 тәрбие  
 тәрбиелену, тәрбиеленбеу, тәр-  
 биеленген  
 тәрбиеленуші  
 тәрбиелеу  
 тәрбиелеуші  
 тәрбиелі  
 тәрбиесіз  
 тәрбиесіздік  
 тәрбиеші  
 тарелке (тарелка *емес*)  
 тәртіп, тәртібі  
 тәртіпсіз  
 тәртіпсіздік, тәртіпсіздігі  
 тәрізді  
 тәсіл, тәсілі  
 тәсілдеу  
 тәсілқой  
 тәте  
 тәтті  
 тәттілік, тәттілігі  
 тәубе (тауба, тоба *емес*), тәубе  
 қылу, тәубе ету  
 тәуекел  
 тәуекелшіл  
 тәуелдену, тәуелденбеу, тәуел-  
 денген  
 тәуелдеу  
 тәуелді, тәуелді болу  
 тәуелділік, тәуелділігі  
 тәуелсіз  
 тәуелсіздік, тәуелсіздігі  
 тәулік, тәулігі  
 тәуіп, тәуібі  
 тәуір, тәуірі  
 тәуірлеу  
 творчество  
 творчестволық  
 театр, ға, дан, ы  
 тебеген  
 тебіндік, тебіндігі  
 тебінгі  
 тебірену, тебіренбеу, тебіренген

тебісу, тебіссе, тебісші  
 тегене  
 тегермеш  
 тегершік, тегершігі  
 тегеурін, тегеуріні  
 тегеш  
 тегіс, тегісі, тегіс жер  
 тегістелу  
 тегістеу  
 тегістік, тегістігі  
 тежеу  
 тежеусіз  
 тез-тез  
 тезбе-тез  
 тезек, тезегі  
 тезис  
 тек, тегі, тек қана  
 теке, теке сақал  
 текежаумыт  
 текемет, түр текемет  
 текст, тексі, текске, текспен  
 текстология  
 текті, тектісі  
 тексеру  
 тексерілу  
 тексеріс  
 текстік  
 тектес  
 тектестік, тектестігі  
 текше, текше метр  
 текшіл  
 текшілдік, текшілдігі  
 текірек, текірегі  
 текіректеу  
 тел, тел қозы, тел өскен  
 телевизор  
 телегей-теңіз  
 телеграмма  
 телеграф  
 телеграфист, телеграфиске, те-  
 леграфистен, телеграфисі  
 телеқабылдағыш  
 телемеханика  
 телепатия  
 телескоп, телескопы  
 телетайп  
 телефон  
 телефонист, телефониске, теле-  
 фонистен, телефонисі  
 телефонистка  
 телмірту, телмірт, телміртті  
 телміру  
 телпек, телпегі

телу, телі, теліді, телиді  
 телім  
 телімсу, телімсі, телімсіді, те-  
 лімсиді  
 телі-тентек  
 тембр  
 темекі  
 темперамент, ке, тен, і  
 темпераментті  
 температура  
 темір, темір айыр, темір жол,  
 темір жолшы, темір күрек  
 теміреткі  
 Темірқазық (*жұлдыз*)  
 теміртек, теміртегі  
 теміртікен (*өсімдік*)  
 темірші  
 теннис  
 тенор  
 тентек, тентегі  
 тентірегіш  
 тентіреу  
 тең, тең салмақ  
 теңбе-теңдік  
 теңбіл  
 теңбілдену, теңбілденбеу,  
 теңбілденген  
 теңге  
 теңгелеу  
 теңгеру  
 теңдестіру  
 теңдік, теңдігі  
 теңелдіру  
 теңеу  
 теңкию, теңки, теңкиейін, тең-  
 киюі  
 теңселту, теңселт, теңселтті,  
 теңселткен  
 теңіз (деніз *емес*), теңіз бойы,  
 теңіз жағасы  
 теңізші  
 теорема  
 теория  
 теориялық  
 теорияшыл  
 тепеңдеу  
 теперіш  
 тепе-теңдік  
 тепкі, тепкісі  
 тепкілеу  
 тепкілесу  
 тепкіш  
 тепловоз

теплоход, қа, тан, ы  
 тепсіндіру  
 тепсіну, тепсінбеу, тепсінген  
 теп-тегін  
 теп-тегіс  
 тепшу, тепші, тепшіді, тепшиді  
 тер, тер безі; ащы тер, қара тер  
 терапевт, терапевтіге, терапев-  
 тіден, терапевтісі  
 тербелу  
 тербету  
 тербетілу  
 тербеу  
 тергеуші  
 терезе, қос терезе  
 терек, терегі  
 терең  
 тереңірек  
 терлеп-тепшу, терлеп-тепші,  
 терлеп-тепшиді, терлеп-тепші-  
 ді  
 термин  
 терминология  
 термометр  
 термометрлік  
 термос  
 термоэлемент  
 термоядролық  
 террариум, ға, нан, ы  
 террас  
 территория  
 террор  
 террорист, террориске, терро-  
 ристен, террорисі  
 террорлық  
 терте  
 теру  
 тершен  
 тершендік, тершендігі  
 тершу, терші, тершиді  
 тершіл  
 тері, тері заводы, тері илеу  
 терілу  
 теріс, теріс аяқ, теріс бата, те-  
 ріс жақ  
 теріскей  
 теріскен  
 терістік, терістігі  
 тескіш (*тешкіш емес*)  
 тесік, тесігі  
 тесікті  
 тесілу  
 тесірею, тесірей, тесірейеді, те-



сірейді, тесіреюі  
 тете, тете іні  
 тетелес  
 тетік, тетігі  
 техник, технигі  
 техника  
 техникум, ға, нан, ы  
 тигіздіру  
 тигізу, тигізсе, тигізші  
 тидіру  
 тиек, тиегі  
 тиексіз  
 тиектеу  
 тиекті  
 тиелу  
 тиесу  
 тиету  
 тип, типі  
 типография  
 типологиялық  
 типыл  
 тир  
 тираж  
 тиран  
 титан  
 титр, ге, ден, і  
 титтей  
 титул, ға, дан, ы  
 титық, титығы  
 титықтау  
 тиын, жиырма бес тиын  
 тиынсыз  
 тиілу  
 тиімді  
 тиімсіз  
 тиін (аң)  
 тиірмен (диірмен емес)  
 тиірменші  
 тиіс  
 тиісті  
 тиістіру  
 тиісу, тиіссе, тиісші  
 тиісінше  
 тию, ти, тиді, тиеді, тиейін,  
 тиіп, тиюі  
 тиянақ, тиянағы  
 тиянақсыз  
 тиянақтау  
 тиянақты  
 ткань, тканьге, тканьнен, ткані  
 тобан, тобан аяқ  
 тобарсу, тобарсы, тобарсыды  
 тобық, тобығы

тобылғы  
 тобылғылы  
 тобыр, кара тобыр  
 товар  
 товарлы  
 тоғай, тоғай шаруашылығы  
 тоғайлы  
 тоған  
 тоғанақ, тоғанағы  
 тоғаяу, тоғай, тоғайды, тоғайып,  
 тоғаяды, тоғайын, тоғаяуы  
 тоғыз, тоғыз жүз, тоғыз құма-  
 лақ  
 тоғызыншы  
 тоғыс, үш тоғыс (ескі сөз)  
 тоғысу, тоғысса, тоғысшы  
 тоғыту  
 тоғышар  
 тоғышарлық, тоғышарлығы  
 тоз, қайың тозы  
 тоз-тоз  
 тозақ (дозақ емес)  
 тозаң  
 тозаңдану, тозаңданбау, тозаң-  
 данған  
 тозаңдатқыш  
 тозаңдық, тозаңдығы  
 тозық, тозығы  
 той, той асы, той бастар  
 тойғыз  
 тойлау  
 тойтару  
 тойтарыс  
 той-томалақ  
 той-топыр  
 тойшы  
 тойым  
 тойымдық  
 тойымсыз  
 тойымсыздану, тойымсыздан-  
 бау, тойымсызданған  
 тойымсыздық, тойымсыздығы  
 тойындыру  
 тойыну, тойынбау, тойынған  
 ток, токқа, токтан, тогы  
 токарь, токарьға, токарьдан, то-  
 кары  
 тоқты  
 тоқтық, тоқтығы  
 ток, тоғы, тоқ етер, тоқ мал,  
 тоқ шек  
 токал  
 тоқаш

тоқмейіл  
 тоқмейілділік  
 тоқмейілсу  
 тоқпақ, тоқпағы, тоқпақ жал  
 тоқпақтау  
 тоқпан: тоқпан жілік  
 тоқсабақ  
 тоқсан, тоқсан тоғыз  
 тоқсауда  
 тоқтам  
 тоқтатқыш  
 тоқты-торым  
 тоқтышак, тоқтышағы  
 тоқу, тоқы, тоқыды, тоқиды  
 тоқылдақ, тоқылдағы  
 тоқылдату  
 тоқылдау  
 тоқым, тоқымы, тоқым терлік  
 тоқыма  
 тоқымдату  
 тоқымдау  
 тоқымды  
 тоқырату  
 тоқырау  
 толағай  
 толарсақ  
 толас  
 толғақ  
 толғану  
 толғау  
 толқу, толқы, толқыды, тол-  
 қиды  
 толқын  
 толқындау  
 толқынды  
 толтыру  
 толығы, толық, толығы, то-  
 лықты  
 толық, толығы  
 толықсу, толықсы, толықсиды,  
 толықсыды  
 толықтауыш, толықтауышы  
 толықтыру  
 толықтырылу  
 толымды  
 толымсыз  
 толысу  
 толь, тольге, тольден, толі  
 томаға  
 томаға-тұйық  
 томар, томар бояу  
 томат  
 томпақ, томпағы, томпақ бет

томпаю, томпай, томпайып;  
 томпаюы  
 томпию, томпи, томпияды, том-  
 пияйын, томпиюы  
 томсару  
 томсыраю, томсырай, томсы-  
 райды, томсырайын, томсы-  
 раюы  
 томырық, томырығы  
 томырылу  
 тон, тері тон  
 тоналу  
 тонау  
 тонна  
 тоннаж  
 тоң, тоң жер, тоң май, тоң мо-  
 йын, тоң мінез  
 тоңазу, тоңазы, тоңазыды, то-  
 ңазиды  
 тоңазыту  
 тоңғақ, тоңғағы  
 тоңғақтау  
 тоңғыш  
 тоңдыру  
 тоңқылдақ  
 тоңқылдау  
 тоңу  
 топ, топ басы, топ жарған  
 топай  
 топалаң  
 топан, топан суы  
 топас  
 топастау  
 топастық, топастығы  
 топограф  
 топография  
 топографиялық  
 топонимика  
 топса  
 топсалау  
 топталу  
 топтану, топтанбау, топтанған  
 топ-тобымен  
 топ-толық  
 топ-топ  
 топшы  
 топшылау  
 топылдау  
 топыр, топыры  
 топырақ, топырағы  
 тор, тор көзді  
 торай, торайы  
 торалу (етею)



тораңғы  
 торап, торабы  
 торапты  
 торғ, қа, тан, ы  
 торғай, торғай бас  
 торғын  
 торқа  
 торқалы  
 тормоз  
 тормоздау  
 торпак, торпағы  
 торпеда  
 торс, торс етті  
 торс-торс  
 торсық  
 торсылдақ, торсылдағы  
 торсылдау  
 торт, қа, тан, ы  
 торта  
 тору, торы, торида, торыды  
 торуыл  
 торуылдау  
 торы, торы ала, торы төбел,  
 кара торы, тобылғы торы, то-  
 ры каска  
 торығу, торық, торығады, то-  
 рықты  
 торықтыру  
 тосаңсу, тосаңсы, тосаңсиды,  
 тосаңсыды  
 тосап, тосабы  
 тосқауыл, тосқауылы  
 тосқауылдау  
 тоспа  
 тост, тосқа, тостан, тосы  
 тостаған (тостақан емес)  
 тосын  
 тосыраю  
 тосырқау  
 тот, тот басу  
 тотальды  
 тотем  
 тотемизм  
 тотию, тоти, тотияйын, тотиюм  
 тотияйын  
 тоттану (доттану емес)  
 тоты, тоты құс  
 тотығу, тотық, тотықты, тоты-  
 ғады  
 тотық, тотығы, темір тотығы  
 тотықсыздандырғыш  
 тотықтырғыш  
 тою, той, тояды, тояйын, тоюы

тоят  
 тояттау  
 төбе, төбе жабын, төбе сүйек,  
 төбе тақтай  
 төбел, торы төбел, жирен төбел,  
 төбел таз  
 төбелес  
 төбелескіш  
 төбелесу, төбелессе  
 төбелі-төмпешікті  
 төбет  
 төбешік, төбешігі  
 төгу, төк, төгіп, төкті, төгеді  
 төгілдіру  
 төгілту, төгілт, төгілтті  
 төгілу  
 төгіп-шашу  
 төздіру  
 төзу  
 төзім, төзімі  
 төзімді  
 төзімділік, төзімділігі  
 төзімпаз  
 төккіздіру  
 төккізу, төккізсе, төккізші  
 төккіш  
 төл, жас төл, төл мал, төл сөз  
 төлдету  
 төлдеу  
 төлді  
 төлем  
 төлену, төленбеу, төленген  
 төлеңгіт  
 төлеңгіттік  
 төлет  
 төлеткізу  
 төлету  
 төлеу  
 төмен, төмен қол  
 төменгі  
 төменде  
 төмендегі  
 төмендету  
 төмендеу  
 төмпе  
 төмпештеу  
 төмпешік, төмпешігі  
 төндіріңкіреу  
 төну, төнбеу, төнген  
 төңкергіш  
 төңкерме  
 төңкеру  
 төңкеріс

төңкерісу, төңкеріссе, төңкеріс-  
 ші  
 төңірек (төнерек, төгерек *емес*),  
 төңірегі  
 төңіректеу  
 төр, төр жақ  
 төраға  
 төрелік, төрелігі  
 төрешілдік, төрешілдігі  
 төркін, төркінге  
 төркіндеу  
 төркіншіл  
 төрлету  
 төрлеу  
 төрт (*дөрт емес*), төрт айлық,  
 төрт бұрыш, төрт бұрышты,  
 төрт есе, төрт жақты, төрт  
 жылдық, төрт түлік  
 төртпак  
 төртеу  
 төрткіл  
 төрт-төрттен  
 төрттік, төрттігі  
 төртінші  
 төс, төс ағаш, төс темір  
 төсек, төсегі, төсек жапқыш  
 төсек-орын  
 төсену, төсенбеу, төсенген  
 төсеніш  
 төсеніштеу  
 төскей  
 төстек, төстегі  
 төстік, төстігі  
 төстіктеу  
 төте, төте жол  
 төтелеу  
 төтелік, төтелігі  
 төтендеу  
 төтендік, төтендігі  
 төтенше  
 төтеп, төтебі  
 трагедия  
 траектория  
 тракт, трактіге, трактіден, трак-  
 тісі  
 трактор  
 тракторшы  
 трал  
 трамвай  
 транзит  
 транзитивті  
 транзиттік  
 транс, қа, тан, ы, тық

трансконтиненталдық  
 транскрипция  
 трансляция  
 транспорт, қа, тан, ы  
 транспортёр, ге, ден, і  
 транспортир  
 трасса  
 траулер  
 трахома  
 трест, треске, трестен, тресті,  
 тресі  
 трибун, ға, нан, ы  
 трибуна  
 трибунал  
 трикотаж  
 трилогия  
 троллейбус, қа, тан, ы  
 тропик, тропигі  
 тротуар  
 трюм, ге, дей, і  
 ту, қызыл ту, ала ту, ту  
 сиыр, ту бие  
 ту, ту десе, туа сала, туа біт-  
 кен  
 туберкулёз, ге, ден, і  
 тува (*халқы, тілі*)  
 туған-туысқан  
 тума, тума мал  
 тунгус (*халық*)  
 туннель, туннельге, туннельден,  
 туннелі  
 тура  
 туралы  
 турашыл  
 турбаза  
 турбина  
 турбогенератор  
 турист, туриске, туристен, тури-  
 сі  
 турник, турнигі  
 турнир  
 тусу, тусы, тусыды, тусиды  
 туу, ту, туды, туып, туайын,  
 тууы  
 туфли, ге, ден, і  
 туш, туш ойнау  
 туша  
 тушы  
 тушь, қа, тан, тушы  
 туылу  
 туынды  
 туырлық, туырлығы  
 туырылу



туыс  
 туысқан  
 туысқандық, туысқандығы  
 туыстық  
 туысу, туысса  
 тұғыр, тұғырдан түспеген адам  
 тұжыру  
 тұжырым, тұжырымы  
 тұжырымдау  
 тұжырымды  
 түз  
 тұзақ, тұзағы, қол тұзақ, қыл  
   тұзақ  
 түз-дәм  
 түзсыз  
 түзшы  
 түйғын  
 түйық, түйығы, түйық адам  
 түйықталу  
 түйықтану, түйықтанбау, түйықтанған  
 түйықтау  
 түйықтық, түйықтығы  
 тұқан, тұқан су  
 тұқыл  
 тұқым, тұқымы, тұқым жарнақ,  
   тұқым қуалау, тұқым қуалау-  
   шылық, тұқым өнгіштік, тұ-  
   қым тазартқыш  
 тұқырту  
 тұқыру  
 түл, түл мүлік  
 түла, түла бойы  
 түлдыр  
 түлпар  
 түлым, түлымы  
 түлымшак, түлымшағы  
 түлып-тұлыбы  
 түман  
 түмандану, түманданбау, тү-  
   манданған  
 түманды  
 түмарша  
 түмаршалау  
 түмау (тымау *емес*)  
 түмаурату  
 түмса  
 түмсық, түмсығы  
 түмша  
 түмшалану  
 түмба (түмба *емес*)  
 түндыру  
 тұнжыр

тұнжырау  
 түну, түнбау, түнған  
 түншығу (түйшығу *емес*), түн-  
   шық, түншықты, түншығады  
 түншықтыру (түйшықтыру  
   *емес*)  
 түншықтырушы  
 түнық, түнығы  
 түнықтану, түнықтанбау, тү-  
   нықтанған  
 түңғиық, түңғиығы  
 түңғыш  
 түпа-тура  
 түп-тура  
 түп-тұнық  
 тұра, ұзын тұра, тұра түр (ты-  
   ратыр *емес*)  
 тұрак, тұрағы  
 тұраксыздану, тұраксызданбау,  
   тұраксызданған  
 тұраксыздық, тұраксыздығы  
 тұрақтау  
 тұрақты  
 тұрақтылық, тұрақтылығы  
 тұралату  
 тұралау  
 тұрғы, тұрғысы  
 тұрғызу, тұрғызса, тұрғызшы  
 тұрғылас  
 тұрғылықты  
 тұрғын  
 тұрғыш  
 тұрлаулы  
 тұрлаусыз  
 тұрман  
 тұрмыс  
 тұрпайы  
 тұрпайылық, тұрпайылығы  
 тұрпат  
 тұру  
 тұрық, тұрқы  
 тұрықты  
 тұрымтай  
 түс, түс киіз  
 тұсак, тұсағы  
 тұсалу  
 тұсамыс  
 тұсау  
 түспал  
 түспалдау  
 түспа-түс  
 түстас  
 түс-тұстан

тұс-тұсына  
 тұт, тұт ағашы  
 тұтам  
 тұтанғыш  
 тұтандыру  
 тұтану, тұтанбау, тұтанған  
 тұтас  
 тұтастық, тұтастығы  
 тұтасу, тұтасса, тұтасшы  
 тұтқа  
 тұтқалы  
 тұтқиыл, тұтқиылы  
 тұтқын  
 тұтқындау  
 тұтқыр  
 тұтқырлану, тұтқырланбау, тұт-  
 қырланған  
 тұтқырлық, тұтқырлығы  
 тұтқыш, қазан тұтқыш  
 тұтпа  
 тұту  
 тұтығу, тұтық, тұтықты тұты-  
 ғады  
 тұтықпа  
 тұтылу  
 тұтыну, тұтынбау, тұтынған  
 тұшала  
 тұшқылтым  
 тұшпара  
 тұшу, тұшы, тұшыды, тұшиды  
 тұшырған, тұшырқанбау, тұ-  
 шырқанған  
 тұшы, тұшы су  
 тұшылау  
 тұшылық, тұшылығы  
 тұщырақ  
 тұяқ, тұяғы, қара тұяқ, қарға  
 тұяқ  
 тұяқты  
 түбегей  
 түбегейлі  
 түбек, түбегі  
 түбінде  
 түбір, түбірі, түбір сөз  
 түбірлеу  
 түбірлі  
 түбіт (тібіт *емес*), түбіті  
 түбіттенгіш  
 түбіттендіру  
 түбіттену, түбіттенбеу, түбіт-  
 тенген  
 түбіттеу  
 түбітті

түгел, түгелі, түгелімен  
 түгелдену, түгелденбеу, түгел-  
 денген  
 түгелдеу (түгендеу *емес*)  
 түгелдік, түгелдігі  
 түгесу, түгессе, түгесші  
 түгесілу  
 түгіл, сен түгіл  
 түз, жапан түз, *бірақ* құла  
 дүз  
 түзелу  
 түзету  
 түзеу  
 түзу  
 түзулеу  
 түзулік, түзулігі  
 түзік, түзігі  
 түзіліс  
 түйгіш  
 түйгіштеу  
 түйдек, түйдегі  
 түйдек-түйдек  
 түйдектеу  
 түйдекті, түйдекті тіркес  
 түйе, түйе жүн, түйе бұршақ,  
 түйе тікен, түйе жапырақ  
 түйеқарын (*өсімдік*)  
 түйеқұс  
 түйетабан  
 түйетайлы  
 түйме  
 түймелеу  
 түйнек, түйнегі  
 түйнеме  
 түйреуіш, түйреуіші  
 түйреуіштеу  
 түйсік, түйсігі  
 түйсіксіз  
 түйсіктену, түйсіктенбеу, түй-  
 сіктенген  
 түйсікті  
 түйсіну, түйсінбеу, түйсінген  
 түйткіл  
 түйткілдену, түйткілденбеу  
 түйілу  
 түйін, түйіні  
 түйіндеу  
 түйінді  
 түйіншек, түйіншегі  
 түйір, түйірі  
 түйірлі  
 түйіртпек, түйіртпегі  
 түйіртпектелу



түйіршік, түйіршігі  
 түйіс  
 түйістіру  
 түйісу, түйіссе, түйісші  
 түк, түгі, түк емес, түк татпау  
 түкпір (түкпір *емес*)  
 түксию, түкси, түксиеді, түкси-  
 ді, түксиіп, түксиейін, түксиюі  
 түктеу  
 түкті  
 түкіргіш  
 түкіру  
 түкірік, түкірігі  
 түкіріну, түкірінбеу, түкірінген  
 түлек, түлегі, тас түлек, екі  
 түлек  
 түлен, түлен түрту  
 түлеу  
 түлкі  
 түлік, түлігі, төрт түлік  
 түн, түн баласына, түні бойы,  
 түн бойына  
 түнгі  
 түндік (түндік *емес*), түндігі  
 түнек, түнегі, қара түнек  
 түнемел  
 түнеру  
 түнеу  
 түнеугүні  
 түңілдіру  
 түңілу  
 түп, түбі, түп нұсқа, түп сүйек  
 түпкі (түпкі *емес*)  
 түпкілікті  
 түпсіз  
 түптегіш  
 түптену, түптенбеу, түптенген  
 түптелу  
 түптеткізу  
 түптеу  
 түп-түгел  
 түр, түр аралық  
 түркістандық  
 түркі, түркі тану  
 түрлену, түрленбеу, түрленген  
 түрлі  
 түрлілік, түрлілігі  
 түрме  
 түрпі  
 түрпілену  
 түрпілеу  
 түрткі  
 түрткілеу

түрткіш  
 түртпектеу  
 түрту, түрт, түртті, түрткен  
 түр-түрі  
 түр-түсі  
 түртіну, түртіңбеу, түртіңген  
 түртіншек, түртіншегі  
 түру  
 түршігерлік  
 түршігу, түршік, түршігеді, түр-  
 шікті  
 түрік (*халық*)  
 түрікмен (*халық*)  
 түрікше  
 түріну, түрінбеу, түрінген  
 түс, түс жору, түс қашу; түс  
 ауа, түс кезі  
 түскі, түскі тамақ, түскі ас  
 түскілік, түскілігі  
 түссіз  
 түстенгіш  
 түстену, түстенбеу, түстенген  
 түстеніс  
 түстету  
 түстеу  
 түсті, түсті мата, түсті металл  
 түстік, түстігі  
 түсу, түссе, түсші  
 түсім, түсімі  
 түсімді  
 түсінгіш  
 түсіндірме  
 түсіндіру  
 түсіну, түсінбеу, түсінген  
 түсінушілік түсінушілігі  
 түсінік, түсінігі, түсінік хат  
 түсінікті  
 түсініксіз  
 түсініс  
 түсіргіш  
 түсіру  
 түсіріңкі  
 түтеген, түтеген боран  
 түтелену, түтеленбеу, түтелен-  
 ген  
 түте-түте  
 түтету  
 түтетілу  
 түту  
 түтуші  
 түтігу, түтік, түтігеді, түтікті  
 түтік, түтігі  
 түтілу

түтін, түтіні  
 түтіндеу  
 түшкірту, түшкірт, түшкіртті,  
 түшкірткен  
 түшкіру  
 түшкірік, түшкірігі  
 түйю, түй, түйеді, түйді, түйейін,  
 түйюі  
 түйюлі, түйюсіз  
 тығыз  
 тығыздау  
 тығызырақ  
 тығылу  
 тығыну, тығынбау, тығынған  
 тығыршық, тығыршығы  
 тығырық, тығырығы  
 тығырықтау  
 тыйғызу, тыйғызса, тыйғызшы  
 тыйылдыру  
 тыйылу  
 тыйым, тыйымы, тыйым салу  
 тыйымсыз  
 тық, тық ету  
 тықсыру  
 тық-тық  
 тықыл  
 тықылдақ, тықылдағы  
 тықылдату  
 тықыр  
 тықыршу  
 тыл  
 тылсым  
 тылсымдау  
 тылтию  
 тым (дым *емес*), тым жақсы,  
 тым кеш, тым құрыса  
 тым-ақ, тым-ақ жақсы  
 тымақ, тымағы  
 тымпию, тымпи, тымпияды,  
 тымпиды, тымпияйын, тым-  
 пиюы  
 тым-тырақай  
 тым-тырыс  
 тымыраю, тымырай, тымырая-  
 ды, тымыраяйын, тымыраюы  
 тымырсық, тымырсығы  
 тыну, тынбау, тынған  
 тыншу, тыншы, тыншиды, тын-  
 шыды  
 тыншыту  
 тынығу, тынық, тынықты, ты-  
 нығады  
 тыным, тынымы

тынымды  
 тыныс, тынысы, тыныс алу, ты-  
 ныс белгісі  
 тыныстау  
 тыныш (тыныш *емес*), тынышы  
 тынышсыз  
 тынышсыздану, тынышсыздан-  
 бау, тынышсызданған  
 тынышсыздық  
 тынышталу (тынышталу *емес*)  
 тыныштандыру  
 тыныштану, тыныштанбау, ты-  
 ныштанған  
 тыныштық, тыныштығы  
 тың, тың көтеру  
 тыңайтқыш  
 тыңайту, тыңайт, тыңайтқан,  
 тыңайтты  
 тыңаю, тыңай, тыңаяды, ты-  
 найды, тыңайып, тыңаяйын,  
 тыңаюы  
 тыңғылықты  
 тыңдату  
 тыңдау  
 тыңқию, тыңқи, тыңқияды, тың-  
 қиды, тыңқияйын, тыңқиюы  
 тыңшы  
 тыңшылық, тыңшылығы  
 тып-типыл  
 тып-тынық  
 тып-тыныш  
 тыпыр-тыпыры  
 тыпырлау  
 тыпырлауық, тыпырлауығы  
 тыпыр-тыпыр  
 тыпыршу, тыпыршы, тыпыршы-  
 ды, тыпыршиды, тыпыршиын  
 тырағайлау  
 тыраңдау  
 тыраш (тірәш *емес*)  
 тыраштану, тыраштанбау, ты-  
 раштанған  
 тыраю, тырай, тырайып, ты-  
 раюы  
 тырбаңдау  
 тырбию, тырби, тырбияды, тыр-  
 биюы  
 тырбықай  
 тыржалаңаш  
 тыржию, тыржи, тыржиды,  
 тыржиып, тыржияды, тыр-  
 жиюы  
 тыржыңдау



тырма  
 тырмалау  
 тырмысу, тырмысса, тырмысшы  
 тырна  
 тырнақ, тырнағы  
 тырнақтау  
 тырнақша  
 тырнау  
 тырнауық, тырнауығы  
 тырнауыш, тырнауышы  
 тырп-тырп  
 тырсию, тырси, тырсияйын,  
 тырсиюы  
 тырс-тырс  
 тырсылдау  
 тыртық, тыртығы  
 тыртысу, тыртысса, тыртысшы  
 тырым-тырақай  
 тырысқақ, тырысқағы  
 тырысқақтық, тырысқақтығы  
 тырысушылық, тырысушылығы  
 тырысу, тырысады, тырысшы  
 тыс, тыс жақта, тыс киім, тыс  
 қалта  
 тыстау  
 тыстық, тыстығы  
 тысыраю, тысырай, тысыраяды,  
 тысыраюы  
 тысырлау  
 тыю, тый, тыйды, тыйып, тый-  
 ған, тыяды, тыйайын, тыюы  
 тігу, тік, тікті, тігеді  
 тігін  
 тігінші  
 тігіншілік, тігіншілігі  
 тігіс, тігісі  
 тізбе (дізбе *емес*)  
 тізбек (дізбек *емес*), тізбегі  
 тізбектелу  
 тізбектеу  
 тізгін (дізгін *емес*)  
 тізгіндеу (дізгіндеу *емес*)  
 тізе (дізе *емес*), тізе бұғу, тізе  
 қосу, тізе қап  
 тізелес  
 тізерлеу  
 тізу (дізу *емес*), тізсе, тізші  
 тізілу  
 тізім, тізімі  
 тік, тік бақай, тік бұрыш, тік  
 бұрышты, тік жар, тік мінез,  
 тік тұру

тікен, ақ тікен, көк тікен, тікен  
 қурай, тікен шөп  
 тікенді  
 тікенек, тікенегі  
 тікенектей  
 тікею, тікей, тікейеді, тікейді,  
 тікейейін, тікеюі  
 тікпе  
 тіксіну, тіксінбеу, тіксінген  
 тіктіру  
 тікірею, тікірей, тікірейеді, тікі-  
 рейді, тікірейейін, тікіреюі  
 тіл, тіл азар, тіл алғыш, тіл  
 байлау, тіл кестіру, тіл тигі-  
 зу, тіл хат, тіл шығу  
 тіл-аузы  
 тілгілеу  
 тілдесу  
 тілдіру  
 тілерсек, тілерсегі  
 тілеу  
 тілеулес  
 тілмаш  
 тілмаштық, тілмаштығы  
 тілме  
 тілсіз  
 тілу  
 тілік, тілігі  
 тілім, тілімі  
 тілімдеу  
 тілім-тілім  
 тіліну, тілінбеу, тілінген  
 тімтіну, тімтінбеу, тімтінген  
 тіміскі  
 тіміскілеу  
 тін  
 тінту, тінт, тінтті, тінткен  
 тіпті, тіпті аз  
 тіп-тік  
 тіп-тіке  
 тірек, тірегі  
 тірелу  
 тірену, тіренбеу, тіренген  
 тіресу, тіресе, тіресші  
 тіреу  
 тіреуіш, тіреуіші  
 тіреуіштеу  
 тіркесу, тіркессе, тіркесші  
 тіркеу, тіркеулі  
 тіркеуші  
 тіркеуіш  
 тірлік, тірлігі  
 тірсек, тірсегі

тіршілік, тіршілігі  
тірі, тірі жан  
тірідей (тірілей)  
тірілту, тірілт, тірілтті, тіріл-  
кен  
тіс, тіс батпау, тіс еті, тіс қақ-  
қан (бала), тіс қайрау, тіс  
жару, тіс шұқуыш  
тісеу, тісе  
тіссіз  
тістелеу  
тістену, тістенбеу, тістенген

тістеу  
тістеуік, тістеуігі  
тітірену, тітіренбеу, тітіренген  
тітірету  
тітіреу  
тітіркендіру  
тітіркену, тітіркенбеу,  
тітіркенген  
тіфә  
тіфу  
тюрколог, ы, тар, қа  
тюркология

## У

у (зәр), уға, удан, уы  
уағда  
уағдалы (уәделі)  
уағдасыз  
уағыз, уағызы  
уағыздау  
уағызшы  
уайым, уайымы, уайым жеу  
уайымдағыш  
уайымдану, уайымданбау,  
уайымданған  
уайымдау  
уайым-қайғы  
уайымсыз  
уайымшыл  
уақ  
уақиға  
уақсыну, уақсынбау, уақсынған  
уақталу  
уақтау  
уақ-түйек  
уақтық, уақтығы  
уақыт, уақыты, кеш уақыт, түс  
уақыты  
уақытсыз  
уақытша  
уанғыш  
уану, уанбау, уанған  
уаттыру  
уату  
уатушы  
уатылу  
уәде  
уәделесу, уәделессе, уәделесші  
уәделі  
уәдешіл  
уәзір, уәзірі

уәзірлік, уәзірлігі  
уәкіл  
уәкілдік, уәкілдігі  
увертюра  
угро-финн  
удмурд (*халық*)  
уезд, уезге, уезден, уезі  
уездік  
узурпатор  
указ  
украин (*халық*)  
уксус, қа, тан, ы  
уландырғыш  
уландыру  
улану, уланбау, уланған  
улап-шулау  
улату  
улау  
улы, улы газдар  
ультиматум, ға, нан, ы  
ультра  
ультра күлгін  
умақ-шумақ  
умаштау  
умлаут  
универмаг, қа, тан, ы  
универсал  
универсалдық  
университет  
унификация  
унтер-офицер  
ура  
уралау  
уран  
устав, қа, тан, ы  
утопист, утописке, утопистен,  
утопici



утопия  
 утопиялық, утопиялығы  
 участок, қа, тан, участогы  
 участоктық  
 училище  
 у-шу, у-шу болу  
 уыз, уызы  
 уыздай  
 уыздану, уызданбау, уызданған  
 уыздау  
 уызды  
 уызсыз

уық, уығы, уық арба, уық бау,  
 уық кап  
 уылдырық, уылдырығы  
 уылдырықты  
 уылжу, уылжы, уылжиды, уыл-  
 жыды  
 уылу  
 уыс, уысы, бір уыс  
 уыстау  
 уыт, уыты  
 уіл  
 уілдеу

## Ұ

ұбап-шұбап  
 ұғу, ұк, ұғады  
 ұғымды  
 ұғымсыз  
 ұғымтал  
 ұғыну  
 ұғысу  
 ұдайы  
 ұждан  
 ұжданды  
 ұждансыз  
 ұжмақ  
 ұзақ, ұзағы, ұзақ қарға  
 ұзақ-сонар  
 ұзақ-сүре  
 ұзарту, ұзарт, ұзартты, ұзарт-  
 кан  
 ұзату  
 ұзаю, ұзай, ұзаяды, ұзайып,  
 ұзаяйын, ұзаюы  
 ұзын, ұзын құлақ  
 ұзындау  
 ұзындық, ұзындығы  
 ұзынды-қысқалы  
 ұзын-ұрғасы  
 ұйғару  
 ұйғарым  
 ұйғарынды  
 ұйғыр  
 ұйқас  
 ұйқы, ұйқысы  
 ұйқылы  
 ұйқылы-ояу  
 ұйқы-тұйқы  
 ұйқышы  
 ұйлығу  
 ұйпалақ

ұйпалақтану  
 ұйпалау  
 ұйпа-тұйпа  
 ұйпау  
 ұйтқы  
 ұйтқу, ұйтқы, ұйтқыды, ұйтқи-  
 ды  
 ұйтқыту  
 ұйық, ұйығы  
 ұйықтағыш  
 ұйықтату  
 ұйықтау (ұйқтау емес)  
 ұйым, ұйымы  
 ұйымдастыру  
 ұйымдасу, ұйымдасса, ұйым-  
 дасшы  
 ұйымшыл  
 ұйыстыру  
 ұйысу, ұйысса, ұйысшы  
 ұйытқы (ұйтқы емес)  
 ұйыту, ұйыт, ұйытты, ұйытады,  
 ұйытып  
 ұқсату  
 ұқсатушы  
 ұқсау  
 ұқыпты  
 ұқыптылық, ұқыптылығы  
 ұлан, жас ұлан  
 ұлан-асыр  
 ұлан-байтақ  
 ұлар  
 ұласу, ұласса, ұласшы  
 ұлғайтқыш  
 ұлғаяу, ұлғай, ұлғаяды, ұлғая-  
 йын, ұлғаяуы  
 ұлпа, ұлпа қар

ұлт, ұлты, ұлт азаттығы, ұлт  
 аралық  
 ұлтабар (қарын)  
 ұлтан  
 ұлтандау  
 ұлтанды  
 ұлтарак, ұлтарағы  
 ұлтарту  
 ұлтару  
 ұлтты  
 ұлттық, ұлттығы  
 ұлу, ұлы, ұлиды, ұлыды  
 ұлы, ұлы державалық, ұлы  
 отан  
 ұлық, ұлығы  
 ұлықсу, ұлықсы, ұлықсиды  
 ұлылы-кішілі  
 ұлы-қызы  
 ұлыс  
 ұлыстық  
 ұмар-жұмар  
 ұмсындыру  
 ұмсыну, ұмсынбау, ұмсынған  
 ұмтылу  
 ұмыт, ұмыт калу  
 ұмыту  
 ұмытшак, ұмытшағы  
 ұмытылу (ұмыт калу)  
 ұнтақтағыш  
 ұнтақталу  
 ұнтақтау  
 ұнғу, ұнғы, ұнғиды  
 ұнғы  
 ұнғыл  
 ұнғыл-шұнғыл  
 ұпай  
 ұп-ұзын  
 ұр: ұр да жық  
 ұра, ұра шеке  
 ұран  
 ұрғашы  
 ұрғылау  
 ұрлау  
 ұрлық (ұрдық емес), ұрлығы  
 ұрпақ, ұрпағы  
 ұрсу, ұрыс, ұсады, ұрысты,  
 ұрысса, ұрысқан, ұрсуы, ұрыс-  
 шы  
 ұрсысу, ұрсыс, ұрсысты, ұрсы-  
 сады, ұрсысқан, ұрсысып, ұр-  
 сысуы  
 ұрт, ұрты, ұрт қалта, ұрт мінез  
 ұрттату

ұрттау  
 ұртыс, ұртыс жүру  
 ұру  
 ұршық, ұршығы  
 ұрық, ұрығы  
 ұры-қары  
 ұрымтал  
 ұрыну, ұрынған  
 ұрыншақ, ұрыншағы  
 ұрыс-керіс  
 ұрыс-қағыс  
 ұрысқак, ұрысқағы  
 ұрысу, ұрыс, ұрысады, ұрысып,  
 ұрысса, ұрысшы, ұрысуы  
 ұрытіс (мал ауруы)  
 ұсағырақ  
 ұсак, ұсағы  
 ұсатқыш  
 ұсату (ақшаны ұсату)  
 ұсқын  
 ұсқынсыз  
 ұстам  
 ұстамды  
 ұстамдылық, ұстамдылығы  
 ұстара  
 ұстарту  
 ұстасу  
 ұстахана  
 ұсыну, ұсынбау, ұсынған  
 ұсыныс, ұсынысы  
 ұсынысу, ұсынысса, ұсынысшы  
 ұтқыр  
 ұтқыш  
 ұту  
 ұтылыс  
 ұтым, ұтымы  
 ұтымды  
 ұтымдылық, ұтымдылығы  
 ұтымтал  
 ұтыр, ұтыры  
 ұтыс, ұтысы  
 ұш, ұшы сыну  
 ұшан-теңіз  
 ұшқалақ, ұшқалағы  
 ұшқалақтау  
 ұшқалақтық, ұшқалақтығы  
 ұшқары  
 ұшқарылық, ұшқарылығы  
 ұшқат (ағаш)  
 ұшқын  
 ұшқындау  
 ұшқыр



ұшқырлану, ұшқырланбау, ұш-  
 қырланған  
 ұшқырлық, ұшқырлығы  
 ұшқыш  
 ұшпа, ұшпа бұлт  
 ұшпау  
 ұштату  
 ұштау  
 ұшу, ұш, ұсқа, ұшшы  
 ұшық, ұшығы  
 ұшы-қиыры  
 ұшықтау  
 ұшыну, ұшынбау, ұшынған  
 ұшырасу, ұшырасса, ұшырасшы  
 ұшырату  
 ұшырау, жылы ұшырау  
 ұшыру

ұю, ұйы, ұйыды, ұйнды, ұйыт-  
 ты, ұйыған, ұйын, ұюы  
 ұя, ұясы  
 ұялату  
 ұялау  
 ұялту, ұялт, ұялтқан, ұялтты  
 ұялу  
 ұялшақ  
 ұялы  
 ұян  
 ұяндану, ұянданбау, ұянданған  
 ұяндау  
 ұяндық, ұяндығы  
 ұят  
 ұятсыз  
 ұятты

## Ү

үбірлі-шүбірлі  
 үгу, үк, үгеді, үкті  
 үгілгіш  
 үгілмелі  
 үгілу  
 үгім, бір үгім  
 үгінді  
 үгінкіреу  
 үгісу, үгіссе, үгісші  
 үгіт  
 үгіт-насихат  
 үгіттеу  
 үгіту  
 үгітілу  
 үгітінді  
 үдеме  
 үдемелі  
 үденкіреу  
 үдере, үдере көшу  
 үдетпелі  
 үдеу  
 үзбе, үзбе нан  
 үзбелеу  
 үздігу, үздік, үздігеді  
 үздік, үздігі  
 үздік-создық  
 үздіксіз  
 үзеңгі  
 үзу, үзсе, үзші  
 үзік, үзігі, үзік арқан, үзік киіз  
 үзіктеу  
 үзік-үзік  
 үзікше

үзілгіш  
 үзілді-кесілді  
 үзілмелі  
 үзілу  
 үзіліс  
 үзім, бір үзім нан  
 үзінді  
 үзінді-кесінді  
 үй, үй алды, үй басы, үй бас-  
 қармасы, үй иесі, үй қояны,  
 үй құстары, үй мүліктері, үй  
 шаруасы, үй іші  
 үйдіру  
 үйдек-түйдек  
 үйездету  
 үйездеу  
 үйездеуік  
 үйек, үйегі, жер үйек, жылы  
 үйек, суық үйек  
 үйелеу  
 үйелмелі-сүйелмелі  
 үйелмендей  
 үйенкі  
 үй-жай  
 үйкелеу  
 үйкелу  
 үйлендіру  
 үйлену, үйленбеу, үйленген  
 үйлеспейтіндік, үйлеспейтіндігі  
 үйлеспеушілік, үйлеспеушілігі  
 үйлестіру  
 үйлесу, үйлессе, үйлесші  
 үйлесім

үйлесімді  
 үйлесімсіздік, үйлесімсіздігі  
 үйлі  
 үйлі-баранды  
 үйлі-жайлы  
 үйме  
 үйме-жүйме  
 үймек, үймегі  
 үймелету  
 үймелеу  
 үйме-үй  
 үй-орман  
 үйрек, үйрегі, барылдауық үй-  
 рек, көк ала үйрек, қоңыр  
 үйрек, сұқсыр үйрек, сұңгуір  
 үйрек, шүрегей үйрек, үйрек  
 төс, үйрек тұмсық  
 үйренгендік, үйренгендігі  
 үйренгіштік, үйренгіштігі  
 үйрену, үйренбеу, үйренген  
 үйреншікті  
 үйренісу, үйреністі, үйреніседі,  
 үйреніссе, үйренісші  
 үйреткіш  
 үйрету  
 үйсіз-жайсыз  
 үйсіз-күйсіз  
 үйткіздіру  
 үйткізу  
 үйттіру  
 ұйту, ұйт, ұтті, ұйткен  
 ұйтілу  
 ұйші  
 ұйшік, ұйшігі  
 ұйілу  
 ұйіліп-төгіліп  
 ұйім, ұйімі  
 ұйінді  
 ұйіп-төгіп  
 ұйір, ұйірі  
 ұйірлес  
 ұйірлесу, ұйірлесе, ұйірлесші  
 ұйірлеу  
 ұйірлі, ұйірлі мүше  
 ұйірме  
 ұйірмелеу  
 ұйірсек, ұйірсегі  
 ұйіру, ұйірді, ұйіріп, ұйірген  
 ұйір-ұйір  
 ұйірілгіш  
 ұйірілу, ұйірілді, ұйірілген  
 ұйірім  
 үккіш

үкі, үкі бас, үкі шок  
 үкілеу  
 үкілі  
 үкім (хүкім *емес*)  
 үкімет (үкмет *емес*)  
 үкіметтік, үкіметтігі  
 үкіш, үкіші  
 үкіштей  
 үлбіреу  
 үлгерту, үлгерт, үлгертті, үл-  
 герткен  
 үлгеру (*келіп жету*)  
 үлгі  
 үлгілеу  
 үлгілі  
 үлгі-өнеге  
 үлгіру, сабақ үлгіру  
 үлгірім, үлгірімі  
 үлде, үлде мен бұлде  
 үлдірік, үлдірігі  
 үлек, үлегі  
 үлес  
 үлестіргіш  
 үлестіру  
 үлкейту, үлкейт, үлкейткен, үл-  
 кейтті  
 үлкен, үлкен ата, үлкен үй  
 үлкендік, үлкендігі  
 үлкенді-кішілі  
 үлкен-кіші  
 үлкен-үлкен  
 үлкенірек  
 үлкею, үлкей, үлкейеді, үлкей-  
 ді, үлкейіп, үлкейейін, үлкеюі  
 үлпершек, үлпершегі, үлпершек  
 май  
 ұлп-ұлп  
 ұлпілдек, ұлпілдегі  
 үмбет (үммәт *емес*)  
 үме, үме салу, үме шақыру  
 үмелеу  
 үміт, үміті, үміт ету  
 үміткер  
 үміткершілік, үміткершілігі  
 үмітсіз  
 үміттену, үміттенбеу, үміттен-  
 ген  
 үмітті  
 үн, үні өшу, үн шығармау, үн  
 ырғағы  
 үндес  
 үндестік, үндестігі, үндестік  
 заңы



үндесу, үндессе, үндесші  
 үндеу  
 үнді, үнді дыбыстар  
 үнем  
 үнемдеу  
 үнемшіл  
 үнемі (дайым)  
 үнсіз, үнсіз дыбыстар  
 үнсіздік, үнсіздігі  
 үн-түн  
 үнгу, үнгі, үнгіді, үнгиді  
 үнгуір, үнгуірі  
 үнгір, үнгір тас  
 үнгірлеу  
 үнгігіш  
 үнгірлік, үнгірлігі  
 үңілдіру  
 үңілу  
 үңірек, үңірек көз  
 үңірею, үңірей, үңірейейін, үңі-  
 реюі  
 үп, үп ету  
 үптеу (ұрлау)  
 үп-үлкен  
 үпілдек, үпілдегі  
 ұр, ұр жаңа  
 ұрғіздіру  
 ұрғізу, ұрғізсе, ұрғізші  
 ұрғін-сұрғін  
 ұрғіш  
 үрей, үрейі ұшу  
 үрейлендіру  
 үрейлену, үрейленбеу, үрейлен-  
 ген  
 үрен-жаран  
 үркек, үркегі  
 үркектеу  
 үркеу  
 үрку, үрік, үркеді, үрікті  
 үркіту  
 үрлегіш  
 үрлеу  
 үрлеуіш  
 үрпе-түрпе

үрпиту  
 үрпню, үрпи, үрпиейін, үрпнюі  
 ұру  
 үрім-бұтақ  
 үс, үсте, үске, үстінде  
 үскі, үскі біз, үскі темір  
 үскірік, үскірігі  
 үстел  
 үстем  
 үстемдік, үстемдігі  
 үстеме, үстеме ақы, үстеме сөз  
 үстеу  
 үсті  
 үсті-басы  
 үстіңгі  
 үстірт  
 үстіртін  
 үстірттік, үстірттігі  
 үсу, үсі, үсіді, үсиді  
 үсік  
 үсіну, үсінбеу, үсінген  
 үсіту  
 үтік  
 үтіктеу  
 үтір  
 үтірлі  
 үш, үш бұрыш, үш бұрышты,  
 үш жерде үш, үш жарым, үш  
 жакты, үш жүз, үш жылдық,  
 үш күндік, үш есе қымбат, үш  
 танапты, үш есе өсіру  
 үшеулеу  
 үшкіл  
 үшкілдеу  
 үшкір  
 үшкірлету  
 үшкірлеу  
 үштік, үштігі, үштік цифр  
 үш-төрт  
 үш-үштен  
 үшін, сен үшін  
 үю, үй, үйді, үйеді, үйейін, үюі  
 үюлі

## Ф

фабрика, да, дан, фабрикасы  
 фабрика-завод, қа, тан, ы  
 фабрикант, қа, тан, ы  
 фабула  
 факт, фактіге, фактіден, факті-  
 сі

фактор  
 факультет  
 фаланга  
 фамилия, фамилиялас  
 фанер (фанера емес)  
 фара

фармаколог  
фармакология  
фараон  
фарисейлік  
фасон  
фасонды  
фашизм  
фашист, фашиске, фашистен,  
фашисі  
февраль, февральға, февраль-  
дан, февралы  
федералдық  
федерализм  
федералист, федералиске, феде-  
ралистен, федералисі  
федерация  
фейерверк, ке, тен, і  
фельдмаршал  
фельдшер  
фельетон  
фельетоншы  
феодал  
феодализм  
ферма  
фермер  
ферросплав, қа, тан, ы  
фестиваль, фестивальға, фести-  
вальдан, фестивалы  
фигура  
физик, ке, тен, физигі  
физика  
физикалық  
физиолог, қа, тан, ы  
физиология  
физиотерапия  
физкультура  
филармония  
филиал  
филистер  
филолог, қа, тан, ы  
филология  
философ, философы  
философия  
философиялық  
фильм, фильмге, фильмнен,  
фильмі  
фильтр, фильтрге, фильтрден,  
фильтрі  
фильтрлеу  
финал  
финанс, финансқа, финанстан,  
финансы  
финанстау

финанстык  
фирма  
фисгармония  
флагман  
флагмандык  
фланг, флангге, флангіден,  
флангісі  
флангілік  
фланель, фланельге, фланель-  
ден, фланелі  
флексия  
флигель, флигельге, флигель-  
ден, флигелі  
флигельдік  
флора  
флот  
флотилия  
фокстрот  
фокус, қа, тан, ы  
фольклор  
фон  
фонарь, фонарьға, фонарьдан,  
фонары  
фонд, фондыға, фондыдан,  
фондысы  
фонема  
фонетика  
фонетист, фонетиске  
фонограф  
фонографиялық  
фонология  
фонометр  
фонтан  
форель, форельге, форельден,  
форелі  
форма  
формалин  
формалист, формалиске, фор-  
малистен, формалисі  
формалистік  
формалы  
формалык  
формасыз  
формат  
формант, қа, тан, ы  
формула  
формулировка  
формуляр, ға, дан, ы  
форпост, форпосқа, форпостан,  
форпосы  
форт  
фортепьяно  
фортификация



форточка  
форум, ға, нан, ы  
фосген  
фосфат  
форфор  
фосфорит  
фосфорлы  
фото  
фотоальбом  
фотоаппарат  
фотограф  
фотография  
фотографиялық  
фотосурет  
фотосфера  
фотомонтаж  
фотообъектив, ке  
фразеологиялық  
фракция

франк, франкіге, франкіден,  
франкісі  
франт, қа, тан, ы  
француз, ға, дан, ы  
французша  
фрезёр, ге, ден, і  
фугас  
фундамент, ке, тен, і  
фундаментті  
функционалдық  
фунт, қа, тан, ы  
фуражка  
фут, қа, тан, ы  
футбол  
футболшы  
футляр, ға, дан, ы  
футуризм  
футурист, футуристке, футурист-  
тен, футуристі  
фуфайка

## X

хабар (хабар *емес*)  
хабарландыру  
хабарлау  
хабар-ошар  
хабарсыз  
хабаршы  
хадис (кадіс *емес*)  
хазар  
хайуан  
хайуанат  
хакас (*халық*)  
хал, халі, халге  
халайық, халайығы  
халат  
хал-ахуал  
хал-жағдай  
халифа (қалипа *емес*)  
халық, халқы, халық шаруа-  
шылығы  
халық-азаттық  
халықаралық, *бірақ* аудан ара-  
лық, облыс аралық, планета  
аралық, мекеме аралық  
халықтық-демократиялық  
халықшыл  
халықшылдық, халықшылдығы  
хан  
хандық, хандығы  
ханзада  
хан-сұлтандар

ханша  
ханым, ханымы  
харекет қ. әрекет  
хартия  
хас (*тән*)  
хат (қат *емес*), хат жазу  
хат-хабар  
хатшы (*кеңсе хатшысы*)  
хауана  
хауыз  
хикая (қиқая *емес*)  
хикмет  
химик, химигі  
химия  
химиялық  
хирург, ке, тен, і  
хирургия  
хлор  
хлорид  
хлорлау  
хор, хорда өлең айту  
хош, көңіл хошы, хош ніс  
хрестоматия  
хром  
хромит  
хронология  
хронометр  
хрусталь, ға, дан, ы  
хутор

## Ц

царизм  
целлюлоза  
цемент, ке, тен, і  
цементтелу  
цементтеу  
цементтік  
ценз, цензіге, цензіден, цензісі  
цензор  
цензура  
центнер  
цех, цехка, цехтан, цехы  
цехтық  
цивилизация  
цикл, ге, ден, і  
циклон  
цилиндр, цилиндрге, цилиндр-  
ден, цилиндрі

цилиндрлі  
цирк, ке, тен, і  
цикуль, циркульға, циркуль-  
дан, циркулы  
цикульдау  
циркуляр, ға, дан, ы  
цистерна  
цитат (цитата *емес*)  
цитаттық  
цитра  
циферблат  
цифр, ға, дан, ы  
цифрлау  
цифрлық  
цоканье  
цыган

## Ч

чартизм  
чартист, чартиске, чартистен,  
чартисі  
чек, ке, тен, чегі  
чека  
чекист, чекиске, чекистен, че-  
кисі

чемодан, чемоданға  
чемпион  
черепица  
черкес (*халық*)  
чертёж, ге, ден, і  
чех, чехка, чехтан, чехы  
чечен (*халық*)

## Ш

шабак, шабағы  
шабалау  
шабан  
шабандау  
шабандоз  
шабарман  
шабадалы  
шабдар  
шаблон  
шабу  
шабуыл  
шабықтау  
шабылу  
шабылып-шаншылу  
шабын, шабын жер, шабын  
шөп  
шабынды  
шабындық, шабындығы  
шабыншылық, шабыншылығы  
шабыт, шабыты

шабыттану, шабыттанбау, ша-  
быттанған  
шабытты  
шағала  
шағыл, шағылы  
шағылу  
шағылысу, шағылысса  
шадыман  
шадымандық, шадымандығы  
шай (шэй *емес*), шай жапы-  
рақ, шай қасық, шай қымыз-  
дық, шай шөп  
шайба  
шайқалғызу  
шайқалту, шайқалт, шайқалт-  
қан, шайқалтты  
шайқалу  
шайқас  
шайқасу, шайқасса, шайқасшы  
шайқату



шайқау  
 шайқор  
 шайқорлық, шайқорлығы  
 шайқы, шайқы мазак  
 шайқылық, шайқылығы  
 шайнам (шәйнәм емес)  
 шайнау  
 шайнек, шайнегі  
 шайпау  
 шайтан қ. сайтан  
 шайхана  
 шайы, шайы шапан  
 шайылу  
 шайыр, шайыры  
 шақ, шағы  
 шақа  
 шақар  
 шақат  
 шақаттау  
 шақатты  
 шақпа, шақпа қант  
 шақпақ, шақпағы  
 шақпақтау  
 шақпақты  
 шақпақтық, шақпақтығы  
 шақты, он шақты  
 шақтық, шақтығы  
 шақ-шақ  
 шақ-шұқ  
 шақыраю, шақырай, шақырая-  
 ды, шақырайды, шақыраюы,  
 шақыраяйын  
 шақырту, шақырт, шақыртты,  
 шақыртқан  
 шақыру  
 шақырылу  
 шақырым  
 шақырыс  
 шақырысу, шақырысса, шақы-  
 рысшы  
 шал, шал бас, шал бурыл  
 шалағай  
 шалағайлану, шалағайланбау,  
 шалағайланған  
 шалағайлық, шалағайлығы  
 шала-жансар  
 шала-жансарлық  
 шалап, шалабы, шалап көже  
 шала-пұла  
 шала-шарпы  
 шалғы, шалғы пышақ, қол  
 шалғы  
 шалғылау

шалғылы  
 шалғын, шалғын шөп, көк  
 шалғын, қияқ шалғын, сиыр  
 шалғын  
 шалғынды  
 шалғындық, шалғындығы  
 шалғышы  
 шалдуар  
 шалдуарлау  
 шалдуарлық, шалдуарлығы  
 шалдығу, шалдық, шалдығады  
 шалдыққыш  
 шалдықтыру  
 шалдыру  
 шалжию, шалжи, шалжияды,  
 шалжиды, шалжиып, шал-  
 жиюы  
 шалқақ, шалқағы  
 шалқақтау  
 шалқақтық, шалқақтығы  
 шалқан  
 шалқар  
 шалкасынан  
 шалқаю, шалқай, шалқаяды,  
 шалқайды, шалқайып, шал-  
 қаяйын, шалқаюы  
 шалқию, шалки, шалқияды,  
 шалкиды, шалқиып, шал-  
 қийын, шалкиюы  
 шалқу, шалқы, шалқыды, шал-  
 қиды  
 шалу  
 шалым  
 шалымды  
 шалымдылық, шалымдылығы  
 шам, білте шам  
 шама  
 шамалау  
 шамалы  
 шаманизм  
 шама-шарқы  
 шамдану, шамданбау, шамдан-  
 ған  
 шам-шырақ, шам-шырағы  
 шамыркану, шамырқанбау,  
 шамырқанған  
 шаншу (шайшу емес), ша-  
 ныш, шанышты, шаншады,  
 инемен шанышты  
 шаншу, шаншы, ауру шаншы-  
 ды, шаншиды  
 шанышқы (шайышқы емес)  
 шаң

шаңғы  
 шаңдақ, шаңдағы  
 шаңдату  
 шаңдау  
 шаңды  
 шаңқ, шаңқ етгі  
 шаңқай, шаңқай түс  
 шаңқан, шаңқан боз  
 шаңқ-шүңк  
 шаңқылдақ, шаңқылдағы  
 шаңқылдау  
 шаң-тозан  
 шаң-топырақ  
 шаңырақ, шаңырағы  
 шаңыт  
 шаңыту  
 шапағат  
 шапағатты  
 шапақ  
 шапалақ  
 шапан  
 шапашот  
 шапқы (шапқы *емес*)  
 шапқылау  
 шапқын  
 шапқыншы  
 шаппа (*бәкі*)  
 шап-шағын  
 шап-шақ  
 шапшаң  
 шапшандату  
 шапшаңдау  
 шапшаңдық, шапшаңдығы  
 шапшу, шапшы, шапшыды,  
     шапшиды  
 шапшыту  
 шапыраш  
 шапыраштану, шапыраштанбау,  
     шапыраштанған  
 шар, шар қой, шар темір  
 шарана  
 шарап  
 шарапат  
 шарапатты  
 шарбақ, шарбағы, шарбақ қора  
 шарбактау  
 шарбакты  
 шарбы: шарбы май  
 шардақ  
 шаржы  
 шаригат  
 шарк, шарк ұру  
 шарлатандық, шарлатандығы

шарлық, шарлығы  
 шарпу, шарпуы  
 шарпу, шарпы, шарпыды, шар-  
     пиды  
 шарт, шарт айту, шарт қою  
 шартарап, шартарапы  
 шартпа-шұрт  
 шарттау  
 шартта-шұрт  
 шартық, шартығы  
 шартықтау  
 шаруа  
 шаруашылық, шаруашылығы  
 шаршау  
 шаршы, шаршы метр, шаршы  
     орамал  
 шаршы-ұялап, шаршы-ұялап  
     себу  
 шарылдау  
 шарық (*қайрақ*), шарығы  
 шатқал  
 шатқалаң  
 шатпақ  
 шатпақтау  
 шаттану, шаттанбау, шаттан-  
     ған  
 шаттауық, шаттауығы  
 шаттық, шаттығы  
 шатун, ға, нан, ы  
 шат-шадыман  
 шатынау  
 шатыр  
 шатыраш  
 шатырлау  
 шатыр-шұтыр  
 шатыс  
 шатыстыру  
 шатысу, шатысса, шатысшы  
 шаужай  
 шаужайлау (*шәужәйләу емес*)  
 шах (*хан*)  
 шахзада  
 шахмат  
 шахта, шахтадан, шахтасы  
 шахталық  
 шахтёр, ге, ден, і  
 шаһар  
 шаш (*шәш емес*)  
 шаш, шаш етектен  
 шашақ (*шәшақ емес*), шаша-  
     ғы, шашақ тамырлар  
 шашалу  
 шашау, шашау шығу



шашбау  
 шашпай-төкпей  
 шаштараз  
 шашты  
 шашыраңқы  
 шашыратқы  
 шашырату  
 шашырау  
 шаю, шай, шаяды, шаяйын,  
 шаюы  
 шәкірт  
 шәкірттік, шәкірттігі  
 шәлкем-шалыс  
 шәлкес  
 шәлкестеу  
 шәлі, шәлі орамал, ақ шәлі  
 шәр, қ. шаһар  
 шәрбат  
 шәрдәрі  
 шәрдәрілеу  
 шәу  
 шәүгім  
 шәуілдеу  
 швед, ке, тен, і  
 шебер  
 шеберлену, шеберленбеу, ше-  
 берленген  
 шеберлік, шеберлігі  
 шевиот  
 шеге  
 шегелеу  
 шеген  
 шегеру  
 шегу  
 шегіну, шегінбеу, шегінген  
 шегіншек, шегіншегі  
 шегір  
 шегірен  
 шегіртке  
 шегіршін  
 шежіре  
 шейін, қ. дейін  
 шек (шәк *емес*), шегі, шек кел-  
 тіру, шек қою  
 шекара (шегара *емес*), шека-  
 радағы  
 шекаралық, шекаралығы  
 шекарашы  
 шеке, шеке сүйек, шеке тамыр  
 шекию, шеки, шекиейін, шекиюі  
 шеккі  
 шекпен, шекпен күпі  
 шексіз

шекшек (*ешкі ауруы*), шекшегі  
 шекісу, шекіссе, шекісші  
 шел, май шел, ақ шел  
 шелек, шелегі  
 шелпек, шелпегі  
 шемен  
 шеміршек, шеміршегі  
 шен, шен алу, шен құмар, шен  
 құмарлық  
 шен-шекпен  
 шеңбер  
 шеңберлеу  
 шеңберлі  
 шеңгел  
 шеңгелдеу  
 шеп, шебі  
 шер  
 шербет  
 шерлі  
 шерменде  
 шерменделілік  
 шертпекіл (*ойын*)  
 шерту, шерт, шертті, шерткені  
 шеру, шеру тарту  
 шет, шет жерлік, шет кісі  
 шетел, шетелге бару, шетелдік  
 шетен, шетен қора  
 шеткері  
 шеттету  
 шеттелу  
 шетін  
 шетінеу  
 шеф, ке, і  
 шешек, шешегі, ақ шешек, гүл  
 шешек, көк шешек  
 шешен  
 шешенсу  
 шешу  
 шешім  
 ши, ақ ши, тал ши, ши барқыт  
 шидем, шидем шекпен  
 шие  
 шиелену, шиеленбеу, шиеленген  
 шиеленісу, шиеленіссе  
 шиелі  
 шиет (*бот.*)  
 шиеттей  
 шикі  
 шикізат  
 шикізаттық  
 шикіл, шикіл сары, шикіл асық  
 шикілі-пісілі  
 шик, шик етті

шиқан  
 шиқыл  
 шиқылдақ, шиқылдағы  
 шиқылдау  
 шилі  
 шимай  
 шимайлау  
 шимайлы  
 шимай-шатақ  
 шимпанзе  
 шинель  
 шипа  
 шипалы, шипалы су  
 шипасыз  
 шипылдақ, шипылдағы  
 шипылдау  
 шип-шип  
 ширақ, ширағы  
 ширақтау  
 шираттыру  
 ширату  
 ширатылу  
 ширек, ширегі  
 ширектеу  
 ширектік, ширектігі  
 шириғу, шириқ, шириғады  
 шириқтыру  
 шит, мақта шиті  
 шиттеу  
 шиті, шиті мылтық  
 шифр, шифрға, шифрдан, шиф-  
 ры  
 шифрлық  
 шиыршық  
 шиыршықтау  
 шкала  
 шкаф  
 скиф  
 слагбаум  
 шлак, қа, тан, тық, слагы  
 шланг, шлангіге, шлангіден,  
 шлангісі  
 шлем  
 шлюз, ге, ден, і  
 шницель, шницельге, шницель-  
 ден, шницелі  
 шовинизм  
 шоғыр  
 шоғырлану, шоғырланбау, шо-  
 ғырланған  
 шоғырмақ, шоғырмағы  
 шодыраю, шодырай, шодыра-  
 ды, шодыраяйын, шодыраюы

шой, шой кара  
 шойкию, шойқи, шойқияды,  
 шойқияйын, шойқиюы  
 шойнаң  
 шойтаң  
 шойтаңдау  
 шойын, шойыны  
 шойынды  
 шойырылу  
 шоколад, қа, тан, ы  
 шок, шоғы, шок тал, шок қа-  
 раған  
 шоқай  
 шоқактау  
 шоқалақ  
 шоқаң-шоқаң  
 шокима  
 шокию, шоки, шокияды, шоки-  
 ды, шоқнып, шоқияйын, шо-  
 киюы  
 шокпар  
 шокпарлау  
 шокпыт  
 шокпыттау  
 шокпыт-шокпыт  
 шоктану, шоктанбау, шоктан-  
 ған  
 шоқырақ (шоқрақ емес), шо-  
 қырағы  
 шоқырақтау  
 шолғыншы, қ. шалғыншы  
 шолжак, шолжағы  
 шолжың  
 шолжыңдау  
 шолтак, шолтағы  
 шолтию, шолти, шолтияды,  
 шолтиып, шолтияйын, шол-  
 тиюы  
 шомбал  
 шому  
 шомылу  
 шомшы, ақ шомшы  
 шонжар  
 шонжарлық, шонжарлығы  
 шоң, шоң желке  
 шоңғал  
 шоңқайма  
 шоңқаю, шоңқай, шоңқаяды,  
 шоңқайды, шоңқаюы  
 шоңкию, шоңқи, шоңқияды,  
 шоңқнып, шоңқиюы  
 шопан, Шопан ата  
 шор



шора, еркек шора  
 шорлау  
 шорлық, шорлығы  
 шортан  
 шот, шот мандай  
 шофёр, ге, ден, і  
 шошак, шошағы  
 шошақтау  
 шошақты  
 шошала  
 шошан  
 шошандау  
 шошаю, шошай, шошаяды, шо-  
 шайды, шошайын, шошаюы  
 шошу, шошы  
 шошымалы  
 шошыну  
 шөбере  
 шөгеру  
 шөгу, шөк, шөгеді  
 шөгінді  
 шөгір, шөгірі  
 шөже, шөже бас  
 шөк-шөк  
 шөкім  
 шөкімдей  
 шөл, шөл дала  
 шөлдеуіт  
 шөлейт  
 шөлейттеу  
 шөлмек, шөлмегі  
 шөмеле  
 шөмелелеу  
 шөміш  
 шөмішсіз  
 шөміштеу  
 шөп, шөбі, шөп қоректі, шөп  
 тектес, шөп бақа  
 шөптесін  
 шөптеу  
 шөпшек, шөпшегі  
 шөре  
 шөре-шөре  
 шпагат  
 шпал  
 шпион  
 шпор  
 шрифт, шрифтіге, шрифтіден,  
 шрифтісі  
 шрифтілік  
 штаб, қа, тан, ы  
 штабтық

штамп, штампыға, штампыдан,  
 штампысы  
 штампылау  
 штанг, штангіге, штангіден,  
 штангісі  
 штат  
 штемпель, штемпельден, штем-  
 пельге, штемпелі  
 штраф  
 штрек, штрегі  
 штукатур  
 штукатурлау  
 штурман  
 шу  
 шуак  
 шуаш  
 шуаштану, шуаштанбау, шуаш-  
 танған  
 шуда, шуда жіп  
 шулату  
 шулау  
 шумак, шумағы  
 шумақтау  
 шумакты  
 шуыл, шуылы  
 шуылдақ, шуылдағы  
 шуылдау  
 шұбалу  
 шұбар  
 шұбат (шуат емес)  
 шұбату  
 шұбыртпа (ауру)  
 шұбырту, шұбырт, шұбыртты,  
 шұбыртқан  
 шұбыру  
 шұға  
 шұғыл  
 шұғыла  
 шұғылалы  
 шұғылдану, шұғылданбау, шұ-  
 ғылданған  
 шұғылдық, шұғылдығы  
 шұжық, шұжығы  
 шұжықтау  
 шұқанак, шұқанағы  
 шұқанақты  
 шұқыраю, шұқырай, шұқы-  
 райын, шұқыраюы  
 шұқыр, шұқыры  
 шұқыр-шұқыр  
 шұлық, шұлығы  
 шұнақ, шұнағы, шұнақ құлақ  
 шүнтию, шүнти, шүнтиды,

шүнтаяды, шүнтиып, шүн-  
тияйын, шүнтиюы  
шұңғыл  
шұңғылдау  
шұңғылдык, шұңғылдығы  
шұңқыр  
шұңқыраю, шұңқырай, шұң-  
қыраяды, шұңқыраяйын,  
шұңқыраюы  
шүп-шұқыр  
шүп-шұнақ  
шұрай (шорай *емес*)  
шұрайлы  
шүрк-шүрк  
шұрқырасу, шұрқырасса  
шұрқырау  
шұрық, шұрық тесік  
шүбә, ға, дан, сы  
шүбәлану  
шүбәлы  
шүбәсыз  
шүберек (шүбірек, шүпірек  
*емес*), шүберегі  
шүйгу, шүйгі, шүйгиді  
шүйгін  
шүйде  
шүйделі  
шүйделеу  
шүйке, шүйке бас  
шүйкелеу  
шүйкелі  
шүйлігу  
шүйілу  
шүйіркелесу, шүйіркелесе,  
шүйіркелесші  
шүйіру  
шүкір  
шүкірлік, шүкірлігі  
шүкіршілік  
шүлдірлеу  
шүлен  
шүленсу  
шүмек, шүмегі  
шүмектеу  
шүңірек, шүңірегі  
шүңірею, шүңірей, шүңіреюі  
шүп-шүп  
шүпілдеу  
шүрегей  
шыбжындау  
шыбык, шыбығы, көк шыбык,  
шыбық сүйек  
шыбықша

шыбын, қара шыбын, көк шы-  
бын  
шыбын-шіркей  
шыбыртқы  
шыға: шыға беріс  
шыған, шығанда  
шығанақ, шығанағы  
шығарма  
шығар, бар шығар, жоқ шы-  
ғар  
шығару  
шығым, шығымы  
шығымды  
шығымдылық, шығымдылығы  
шығымсыз  
шығымсыздық, шығымсызды-  
ғы  
шығын, шығыны  
шығындану, шығынданбау,  
шығынданған  
шығындау  
шығынды  
шығынсыз  
шығынсыну, шығынсынбау,  
шығынсынған  
шығыңқы  
шығыр  
шығырлау  
шығырлық, шығырлығы  
шығыршық, шығыршығы  
шығыршықты  
шығыршықтану  
шығыс  
шығысу, шығысса, шығысшы  
шыдам  
шыдамды  
шыдамсыздану, шыдамсыз-  
данбау, шыдамсызданған  
шыдау  
шыжалақтау  
шыжғыру  
шыжу, шыжы, шыжыды, шы-  
жиды  
шыжык, шыжығы  
шыжыл  
шық, шығы  
шық-шық  
шықпырту  
шықшыл  
шылапшын  
шылдыр-шылдыр  
шылғи (шыли *емес*)  
шылқымай



шылқ-шылқ  
 шылп-шылп  
 шылық, шылығы  
 шым, шымтезек  
 шымбай, шымбайға бату  
 шымқай, шымқай қызыл  
 шымыр  
 шымырлату  
 шымырлау  
 шымшуыр  
 шымшық  
 шым-шым  
 шым-шытыр  
 шым-шытырық  
 шымыр  
 шын, шын сөз, шынында, шы-  
   нымен  
 шынайы  
 шынайылық  
 шынар  
 шынашак, шынашағы  
 шынжыр  
 шынжырлау  
 шынтақ, шынтағы  
 шынтуайт  
 шынтуайттау  
 шыншылдық  
 шыны, шыны аяқ, шыны аяғы  
 шынығу  
 шынымен  
 шың  
 шыңғыру  
 шыңғырық  
 шыңдау  
 шың-күз  
 шыңырау  
 шып-шып  
 шыпылдау  
 шыр, шыр біту, шыр жұқпау;  
   шыр айналу, шыр көбелек  
 шырағдан  
 шырай  
 шырайлану,       шырайланбау.  
   шырайланған  
 шырайлы  
 шырак, шырағы, шырағым  
 шырқ, шырқ үйіру  
 шырмалу  
 шырмау

шырмауық, шырмауығы, шыр-  
   мауық шөп  
 шырт-шырт  
 шыртылдақ, шыртылдағы  
 шырша  
 шыр-шыр  
 шырық, шырқы, шырық бұзу  
 шырылдауық, шырылдауығы  
 шырын  
 шырыш  
 шыт, шыт жаңа  
 шытқыл  
 шытыңқы  
 шытыра  
 шытырлау  
 шіге, шіге түсу  
 шідер  
 шідерлеу  
 шідерлік, шідерлігі  
 шікілдек, шікілдегі  
 шікілдеу  
 шікірейту  
 шікірею, шікірей, шікірейейін,  
   шікіреюі  
 шіл (құс)  
 шілде  
 шілдеhana (шілдеhana емес)  
 шілделік, шілделігі  
 шілія  
 шілік, шілігі  
 шілікті  
 шіміркену, шіміркенбеу, ші-  
   міркенген  
 шімірікпеу  
 шінара (шынара емес)  
 шіңгірлек, шіңгірлегі  
 шіңгірлеу  
 шіңк, шіңк ету  
 шіңкілдек, шіңкілдегі  
 шіңкілдеу  
 шіп-шикі  
 шіп-шикіл  
 шіркей  
 шіркеу (церковь емес)  
 шіркеу, бетке шіркеу болу  
 шіркін  
 шіру, шірі, шіріді, шіриді  
 шірік, шірігі  
 шірінді

## Щ

щётка  
щёткалау

щн, ге, ден, і  
щит

## Ы

ыбылжу, ыбылжы, ыбылжы-  
ды, ыбылжиды  
ыбылжық, ыбылжығы  
ыбыр-жыбыр  
ыбыр-сыбыр  
ыбырсық  
ығай, ығай мен сығай  
ығу, ық, ығады  
ығы-жығы  
ығын-жығын  
ығыр  
ығырлау  
ығыстыру  
ығысу, ығысса, ығысшы  
ыдырату  
ыдырау  
ыдыс  
ыдыс-аяқ  
ыза  
ызақор  
ызалану, ызаланбау, ызалан-  
ған  
ызалы  
ызба, ызба жіп  
ызбар  
ызбарлану, ызбарланбау, ыз-  
барланған  
ызғар  
ызғарлану, ызғарланбау, ыз-  
ғарланған  
ызғын  
ызғырық, ызғырығы  
ызы-қию  
ызың, ызың қағу  
ызындау  
ық, ығы, қораның ығы  
ықпал  
ықпалды  
ықпалсыз  
ықтимал  
ықтияр  
ықтиярсыз  
ықтың  
ықтыңды  
ықтырма  
ықтыру

ықшам  
ықшамдау  
ықшамдану, ықшамданбау,  
ықшамданған  
ықшамдылық, ықшамдылығы  
ықылас  
ықылассыз  
ықыласты  
ықылық, ықылығы  
ықылықтау  
ылғал  
ылғалды  
ылғалсыз  
ылғау  
ылғи (ыңғи емес)  
ылди  
ылдилау  
ылдилы  
ылдисыз  
ым, ым қағу  
ымқыру  
ымдау  
ымы-жымы  
ымыра  
ымыраласу, ымыраласса,  
ымыраласшы  
ымырашыл  
ымырашылдық, ымырашылды-  
ғы  
ымырт  
ындын, ындыны кебу  
ынжығырақ  
ынжық, ынжығы  
ынжықтық  
ынта  
ынта-жігер  
ынтады  
ынталану, ынталанбау, ынта-  
ланған  
ынтызар  
ынтық, ынтығы  
ынтықтану, ынтықтанбау, ын-  
тықтанған  
ынтықтық, ынтықтығы  
ынтымақ, ынтымағы  
ыңғай



ыңғайлану, ыңғайланбау, ың-  
 ғайланған  
 ыңғайлау  
 ыңғайлы  
 ыңғайлылық, ыңғайлылығы  
 ың-жың  
 ың-жыңсыз  
 ыңқ, ыңқ ету  
 ыңқыл  
 ыңқылдау  
 ыңқыл-сыңқыл  
 ыңқ-ыңқ  
 ыңырану, ыңыранбау, ыңыран-  
 ған  
 ыңырсу, ыңырсы, ыңырсыды,  
 ыңырсыды  
 ып-рас  
 ып-ыстық  
 ырғай  
 ырғақ, ырғағы  
 ырғақтау  
 ырғақты  
 ырғалу  
 ырғалту, ырғалт, ырғалтты, ыр-  
 ғалтқан  
 ырғандау  
 ырғаң-ырғаң  
 ырғап-жырғау  
 ырғу, ырғы, ырғыды, ырғыды  
 ырғыту  
 ырғығыш  
 ырғытқыш  
 ырду-дырду  
 ыржақтау  
 ыржалақ  
 ыржалаң  
 ыржаң  
 ыржаңдау  
 ыржию, ыржи, ыржияды, ыр-  
 жиюы  
 ырк, ырк ету  
 ыркылдау  
 ырк-ырк  
 ырсию, ырси, ырсиды, ырсияды,  
 ырсиюы  
 ырсылдау

ырс-ырс  
 ыртаң-жыртаң  
 ыртың-жыртың  
 ырық, ыркы, ырық бермеу  
 ырыл, ырылы  
 ырылдау  
 ырым (рым *емес*), ырымы  
 ырым-жырым  
 ырым-жырымдау  
 ырымшыл  
 ырымшылдық, ырымшылдығы  
 ырың-жырың  
 ырың-жырыңдау  
 ырыс, ырысы  
 ырыссыз  
 ырысты  
 ыс, ыс салу  
 ысқы  
 ысқылату  
 ысқылау  
 ысқырғыш  
 ысқырту, ысқырт, ысқыртты,  
 ысқыртқан  
 ысқыру  
 ысқырық  
 ысқыш  
 ыссы  
 ыссылау  
 ыссылы-суықты  
 ыстату  
 ыстық, ыстығы  
 ыстықтау  
 ысу, ысы, ысшы, ысиды, ыси  
 бастады  
 ысу, ыс, ысса, ысшы  
 ысшы (ышы *емес*), ысшы адам  
 ысылдау  
 ысыңқырау  
 ысырап, ысырабы, ысырап ет-  
 пеу  
 ытқу, ытқы, ытқыды, ытқиды,  
 ытқып-ытқып  
 ытқыту  
 ыту, ыт, ытты, ытады  
 ышқындыру  
 ышқыну, ышқынбау, ышқынған

## I

із, із кесу  
 ізгі  
 ізгілік, ізгілігі

іздену, ізденбеу, ізденген  
 іздестіру  
 іздесу, іздессе, іздесш і

іздету  
 іздеттіру  
 іздеу  
 ізет  
 ізетті  
 ізеттілік  
 із-өкше  
 ізсіз (іссіз *емес*)  
 із-түзі  
 ізшіл (ішіл *емес*)  
 ізшілдік (ішілдік *емес*), ізшілдігі  
 ізінше  
 ілбиту  
 ілбию, ілби, ілбиейін, ілбиюі  
 ілбу, ілбі, ілбіді, ілбиді  
 ілгек, ілгегі  
 ілгектелу  
 ілгектеу  
 ілгекті  
 ілгері-кейін  
 ілгергі  
 ілгерілі-кейінді  
 ілгешек, ілгешегі  
 ілгешектеу  
 ілгіш  
 іле, іле жөнелу, іле қуу  
 ілесу, ілессе, ілесші  
 іле-шала  
 ілмек, ілмегі  
 ілмешек, ілмешегі  
 ілмию  
 ілу, ілу алу  
 ілуде, ілуде біреу  
 ілулі  
 ілігу, ілігеді, ілік, ілікті  
 ілік, ілігі  
 іліктес  
 іліктірілу  
 ілік-шатыс  
 ілім, ілімі  
 іліну, ілінбеу, ілінген  
 ілінісу, ілініссе, ілінісші  
 іліп-қағу  
 ін, ін баққыш  
 індет  
 індету  
 інжір  
 іні  
 інішек, інішегі  
 іңген, боз іңген, сары іңген, нар іңген  
 іңкәр

іңкәрлану, іңкәрланбау, іңкәрланған  
 іңір, іңір арасында, іңір қараңғысы  
 іп-ірі  
 іп-істік  
 ірге, ірге тас  
 іргелес  
 іргелі  
 іреу, іре, іреді, ірейді  
 іркес-тіркес  
 ірку, ірік, іркеді  
 іркілдек, іркілдегі  
 іркілдету  
 іркілдеу  
 іркілу  
 іркінді  
 ірк-ірк  
 іркіс-тіркес  
 іркіт, іркіті  
 ірмік, ірмігі  
 ірміктену, ірміктенбеу, ірміктенген  
 іру, ірі, іріді, іриді  
 ірі, ірі қара мал  
 ірік, ірігі  
 іріктелу  
 іріктеу  
 ірік-шірік  
 ірілену, іріленбеу, іріленген  
 ірілеу  
 ірілік, ірілігі  
 ірілі-уақты  
 ірілі-ұсақты  
 ірімшік, ірімшігі, ақ ірімшік, сары ірімшік  
 ірімтіктену, ірімтіктенбеу, ірімтіктенген  
 ірін, іріңі  
 іріндеу  
 ірінді  
 іріп-шіру  
 іріту, іріт, ірітті, ірітеді  
 іріткі, қ. ұйытқы  
 іс-әрекет  
 іскек, іскегі  
 іскектеу  
 іскер  
 іскерлік, іскерлігі  
 ісмер  
 ісмерлік, ісмерлігі  
 іс-міс  
 іссіз



іссіздік, іссіздігі  
істелу  
іс тәжірибесі  
істес  
істету  
істік, істігі  
ісу, іссе  
ішең (ішең *емес*)  
ішілдік, ішілдігі  
ісік, ісігі  
ісіндіру  
ісіну, ісінбеу, ісінген  
ісіңкі  
ісіп-кебу

іш, іш ауру, іш киім, іш май,  
іш көйлек, іш пысу, іш сүзек  
ішкері  
ішкі, ішкі ұлтаң, ішкі істер  
ішкізу, ішкізсе, ішкізші  
ішкілік, ішкілігі  
ішкіш  
іші-сырты  
ішпей-жемей  
ішті  
ішу, ішсе, ішші  
ішік, ішігі  
ішікті  
ішім, бір ішім  
ішімдік, ішімдігі

## Э

эвакуация  
эвакуациялау  
эвенк (*халық*), эвенкілер  
эвкалипт, эвкалиптіге, эвкалип-  
тіден, эвкалиптiсі  
эвфемизм, ге, нен, і  
эволюция  
эгонистік  
экватор  
экваторлық  
эквивалент, ке, тен, і  
экипаж  
экономист, экономиске, эконо-  
мистен, экономисі  
экономистік  
экран  
экскаватор  
экскурсант, қа, тан, ы  
экскурсия  
экспедиция  
эксперимент, ке, тен, і  
эксперименттік  
эксплуатация  
экспонат  
экспорт, қа, таң, ы  
экспресс, экспреске, экспрестен,  
экспресі  
экспроприация  
экспроприациялау  
экстерриториялық  
элеватор  
элегия  
электр, электр шам, электр счѐт-  
шік  
электрлендіру

электровоз  
электротехника  
элемент, ке, тен, тік, і  
элементарлық  
эмаль, эмальға, эмальдан, эма-  
лы  
эмальдық  
эмбарго  
эмблема  
эмигрант, қа, тан, ы  
эмиграция  
эмоция  
эмоциялық  
эмпиризм  
энергетика  
энтузиазм, ға, нан, ы  
энциклопедия  
эпентеза  
эпиграмма  
эпиграф  
эпизод, қа, тан, ы  
эпilog, қа, тан, ы  
эпископ, епископы  
эпитет  
эпопея  
эрмитаж  
эсер  
эскадра  
эскадрилья  
эскадрон  
эскиз  
эскимос  
эсминец  
эстафета  
эстетика

эстон  
эстондык  
этажерка

этимология  
эфир  
эшелон

## Ю

юбилей, юбилейі  
юнкер  
юннат

юрист, юриске, юристен, юрисі  
юриспруденция  
юстиция

## Я

я, я мен, я сен, я болмаса  
ягуар  
яғни  
ядро  
яки (які *емес*)  
якобиндік  
якорь, якорьға, якорьдан, якоры

якут  
январь, январьға, январьдан,  
январы  
яровизациялау  
ярус, қа, тан, ы  
ясли, ге, ден, і



## ОРФОГРАФИЯ ЕРЕЖЕЛЕРІ

### 1. ӘРІПТЕРДІҢ ЕМЛЕСІ

#### 1. Дауысты дыбыс әріптерінің қолданылуы

§ 1. *А, ә, е, о, ө, ұ, ү, ы, і, э* әріптері жалаң дауыстылардың, ал *ё, и, у, ю, я* әріптері қосынды дауыстылардың да (мысалы: *ёлка, қи, ки, бидай, су, шумақ, аю, қою, якорь, саясат*), кейде жалаң дауыстылардың да таңбасы ретінде (мысалы: *слёт, кино, коммунист, бюро, октябрь*) жұмсалады.

§ 2. *А, е, ы, і* әріптері сөздің барлық буындарында жазылады. Мысалы: *ал, қала, шағала; ер, ересек; ыс, бақытты, айыр, қатысты, қорыту, құмырсқа, жапырақ; іс, білімді, көкірек, үкімет, әсіресе, мәжіліс.*

Ескерту. Соңғы буынында *ы, і* дыбыстары бар сөздерге дауысты дыбыстан басталған қосымша жалғанғанда, *ы, і* дыбыстары кей уақытта түсіп қалады. Мысалы: орын — орны, ауыл — аулы, құлық — құлқы, әріп — әрпі, ерін — ерні, көрік — көркі, халық — халқы, ойын — ойна, алты — алтау, үрік — үркек — үркіп, жеті — жетеу, ерін — ернеу.

§ 3. *Ә, о, ө, ұ, ү* әріптері жалаң сөздердің бірінші буындарында жазылады. Мысалы: *ән, әнші, сән, дәлел, дәрігер; орын, жолаушы; өлең, көлем, көбелек, төртеу; ұлы, құлын; үндеу, дүдәмал.*

Бұл әріптер кейбір біріккен сөздер мен қос сөздердің екінші сыңарларының басқы буындарында да жазылады. Мысалы: *Есенәлі, дәрі-дәрмек, тәлім-тәрбие; Қызылорда, Талдықорған, жөн-жосық; Сарыөзек, Қараөзек, өте-мөте, басқұр, қаламұш, жазғытұрым, кеш-құрым, тарс-тұрс; бүрсігүні, еңбеккүн, ертең-бүгін, сайгүлік.*

Ескерту. *Ә, ұ, ү* әріптері мына сияқты сөздердің екінші буынында жазылады: *сірә, кінә, іңкәр, кінәрат, күнәкар, мазмұн, бұлбұл, мақұл, марқұм, нақұрыс, мәжбүр, дәстүр* (бұлардың толық тізімі орфографиялық сөздікте берілді).

§ 4. *И* әрпі мынадай орындарда жазылады:

а) түбір сөзде де, туынды сөзде де жіңішке естілетін жалаң *и*

дыбысының және қосарлы **ый, ій** дыбыстарының таңбасы ретінде **и** әрпі қолданылады. Мысалы: *иіс, иін, ине, имек; илеу, киім, мәдени, кино, пионер; іріді — іриді; иіді — ииді; ыық, ишара, Иса, Иманқұл, қиын, қиыр, тиын, жиналыс, қағида, тарихи, саяси; тасы — тасиды, оқы — оқиды, жылы — жылиды, ти — тиеді;*

ә) **я, ю** әріптерінен бұрын **ы, і** дыбыстарының да орнына **и** жұмсалады. Мысалы: *тақия, дария; Дүрия, сия, қия, мия, Әсия, Ғалия, қию, жию, тию;*

б) **йы, йі** дыбыстар тіркесіне бітетін етістіктерге көсемшенің **-й** жұрнағы жалғанғанда, **ый, ій** әріптерінің орнына бір ғана **и** жазылады. Мысалы: *колхоз байыды — байиды (байыйды, баиды емес), ол кейіді — кейиді (кеййіді, кеиді емес);*

Ескерту. Қосарлы **ый** әріптері тек **сый, тый** сөздерінде (оларға қосымша жалғанғанда да) жазылады. Мысалы: **сыйлық, сыйлау, сыйымды, сыяды, тыйым, тыйылу, тыяды.**

в) **и** дыбысына бітетін етістіктерге жалғанатын тұйық етістіктің у жұрнағы **ю** түрінде, көсемшенің **а** жұрнағы **я** түрінде жазылады. Мысалы: *и — ию (иу емес), ки — кию (киу емес), қи — қию (қиу емес), жияды (жиады емес);*

§ 5. **У** әрпі мынадай орындарда жазылады:

а) түбір сөзде де, туынды сөзде де бірде жуан, бірде жінішке естілетін дауысты **у** дыбысының, сондай-ақ дауысты дыбыстан бұрын және кейін келетін үнді **у** дыбысының таңбасы ретінде қолданылады. Мысалы: *университет, су, гуіл, у, руль, жуа, қуат, уыз, қалаулы, селеу, тіреу, түйреуіш, уақыт, уәде, дәулет, дәуір; шу — шуледі, шулады, ту — туледі, тулады;*

ә) **ы, і** дыбыстарына бітетін етістіктерге тұйық етістіктің **у** жұрнағы жалғанғанда, **ы, і** дыбыстары түсіріліп жазылады: *оқы — оқу, тоқы — тоқу, жібі — жібу, ірі — іру, суы — суу;*

б) **У** дыбысына бітетін етістіктерге тұйық етістіктің жұрнағы ешбір өзгеріссіз күйінде қосылады; мысалы: *сау — сауу, бу — буу, ту — туу, қу — қуу, ау — ауу.*

§ 6. **Э, ё** әріптері орыс тілінен енген сөздерде ғана жазылады; мысалы: *экономика, этика, эстетика, дуэт, эволюция, этнография, экскурсия, аэродром, экспорт, электр, ёлка, самолёт, заём.*

§ 7. **Ю** әрпі мынадай орындарда жазылады:

а) түбірдегі дауысты дыбыстан кейін қосынды **й+у** дыбыстарының орнына қолданылады; мысалы: *аю, үюлі, кею, көркею, қаюта;*

ә) орыс тілінен енген кейбір сөздерде сөз басында және дауыссыз дыбыстан кейін жазылады; мысалы: *юрист, революция, люкс, адъютант.*

Ескерту. **Айуан, айуанат, кейуана, миуа, хиуа, хиуаз** деген сөздер осында таңбаланғандай жазылады.

§ 8. **Я** әрпі мынадай сөздерде жазылады:

а) сөз басында және дауысты дыбыстардан кейін қосынды **й+а**



дыбыстарының орнына қолданылады; мысалы: *яки, якорь, қоян, та-яқ, қария, ая, мая, сая, қия, мия*;

ә) орыс тілінен енген кейбір сөздерде дауыссыз дыбыстардан кейін де жазылады; мысалы: *октябрь, отряд, снаряд, аккумулятор*.

## 2. Дауыссыз дыбыс әріптерінің қолданылуы

§ 9. Б, в, г, ғ, д, ж, з, й, к, қ, л, м, н, ң, п, р, с, т, у (қысқа), ф, х, һ, ц, ч, ш, щ әріптері — дауыссыз дыбыстардың таңбалары.

§ 10. Б, в, г, ғ әріптері, негізінде, сөздің басында, ортасында және кейбір сөздердің соңында да жазылады; мысалы: *байқа, хабар, гүл, көгал, әдет, вагон, авиация, клуб, штаб, архив, устав, педагог, округ, наряд*.

§ 11. Ж, з, к, қ, л, м, н, п, р, с, т, ф, х, ш әріптері сөздің басында да, ортасында да, соңында да қолданыла береді; мысалы: *жаз, жақсы, қажет, лаж, заң, сазан, саз, көл, көңіл, қош, намыс, көнбісті, самал, фабрика, шакаф, альманах, химия, цех, колхоз*.

§ 12. Һ әрпі сөздің ортасында және соңында ғана, ал ғ әрпі сөздің басында және ортасында ғана қолданылады; мысалы: *жаңа, жаңарт, аң, таң, ғалым, аға, ағартушы*.

§ 13. Ф, ц, ч, щ әріптері орыс тілінен енген сөздерде жазылады; мысалы: *физика, кафе, кофе, щи, бориц, лифт, цифр, шифр, шрифт, чех, очерк, центнер*.

Ескерту. Щ әрпі қазақтың байырғы сөздерінен ашы, тұщы, кеше деген сөздерде ғана жазылады; ф әрпі кейбір жалқы есімде ғана жазылады; мысалы: *Фазыл, Фарида, София*.

§ 14. Й әрпі қысқа *ы*, *і* дыбыстарынан басқа (*тый, сый* сөздерін қоспағанда) дауысты дыбыстардан кейін ғана жазылады; мысалы: *ой, ай, кей, құй, күй, әй, өй, магний, калий, санаторий, сценарий, комментарий, Маяковский*.

§ 15. Х әрпі мынадай орындарда қолданылады:

а) орыс тілінен енген сөздерде жазылады; мысалы: *химия, хлор, археология, бухгалтер, цех, хирург, зоотехник*;

ә) жазылуы орныққан жалпы, жалқы есімдерде қолданылады; мысалы: *хал, хат, халық, тарих, кітапхана, асхана* (осындай сөздердің тізімі орфографиялық сөздікте берілді), *Хамит, Ахмет*.

§ 16. Һ дыбысы естілген орындарда жазыла береді; мысалы: *Қаһарман, қаһарлы, еһе, гауһар, уһ, аһлады, уһледі*.

## 3. Ы, ъ белгілерінің қолданылуы

§ 17. Ы, ъ таңбалары орыс тілінен енген сөздерде айыру және жіңішкерту белгісі ретінде ғана қолданылады, мысалы: *съезд, объект, субъект, почтальон, альбом, секретарь, асфальт, роль, руль, октябрь*.

## II. ТҮБІР СӨЗДЕРДІҢ ЖАЗЫЛУЫ

§ 18. Жеке сөздердің негізгі тұлғалары өзгертілмей жазылады; мысалы: *ала ат (алат емес), бара алмаймын (баралмаймын емес), қара көлеңке (қарагөлеңке емес), көк орамал (көгорамал емес), ақ лақ (ағлақ емес), барса игі еді (барсигеді емес), келсе игі еді (келсигеді, келсегеді емес), барып па екен (барыппекен емес).*

§ 19. Орыс тілінен енген атау сөздердің тұлғасы сақталып, орыс орфографиясы бойынша, өзгертілмей жазылады; мысалы: *совет, социализм, коммунизм, колхоз, вагон, паровоз, самолёт, гидрология, биология, комитет, агроном, агротехника, педагог, медицина, спорт, хирург, плакат, конституция, клуб, кино, радио, пионер, станция, стол, адвокат.*

Ескерту. Не айтылуы, не мағынасы өзгеріп енген мынадай сөздер өзгерген күйінше жазылады; мысалы: *жәшік (ящик емес), бәтес (батист емес), теңге (деньги емес), сома (сумма емес), сот (суд емес), бәтеңке (ботинки емес), минут (минута емес), газет (газета емес), сиса (ситец емес) т. б. (Орыс тілінен енген бұл тәрізді сөздердің тізімі орфографиялық сөздікте берілді.)*

§ 20. Шығыс және басқа көршілес елдердің тілдерінен енген сөздер өзгеріп, сол қалыптасқан күйінде жазылады. Мысалы: *әділ, әрекет, әжентәуір, пейіл, амал, қаржы, ақпар, аш, әр, әлем, тәсіл, мектеп, пән, бұқара.*

## III. БӨЛЕК ЖАЗЫЛАТЫН СӨЗДЕР

§ 21. Күрделі атаулардың (мемлекет, республика, облыс, мекеме, ұйым аттарының) әрбір сөзі бөлек жазылады; мысалы: *Советтік Социалистік Республикалар Одағы, Қазақ ССР Мәдениет министрлігі, Қазақ ССР Ғылым академиясы.*

§ 22. Анықтауыш пен анықталушы сөздер тіркестеріндегі әрбір сөз бөлек жазылады; мысалы: *бас киім, аяқ киім, іш киім, су тиірмен, темір жол, тас жол, ағаш көпір, ат қора, қой қора, сиыр қора, қолқа тамыр, шеке тамыр, қыз бала, ұл бала, ала бұлт, асыл тас, ақ бас.*

§ 23. Күрделі сан есімдердің, күрделі сын есімдердің әрбір сөзі бөлек жазылады; мысалы: *он бір, он сегіз, жиырма бір, жиырма сегіз, жүз он жеті, екі жүз жетпіс төрт, бір мың тоғыз жүз елу үш, төрт жарым, отыз екі жарым; қара ала, көк ала, ақ құба, ақ сары, қызыл күрең, қара кер, сары шұбар, қара торы, ақ сұр, құла қасқа, құла жирен, торы төбел, ақ шабдар.*

§ 24. Күрделі етістіктердің әрбір сөзі бөлек жазылады; мысалы: *жаза бер, жазып отыра бер, жүгіре жөнелді, жүгіріп ала жөнелді, бара алмады, бара алмай қалды, бара алмай қалып еді, жығылып қала жаздап барып қалды.*

§ 25. Есім, еліктеуіш сөздер мен етістіктерден құралған күрделі сөздердің әрбір сөзі бөлек жазылады; мысалы: *қызмет ет, жұмыс қыл, жәрдем ету, жәрдем етіп жібер, жәрдем беру, шап ету, лап қою, тап беру, қол шапалақтау, ду ете түсті, орақ ору, баж ету.*



§ 26. Идиомалық, фразалық тіркестердегі әрбір сөз бөлек жазылады; мысалы: *таяқ жеу, жан қию, ат салысу, бой ұру, ат үсті қарау, қырғи қабақ болу, қой аузынан шөп алмайтын, тіс қаққан, қас пен көздің арасында, ұр да жық.*

#### IV. БІРГЕ ЖАЗЫЛАТЫН СӨЗДЕР

§ 27. Тұлғасы өзгеріліп барып біріккен сөздер қосылып жазылады; мысалы: *бүгін, биыл, қыстығүні, күздігүні, жаздығүні, алаңғасар, ашудас, белбеу, апар, әпер, түрегелді.*

§ 28. *Еш, әр, кей, бір, қай, әлде* сөздерімен біріккен есімдік, үстеу сөздер түбір тұлғалары өзгертілмей, бірге жазылады; мысалы: *әркім, әрбір, әрқайсы, әрдайым, әрқашан, ешкім, ешбір, ешқандай, ешқайда, ештеңе, кейбір, қайбір, қайсыбір, бірдеңе, бірнеше, бірталай, біраз, бірыңғай, бірқыдыру, біржола, біркелкі, әлдеқалай, әлдеқайда, әлдеқандай, әлдеқашан.*

**Ескерту.** *Еш, әр, кей, бір, қай, әлде* сөздері зат есімдермен тіркескенде бөлек жазылады; мысалы: *еш адам, әр бала, қай үй, кей адам, бір жұмыс, әлде жылқы, әлде сиыр.*

§ 29. Ғылымның әр алуан саласындағы (саяси-әлеуметтік, биологиялық, астрономиялық т. б.) терминдік мәнге ие болып қалыптасқан атаулар және басқа сөздердің де бастапқы тұлғалары сақталып, лағды бойынша бірге жазылады; мысалы: *баспасөз, өнеркәсіп, кәсіподақ, халықаралық, қолбасшы, бесжылдық, оңтүстік, солтүстік, арасалмақ, арақатынас, көзқарас, шекара, еңбеккүн, шикізат, бірқазан, қосаяқ, қарақұйрық, аққу, қарақұс, бұзаубас, есекмия, жаужұмыр, түйеқарын, Темірқазық, кемпірқосақ, Ақбозат, жемшөп.*

**Ескерту.** Кісі аттарының да түбір тұлғасы сақталып жазылады; мысалы: *Мергенбай (Мергембай емес), Аманкүл (Амангүл емес), Аманкелді (Амангелді емес), Досжан (Досжан емес), Күнпейіс (Күмпейіс емес), Жетпісбай (Жетпіспай емес), Қартбай (Қартпай емес), Сара Насырқызы Боранбаева, Мұрат Белгібайұлы Күмісбеков.*

§ 30. Екі, үш сөзден құралған географиялық атаулар түбірі сақталып бірге жазылады, ал аттас жерлерді бір-бірінен ажырату үшін, алдынан қолданылатын анықтауыш сөздер бас әріптен басталып, бөлек жазылады; мысалы: *Ақтөбе, Талдықорған, Қызылорда, Жезқазған, Қандыағаш, Сарыөзек, Керегетас, Алатау, Екібастұз, Қызылжарқудық, Батыс Двина, Солтүстік Двина, Кіші Азия, Орта Азия, Үлкен Қараой, Кіші-Қараой, Қара Қойтас, Ақ Қойтас, Оңтүстік Қазақстан, Батыс Қазақстан.*

#### V. ҚОС СӨЗДЕРДІҢ ЖАЗЫЛУЫ

§ 31. Қос сөздердің барлық түрі дефис (-) арқылы жазылады; мысалы: *дүркін-дүркін, үлкен-кіші, үлкенді-кішілі, аяқ-табақ, қып-қызыл, қолма-қол, көзбе-көз, қолды-қолына, жалт-жалт, жалт-жұлт, өзінен-өзі, қараптан-қарап, некен-саяқ, жөн-жосық, маркстік-лениндік (ғылым), саяси-бұқаралық.*

## VI. ҚОСЫМШАЛАРДЫҢ ЖАЗЫЛУЫ

§ 32. Қосымшалар сөздің соңғы буынындағы дауысты дыбыстың әуеніне қарай, буын үндестігі бойынша, я жуан, я жіңішке болып жазылады; мысалы: жұмыс-шы-лар-дың, пионер-лер, институт-тар, самолёт-тер, пленум-да, секретарь-ға, секретар-ы, бюллетень-дер, актёр-лер, мұғалім-ге, семья-лар, дария-да, октябрь-дің, сентябрь-ге, педагог-тар, педагог-тық, ток-тың, тоғ-ы, казак-тар, поляк-тар, округ-қа.

Ескерту: а) *рк, нк, кс, кт* сияқты дауыссыздар тіркесіне біткен сөздерге қосымшалар жіңішке түрінде жалғанады; мысалы: парк-тен, парк-ке, банкі-ге, банкі-ден, киоскі-ге, маркс-тік, бокс-ке, пункт-тің; ә) *х* әрпіне біткен сөздерге қосымшалар әр уақытта жуан түрінде жалғанады; мысалы: цех-тар, тарих-тың, штрих-тар; б) *ль* әріптеріне біткен бір буынды сөздерге қосымшалар жіңішке түрінде жалғанады; мысалы: роль-дің, руль-дері, ноль-дері, ноль-дің.

§ 33. Сөздің соңғы дыбысы қатаң болса, дауыссыздан басталатын қосымшаның басқы дыбысы да қатаң; ал сөздің соңғы дыбысы ұяң я үнді болса, қосымшаның басқы дыбысы да ұяң я үнді болып жалғанады; мысалы: астық-ты, астық-тан, табыс-пен, айт-тыр, трактор-лар, қағаз-дар, мал-дар, мал-мен, құм-мен.

Ескерту. *Б, в, г, д* әріптеріне бітетін сөздерге дауыссыз дыбыстан басталатын қосымшалар тек қатаң дыбыстан басталып жалғанады; мысалы: штаб-тан, клуб-қа, парад-тан, парад-қа, архив-тен, архив-ке, коллектив-тен, педагог-тар, геолог-тар, геолог-қа.

§ 34. Сөздің соңғы дыбысы *с* немесе *з* болып оған *с, ш* дыбыстарынан басталатын қосымша жалғанғанда, оның соңғы дыбысы өзгертілмей жазылады; мысалы, колхозшы (колхошшы емес), ауызша (ауышша емес), жұмысшы (жұмышшы емес), басы (башшы емес), сөзсіз (сөссіз емес), жазсын (жассын емес), көзсіз (көссіз емес).

§ 35. Сөздің соңғы дыбысы *н* болып, оған *қ, ғ, г, б, п* дыбыстарының бірінен басталатын қосымша жалғанғанда, сөздің соңғы дыбысы өзгертілмей жазылады; мысалы: күнге (күңге емес), жанбайды (жамбайды емес).

§ 36. *-ша, -ше* жұрнағы арқылы жасалған туынды сөздерге *-ла, -ле* жұрнағын жалғап айтқанда, *-ша, -ше* қосымшасы *-шы, -ші* болып өзгерген күйінде жазылады; мысалы: орысша — орысшыла, қазақша — қазақшыла, өзбекше — өзбекшіле.

§ 37. Қосымшалар дауысты дыбыстан басталғанда, түбірдің соңындағы *қ, к, п* дыбыстары ұяңдап *ғ, г, б* (немесе *у*) болып өзгерген күйінде жазылады; мысалы: тарақ — тарағы, тайлақ — тайлағы, қызық — қызығы, жүрек — жүрегі, блок — блогы, тік — тігеді, кітап — кітабы, жап — жабады, тап — тауып — табады, кеп — кеуіп — кебеді, бірақ қазақ-ы сияқты бірер сөздердің түбірі сақталып жазылады.



§ 38. *нд, мп, кт, нг, мб, ск, фт* сияқты дыбыстар тіркесіне бітетін сөздерге қосымшалар *ы, і* дәнекері арқылы қосылады; мысалы: *фонд — фонд-ы-ға, фонд-ы-ны, фонд-ы-дан, фонд-ы-сы; шрифт — шрифт-і-ге; штамп — штамп-ы-лау; факт — факт-і-ге; митинг — митинг-і-ге; объект — объект-і-лер, объект-і-ге, ромб — ромб-ы-ның; киоск — киоск-і-ге, киоск-і-лер.*

§ 39. *сс, лл, кк, тт* сияқты қосар дыбыстар тіркесіне біткен жалпы есімдерге қосымшалар жалғанғанда, түбірдегі қос әріптің біреуі түсіріліп жазылады, ал жалқы есімдерге түбір күйінде де, оларға қосымшалар жалғанғанда да өзгеріссіз жазылады, оларға тек дәл сол дыбыстардан басталған қосымшалар жалғанғанда, түбірдегі қосар әріптің соңғы сыңары түсіріліп жазылады; мысалы: *прогресс — прогрес-тік, класс — клас-тар, клас-ы, металл — метал-дың, метал-ы, грамм — грам-нан, грам-ы, киловатт — киловат-тар; Донбасс — Донбассқа, Гримм — Гримминің, Гриммен (Гримммен емес).*

§ 40. *ст, сть, зд* дыбыстар тіркесіне біткен сөздер түбір күйінде ешбір өзгеріссіз жазылады да, оларға қосымшалар жалғанғанда, түбірдегі дауыссыздардың соңғы сыңарлары түсіріліп жазылады; мысалы: *текст — текс-ке, текс-тер, трест — трес-тің, трес-іне, ведомость — ведомос-қа, ведомос-ы, съезд — съез-ге, съез-інің, поезд — поез-бен, поез-ына, коммунист — коммунис-тік, коммунис-ке.*

§ 41. Бас әріптерден қысқарған сөздерге жалғанатын қосымшалар соңғы әріпінің жуан я жіңішке аталуына қарай үндесіп, я жуан, я жіңішке болып дефис (-) арқылы жалғанады; мысалы: *РСФСР-ге, МТС-ке, МТС-тер, ЗИС-тер.*

§ 42. Цифр арқылы жазылатын есептік саннан кейін ешқандай белгі қойылмайды, ал реттік сан араб цифры арқылы жазылса, саннан кейін дефис (-) қойылады; мысалы: *В. И. Ленин шығармаларының 35 томы (отыз бес томы). В. И. Ленин шығармаларының 35-томы (отыз бесінші томы).* Бірақ жыл мен ай есебін көрсететін цифрдан соң дефис (-) қойылмайды. Мысалы: *1953 жыл, 5 июль* (мың тоғыз жүз елу үшінші жыл, бесінші июль).

Ескерту. Рим цифры арқылы таңбаланған реттік саннан кейін дефис (-) қойылмайды; мысалы: *XX ғасыр* (жиырманшы ғасыр).

§ 43. Тырнақшаға алынатын сөздерге жалғанатын қосымшалар тырнақшаның ішіне жазылады; мысалы: *«Правданың» басмақаласы; ол өлең «Социалистік Қазақстанда» басылды; А. М. Горькийдің «Анасын» қазақ тілінде де, орыс тілінде де оқыдық.*

§ 44. Жеке әріпті, сөздің бөлшегін, бүтін сөзді талдағанда, жалғанатын қосымша дефис (-) арқылы жазылады; мысалы: *Ұ-дан бұрын ы, і әріптері жазылмайды, е-нің айтылуы а-дан тіпті басқаша.*

## VII. ШЫЛАУ СӨЗДЕРДІҢ ЖАЗЫЛУЫ

§ 45. Шылау сөздер төмендегіше жазылады:

а) шылаулар, негізінде, бөлек жазылады; мысалы: *сабақтан кейін, жиналысқа дейін; қағаз да, қарындаш та, қалам мен сия; аз ба, көп пе?*

ә) *ақ, ау, ай, мыс, міс, ды, ді, дағы, сынды* шылаулары өздерінен бұрынғы сөздерден дефис (-) арқылы бөлініп жазылады; мы-

салы: сен-ақ, келмейді-ау, әдемісін-ай, барыпты-мыс, шамалы-ақ, көретін-ді, Аманкелді-сынды, қой-ақ қой, өзім-дағы, жас-тағы;

б) *ма, ме (ба, бе, па, пе)* сұраулық шылау түбір мен қосымша арасында қолданылғанда, *мы, мі, бы, бі, ны, пі* болып өзгерген қалпында жазылады; мысалы: келемісің? айтыппысың? Сұланбысың?

## VIII. БАС ӘРІПТІҢ ҚОЛДАНЫЛУЫ

§ 46. Нүкте, сұрау, леп белгілерінен кейінгі сөйлемнің бірінші сөзі, өлеңнің әрбір жолы бас әріптен басталып жазылады.

§ 47. Жалқы есімдер (кісі аттары, географиялық атаулар, колхоз, совхоз, кәсіпорындардың аттары, кітап, журнал, шығарма, мереке, мекеме, ұйым аттары т. б.) бас әріптен басталып жазылады; мысалы: Алматы, «Горный гигант» колхозы; А. Фадеевтің «Жас гвардиясы»; Май мейрамы; Мәдениет министрлігі, Ғылым академиясы, Қазақ ССР Ғылым академиясының Тіл білімі институты.

§ 48. Күрделі есімдерден құралған мынадай атаулардың әрбір сөзі бас әріппен жазылады:

а) мемлекеттік ең жоғарғы мекемелер мен ұйымдардың аттары; мысалы: СССР Жоғарғы Советі, СССР Жоғарғы Советінің Президиумы, Соғыс-Теңіз Флоты.

ә) мемлекеттік ең жоғарғы қызмет атақтары мен құрметті атақтар; мысалы: Министрлер Советінің Председателі, Совет Одағының батыры, Социалистік Еңбек Ері, Совет Одағының Маршалы.

Ескерту. Өзге мемлекеттік мекемелер мен партия ұйымдарының күрделі есімдерден құралған аттарының бірінші сөзі ғана бас әріппен жазылады; мысалы: Сыртқы істер министрлігі, Фрунзе аудандық партия комитеті, Оқу министрлігі, СССР Мемлекеттік Жоспарлау комиссиясы.

§ 49. Бірінші әріптерден қысқарылған сөздің әрбір әрпі бас әріппен жазылады; мысалы: КПСС, СССР, МТС, ВЛКСМ.

## IX. СӨЗДЕРДІҢ ТАСЫМАЛДАНУЫ

§ 50. Жазып келе жатқанда, жолға сыймаса, я тұтас бір буынды, я көп буынды тасымалдауға болады; мысалы: ала-қан, орна-ласты-ру.

§ 51. Жазып келе жатқанда, жолға сыймаса, мынадай орындарда тасымал жасауға болмайды:

а) сөздің жеке әрпін басқа жолға қалдыруға да, тасымалдауға да болмайды. Ай, күн, тарт, жалт, тарс, жыл ара (а-ра, ар-а емес); аяқ (а-яқ емес); ою (о-ю емес), ала-қан (а-лақан емес).

ә) бас әріптен қысқарған сөздерді бөліп тасымалдауға болмайды; мысалы: МТС (М-ТС, МТ-С емес);

б) кісі атының қысқартылып алынған әрпін фамилиядан айырып, екінші жолда қалдыруға я көшіруге болмайды: А. С. Пушкин, Л. Н. Толстой;

в) цифр арқылы таңбаланатын сандарды оларға қатысты атауларынан және қысқарған сөздердің әріптерін бір-бірінен бөліп тасымалдауға болмайды; мысалы: 25 га (25-га емес); 50 см (50-см емес).



# МАЗМҰНЫ

|                                     | Беті |
|-------------------------------------|------|
| Кіріспе . . . . .                   | 3    |
| Сөздікті пайдалану туралы . . . . . | 5    |
| Сөздік . . . . .                    | 15   |
| Қосымша . . . . .                   | 183  |
| Орфография ережелері . . . . .      | —    |

*Г. Мусабаев, А. Хасенова, Р. Сыздыкова, Х. Аргынов*

ОРФОГРАФИЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ  
для восьмилетних и средних школ  
(на казахском языке)

Редактор *К. Назарова*  
Худож. редактор *В. Логинов*  
Техн. редактор *Н. Визиренко*  
Корректор *М. Каймулдинова*

Сдано в набор 4/IV-1972 г. Подписано к печати 8/VIII-1972 г.  
Формат 84×108<sup>1</sup>/<sub>32</sub>. Объем 6,0 п. л. (10,08) п. л. Уч.-изд. 12,413 л.  
Тираж 24 400 экз. Цена 29 коп.

г. Алма-Ата. Издательство «Мектеп», ул. Карла Маркса, 99а. Изд. № 39.

Заказ № 412. Типография № 2 Главполиграфпрома Госкомитета Совета  
Министров КазССР по печати, г. Алма-Ата, ул. Карла Маркса, 63.

Индекс      7—1—5  
                 

---

256—72 М.